

št. 267 (21.200) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vasi Žarkiž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 15. NOVEMBRA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskog dnevnika
vedno s seboj

Snemi aplikacijo
s spletno trgovine

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale: D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

4.1.1.15

9 771124 666007

1,20 €

Lahko
noč,
dragi
Trst!

SANDOR TENCE

Iztok Furlanič torej ostaja predsednik tržaškega občinskega sveta, ta zgodba pa pušča za seboj le poražence, zamere in ruševine. Tako v občinskem svetu, kot v levih sredini in v odnosih med občani in politiko, ki so itak vse bolj zrahljani. »Izvirni greh« je nočna julijnska resolucija o spominski plošči 12.6.1945 in o proglašitvi tega datuma kot dатuma konca druge vojne v Trstu. O tem smo že dosti pisali in najbrž še bomo, žal. Pri vsem tem je poraženka tudi desnica, ki ji je vsekakor spodelela Furlaničeva odstavitev.

Takšne debate, ki smo ji bili priča o »primeru Furlanič«, nismo doživeli iz časov Liste za Trst. Že takrat je bilo vse skupaj pretirano in prenapeto, a smo bili v obdobju po podpisu Osimske pogodbe, ki je bila hočeš nočes zgodovinsko prelomna za naše kraje. Tokrat pa je »prelomnico« predstavljala resolucija Franca Bandellija in Alessie Rosol...

V redakciji smo včeraj razpravljali o tem, če razprava v občinskem svetu odraža razpoloženje Tržačank in Tržačanov. Mnenja so si bila različna, izstopalo pa je upanje, da med glavnino ljudi prevladuje skrb za sedanjost in za prihodnost, ne pa to stalno in bolno vraćanje v preteklost. To se je stalno dogajalo, ko je bila na oblasti desna sredina, sedaj pa se zgodba ponavlja z levo sredino.

Včeraj ponoči sem svojemu dragemu Trstu voščil lahko noč. Bilo pa je že skoraj jutro, zato sem mu, kljub vsemu, zaželet tudi dober dan, čeprav si ga občinski svet ne zasluzi.

TRST - Skupščina zavrnila zahtevo po razrešitvi

Iztok Furlanič ostaja predsednik tržaškega občinskega sveta

TRST - Preiskava
Uradniki ali poklicni bralci časopisov?

TRST - Štiri uslužbenci tržaške univerze so v hišnem priporu, pod drobnogledom karabinjerjev pa je še enajst zaposlenih. Nekateri uradniki in knjižničarji z univerzitetnega sedeža v Narodnem domu v Ulici Filzi so med delovnim časom redno odhajali v trgovine, bare (branje časopisov je bila zelo priljubljena »zadolžitev«) ali kar domov. V četrtek so jih v Narodnem domu pričakali karabinjerji.

Na 5. strani

GORICA - Meje in prečkanja

Še pred »nedeljo metek« snidenje v kraški vrtači

POGOVOR
Iztok Mirošič o prepoznavnosti Slovenije v Italiji

RIM - Slovenijo poznajo na severu Italije, v središču države, v Rimu, pa se je v zadnjih 20 letih predstavljala premalo oz. skoraj nič, je v pogovoru za STA ob predstavitvijo Slovenije pred Expo 2015 opozoril veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič (na arhivskem posnetku). Zavzema se za slovenski kulturni center v Rimu, saj se skozi kulturo v Italiji sklepajo tudi posli. Mirošič je govoril tudi o pomenu slovenskega nastopa na Expoju v Milanu.

Na 3. strani

Od danes obvezna zimska oprema

Na 3. strani

V Trstu sprevod ob socialni stavki

Na 5. strani

Združenje ločenih staršev tudi v Trstu

Na 6. strani

V Novo Gorico prihaja Laibach

Na 13. strani

Konec meseca Andrejev sejem

Na 13. strani

NAJ VAS JESEN NE PRESENETI

Pihalniki
Tecnoutensili
Općine

Proseška ul.7

tel: +39 040212397
info@tecnoutensili.eu

OBIŠČITE NAS

Motorne žage

Tre Sorelle
naše božično darilo
od 10% do 30% popusta
na spodnje perilo, oblačila
in dodatke

Tržič - Corso del Popolo 50/52

KORALLINE

WWW.KORALLINE.IT

TRG S. TOMMASO 15-OPĆINE

[SALOTTO DI JESSICA](http://www.salotto-di-jessica.com)

ZA INFORMACIJE TEL. 040 213481

LEPOTNI SALON JESSICA

- PODALJŠEVANJE LAS HAIRDREAMS
- TRAJNI LAK ZA NOHTE ESTROSA
- GEL ZA NOHTE
- MAKE UP ZA POSEBNE PRILOŽNOSTI
- ŽENSKA OBLAČILA KORALLINE

PONEDELJEK ZAPRTO

TOREK, ČETRTEK IN SOBOTA: OD 9.00 DO 17.30

SREDA IN PETEK: OD 12.00 DO 20.00

RIM - V prestolnici, Milanu, Padovi in Pisi

Na dan stavke avtonomnih sindikatov izgredi in spopadi demonstrantov s policijo

RIM - V Italiji so včeraj potekale stavke in protesti proti vladi premierja Mattea Renzija, ki so jih pripravili avtonomi sindikati. Na protestih v Milanu in Padovi je prišlo do izgredov med policisti in demonstranti, v katerih je bilo ranjenih več ljudi. Na tisoče državljanov se je odpravilo na ulice v 25 italijanskih mestih.

V Padovi je prišlo do izgredov med policisti in študenti, v katerih je bil ranjen policist. V Milanu je prav tako prišlo do spopadov med študenti in varnostnimi silami. Policia je pri tem uporabila solzivec. V Torinu je policia študentom, ki so sodelovali na protestih v središču mesta, med drugim zaplenila dimne bombe in petarde. V Neaplju so demonstranti v znak protesta blokirali dovoz na avtocesto, kar je povzročilo velike prometne zastoje.

Napeto je tudi bilo na protestih v Rimu. Deset delavcev je med drugim na Koloseju razvilo transparent proti načrtom Renzijeve vlade za lažje odpuščanje delavcev in privatizacijo komunalnih služb. Stavbo ministrstva za gospodarstvo so protestniki obmetavali z jajci in solzivcem.

Zaradi stavke v primestnem programu je v italijanskem glavnem mestu prišlo tudi do velikih prometnih zastojev. Na rimskem letališču Fiumicino pa so morali odpovedati 22 letov.

To pa ni bil zadnji stavkovni val v Italiji. Sindikat CGIL je za 5. december pozval k osemurni splošni stavki. Stavkali naj bi tako v javnem kot zasebnem sektorju. Poleg stavke bodo pripravili tudi demonstracije. Hkrati je CGIL pozval tudi druge sindikate, naj se jim pridružijo. Sindikati med drugim zahtevajo povišanje že več let zamrznjenih plač za ja-

Med demonstracijami v Rimu, Padovi in Milanu je na policiste letelo vse mogoče

ANSA

vne uslužbence ter ustrezna sredstva za temeljito reformo javne uprave.

Rim pa je bil v zadnjih dneh tudi priporočile protestov proti migrantom v mestu. Pod pritiskom nezadovoljnih meščanov so pristojne oblasti v četrtek na zahodu mesta izpraznile šestnadstropno stavbo, v kateri je na občinske stroške živel 72 begunc iz Afrike. Odločitev je bila sprejeta za zaščito mladoletnih, je včeraj pojasnil namestnik župana Luigi Neri. Več deset mladoletnikov so tako v četrtek premestili v druge domove za begunce. Čeprav so se nekateri danes že vrnili, so jih stanovalci rimskega predmestja Tor Sapienza ponovno pozvali, naj dom za begunce zapustijo.

V zadnjih dneh so nekateri prebivalci omenjenega rimskega predmestja s steklenicami, kamenjem in molotovkami obmetavali dom za begunce, njegovi stanovalci pa so v odgovor na napade skozi okna metali različne predmete. V napadih je bil ranjen begunec iz Konga.

Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) je že v minulih dneh ostro kritiziral dogajanje v Rimu. Obsodili so tudi navedbe, da naj bi bili za socialne nemire v rimskej predmestju krivi begunci sami. »Ženske gredo na ulice z noži, saj se bojijo napadov. S protesti bomo končali, ko bodo vsi begunci zapustili dom,« je dejal eden od protestnikov.

LUXEMBOURG - Skupaj s Ciprom na repu

Po podatkih za tretje četrtletje Italija še v recesiji

LUXEMBOURG - Med problematičnimi državami območja evra sta se v tretjem četrtletju najslabše odrezala Italija in Ciper. Obe državi ostajata v recesiji. Grčija je medtem zabeležila razmeroma krepko rast, okrevanje pa se nadaljuje tudi v Španiji in na Portugalskem, je razvidno iz včeraj objavljenih podatkov evropskega statističnega urada Eurostat. Ciper je tretje četrtletje na ravni trimesečja tako kot drugo četrtletje sklenil z 0,4-odstotnim zmanjšanjem obsega bruto domačega proizvoda (BDP). V letni primerjavi je ciprska gospodarska aktivnost nazadovala za dva odstotka (v predhodnem četrtletju za 2,2 odstotka).

Italija je v tretjem četrtletju na ravni trimesečja zabeležila 0,1-odstotni padec BDP, kar je sicer 0,1 odstotne točke manj kot v drugem četrtletju. Država je ne glede na to ostala v že tako rekordno dolgi recesiji. Na letni ravni se je italijansko gospodarstvo v minulem trimesečju skrčilo za 0,4 odstotka (v drugem trimesečju za 0,3 odstotka).

Grčiji gre medtem na bolje. Potem ko je bila njena gospodarska rast v drugem četrtletju na ravni trimesečja 0,3-odstotna, je bila v tretjem četrtletju že 0,7-odstotna. Na letni ravni se je njen BDP med julijem in koncem oktobra okreplil za 1,4 odstotka (med aprilom in koncem junija za 0,4 odstotka).

Okrevanje se nadaljuje tudi v Španiji. Četrtu največje gospodarstvo v območju evra je imelo v tretjem četrtletju glede na predhodno četrtletje 0,5-odstotno rast, torej 0,1 odstotne točke višjo kot v drugem četrtletju. V letni primerjavi pa se je rast španskega BDP pospešila za 0,3 odstotne točke na 1,6 odstotka.

Portugalska je v tretjem trimesečju v četrtletni primerjavi zabeležila 0,2-odstotno rast gospodarske aktivnosti, kar je 0,1 odstotne točke manj kot v drugem trimesečju. Na letni ravni je bila medtem rast za 0,1 odstotne točke krepkejša in je znašala en odstotek.

ITALIJA V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Napolitano »luč v italijanski temi«

SERGIJ PREMRU

»Luč v italijanski temi«. Tako piše Financial Times o Giorgiu Napolitanu in opozarja na napovedani odstop z mesta predsednika republike. V zadnjih 15 letih je bilo malo pozitivnega v italijanski ekonomiji in še manj v italijanski politiki, ugotavlja londonski finančni dnevnik. V dolgem obdobju nesposobnosti, korupcije in dekadence je ena sama inštitucija izstopala s svojim ugledom - predsedstvo republike, najprej s predsednikom Ciampijem, v zadnjih letih pa z Napolitanom. Časopis celo primerja Napolitana s kraljico Elizabeto, z razliko, da italijanska ustavna ureditev omogoča državnemu poglavaru, da bolj ali manj diskretno vpliva na politično dogajanje.

V šestih letih je Napolitano bistveno vplival na politično stabilnost Italije, n.pr. s svojo vlogo pri odstopu predstnika Berlusconija, ki bi sicer zapeljal Italijo v prepad. V Italiji naj upajo, da bo prihodnjem predsednik na ravni dosedanjega, meni Financial Times, ker je še vedno v kriizi in politika na vseh ravneh se izkazuje kot neodgovorna in neučinkovita. »Težko je verjeti, da se bo ta država še naprej izognila posledicam svojih polomov«, je jedki zaključek britanskega časopisa. Italija je pritisnila na plin političnih reform: vladni premier Renzi uspešno vodi postopek, ki naj privede do volilne reforme, ki naj Italiji zagotovi izhod iz kronične ne-

stabilnosti, piše Le Point. Francoski tedenišnik omenja zadnji dogovor z liderjem opozicije Berlusconijem o novem volilnem zakonu, obenem pa Renzi še ni premostil težav in nevarnosti pri stabilizaciji političnega sistema. Gre za dva pokaša, vendar je Berlusconi danes šibkejši, in to tako iz osebnih razlogov - bari odsode, zaradi katere nima več pravice do prisotnosti v parlamentu - kot tudi zaradi vedno manjše volilne teže, ki mu jo pripisujejo javnomenjske raziskave, ugotavlja Le Point.

El País poroča o nasprotovanju sindikatov in »stare levice« Renzijeve vladi. »Una lucha sin cuartel«, neizprosen boj, tako piše madridski dnevnik, ki izpostavlja, da premier stremi k podpori podjetnikov, da bi končno pognal gospodarsko rast. Levica Demokratske stranke - progresistični časopis iz Madrixa sicer dosledno uporablja izraz »stara levica« - mu ostro nasprotuje, v prvi vrsti kritik pa je sindikat CGIL, ki je celo napovedal splošno stavko. Pod udarcem je predvsem Renzijev namen, da ukine »znameniti« 18. člen statuta delavcev, ki zagotavlja, da se uslužbenec v bistvu ne more odpustiti z dela. Prvič v zgodovini je prišlo do razkorača med levičarsko stranko - večina DS namreč podpira Renzija - in glavnim sindikatom levice, Renzi pa ne popušča, in pri tem mu ni v oporo samo vo-

lilni uspeh, ampak tudi podpora milijonov uslužbencev, ki jim je zagotovil dodatnih 80 evrov mesečno.

Padanija kot »una nación imaginaria«, namišljena država. Tako El País obnavlja zgodovino in spremembe v Severni ligi, ki je nastala na začetku 90ih let, to se pravi v času razkroja dotedanjega sistema strank zaradi korupcije. Takrat je Umberto Bossi uveljavil neologizem - Padanija, idilično deželo ob bregovih reke Pad, kjer so ljudje nadve delavnici. Danes je od začetnega programa ostalo bolj malo, tudi ker Padanije sploh ni in ker se je, kljub nekdanjemu odporu, korupcija zakoreninila tudi v stranki in celo v sami družini ustavnitelja. Kljub prizadevanjem sedanjih voditeljev, Severna liga ni primerljiva s škotskimi, quebeškimi ali katalonskimi gibanji za samostojnosti, piše dnevnik iz Madrida. Padanija namreč nima svojega jezika, kulture in politične ter zgodovinske identitete, bogate dežele severne Italije pa združuje samo želja, da bi plačevalne manj davkov. Na zadnjih evropskih volitvah je Liga nastopila s programom, ki ne zahteva neodvisnost severa od Rima, ampak predvsem Italije od Bruslja. Iz avtomistične stranke se so torej sprevrgli v italijansko nacionalistično gibanje.

O Severni ligi piše tudi Haaretz, seveda z zornega kota Izraela in judov-

ske skupnosti nasploh. Dnevnik namreč izhaja iz istih zaključkov, ki jih navaja El País, da je to nova oblika italijanske desnice, ki pa popušča antisemitizmu, čeprav javno hvali judovsko prisotnost doma in po svetu ter razglaša predvsem svoj odpor proti islamističnim skrajnjem. V daljšem dopisu, dnevnik iz Tel Avivja izpostavlja zavezništva Severne lige v evropskeških gibanjih po Evropi, doma pa s spornim antisemitskim fašističnim gibanjem Casa Pound. Vsekakor je novi tajnik Salvini v glavnem opustil začetne teme neodvisnosti severa in spremenil Ligo v desničarsko gibanje, ki je podobno francoskemu Front National in ki 'jezdi' predvsem val strahu pred tujci in pred Evropsko unijo. Ni torej več Severna liga, ampak liga prestrašenih ljudi, meni Haaretz.

Berlin bi še moral plačati za nacistične zločine v Italiji, piše Süddeutsche Zeitung v zvezi z nedavno razsodbo italijanskega ustavnega sodišča o vojnih odškodninah, ki je sicer v nasprotju z mednarodnim sodiščem v Haagu. Nemčiji bi se lahko zgodilo, po mnenju dnevnika iz Münchenja, da italijanske oblasti zasežejo premoženje nemške države v Italiji za odškodnine prizadetim v drugi svetovni vojni. V Haagu so sicer razsodili, da imuniteta držav velja tudi za zločine proti človeštvu in je predlanski sklep Italija spre-

jela kot svoj zakon, ustavno sodišče pa ga je sedaj zavrglo kot neustavnega. V Italiji vodijo več sodnih postopkov v zvezi z dogajanjem med nacistično okupacijo in morebitne obsodbe bi lahko imele daljnosežne posledice, ugotavlja bavarski časopis.

Dvojezični ljudje so nekakšni »brain bodybuilders«, to se pravi, da utrujujejo svoje 'možganske mišice' v vsakodnevnem treniranjem. Spletne revije Live Science navaja izsledke najnovejše raziskave, ki kažejo, da so možgani dvojezičnih oseb učinkovitejši pri izločanju manj pomembnih informacij oz. motilnih elementov. Dvojezični ljudje imajo več problemov, da osredotočijo pozornost na bistvene besede, medtem ko sta pri dvojezičnih stalno aktivirana oba jezika in se možgani sprotno odločajo za eno oz. drugo jezikovno področje in s tem omogočajo učinkovitejše dojemljevanje. Dvojezične osebe niso hitrejše in niti spremnejše pri sprejemovanju odločitev, njihovi možgani pa so bolj aktivni, kar raziskovalci primerjajo s stalnim dviganjem uteži v telovadnici. Med stranski prednostmi dvojezičnosti raziskovalci navajajo večjo sposobnost dvojezičnih otrok, da jih ne moti ropot in klepet med šolskim poukom, pri starejših pa naj bi dvojezična možganska ureditev upočasnila napredovanje Alzheimerejeve bolezni in demencije.

POGOVOR - Poznajo jo samo na severu, v Rimu pa je praktično neznana

Iztok Mirošič: Slovenija se v Italiji premalo predstavlja

RIM - Slovenijo poznajo na severu Italije, v pravem središču države, v Rimu, pa se je v zadnjih 20 letih predstavljala premalo oz. skoraj nič, je v pogovoru za STA ob predstavitvji Slovenije pred Expom 2015 opozoril veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič. Zavzema se za slovenski kulturni center v Rimu, saj se skozi kulturo v Italiji sklepajo tudi posli.

Italija je prva po obisku turistov v Sloveniji, druga najpomembnejša zunanjetrgovska partnerica Slovenije, s katero ta ustvari okoli šest milijard evrov blagovne menjave na leto, in trejti največji tuji investitor v Sloveniji. Kakšen je v zadnjih letih trend sodelovanja med državama?

Vse našteto pomeni, da so vezi med tem dvema državama zelo pomembne. Gospodarska in turistična menjava je osredotočena na Furlanijo Julijsko krajino, Lombardijo, Veneto in Emilijo-Romanijo. Prizadevamo si, da bi kulturno in posledično gospodarsko sodelovanje razširili vsaj na osrednji del Italije, če že ne na južni del. Trend političnih odnosov je od našega članstva v EU v vzponu. Odnose med Slovenijo in Italijo je prej obremenjevala tudi zgodovina, predvsem težka obmejna zgodovina, v zadnjih letih pa smo na poti gradnje nove kakovosti odnosov. Temu sledijo tradicionalno gospodarski odnosi, ki so v vzponu, z rahlim padcem v krizi, vendar se ta trend povečuje, in to v ugodno smer za Slovenijo, saj nam raste izvoz v Italijo ter manjša uvoz iz nje.

Prihodnje leto bo v Milanu poteka svetovna razstava Expo, na kateri se bo predstavila tudi Slovenija. Običajno Expo obiše okoli 20 milijonov ljudi, ogledal si jo bo vsak četrti Italijan, dogajanje in predstavitev pa naj bi spremjal skoraj milijarda ljudi po vsem svetu. Kaj si Slovenija lahko obeata od Expa?

Obeta si več stvari. Znati moramo izkoristiti gospodarske priložnosti, tudi za povečanje sodelovanja z Lombardijo. Intenzivno sodelujemo s Spiritom, da bi s turističnimi partnerji naredili konkretno pogodbe za razvoj turistov v Slovenijo. Za predstavitev Slovenije kot turistične destinacije je Expo enkratna priložnost. Tudi tu bi morali narediti več. Upam, da bo postala Slovenija bolj prepoznavna tudi preko lesa. Je gozdna dežela, v Italiji pa obstaja velik interes za les. Osnovni namen predstavitev pa je iskanje novih možnosti v neposredni sosedstvi, na trgu, ki je zelo zanimiv in za Slovenijo zelo neizkoriščen.

Na Expu se bo Slovenija predstavljala kot aktivna, zelena, zdrava dežela. Kako pomembna so ta področja za Italijane?

To so nedvomno prioriteta področja za Italijo, kot tudi za Slovenijo, ki je znana po naravnih potencialih. Na primer po vodi, ki je gospodarsko pomembna oz. bi vsaj morala biti. Prehrana v Italiji spada med prve izvozne panoge. Opažam pa, da so tudi slovenski pridelovalci hrane vse bolj prisotni v Italiji in to celo s tradicionalno italijansko hrano, kot so na primer testenine. Slovenija se bo predstavila s prehransko, vinski industrijo, s trajnostnim področjem, lesnimi potenciali. Pri slednjih mislim ne le na izvoz gole hladovine temveč na izdelke z dodano vrednostjo. Italijanski trg se zanima predvsem za lesene hiše, kjer imajo slovenski proizvajalci že velik ugled. Trg je odprt in zanimiv za slovenske proizvajalce hiš.

Katera gospodarska področja pa so najbolj zanimiva za Italijo, za italijanske podjetnike, gospodarstvenike?

Zanima jih tudi privatizacijski program, v njem iščejo poslovne priložnosti.

Sti. Trenutno italijanske podjetnike najbolj zanima davčno, poslovno okolje. Gledano s stališča italijanskega podjetnika, je to okolje v Sloveniji bolj ugodno kot doma. Govorim tako glede davčnih obveznosti, cen energentov, cen komunalnih storitev in podobnega. Področja investicij so jasna - od infrastrukture, pošte, energetike do visoko razvitih tehnoloških podjetij.

Koliko smo naredili v zadnjih letih, da se Italijani zavedajo, da imajo Slovenijo v sosedstvu.

Slovenijo poznajo predvsem v severnih deželah Italije. Dejanski center Italije pa ostaja Rim, ne le v administrativnem smislu, temveč je tu predvsem središče odločanja. Ocenjujem, da se je Slovenija premalo predstavila v Italiji oz. skoraj nič. Težko zgodovino med državama z vstopom v EU postavljamo na pravo mesto, na mesto sodelovanja. Da te nekdo spozna, pa se moraš tudi sam predstaviti. Velikih dogodkov, kjer bi se Slovenija predstavila v središču Rima, je bilo premalo oz. jih v zadnjih letih sploh ni bilo. Skozi kulturo ne potuje le predstavitev zgodovine, identitete naroda, skozi kulturo se v Italiji sklepajo tudi gospodarski posli. Tako gradiš sistematično kulturno in skozi njo sistematično gospodarsko prisotnost.

Ceprav smo tudi na turističnem področju naredili premalo, so Italijani najbolj številčni turisti v Sloveniji? Je tu še veliko neizkoriščenega potenciala?

Tu smo vložili veliko v predstavitev v severni Italiji, medtem ko smo v ostalih delih in v Rimu naredili malo. Prepričan sem, da bi morala imeti Slovenija v vseh sosednjih državah kulturni center. Sosednje države bi nas tako lahko bolje spoznale in lažje reševali odprta vprašanja. Kultura je bazična, preko poznavanja kulture in identitete zgodovine napreduje mednarodno spoštovanje, kar pa vodi v vse večje sodelovanje. V Rimu bi morali narediti slovensko hišo, ki bi združevala diplomatska predstavnistva, gospodarsko in turistični predstavniki, pa tudi kulturni center.

Martina Kolenc/STA

Slovenski veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič se zavzema za večjo prisotnost Slovenije v italijanskem glavnem mestu

ARHIV

RIM - Predstavitev nastopa na Expo v Milanu Slovenija se predstavlja: Zelena. Aktivna. Zdrava

RIM - V okviru projekta »Rim na poti do EXPO« in pod pokroviteljstvom Občine Rim ter sodelovanjem Veleposlaništva RS v Rimu se Slovenija do 27. novembra predstavlja v osrednjem rimskem razstavnem kompleksu Vittoriano in na trgu San Silvestro v središču Rima. Glavna tema predstavitev je slovenski nastop na EXPO v Milanu leta 2015 in slovensko sporocilo na tej svetovni razstavi - »Čutim Slovenijo. Zelena. Aktivna. Zdrava«.

Od srede je na rimskem trgu sv. Silvestra razstava fotografij uveljavljenih slovenskih fotografov, na trgu pa stoji tudi maketa slovenskega paviljona EXPO Milano 2015. Paviljon je s svojo razgibano površino prispevoma slovenske pokrajine - alpsko hribovje,

panonska ravnica, dolensko gričevje in kraška pokrajina, ki se spušča k Jadransku morju. Pod zemljo se skriva podzemni svet, preprezen s kraškimi jamami polnimi kapnikov in rek. V osrednjem rimskem razstavnem kompleksu Vittoriano pa se Slovenija predstavlja skozi razstave. Na ogled sta tudi avtorski razstavi »Čar lesa« in »Slovenija v nas«. Vizija razstave »Čar lesa« je, da pokaže, kako zna Slovenija kot gozdna dežela izkoristiti neizmerno priložnost za energetsko varčenje in okolju prijazen razvoj. Slovenija je izjemno biotsko raznovrstna in med najbolj prepoznanimi simboli je zagotovo konj lipicanec. »Slovenija v nas« je fotografksa razstava Alenke Slavinec, posvečena prav temu bitju.

PROMET - V Sloveniji in FJK, pa tudi na Hrvaškem in v Avstriji

Od danes pa do pomladni obvezna zimska oprema

nkom, da preverijo delovanje zavor, krmilnega mehanizma, stanje akumulatorja, hladilnega sistema in sistema za dovod zraka v vozilo. Doliti je treba tudi tekočino za čiščenje vetrobranskega stekla in ostale tekočine za optimalno delovanje avtomobila. V avtomobil, pravljeni na zimsko vožnjo, spadajo tudi metlica in strgal za čiščenje stekel, dobrí brisalci, guma pa ne sme biti natrgana

ali drugače poškodovana. Ker sneg lahko tudi preseneti in povzroči hujše ovire v prometu, niso odveč niti topla oblačila, odeja, svetilka, lopata, prva pomoč in mobilni telefon.

Voznik brez ustrezne zimske opreme se v Sloveniji kaznuje z denarno kaznijo 40 evrov. Če pa je zaradi tega onemogočen promet, je kaznen 500 evrov in 5 kazenskih točk. Če voznik ne očisti celotnega avtomobila pred pričetkom vožnje, ga lahko doleti kaznen 200 evrov, če pa ne upošteva prometne signalizacije o zimskih razmerah in prepovedi vožnje pa je kaznen 300 evrov.

V FJK je kaznen za voznike, ki nimajo ustrezne opreme, 39 evrov v naseljih oziroma 80 evrov izven naselij, ob tem pa se lahko vozniku prepove nadaljnja vožnja.

V Avstriji je osnovna kaznen za tiste, ki vozijo brez zimske opreme 35 evrov, v primeru povzročitve zastojev pa lahko naraste celo do 5000 evrov. Na Hrvaškem je kaznen 700 kun oziroma dobrih 90 evrov.

Belci: Manj polemik, več solidarnosti

TRST - »Nekateri parlamentarci, ki so blizu premierju Renziju, nas obtožujejo, da smo si stavko, oklicano za 5. decembra, podaljšali vikend pred 8. decembrom. Enake obtožbe sem pred leti slišal od Berlusconija,« je včeraj izjavil deželni tajnik CGIL za Furlanijo-Julijsko krajino Franco Belci. Dodal je, da je bila odločitev za ta datum skoraj obvezna, če se upoštevajo predpisi, ki določajo stavkovna pravila in tudi obdobje »premirja« v obdobju, ko se bliža božič.

Kar pa zadeva podaljšan vikend, je bil Belci zelo oster. »Te izjave kažejo, da je del leve sredine tako odmaknjeno od realnosti, da sploh ne ve, da delavci nimač denarja za dolge vikende. Poznamo naj se pri delavcih v dopolnilni blagajni, pri tistih, ki so zaposleni v kritnih sektorjih ali imajo solidarnostne pogodbe, ali pa pri tistih v javnih sektorjih, ki so že sedem let brez kolektivne pogodbe, v kakšnih razmerah živijo. In naj tudi spoštujejo tiste, ki so se kljub vsemu pripravljeni odpovedati enodnevnu zasluzko,« je še dejal in te parlamentarce pozval, naj se raje namesto kritik odpovedo enodnevnu nadomestilu in ga namenijo za poplavljence.

Smrtna nesreča pri Pordenonu

PORDENON - V silovitem trčenju med fiatom punto in tovornjakom s priklico je včeraj nekaj po 6. uri zjutraj umrl 24-letni vojak iz Brindisi, ki je v Furlanijo prišel pred nekaj tedni. Po prvih ugotovitvah prometne policije, je mladenič prehitel nekaj vozil, ko mu je nasproti pripeljal tovornjak. Trčenje je bilo neizogibno, mladi vojak pa je bil na mestu mrtev. Zaradi nesreče je bila hitra cesta med Cimpellom in Sequalsom dobre tri ure zaprta za promet.

Koprski policisti ovadili 17 preprodajalcev drog

KOPER - Koprski kriminalisti so po daljši kriminalistični preiskavi zoper kriminalno združbo preprodajalcev drog z obalnega območja, ki je kupcem z Obale in iz Italije preprodajala predvsem prepovedano drogo amfetamin v obliki tablet in tudi heroin, kokain in konopljo, kazensko ovadili 17 osumljениh. Osumljeni, starci med 21 in 41 let, so večinoma z obalnega območja, trije pa so tujci iz Italije, Litve in s Kozovo. Kriminalisti so zasegli tudi več kot 1500 tablet ekstazija, nekaj heroina, kokaina in konoplje, dve avtomatski pištoli, več nabrojev, bajonet, več mobilnih telefonov in računalnikov ter denar. Našli so tudi prirejen prostor za hidroponično gojenje konoplje.

D. SARD
ONLINE
D. SARD
OČ
Sklad | Fondazione

Upravni odbor sklada obvešča, da je na spletni strani sklada www.skladsardoc.it objavljen razpis za dodelitev stipendij za šolsko leto 2014/2015. V letošnjem letu je razpisanih pet stipendij v znesku petsto evrov, za učenke Državne dvojezične osnovne šole v Špetru, pet stipendij v znesku tisoč petsto evrov za univerzitetne študente in stipendija v znesku tri tisoč evrov, za podiplomski študij ali specializacijo.

Sklad »D.Sardoč« se zahvaljuje vsem, ki s prispevkom »petih tisočink« omogočate skladu podelitev stipendij.

POLITIKA - Leva sredina složno zavrnila zahtevo po razrešitvi

Iztok Furlanič ostaja predsednik tržaškega občinskega sveta

Napeto vzdušje, ki bo imelo posledice v večinski koaliciji - Zasuk po nočni prekinitvi seje

 več fotografij na www.primorski.eu

Levo »stoječa« in desno »sedeča« desnica na seji tržaškega občinskega sveta

FOTODAMJ@N

Iztok Furlanič ostaja predsednik tržaškega občinskega sveta. Nezaupnico je podprtih 15 podpisnikov, 22 jih je bilo proti, Furlanič se je vdral, župan Roberto Cosolini ni glasoval. To je »rezultat« skoraj peturne razprave, ki je doživel korenit zasuk ob 23.40, ko je Roberto De Carli v imenu leve sredine zahteval prekinitve seje.

Če bi se zasedanje takrat nadaljevalo, bi Furlanič v nadaljevanju gotovo prejel nezaupnico. Da se to ni zgodilo, je zaslужen prav predsednik, ki se je po skoraj enourem sestanku z županom in kolegi leve sredine odločil, »da obžaluje, če je s svojimi stališči koga užalil ali prizadel.« Opozicija je Furlaničeve besede označila kot prepozne, leva sredina pa ne, zato je složno zavrnila nezaupnico.

Zadovoljstvo Švaba (SSk)

Igor Švab je zadovoljen, ker je leva sredina soglasno zavrnila resolucijo o odstavljivosti Furlaniča, »ki bo tako lahko nadaljeval s to pomembno nalogo.« Občinski svetnik Ssk-DS mu želi uspešno delo in upa, da bosta lahko, kot do zdaj, še vedno zgledno in tvorno sodelovala.

»Nikoli nisem imel dvoma, kako naj glasujem, saj sem od samega začetka menil, da je bila resolucija o odstavljivosti demagoška, saj se delo predsednika ocenjuje pri spoštovanju poslovnika in statuta. In to je Furlanič vedno odgovorno dokazal, kot potrjujejo tudi vidni člani opozicije.« Glede osebnih izjav je Švab mnenja, da jih lahko vsakdo izreče, v kakšni obliki in kako, je pač osebna stvar, saj so temelj demokratičnega soočanja. Gotovo pa je, da za to vsak prevzame svojo odgovornost.

Andolina in Toncelli

Predsedniku občinskega sveta govoriti ni pomagal somišljenjak Marino Andolina, ki je popolnoma po nepotrebni prikljal v spomin Rižarno. Zaradi svojih besed se je nato delno opravičil, desnica pa naj bi ga slabo razumela.

Zelo oster, a z nasprotnega zornega kota, je bil vodja svetnikov Demokratske stranke Marco Toncelli. Furlanič je obtožil, da nikakor ni kos svoji predsedniški nalogi, da je pristranski in torej neverodostojen. Toncelliju se »zdi sramotno, da Furlaničevi podporniki pod županstvom vzklikajo Titu in 9. partizanskemu korpusu.«

Na videz »mehka« desnica

Predstavniki opozicije, ki so vložili zahtevo za Furlaničev razrešitev, so nekoliko »zanemarili« zgodovinske vidike tega primera. Raje so se osredotočili na politiko in utemeljevali oceno, da je zastopnik SKP po njihovem neprimeren za predsedniško funkcijo. Nekateri iz opozicije bi na tem mestu raje videli Andolino, slišati je bilo tudi ime Igorja Švaba.

Roberto Antonione je priznal, da mu je Furlanič simpatičen, »ne zna pa ločiti svoje predsedniške vloge od politične.« Franco Bandelli je hotel igrati vlogo »golobice« in se zavzel za konec »polemik o zgodovini«, potem ko je prav on predložil resolucijo o 12. juniju 1945 in o koncu druge vojne, ki je sprožila vse te polemike.

SEL in senator Russo

Vsi trije svetniki SEL so glasovali proti nezaupnici, vodja skupine Marino Sossi pa je priporočil Furlaniču, naj v bodoče igra bolj povezovalno vlogo. Pri SEL menijo, da s takšnimi in podobnimi zgodovinskimi disputi ne pridemo nikamor, saj škodijo mestu in sožitju.

Zelo kritičen do Furlaniča ostaja senator DS Francesco Russo, ki je med prvimi, če že ne prvi, zahteval njegovo razrešitev. Občinski svet se je odločil drugače. Senator je prepričan, da bi moral Furlanič odstopiti. »To bi korisilo občinskemu svetu in Trstu,« podpira Russo. V tiskovnem sporočilu se je spravil na »prepirljivo, zamerljivo in vase zaprto levico.« Senator je

kritičen tudi do tistih, ki so zbiral podpise v podporo predsedniku mestne skupščine.

Spetič (SIK) kritičen do DS

»Trs se upogne, dokler poplava ne mine,« pravi kitajski pregovor, ki ga citira deželnji tajnik SIK Stojan Spetič. Furlanič ostaja predsednik občinskega sveta. Izjalovil se je poskus odstavitev. »Ostajata pa grenak vtis zaradi sprejetega kompromisa in ogorčenje ob spoznaju, da napadlastnost »demokratov« ni v ničemer zaostajala za nacionalistično ihotu fašistov in desnice,« piše v izjavi Spetič.

Dejansko se po njegovem smnju novo zaveznštvo, ki bolj ustrezja rimskim shemam dogovarjanja med Renzijem in Berlusconiem. »Levici in Slovencem bi

moralo biti sedaj jasno, da je vsako sodelovanje s to stranko jalovo početje. Potrebna je alternativa, h kateri naj pristopijo tudi razočarani podporniki te stranke,« meni zastopnik SIK.

Univerza v Ljubljani

Svetnika Gibanja 5 zvezd Paolo Menis in Stefano Patuanelli sta glasovala za predsednikovo razrešitev. »Gibanje 5 zvezd se ne ukvarja s preteklostjo, zgodovinska dejstva pa je treba spoštovati,« je dejal Menis, ki je v zvezi s Furlaničevim zgodovinskim izobrazbo omenil univerzo v Ljubljani. Ni jasno zakaj. Patuanelli je povedal, da bi kritiziral takšno predsednikovo početje, tudi če bi slednji pripadal desnici.

S.T.

OBČINA TRST - Iztok Furlanič

»Če sem koga užalil, se mu opravičujem«

IZTOK
FURLANIČ

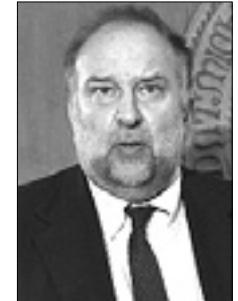
Dan po burni seji občinskega sveta se je predsednik Iztok Furlanič v telefonskem pogovoru zdel utrujen. »V vseh teh dneh sem bil pod velikim pritiskom in občutil sem težo velike odgovornosti,« pravi. V nelahkih trenutkih sta mu zelo veliko pomenili bližina in solidarnost prijateljev, znancev in tovarišev. Solidarnost so mu izrekli številni ljudje, ki jih sploh ne pozna, dosti pa je bilo nasprotno tudi napadov, gneva in žalitev.

Furlanič je še vedno prepričan, da bi se lahko občinski svet izognil »moreči in napeti« razpravi, ker je bila tako zasnovana nezaupnica pravno neosnovana in torej nesprejemljiva. »Opolnoči, ko je razprava zašla v slepo ulico, sem imel na voljo dve izbiiri: ali nekaj povem ali molčim. Če bi izbral molč, sedaj ne bi bil več predsednik občinskega sveta. Izbral sem drugo pot, ker sta mi bili pri srcu dve stvari,« pojasnjuje predsednik.

In kaj je bilo to? »Opravičil sem se tistim, ki so ga moje besede o polpreteki zgodovini lahko užalile in prizadele. In drugič, povedal sem, da mi

OBČINA TRST - Roberto Cosolini

»Za mamo osvoboditelji, za očeta pa okupatorji«

ROBERTO COSOLINI

»Moja mama, Slovenka s Krasa, je doživljala maj 1945 kot osvoboditev, moj oče, Istran in antifašist, pa je konec jugoslovanske okupacije Trsta doživel kot korak k priključitvi mesta Italiji,« poudarja župan Roberto Cosolini. Po njegovem je obstajal načrt, da bi Jugoslavija anektirala Julijsko krajino. »Nekateri so si tega žeeli, večina Tržačanov pa se je tega bala, zato so odhod zadnjega jugoslovanskega vojaka iz mesta doživel kot novo osvoboditev,« dodaja župan. 12. junij 1945 ostaja vsekakor po njegovem ena od »etap« v težki in zapleteni zgodovini Trsta. Cosolini ne zameri Furlaniču, da goji svoj zgodovinski spomin, očita mu, da ne priznava mnenja drugače mislečih, ki jim odhod zadnjega jugoslovanskega vojaka nekaj pomeni.

Župan se spominja košarkarske tekme Italija-Jugoslavija (olimpijada leta 1976 v Montrealu), ki si jo je pred TV ogledal s prijatelji. »Bili smo štirje in vsi italijanske narodnosti. Dva sva navaja la za Italijo, dva za Jugoslavijo. Če bi bila ta dva prijatelja Slovenca, bi to še razumel. Nastala je razprava, ki je dokazala, kako je bila takrat tržaška levica je-

tnica ideološke zapuščine,« ugotavlja Cosolini.

To se je dogajalo pred skoraj štiridesetimi leti in župan upa, da ta leta niso minila zaman. »Preteklosti ne gre pozabiti in vsak ima pravico, da goji in ščiti svoje vrednote, ki pa po njegovem mnenju ne smejo predstavljati »blokade« sedanjosti, zlasti pa ne prihodnosti. »Zato nisem soglašal in še vedno ne soglašam z javno izrečenimi stališči predsednika Furlaniča, ki so daleč od gledanj ogromne večine Tržačank in Tržačanov. Od nas politikov in upraviteljev ljudje pričakujejo, da delamo za sedanjo in prihodnost,« dodaja župan Trsta.

S.T.

UNIVERZA - Karabinjerji aretirali 4 zaposlene na sedežu v Narodnem domu, a niso edini

Med delovnim časom tudi po tri ure v trgovinah in barih

V Trstu so zaradi izstajanja od dela aretirali že več javnih uslužbencev (npr. na dejelnem spomenškem varstvu in na občinski zelenjavni tržnici), kljub temu pa so se univerzitetni uradniki vsak dan odpravljali na sprehod: na posnetku levo pol. Antonio Garritani in kap. Fabio Pasquariello (FotoDamjan), na posnetku desno zakonca na tržnici (foto karabinjerji)

Med delovnim časom so se vsak po sebe redno odpravljali na sprehode po mestu, v razne trgovine (v markete, mesnice, železnine, na tržnico), domov ali v bližnji bar, kjer so do potankosti prebirali časopise (tudi po tri četrti ure), najpogosteje športne. Na prostem ali v trgovinah so preživili najmanj pol ure, večkrat pa po 2 ali 3 ure dnevno, včasih v družbi žene oziroma moža. Po pogodbji naj bi delali od 6 do 8 ur dnevno. Izhodov niso nikoli registrirali na elektronsko kartico, čeprav je to obvezno. Četrtek je bil tisti dan, ko se jim je po treh dneh »del« in ob bližajočem se koncu tedna še najmanj ljubilo sedeti v službi, zato so se vsak četrti dan v tednu čim dlje zadrževali kjerkoli, samo ne na sedežu tržaške univerze v Ulici Filzi.

Karabinjerji so jih že dva meseca opazovali, jih nekajkrat slikali in posneli s

skrito kamero. Ta četrtek so četverico uslužbencev tržaške univerze, ki se je po enem tolikih nedovoljenih sprehodov vracači v službo, v dogovoru s tožilstvom pričakali v Narodnem domu, kjer je poleg sedeža oddelka za tolmače in prevajalce še nekaj univerzitetnih uradov. 56-letnega Diega Saletnika, 52-letnega Daria Loschiava, 56-letnega Ilaria Dimasija in 55-letnega Chiaro Secoli (vsi so italijanski državljeni, rojeni v Trstu) so aretirali zaradi suma goljufije v oteževnih okoliščinah. »Te okoliščine nastopijo, ko prestopnik oškduje državo oz. državno ustanovo, v takih primerih je po kazenskem zakoniku zagrožena kazen od 2 do 5 let,« je na včerajšnji novinarski konferenci razložil polvelnik preiskovalnega oddelka karabinjerjev kap. Fabio Pasquariello. Vsi štirje aretiranci so v hišnem priporu, danes bo

o potrditvi ali preklicu tega ukrepa odločal preiskovalni sodnik. Vsi so v službi na sedežu univerze v Ul. Filzi: Dimasi je na oddelku za jezike, tolmače in prevajalce, Salenik na oddelku za splošne zadeve in ekonomat, Loschiavo in Secolija pa v univerzitetni knjižničarski službi. »Nanje in na njihove navade smo naključno naleteli septembra v okviru druge preiskave,« je povedal polkovnik Antonio Garritani. Takrat so mimogrede opazili, da se eden od teh uslužbencev med delovnim časom redno sprejava po mestu. V preiskavi so sodelovali tudi karabinjerji iz Ul. Hermet.

»Trenutno so v hišnem priporu, preverjam pa položaj še 11 uslužbencev univerze s sedeža v Ul. Filzi,« je dodal Garritani. Poslopje naj bi namreč bolj ali manj redno in neupravičeno zapuščalo več ljudi. V prostorih Narodnega doma je okrog 40 uradnikov, zaposlenih na različnih univerzitetnih oddelkih, polovica jih je na šoli za tolmače in prevajalce. Po aretacijah so karabinjerji obvestili rektorja Maurizia Fermeglio ter se pogovorili z odgovorno za osebje. Tržaška univerza pa bo lahko sprejela kakršnokoli odločitev še po prejetju uradnega poročila tožilstva. (af)

OBČINA TRST S sanacijo začetek obnove čistilne naprave

Začela se je sanacija območja nekdanjega lesnega pristanišča. To je nov korak na poti obnove škedenjske čistilne naprave in njene uskladitev z evropskimi predpisi. Zaradi neprimernosti te in mnogih drugih čistilnih naprav na raznih koncih Apeninskega polotoka je Italijo že doletelo več opominov in tudi sankcije.

Občina Trst je v tiskovnem sporočilu pojasnila, da bodo sanaciji območja nekdanjega lesnega pristanišča sledila dela za uskladitev čistilne naprave z evropskimi predpisi, in sicer z inovativno tehnologijo biofiltriranja. Sanacija se začenja po objavi razpisa, s katerim si je zakup zagotovilo začasno združenje podjetij, ki ga sestavlja konzorcij Consorzio Cooperative Costruzioni (CCC) in Cosmo Ambiente. Delo bo trajalo leto dni, in sicer v več fazah.

Sprva bodo porušili obstoječe betonske ploščadki, na katerih so nekoč skladili blago. Kmalu bodo začeli čistiti tudi vodo podtalnice, nakar bo območje nared za obnovo čistilne naprave, za katero so že objavili evropski razpis (rok zapade 7. januarja 2015), na podlagi katerega bodo izbrali izvajalca.

VČERAJ DOPOLDNE - Po mestnih ulicah Tudi v Trstu sprevod v podporo socialni stavki

V sprevodu so stopali tudi slovenski dijaki in dijakinja

FOTODAMJ@N

Tudi po tržaških mestnih ulicah je včeraj dopoldne krenil protestni sprevod. Tržaški bazni sindikati in razna dijaka ter druga združenja so se namreč pridružili tako imenovani splošni socialni stavki, ki je včeraj potekala v številnih italijanskih mestih in so jo oklicala vsedržavna vodstva baznih sindikatov COBAS, USI-AIT in USB, pridružili pa so se ji koordinacijske višešolskih dijakov, združenja univerzitetnih študentov, protikapitalistične levica in druga gibanja, občutljiva na socialne teme. Razlog za splo-

šno stavko je bila namreč (ne)socialna politika Renzijeve vlade, v prvi vrsti njena prizadevanja za ukinitev 18. člena delavskega statuta. Stavkajoči so želeli izraziti tudi svoje nasprotovanje zamrznitvi pogodb javnih uslužbencov in krčenju sredstev, namenjenih javnemu šolskemu in zdravstvenemu sistemu.

V tržaški povorki, ki je krenila z Goldonijevega trga, je stopalo nekaj sto ljudi, v prvi vrsti mladih. Med njimi so bili tudi dijaki in dijakinja slovenskih višjih šol, ki so nosili manjši

transparenti v bran javnemu šolstvu. Preostali transparentni in gesla so bili usmerjeni proti prekerinem delu in nepriznanim delovnim pogojem, v obrambo socialne države, za pravico do stanovanja.

Sprevod, ki je po ulicah stopal v spremstvu številnih policistov, ni povzročil prehudih prometnih zastojev. Minil je dokaj mirno, saj se v Trstu k sreči ni ponovil scenarij iz nekaterih italijanskih mest, kjer so se protestniki spopadli s policistimi. Sprevod se je zaključil na Velikem trgu.

Ženske v CGIL obsojajo spolno nasilje in grožnje

Koordinacija žensk v sindikatih CGIL in SPI-CGIL se je odzvala na primer duhovnika Maksa Suarda in izrazila prepričanje, da za prijavo spolnih zlorab nad ženskami, deklicami in dečki ne bi smelo biti nobenega termina. Obdelovanje travme in soočanje z bolečino je dolg proces, vsaka oseba pa pridobiva zavest po svoje in jo moramo spoštovati.

»Do spolnega nasilja prihaja v vseh državah, narodih in skupnostih ne glede na etnično skupino, družbeni sloj ali kulturo. Mladi ženski izražamo solidarnost, obenem pa smo zaskrbljene zaradi groženj: leta so sad neke kulture, ki jo je treba prerasti. Tako početje moramo vedno obsoditi, čut pripadnosti k neki skupnosti pa nas ne sme siliti v zagovarjanje tega, kar se zagovarjati ne da,« so zapisale v tiskovnem sporočilu s podpisoma Eugenie Sardo in Marie Belle.

Unicef predstavlja pot do prijateljske šole

Tržaški pokrajinski odbor organizacije Unicef prireja ob priložnosti 40-letnice delovanja italijanskega odbora Unicef v sodelovanju z Občino Trst, s prispevkom Dežele Furlanije Julijске krajine in pod pokroviteljstvom Deželnega šolskega urada za FJK posvet z naslovom Na poti do prijateljske šole - Soudeležba, poslušanje in posredovanje za nov predlog na področju vzgoje, ki bo danes v Narodnem domu v Ul. Filzi 14 ob 9. uri. Nastopile bodo tržaška občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim, deželna garantka za pravice otrok in mladostnikov Fabia Melina Bares, antropologinja Marianna Sclavi, koordinatorka programov italijanskega odbora Unicef za šolo in univerzo Manuela D'Alessandro in koordinator tržaške mreže zavodov Na poti do prijateljske šole Roberto Benes, medtem ko bo srečanje vodila predsednica tržaškega odbora Unicef Donatella Salvi. Po dopoldanskih posegih bosta popoldne med 15. in 17. uro potekali tudi delavnici, ki ju bosta vodili Marianella Sclavi in Manuela D'Alessandro: prva bo v dvorani Torchio v Ul. Capitelli, druga pa v Narodnem domu v Ul. Filzi.

V pristanišču zaplenili 13.290 elektronskih naprav

Finančni stražniki in cariniki so v tržaškem pristanišču zaplenili 13.290 ponarejenih elektronskih naprav. Pod drobnogled so vzeli kontejner, ki je prispel iz Kitajske. V njem je bilo 667 lepenkastih škatel z vrečkami za hrambo vode z električnim gretjem, tehtnicami in drugimi napravami s ponarejenimi znamkami. Finančna straža je kazensko ovadila naročnika blaga, pravnega zastopnika nekega podjetja v Venetu.

Tržaška komedija jutri na Proseku

Kulturni dom na Proseku v sodelovanju z zvezo tržaških gledaliških skupin Armonia vabi jutri ob 17. uri na ogled komedije Forsi che si ... forsi che no, ki na odrskih deskah prikazuje značilnosti moderne družbe in modernih ljubezenskih zgodb. Komedijo predstavlja skupina Il Gabbiano, režijo je podpisal Riccardo Fortuna, ki je idejo povzel po Christopheru Durangu. Vstopina znaša 6 evrov.

LOČENI STARŠI - V UL. PONDARES DELUJE TRŽAŠKA SEKCija združenja Gesif

Širijo kulturo nekonfliktne ločitve

Pri združenju Gesif si prizadevajo zagotoviti otrokom pravico do obeh staršev

FOTODAMJ@N

Ločeni starši, ki želijo zaščititi svoje mladoletne otroke, imajo odslej tudi v Trstu na voljo novo referenčno točko. Na tiskovni konferenci, ki je potekala na sedežu sindikata Cgil v Ul. Pondares, so namreč včeraj popoldne uradno predstavili novoustanovljeno tržaško sekcijo združenja Gesif, ki združuje ločene starše, ki si skupaj prizadevajo za zaščito svojih otrok in njihove pravice do obeh staršev. Sekcija, ki deluje že nekaj tednov v prostorih sindikata Cgil, kjer so vsak torek ob 20.30 srečanja skupine pod vodstvom načelnika sekcije Marca Malagoja, psiholo-

ginje Elise Ferronato in odvetnice Viviane Rodizza (za zainteresirane so na voljo številka mobilnega telefona 339-1602664, številka faksa 040-772474 in naslov elektronske pošte trieste@gesifonlus.org), se pridružuje tistim, ki že delujejo v Vidmu (kjer je tudi glavni sedež), Tržiču in Cagliariju, medtem ko bo v kratkem začela delovati tudi sekcija v Rimu.

Kot so včeraj dejali predsednik Silvio Albanese, tajnik Luca Rodaro ter že omenjeni Malago, Ferronato in Rodizzeva, je namen združenja širiti kulturo nekonfliktne ločitve, zato da bi spodbujali, branili in

podpirali pravico vsakega otroka do obeh staršev. Z združenjem sodelujejo odvetniki, psihologi in družinski posredovalci, ki nudijo svojo pomoč staršem in sodelujejo v okviru skupin za samopomoč, kjer ne nudijo samo nasvetov, ampak tudi informacije ter si starši izmenjujejo izkušnje, se srečujejo in si med seboj pomagajo pri izhodu iz osamljenosti, je bilo rečeno na včerajšnji tiskovni konferenci, kjer so napovedali tudi javno srečanje, ki bo potekalo januarja, posvečeno pa bo obravnavanju učinka, ki ga na mladoletne otroke ima konfliktne ločevanje staršev. (iz)

Občina Trst: razpis za 254 uslužbencev

Občina Trst je objavila razpis, namenjen 254 občinskim uslužbencem s pogodbo za določen čas, za njihovo vključitev v stalež na področju vzgoje in izobraževanja. Gre za 24 mest za postrežnike (20 s polnim delovnim urnikom, od katerih eno za oddelke s slovenskim učnim jezikom, ter 4 z 18 urami tedensko), daleje za 41 mest za sodelavce (35 s polnim delovnim urnikom, od katerih eno za slovenske oddelke, in 6 z 18 urami tedensko), 52 mest za vzgojitelje v vrtcih (od teh 2 za oddelke za otroke s posebnimi potrebami), 43 mest za vzgojitelje v rekreacijskih središčih oz. v oddelkih za integrirano izobraževalno ponudbo ter za 94 mest za vzgojitelje v otroških jahslih (37 s polnim delovnim urnikom, od katerih 3 v slovenskem oddelku, 2 s 24 urami tedensko ter 55 z 18 urami tedensko, od katerih eno v slovenskem oddelku).

Prošnje je treba predložiti do 15. decembra, besedilo razpisa in obrazci so na voljo tudi na spletni strani občinske uprave www.comune.triese.it ter v uradu za natečaje (telefon 040-6754919/4312/8035/4757), kjer bo mogoče dobiti tudi informacije.

Spurg: zimski razpis

Občina Trst je objavila zimski razpis za predložitev izvenšolskih vzgojnih projektov staršev v okviru projekta Spazi urbani in gioco (Spurg). Prošnje je treba predložiti do 5. decembra v pisarni odborništva za šolstvo v Ul. Teatro Romano 7/A v pritličju, besedilo razpisa pa je na voljo na spletni strani www.retecivica.triese.it/spurg/default_1.asp.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 15. novembra 2014

POLDE

Sonce vzide ob 7.04 in zatone ob 16.35 - Dolžina dneva 9.31 - Luna vzide ob 0.00 in zatone ob 13.08.

Jutri, NEDELJA, 16. novembra 2014

JERICA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,3 stopinje C, zračni tlak 1013,4 mb ustaljen, vlagi 67-odstotna, veter 12 km na uro jugovzhodnik, nebo jasno, more rahlo razgiban, temperatura morja 17,2 stopinje C.

Šolske vesti

DIZ J. STEFANA sporoča, da v torek, 18. novembra, od 18.30 do 19.30 bodo na šoli potekale individualne govorilne ure staršev s posameznimi profesorji.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBOV vabi na letošnjo prvo Pikijevo ustvarjalnico v torek, 18. novembra, ob 16.00 v knjižnici Karla Široka. Knjigo avtorice Ide Mlakar »Kako sta Bibi in Gusti pregnjala žalost« nam bo prebrala Kresnica Kovačič.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2014/15 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavka, črka a) D.Z. 10/88. Prošnje, opremljene z ustrezno dokumentacijo, je treba predložiti do 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102, tel. 040-2017375.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 16. novembra, jesenski pohod skozi geološki čas. Zbirališče ob 8.45 v Gropadi na cesti, ki vodi do nekdanjega mejnega prehoda. Tri urnemu pohodu bo sledil ogled razstave »Pozabljeni rudniki« v Didaktičnem centru gozdne uprave v Bazovici. V primeru slabega vremena je predviden le ogled Didaktičnega centra in razstave. Za prečkanje državne meje morajo udeleženci obvezno imeti pri sebi veljavno osebno izkaznico.

V SKLOPU GORIŠKEGA FESTIVALA E'STORIA bo zgodovinski avtobus ēStoriabus odpotoval na dnevne izlet v naslovom »Soška fronta«, v odkrivanje krajev prve svetovne vojne na Goriškem in Kobaridu v soboto, 22. in nedeljo, 23. novembra. Od 15. do 17. decembra, bo izlet v London z novinarjem Williamom Wardom. Info in prijave na tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali eventi@leg.it (od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro).

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, prireja v nedeljo, 23. novembra, zadnji brezplačni voden izlet jesenskega ciklusa doline Glinščice »Na dalnjem vzhodu: v odkrivanju Goliča«. Izlet traja približno 3 ure namejen odraslim in družinam (otroci od 8. leta dalje). Štart ob 10. uri iz Gročane. Za info in prijave izletov tel. 366-9571118 (ponedeljek - petek 14.00-17.00), info@riservavalrosandra-glinscica.it.

KRU.T - zaključuje se vpisovanje na izlet v Treviso v ponedeljek, 8. decembra, z vodenim ogledom razstave »Japonska od samurajev do animejev« in popoldanskim sprehanjanjem med božičnimi stojnicami in po praznično okrašenem mestu. Info in vpisovanje na sedež Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

TFS STU LEDI

Čez tri gore, čez tri dole...
(Mednarodno srečanje ljudskih pevskih in plesnih skupin)
Občinsko gledališče France Prešeren v Boljuncu

v soboto, 15. novembra ob 20.30

pevski zborovski večer

Sodelujejo:

Ženska pevska skupina STU LEDI

Trst

Mešani pevski zbor FRAN VENTURINI

Domž

Ženska vokalna skupina VINIKA

goriška Brda

Moški pevski zbor

AMICI DELLA MONTAGNA

Origgio (Varese)

V sodelovanju z Zvezo Slovenskih Kulturnih Društev

Vljudno vabljeni.

v nedeljo, 16. novembra ob 17. uri

plesni in glasbeni popoldan

Sodelujejo:

Folkorna skupina GRADINA

Ilirska Bistrica

Folkorna skupina KLAS

Horjul (Vrhnik)

Glasbeni Ansambel

ANO UR'CO AL' PEJ DVEJ - Trst

Folkorna skupina ŽIVANIT - Benečija

Folkorna skupina STU LEDI - Trst

Vstop prost.

Lekarne

Od pondeljka, 10., do sobote, 15. novembra 2014:

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Borgo S. Sergio - Ul. Curiel 7/B - 040 281256, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Borgo S. Sergio - Ul. Curiel 7/B, Trg Venezia 2, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Venezia 2 - 040 308248.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televida.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 20.30 »Interstellar«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »La foresta di ghiaccio«.

CINEMA DEI FABRI - 19.00, 21.00 »Terra di Maria«.

FELLINI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il sale della terra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.40, 21.30 »Il giovane favoloso«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.00, 19.45, 21.30 »Torreranno i prati«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 20.10 »Words and Pictures«; 18.15, 22.10 »Tre cuori«.

KOPER - PLANET TUŠ - 21.00 »Bes«;

16.00, 18.20, 20.30, 22.40 »Butec in butec DA«; 19.00 »Labirint«; 18.00,

20.20 »Medvezdje«; 17.00 »Na koncu mavrice«; 21.15 »Ouija«; 18.15,

21.10 »Skoraj policaja«; 20.35, 22.30

»Spomenik Majklu Džeksonu«; 15.00,

19.10 »Vloga za Emo«; 14.00, 14.45,

16.40, 18.40 »Čebelica Maja«; 14.20,

16.10 »Čebelica Maja 3D«; 14.15,

16.10 »Škatlarji«; 15.15, 17.10 »Škatlarji 3D«.

KMETIJA DEBELIS je na Kolonkovcu odprla agriturizem do 16.11.2014.

Čestitke

*75 danes jih slavi, SERGIO FER
LUGA pa še dobro se drži, nazdravijo
mu prijatelji vsi.*

Obvestila

DELAVNICA KUHANJA z dobro poznalno kraško kuhinje Vesno Guštin, avtorico knjige »Je več dnevov ku klobas«. Tečaj bo potekal v Trstu, Ul. Androna del Pane 7, danes, 15., in v soboto, 22. novembra. Info in prijave na tel. št. 040-2460879 ali 392-2109031.

DRUŠTVO SLOVENSKIH ČEBELARJEV - Trst prireja začetniški čebelarski tečaj, ki se bo odvijal na društvenem sedežu na Padričah. Pričel se bo v torek, 18. novembra, ob 20.00 in se bo odvijal do poletja (zajeta celoletna čebelarska sezona). Predviden je teoretični del ter praktični del v društvenem čebelnjaku in ogledi čebelnjakov nekaterih naših članov. Vpiše se lahko vsakdo, ki bi rad spoznal čebelbe ali se s čebelarstvom tudi resno ukvarjal. Zainteresirani naj se vpišejo do danes, 15. novembra. Informacije na tel. št. 0039-3383881424. (Danijel).

JUS MEDJAVAS sprejema prošnje za sečnjo drvi do danes, 15. novembra. Obrazce za prošnjo dobite v vaški gostilni ali v osmici.

KROG PRIJATELJEV BRUNA GROE-NINGA vabi na predavanje z naslovom »Pomoči in izcelitve po duhovni poti, s pomočjo učenja Bruna Groeninga - medicinske dokazljivo« danes, 15. novembra, ob 16. uri v veliki dvorani Mestne občine Nova Gorica. Predaval bo dr. med. Miljenka Blaževič iz Hrvaške, s prevodom v slovenščino in italijanščino. Info na tel. 00386-40216756.

SK DEVIN prireja Smučarski sejem v prostorij Coop GrandUino v Devinu. Sejem: danes, 15., in 16. novembra, 10.00-19.30. Prevzem opreme: 17. in 18. novembra, 10.00-19.30.

SKD SKALA iz Gropade sporoča, da bo danes, 15. novembra, od 14. do 20. ure seminar vokalne tehnike v zboru. Predaval bo prof. Robert Feguš. V nedeljo, 16. novembra, ob 19.00 bo koncert MePZ Skala/Slovan, MIVS Ana Krouskis in ansambla Les 7 notas del cha-cha. Vabljeni.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi v nedeljo, 16. novembra, ob 16. uri v Mladinski dom na srečanje z misijonarjem g. Bajcem. Misijonar nam bo prikazal svoje dolgoletno delovanje na Slonokoščeni obali.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in zadružna La Quercia obveščajo, da bo ludo teka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure. Namenjena je otrokom od 1 do 6 let. Info na tel. št. 040-299099, od ponedeljka do sobote, od 8. do 13. ure.

SKD VALENTIN VODNIK IN MLADINSKI KROŽEK DOLINA vabita na tradicionalno Martinovanje, v nedeljo, 16. novembra, ob 17.00 v društvenih prostorih. Nastopajo MoPZ V. Vodnik in Mali kitaristi iz Brega.

CENTER ZA LAŽJE UČENJE IN ŽIVLJENJE SEŽANA - vabi na dan odprtih vrat s predstavljivo brezplačnih delavnic za učence in praznovanje 1. rojstnega dne, ki bo v četrtek, 20. novembra, popoldan v Sežani, Partizanska c. 37/a. Pod vodstvom inovatorjev novih učnih metod Mojce Stojkovič. Za delavnice od 14.30 do 17.30 so obvezne prijave do 17. novembra na info@lazjeucenje.si ali tel. 00386-31314641.

DSI vabi v ponedeljek, 17. novembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na okroglo mizo z naslovom »Skok iz slovenske medijske predvidljivosti«. Sodelovali bodo zgodovinar Rečnik Podberšč ml, časnik Tino Matičić in moderator Jani Drnovšek. Začetek ob 20.30.

KROŽEK KRUT IN SKD VIGRED pristopata k solidarnostni akciji »Podarimo.si« in zbirata oblačila, obutev (za otroke in odrasle), šolske potrebščine, igrače, posteljnino, itd... za Zvezo prijateljev mladine Slovenije še v pondeljek, 17. novembra, ob 16. do 17. ure v Štalci v Šempolaju po domeni na tel. 380-3584580. Manjše količine blaga se lahko odda tudi na društvenem sedežu Kruta, Ul. Cicerone.

KRU.T IN SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST vabita na predavanje »Kraško rastlinstvo in danosti, ki ga pogojujejo« s prof. Marinko Pertot, v pondeljek, 17. novembra, ob 18. uri na sedežu Kru.t v Ul. Cicerone 8, II. nad. Prijave in dodatne info na Kru.tu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log vabi svoje člane na redni občni zbor v pondeljek, 17. novembra, v prvem sklicu ob 20.00 in v drugem ob 20.30 v društveni prireditveni dvorani.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnega sveta SKGZ, da bo seja v pondeljek, 17. novembra, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S. Francesco 20/II).

MATEMATIKA JE NEIZČRPA, zato matematični krožek nadaljuje z delom. Vabljeni vsi dosedanji zvesti člani in novinci, saj za naš konjiček ni potrebno predznanje. Zelo dobrodošli tudi strokovnjaki, ti bi občutno dvignili raven naših srečanj. Prvo srečanje bo v torek, 18. novembra, ob 17.00 v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3.

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bo na sedežu na Padričah v torek, 18. novembra, ob 20.45 redna pevska vaja. V petek, 21. novembra, ob 20.45 seja odbora.

ŠIVANJE NOŠ V BOLJUNCU pri SKD F. Prešeren bo vsak torek od 17. do 19. ure v društveni sobi občinske gledališča F. Prešeren. Prvo srečanje bo v torek, 18. novembra, ob 17. uri.

DAVČNI URAD OBČINE REPENTABOR sporoča, da bo na razpolago občanom za izračun davkov TASI in IMU (rok zapadlosti 16. decembra) vsako sredo od srede, 19. novembra dalje od 9.30 do 17.00. S seboj prinesite kopije plačil predujmov in katastrske izvlečke. Za izračun lahko uporabite program na www.monrupin-repentabor.it. Dodatne info in pojasnila na tel. 040-327122, 040-327335.

CENTER OTROK IN ODRASLICH HARMONIJA sklicuje v četrtek, 20. novembra, srečanje za vse člane in tiste, ki bi želeli postati člani. Po predavanju ob 18.30, bo sestanek, kateremu bo sledila družabna večerja. Info in prijava: 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

ZALOŽBA MLADIKA, ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA IN KRUT prirejajo v petek, 28. novembra, obisk 30. Slovenskega knjižnega sejma v Ljubljani z avtobusnim prevozom. Odhod s Trga Oberdan ob 9.00 in z Općin izpred Finžgarjevega doma ob 9.15. Povratek v Trst okrog 17.00. Prije sprejema založba Mladika, Ul. Donizetti 3, tel. 040-3480818, redakcija@mladika.com. Prijava je možna do srede, 20. novembra.

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD S. TONČIČ razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko leto 2014/2015. Prijavijo se lahko študenti in študentke, ki imajo stalno bivališče ali so rojeni v FJK ter se izobražujejo po dodiplomske ali podiplomske visokošolskih programih. Vloge sprejemamo do 21. novembra, na sedežu sklada (Ul. Gimnastica 72) ali na tajnistvo@skladtoncic.org. Podrobnejši pogoji razpisu so objavljeni na spletni strani sklada: www.skladtoncic.org.

ONAV (vsedržavno združenje pokuševalcev vina) vabi na večer posvečen vinu »Schiooppettino di Prepotto«. Pokušnjo bomo izpeljali v torek, 25. novembra, ob 20.00 v restavraciji v Miljah. Informacije in prijave na tel. 333-985777, trieste@onav.it, www.onavtrieste.jimdo.com.

PRAVLJIČNA GOSTJA - Oddelek za mlade bralce NŠK bo obiskala gostja, prevajalka in babica Irena Lampe, ki bo v četrtek, 27. novembra, ob 17.00 podala v prostorih Narodnega doma, Ul. Filzi 14, pravljico malim obiskovalcem knjižnice. Toplo vabljeni!

JUS OPĆINE obvešča člane in bivajoče na Općinah, da bo sprejemanje prošenja za letošnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30 in nato vsak naslednji torek, do najkasneje 28. novembra, na upravnem sedežu, Proseška ulica 71.

30-LETNIKI POZOR!! Vabljeni na večerjo v gostilno v Bazovici, ki bo v soboto, 29. novembra ob 20. uri. Potrdite vašo prisotnost odgovornim.

45-LETNIKI (1969) od Milj do Štivana, se bomo srečali v soboto, 13. decembra, ob 20.00 v Križu. Za prijave poklicite najkasneje do nedelje, 30. novembra, na tel. 333-6170026 (Patrizia), 346-2197404 (Ivo) in 335-6008774 (Pavel).

ŠZKD obvešča včlanjene zbole, da je na www.zkpz.si odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi v nedeljo, 30. novembra, na obisk Knjižnega sejma s prevozom in ogled predstave »ArT-Sprehod - z besedo in glasbo po sledočih Slovencev v Trstu«, ki bo ob 17.00 v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Odhod s Trga Oberdan ob 10.00. Prijave na tel. 040-635626, ob pondeljka do petka 9.00-13.00.

SOCIALNA SLUŽBA Socialnega Okraja 1.1 (Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor) obvešča, da je mogoče oddati vlogo (do 1. decembra) za subvencijo za znižanje mesečnih otroških jasli in ostalih storitev za najmlajše v šolskem letu 2013/2014. Obrazci so na razpolago na spletnih straneh občin Socialnega Okraja in na sedežu Socialne službe Okraja 1.1, v Naselju Sv. Mavra 124 - Sesljan. Info: Socialna služba - Naselje Sv. Mavra 124 (Sesljan): petek od 8.30 do 10.30. Tel. 040-2017387.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da bo v nedeljo, 16. novembra, na sporednu predstavo Čarobno ogledalo v izvedbi Slovenskega odra iz Trsta. Prva predstava bo ob 16. uri in druga ob 17.30 v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

L'ARMONIA IN ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK-KONTOVEL predstavlja gledališko predstavo, s skupino Il Gabbiano, v tržaškem narečju »Forsi che sì... forsi che no« v nedeljo, 16. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Prosek.

SKD TABOR - Prosvetni dom, Općine prireja v nedeljo, 16. novembra, ob 18.00 Openska glasbena srečanja z MoPZ Srečko Kosovel in orkestrom Nova - dirigent Matjaž Šček. Vabljeni.

ŠC MELANIE KLEIN vabi na predavanje »Hujšanje brez diete z metodo F. Simoni«. Pričakujemo Vas v sredo, 19. novembra, ob 20. uri na Općinah, Ul. della Vena 8/1. Število mest je omejeno. Za prijave: info@melanieklein.org, 345-7733569.

DRUŠTVOM FINŽGARJEV DOM vabi na izjemen dogodek, ob odprtju sezone in začetku ciklusa predavanj, in sicer na ogled monokomedije »Vera levega razbojnika« z zabavno in obenem razmišljajočo vsebino. Avtor in izvajalec je znani in priljubljen igralec Gregor Čušin. Vabljeni vsi v Finžgarjev dom v četrtek, 20. novembra, ob 20.00.

KLUB PRIJATELJSTVA ter Vincencijeva Konferenca vabita na srečanje ob 70-letnici mučeniške smrti p. Placida Corteseja. Ivo Jevnikar bo vodil spominski poklon patru s sodelovanjem prof. Marije Čenda, ki bo predstavila knjigo o p. Corteseju, avtorice Elene Blancato, ki bo tudi sama spregovorila, in predvajanjem dokumentarca o njegovem liku in zgodbi, v četrtek, 20. novembra, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, I. nad.

SKD FRANCE PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljanca vabita v četrtek, 20. novembra, ob 20.30 v društveni bar n' G'rice, na predstavitev digitalizirane društvenega arhiva, koledarja za leto 2015 z umetniškimi deli Stanota Žerjala ter na otvoritev razstave nekaterih njegovih slik.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na predstavitev pesniške zbirke Katarine Jeretin Ferluga »Narisala sem pesem zate«, ki bo v petek, 21. novembra, ob 20. uri

Prreditve

ANTROPOZOFSKO ZDРУЖЕЊЕ Skupina Fortunato Pavisi, prireja na sedežu v Trstu, Ul. Mazzini 30, drugi del srečanja: »Od osebne tričlenkovosti, k socialni tričlenkovosti« danes, 15. novembra, ob 17.30. Predava prof. Michele Codogno.

ŽUPNIJA SV. MARTINA na Prosek, v sklopu praznovanj farnega zavetnika, vabi danes, 15. novembra, ob 19.30 na zborovski koncert MPZ Vesela Polmad in MKZ Stane Malič z Opčin.

»ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI DOLE...« -

Mednarodno srečanje ljudskih pevskih in plesnih skupin, v sodelovanju z ZSKD, v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Pobuda društva SKD F. Prešeren, izpeljana s podporo Dežele FJK in pod pokroviteljstvom občine Dolina.

V UMETNIŠKEM IN KULTURNEM CENTRU SKERK, Trnovca 15, je na ogled do 26. novembra velika razstava o zgodovini in delih arh. Maksa Fabiani z 250 velikimi reproducijami slik in dokumentov. Na voljo brezplačni bogat katalog. Urnik: ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 17.30. Vedeni ogledi ob sobotah ob 15.00 in ob nedeljah ob 11.30.

MATJAŽ HMELJAK razstavlja svoje grafike »Fragmenti« dela od leta 1996 do 2014 v kavarni Stella Polare v Trstu do 8. decembra.

Prispevki

V spomin na draga Anico Skamperle daruje Slava Skabar 20,00 evrov za cerkveni pevski zbor s Prosek.

Ob priliki skupnega srečanja darujejo petdesetletniki iz Trebč 100,00 evrov za Ljudski dom - Trebče.

Namesto cvetja na grob gospe Milke Štoka daruje Anita Metelko 25,00 evrov za ŽepZ Prosek-Kontovel.

Ob 100-letnici rojstva drage mame Vide Slokar daruje hči Joži 50,00 evrov za Rojanski Marijin dom.

V spomin na najino draga mamo Silvana Prašelj vd. Starc darjava Magda in Walter 100,00 evrov za Slovensko kulturno društvo Barkovje in 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovel.

Ob 39. obletnici smrti nepozabnega Igorja Grudna daruje žena Janka in družina 100,00 evrov za KD Škamperle in 100,00 evrov za Športno združenje Bor.

DEVIN - Predstavili drugo izdajo prvega romana Alojza Rebule

Devinski sholar po 60 letih v novi izdaji

Delo izdala založba ART - Večer pod pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina

Delo sta predstavili
prof. Tatjana Rojc
in prof. Alenka
Rebula Tuta

FOTODAMJ@N

V letih 1953 in 1954 je dijaška revija Literarne vaje v nadaljevanjih objavljala prvi roman takrat mladega profesorja, kasneje pa uveljavljenega pisatelja in esejista Alojza Rebule ter ga tudi izdala v obliki manjše, svetlomodre knjižice v 300 izvodih. Tisti redki, ki knjigo še hranijo doma, jo seveda dobro poznajo in so jo verjetno takrat, pa tudi še v kasnejših letih radi vzeli v roke. Vsem ostalim je bila skoraj nedosegljiva in je - zanimivo - večkrat niso upoštevali niti literarni kritiki.

Tudi Alenka Rebula in njen so-preg Igor Tuta imata to knjigo doma in sta se večkrat spraševala, če je ne bi morda kazalo ponovno izdati. Ob pisateljevi 90-letnici in ob 60-letnici prvega izida se je pojavila konkretna možnost uresničitve te zamisli in danes je knjiga, v podobni svetlomodri obleki z izvirnimi Hlavatijevimi ilustracijami, pred nami. Minuli četrtek so jo prvič uradno predstavili, in to ravno v kraju, kjer se dogaja večji del zgodbe romana, se pravi v Devinu.

Večer sta priredili Občina Devin Nabrežina in založba ART in ga je po glasbeni točki, nastopu dveh mladih Devincank, kitarist Petre Pahor in Mire Tavčar, uvedla odbornica za kulturo Marija Brecelj. Alenka Rebula Tuta je spregovorila o tem, kako je prišlo do ponovnega izida knjige, in ponudila, da ne gre za ponatis, ampak za drugo izdajo, ki jo bogatijo uvod-

na beseda Miroslava Koštute pod naslovom »Luč in smisel«, krajski esej Tatjane Rojc »V znamenju življenja: sholar in njegova usoda« in spremni zapis uredništva. Poleg tega so objavljene tudi nekatere ocene iz časa ob prvem izidu romana izpod peresa Martina Jevnikarja, ki ima posebno zaslugo, da je to delo sploh zagledalo luč sveta, saj je bil takratni urednik Literarnih vaj, pa še Franca Jeze in Liana Legiše. Govornica je izpostavila tudi nekatere okoliščine, v katerih je delo prvič izšlo, ko časi za slovensko narodno skupnost na Primorskem niso bili lahki, pa še pisateljevo avtobiografsko noto, ki jo lahko razberemo v protagonistu romana.

Tatjana Rojc je v svojem daljšem posegu analizirala motive, ki so značilni za ta roman, in spregovorila o pisateljevi etični drži tudi v zvestobi jeku in okolju, ki se kaže v tem in v naslednjih Rebulovih delih.

Dva odlomka iz romana je prebral in ju tudi komentiral Igor Tuta, ki je še izpostavil dejstvo, da je verjetno Devinski sholar prvo slovensko literarno delo, v katerem je opisan obred ustoličevanja koroških vojvod. Večer se je zaključil s Pesmijo slovensa v izvedbi mladih kitarist, in z zdravico pisatelju Alojzu Reboli ob novici, da mu bo v ponedeljek slovenski predsednik Borut Pahor vročil visoko slovensko državno priznanje, zlasti red za zasluge.

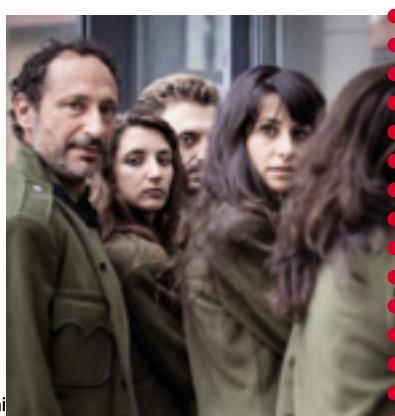
SEZONA 2014-2015

Slovensko stalno gledališče, Stalno gledališče FJK in društvo Casa del lavoratore teatrale

Marko Sosić/ Carlo Tolazzi

TRST, MESTO V VOJNI

režiser Igor Pison

DANES, 15. november, ob 20.30 - red B
četrtek, 20. november, ob 20.30 - red T
petek, 21. november, ob 20.30 - reda A, F
sobota, 22. november, ob 20.30 - red B
nedelja, 23. november, ob 16.00 - red C
(z avtobusnim prevozom)
petek, 28. november, ob 20.30 - red T
sobota, 29. november, ob 19.00 - red K
nedelja, 30. november, ob 16.00 - red C
(z avtobusnim prevozom)

v Mali dvorani
potrditev in rezervacija sta obvezni

BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka 10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstav
Tel. 040 2452616 / brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

SLOVENSKI KLUB - Predavanje

Dunja Fabjan razgrnila pogled na zvezdne steze

Kam nas vodijo zvezdne steze? O raziskovanju oddaljenega vesolja, je v četrtek v Gregorčičevi dvorani govorila Dunja Fabjan, raziskovalka in asistentka na fakulteti za matematiko in fiziko na Univerzi v Ljubljani. Večer je organiziral Slovenski klub, ki si je tokrat »držnili« predstaviti svoji publiko znanstveno obarvano predavanje. Večer je uvedla Helena Pertot, ki je predstavila predavateljico, nakar je Dunja Fabjan začela spraševati: Kaj je v vesolju? Kje smo? Kako veliko je naše vesolje? Koliko so oddaljene zvezde od nas? Taka vprašanja rojijo po glavi vsem in so lahko predmet neskončne razprave, ki jo je Dunja Fabjan skrčila na eno uro in pol. Slušatelje je popeljala v svet oddaljenosti, preteklosti, znanosti in radovednosti.

»Vse je nastalo iz velikega poka, ki mu je sledilo obdobje teme, v katerem so nastajale zvezde in kasneje še galaksije, nakar so nastale še jate galaksij, naše osončje in še ostala osončja, ki jih danes odkrivamo ... Kar vemo o vesolju danes, je danes naše vesolje. Pred stoletji niso vedeli vsega, kar vemo, in je bilo vesolje drugačno.«

Letos se spominjam 450. obletnice rojstva znanstvenika Galilea Galilei, ki je izumil daljnogled. Odkril je marsikaj, cesar ni vedel in si ni mislil, da bi lahko odkril. Tako so znanstveniki iz leta v leto odkrivali nove poglede, pridobivali natančnejše podatke in prihajali do natančnejših mertevev. Veliko vlogo so pri tem imele tudi ženske znanstvenice, kot je bila Henrietta Swan Leavitt, ki je prišla do pomembnih doganj, da so lahko zazeli odkrivate, koliko so objekti odda-

Dunja Fabjan ZSKD

ljeni eden od drugega. Leta 1920 se je razvila velika debata o tem, kako veliko je naše vesolje: je veliko kakor naša galaksija ali še večje?

Prav v teh dneh veliko beremo o sondi Rosetti, ki je uspešno pristala na kometu. »Sonda se je morala med odpravo sama napolniti z energijo in se sama spet prizgati. Pri tem je znanstvenik ni mogel pomagati. Če se ne bi pričigala, bi bila dvajsetletno delo in raziskovanje zmanj.« Predavanje se je zaključilo, slušateljem pa odprlo vrsto vprašanj, ki spodbujajo k razmisleku o neskončnem vesolju, v katerem lebdimo, o zvezdah, ki jih opazujemo, in razdaljah, ki jim lahko verjamejo le znanstveniki. (bf)

Dominik Fras razstavlja v galeriji mini mu

Danes ob 18. uri bodo v galeriji mini mu v Ul. Weiss 15 v parku nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu odprtli razstavo fotografij Dominika Frasa. Fotografa bo predstavil ravnatelj Galerije Murska Sobota dr. Robert Inhof. Razstavo je pod okriljem Pokrajine Trst organiziralo združenje Juliet v sodelovanju s kritičarko Elisabetto Bacci. Udeleženci bodo nazzdravili s penino Girardi spumanti in vini kmetije Sandija Škerka.

FESTIVAL - Od prihodnje srede v kavarni-knjigarni Knulp v Trstu

Gore pod žarometi sedme umetnosti v nizu Alpi Giulie Cinema

Počastiti gore kot kraj športnih izivov, preseganja človeških meja, pa zlasti z ovrednotenjem njihovega naravnega in kulturnega bogastva s posredovanjem sedme umetnosti: festival Alpi Giulie Cinema bo v organizaciji združenja Monte analogo letos potekal v svoji petindvajseti izvedbi. Potez in vsebinsko bogatega niza dogodkov sta včeraj na tiskovni konferenci v kavarni-knjigarni Knulp predstavila predsednik združenja Sergio Serra in koordinator pobude Giuliano Gelci.

Pod naslovom Genti&Montagne bodo v prostorih kavarne Knulp brezplačno predvajali deset filmov iz različnih držav. Kot so povedali organizatorji, bo to med drugim enkratna priložnost, da spoznamo kraje, ki so nam v bistvu zemljepisno blizu, a vendar o njih ne vemo skoraj ničesar. Prvi večer bo stekel že v sredo, 19. t. m. Projekcije bodo na voljo bodisi ob 18. kot ob 20. uri. Omembne vredne je francoska trilogija Overdon, Overice, Oversand, posvečena umetnosti plezanja iz 80. let, ki so si jo pobudniki zamislili kot neke vrste poklon skoraj popolnoma izginuli analogni tehniki snehanja in fotografiranja. Dandanes namreč digitalna tehnika skoraj povsem prednjači, saj omogoča veliko prej nepredstavljenih možnosti. Naslednjo sredo, 26. t. m., bosta na svoj račun prišla črnogorski visokogorski svet s

Festival sta predstavila Sergio Serra in Giuliano Gelci

filmom Život je Vladimirja Perovića in ruske širine s celovečerjem The tundra book Alekseja Vakhrusheva. Ne gre pa zamuditi niti naslednjih filmskih srečanj, ki se bodo zvrstili še nadaljnji dve sredi. V ospredju bodo skriti naravni biseri Švice, zakotne grške vasi, pa tudi italijansko planinstvo s svojimi terapevtskimi učinki in še marsikaj.

V okviru pobude Alpi Giulie Cinema prirejajo že dvajseto leto zaporedno tudi natečaj La Scabiosa Trenta (t.j. alpska cvetlica, ki si jo je v svojih zapisih zamislil znameniti poznavalec

Alp Julius Kugy) namenjen režiserjem oz. avtorjem iz Furlanije Julijanske krain, Slovenije in Koroške in nagrado Hells Bells-Speleo Award, posvečen jamarstvu, podtalni realnosti jam.

Filmsko-gorske poslastice bodo nato romale tudi v Gorico in Spilimbergo, tako da pomeni Alpi Giulie Cinema pravi dogodek naše dežele, hkrati pa presega njene meje. Na tiskovni konferenci sta Serra in Gelci dejala, da so v teku let zbrali več kot 500 filmov. Ti bodo kmalu dostopni širši javnosti. (vpa)

ŠEMPOLAJ IN PAPROT - V priredbi SKD Vigred ter združenja staršev

Tudi letos se je odvijala človekoljubna baklada

Zbirali so prispevke za vzdrževanje hospica Via di Natale v Avianu

Na bakladi so zaigrali člani godbenega društva Nabrežina

Prejšnji konec tedna sta SKD Vigred in združenje staršev COŠ S. Gruden in otroškega vrta Šempolaj organizirala tradicionalno človekoljubno Baklado, na kateri sta zbirala prispevke za združenje Via di Natale. Združenje skrbi za vzdrževanje hospica Via di Natale, v katerem nudijo v 34 stanovanjih brezplačno gostoljubje sorodnikom bolnikov in bolnikom samim, ki se zdravijo v onkološkem centru v Avianu.

Pred začetkom pohoda so si udeleženci lahko ogledali v Štalcu zanimivo in bogato razstavo »Pijača med prvo svetovno vojno«, ki je še na ogled ob koncu tedna do 23. novembra. Na startu so zaigrali člani godbenega društva Nabrežina, ki so s poskočno koračico pričakali sprevod tudi pri vhodu v kulturno umetniški center Škerk

v Trnovci. Sprevod z raznobarvnimi lučkami, baklami, lanternami, itd ... je šel mimo Praprota, udeležencev je bilo kar precej, kljub kislemu jesenskemu vremenu.

V kulturnem programu so v prvem nadstropju galerije nastopili malčki OPS Vigred, ki jih vodita Serena Picco in Aljoša Saksida, ter moški pevski zbor Vesna pod taktilko Rada Miliča. Združenje staršev pa je nagradilo najlepše risbe, ki so jih na temo »Barve glasbe« narisali otroci in mlađi. Risarskega natečaja so se udeležili malčki otroški vrtcev iz Gabrovca, Križa, Nabrežine, Devina in Šempolaja, učenci osnovnih šol iz Križa, Nabrežine, Devina, Zgonika in Šempolaja ter srednješolci, ki obiskujejo šolo Igo Gruden. Vse risbe (biljih je preko 300) so ob pobudi krasile in

obarvale stene galerije. Večer se je zaključil na dvorišču Škerkove domačije ob spcialitetah, ki so jih pripravile članice društva in združenja staršev.

Pred časom sta SKD Vigred in združenje staršev izročili organizaciji Via di Natale tudi plastične zamaške, ki so jih pridno zbirali celo leto na šempoljski šoli, v vrtcu in v društvenih prostorih. To ni edina humanitarna pobuda, ki jo organizira SKD Vigred. Društvo je namreč v sodelovanju s Krutom pristopilo k akciji Podarimo.si za Zvezo prijateljev mladine Slovenije. V ponedeljek, 17. t. m., med 16. in 18. uro bo v tem okviru lahko, kdor to želi, prinesel obleke, obutev, posteljnino, igrače ter drugi material v društvene prostore v Šempolaju.

PSIHOANALIZA V Revoltelli danes posvet Sklada Polojaž

V Muzeju Revoltella bo danes z začetkom ob 9. uri potekal celodnevni posvet z naslovom Integracija in razcep, na katerem bo sodelovalo okoli 85 udeležencev iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne Gore, Bolgarije, Romunije, Madžarske, Avstrije, Nizozemske, Nemčije in Italije. Posvet prireja Sklad Libero in Zora Polojaž v sodelovanju z Muzejem Revoltella ter pod pokroviteljstvom Italijanskega psihanalitičnega združenja in Centra za psihanalizo iz Veneta, glavni cilj pobude pa je opraviti prvi korak na poti do oblikovanja skupnega kulturnega prostora na področju psihanalize, ki bi obsegal tako Italijo kot Balkan ter srednjo in vzhodno Evropo in kjer bi prihajalo do konkretnih delovnih srečanj, medsebojnega spoznavanja in izmenjanja izkušenj.

Na današnjem posvetu, ki bo potekal v angleščini (na ekranu bo na voljo tudi italijanski prevod), bodo v dopoldanskem delu po uvodnih besedah predsednice Sklada Libero in Zora Polojaž Vlaste Polojaž in ravnateljice Muzeja Revoltella Marie Masau Dan govorili tržaški psihanalitik Pavel Fonda, dalje tajnik Milanskega centra za psihanalizo Giovanni Foresti in odhajajoči predsednik Nemškega psihanalitičnega društva Chtistoph E. Walker, medtem ko bo popoldne steklo delo po skupinah.

IZLET - Člani in prijatelji Kruta so tokrat potovali v Toskano Firence in Pisa vsakokrat presenečata obiskovalce s svojim kulturnim bogastvom

Udeleženci trdnevnega izleta

Toskana velja za deželo, ki jo je obdobje renesanse globoko zaznamovalo in se upravičeno ponaša s celo vrsto najdragocenejših umetnin tistega časa. Krutovi izletniki, ki so se odločili za trdnevni izlet, so to vedeli, pa vendar jih je tolikšno bogastvo presenetilo. Na poti so se najprej zaustavili v središču Pise, kjer so se čudili nad lepoto svetovno znanega visečega stolpa in se ob njem tudi slikali. Ogledali so si natronjost mestne bazilike in krstilnice ter monumentalno pokopališče, ki omejuje osrednji mestni trg, upravičeno imenovan Trg Čudes. Se isti večer

je skupina prispevala v Firence, se nastala v hotelu in se napotila na večerjo v bližnjo restavracijo. Pot je vodila mimo najpomembnejših mestnih arhitekturnih umetnin: bazilike, Giottovega stolpa, krstilnice in medicejskega Palazzo vecchio, da so se izletniki z zamknjenimi pogledi kar izgubljali med vso tisto lepoto. Naslednjega dne so z vodičko Rimo nadaljevali z ogledom palač, cerkva, trgov in kipov vse do Lungarna in Ponte vecchia. Zadnje dopoldne pa so preživeli v enem največjih muzejev na svetu, v Galeriji Uffizi, ki spada tudi med najstarejše muzeje v

MEDNARODNA KONFERENCA - Še danes Jedrska energija v Italiji predmet za zgodovinarje

Jedrska energija v Italiji s pogledom na mednarodne odnose je tema trdnevine mednarodne konference, ki jo v teh dneh organizirajo Univerza v Trstu, družba Elettra ter rimske univerzi Sapienza in Roma Tre (ob podpori Občine Trst). Izvedenci razmišljajo o tem, zakaj se je Italija svoj čas odrekla jedrske energiji in se odločila za nafto ter kaj se lahko od tega naučimo. Ugotovitev študije, ki jo pravljiva raziskovalna skupina zgodovinarjev, fizikov in inženirjev, bodo lahko uporabili pri odločjanju o naši energetski prihodnosti, je povedala Elisabetta Bini, raziskovalka tržaške univerze in ena budinic konference. Danes ob 9.30 bo zadne srečanje v Ulici Tigor 22.

»Jedrska energija v Italiji je tema za zgodovinarje,« je prepričan inž. Giovanni Battista Zorzoli, častni predsednik državne koordinacije za obnovljive vire in energetska učinkovitost. Zgodovinska analiza je koristna, »da ne bomo ponovili napak.« Danes razpolagamo z dva-kratno električno močjo glede na potrebe industrije, zahvaljujoč se napravam za

izkoriščanje sončne energije in podobni tehnologiji,« je zatrdiril.

Zgodovinar Leopoldo Nuti z univerze Roma Tre se strinja, da Italija verjetno ne bo več proizvajala jedrske energije, raziskovalno delo pa se nadaljuje predvsem na teoretični ravni. Druga tema je vojaška jedrska tehnologija: v Italiji (tudi v Avianu) so še vedno ameriške atomske bombe. »V Evropi ima zveza Nato okrog 200 bomb. Ne vemo, koliko jih je na italijanskih tleh, ker to število ni zapisano v nobenem sporazumu. Vodilni pri zvezi Nato so si takrat pridržali pravico do premeščanja tega orožja v okviru držav članic.« Zgodovina proizvodnje jedrske energije v Italiji je polna prekinitev in ponovnih načrtov, močne reakcije po černobilski nesreči pa so temu sektorju zadale zadnji udarec. »V Italiji ni bilo neodvisne in dovolj močne jedrske agencije, vse je bilo podrejeno politiki. Struktura je bila krvaka, zato je bil emotivni učinek Černobila v tej državi močnejši,« je še povedal Nuti. (af)

Na sliki: NEK Krško

POKRAJINA - Šolstvo Peti informativni dan o izbiri višje srednje šole

V ponedeljek, 24. novembra, bo tržaška Pomorska postaja ob 15. uri že petič prizorišče tradicionalnega srečanja, ki ga pod gesлом Jaz vem kaj več o tem Pokrajina Trst v sodelovanju z Deželnim šolskim uradom za Furlanijo Julijsko krajino prireja z namenom, da se mladim, ki bodo v tekočem šolskem letu zaključili šolanje na nižji srednji šoli, nudi čim več informacij o možnostih nadaljnega študija na višji srednji šoli oz. poklicnega izobraževanja. V okviru pobude, ki sta jo včeraj dopoldne na sedežu Pokrajine predstavili odbornici za šolstvo in politike mladih, Adele Pino in Roberta Tarlao, bodo tudi tokrat posamezne šole in zavodi za poklicno izobraževanje na svojih stojnicah predstavili izobraževalno ponudbo, učne smeri, dejavnosti in projekte, medtem ko bodo predstavniki pokrajinske uprave, Deželnega šolskega urada, Urada za slovenske šole in nekateri ravnatelji orišali pomen ozaveščanja mladim o pravilni izbiri višješolskega študija, da bi se izognili šolskemu osipu, ki je bil leta 2012 v FJK 13,3-odstoten.

Informacije o šolah bo vsebovali tudi USB ključek, ki ga bodo delili sodelujočim dijakom, ki bodo letos deležni novosti, saj bo na voljo tudi svetovalna služba strokovnjakov, ki bodo nudili informacije tudi v slovenščini. Pokrajina Trst pa je dodatno okreplila spletni portal Šola zame, ki deluje na spletni strani www.provinciatrieste.it in bo odslej na voljo v sedmih jezikih, saj sta se italijansčini, slovenščini, srbočini, angleščini in španščini pridružili še albansčina in romunščina.

SSG IN STALNO GLEDALIŠČE FJK - Uspešno uresničen dvojezični projekt

Predstava o prvi vojni, ki govori srcu in razumu

Slovenskemu stalnemu gledališču in Stalnemu gledališču Furlanije Julisce krajine je povsem uspel ambiciozni projekt, da bi ob stoletnici prve svetovne vojne, v skupaj postavljeni predstavi v dveh jezikih, na besedili dveh po jeziku in slogu različnih avtorjev, prikazali, kako so tragedijo doživljali in jo v določenem smislu še vedno doživljajo ljudje v Trstu in na Krasu. Tu sta od davnega v tesnem stiku živel in še vedno živita dve različni narodnosti, ki sta gojili različna pričakovanja in z različnim pogledom gledata na preteklost. Predstava Trst, mesto v vojni, ki je od sinoči na sporedu v mali dvorani tržaškega Kulturnega doma, kjer bo ostala do nedelje, 30. novembra, medtem ko se bodo od 2. decembra do 22. decembra, zvrstile ponovitve v Bartolijevi dvorani Rossettijevega gledališča, gledalce prevzame takoj s čustvene kot z razumske plati in se s sočutjem loteva bodisi takratne stvarnosti bodisi posledic, ki jih čutimo še danes, bodisi tiste prve velike vojne bodisi bistva katerekoli včerajšnje ali današnje vojne; poleg tega jasno pove nekaj stvari, ki marsikdaj gredo težko z jezika.

Zasluga za dobro, enovito predstavo, ki harmonično prepleta jezika in obe avtorski viziji, gre v veliki meri režiserju Igorju Pisonu in dramaturginji Evi Kraševci ter seveda igralcem in ostalim članom skupine, ki je predstavo oblikovala.

Začetno pobudo za projekt je dalo društvo *Ca sa del Lavoratore Teatrale* (Dom gledaliških delavcev), katerega člani so prepričani, da je letošnja stoletnica začetka prve svetovne vojne priložnost za njeno rekonstrukcijo brez slavilne retoričnosti. Predlogi dramatičnih besedil sta ustvarila na Tržaškem rojeni Marko Sosić in v videmski pokrajini rojeni Carlo Tolazzi. Tolazzi je v prizorih dramatice Il pane dell'attesa (Kruh pričakovanja) oživil dogodek iz življenga tržaške družine: mlad Tržačan italijanske narodnosti je vpoklican v vojsko, doma pri svoji materi pusti nosečo ženo; tako on kot žena se morata znajti v težavnih situacijah, vojak v vojni na strani države, ki je ne čuti za svojo,

V predstavi nastopajo članice in člani SSG ter Doma gledaliških delavcev

FOTODAMJ@N

žena v mestu, kjer manjka vsega, celo kruha, in s taščo, s katero se ne razume.

Marko Sosić lirično prikazuje usode v vojno vpletenej ljudi, mladega vojaka in žensk, rekli bi lahko, da skozi njihove in skozi naše spomine. Režiser in dramaturginja sta prizore iz besedil razdrobila na koščke, ki sta jih nato spet sestavila v mozaik, kot to dela avtor besedila, predstave ali filma, ki se svojega dela lahko loti s katerekoli točke, z začetka, s konca ali s sredine, in jih montira tako, da doseže hoteni učinek, zavedajoč se, da objektivnost in nevtralnost ne obstajata, da že izbira ena ali druge podobe pomeni odločitev za določeno pozicijo.

Avtorja - režiserja, ki ustvarja delo v spomin na male ljudi, ki jim je vojna spremenila usodo, in se ob tem zaveda, da bi bila le tišina, dolga tišina, pravi spoštljivi poklon, igra Primož Forte; ostali igralci so čla-

ni skupine, ki se vživljajo v različne like: Nikla Petruška Panizon in Lara Komar sta Slovenki Irina in Agata, Maria Grazia Plos je Italijanka Olga in mati; Tadej Pišek je prvi moški, Slovenec, vojak v avstrijski vojski, Massimiliano Borghesi je drugi moški, Italijan, vojak v isti vojski; Adriano Giraldi je revež v Trstu, Maurizio Zacchigna je podjetnik, ki se mora znajti v mestu med vojno, Luisa Colacino je mlada vojakova žena z detetom, Francesco Zuffi je njen brat, katerega politično prepričanje je povsem nasprotno od moževega.

Režiser je dogajanje postavil za prosojni zastor iz dolgih res in pred njega; zastor je tudi ekran za evokativne video posnetke, ki jih je posnel skupaj s Tomazem Scarcio. Pod kostume se je podpisal Igor Pahor. Igor Pison si je zamislil tudi scenografijo ter izbral glasbo: melanoliki Valse triste Jeana Sibeliusa in War irske pevske Sinead O'Connor. (bov)

KNJIŽEVNOST
V Milanu danes pogovor o Trstu, Pahorjevi Itaki

Itaka Borisa Pahorja - pogovor o Trstu je naslov večeru, ki bo danes potekal v milanskem gradu Sforzesco. Tu bodo ob 19. uri gostili tržaškega pisatelja in literarno kritičarko Tatjano Rojc. Priložnost za pogovor, ki sodi v štiridnevni festival BookCity, je skorajšnji izid italijanskega prevoda romana Mesto v zalivu. Skoraj šestdeset let po izidu knjige, katere naslov je postal že skoraj vsakodnevni sinonim za Trst, bo namreč pri milanski založbi Bompiani izsel tudi italijanski prevod, pod katerega se podpisuje Marija Kacin. Knjiga naj bi izšla prihodnji teden, morda pa nekaj izvodov na voljo že danes.

Pogovor s pisateljem bo vodila Tatjana Rojc, osredotočen pa naj bi bil predvsem na Pahorjevo doživljjanja Trsta, ki je, kot znano, med protagonisti večine njegovih romanov. Seveda tudi leta 1955 v Kopru izdanega Mesta v zalivu, v katerem je tržaški pisatelj opisal dogajanje okrog septembra 1943, ko se je po kapitulaciji Italije vrnil domov, se za las izognil nemški aretaciji in se pridružil ilegalnemu antifašističnemu gibanju. (pd)

NOVA GORICA - Koncert v Kulturnem domu

Preplet sodobne in renesančne glasbe

Novembrski abonmajski koncert Kulturnega doma Nova Gorica je bil v znamenju saksofona. Saksofonski kvartet 4saxess je pripravil nekoliko drugačen koncertni program, kjer se je sodobna glasba na ustvarjalnost prepletala z baročno glasbo – s skladbami iz obdobja, ko saksofon še ni obstajal. Kot posebne goste je pri izvedbi tega zanimivega programa kvartet 4saxess, v sestavi Leva Pupisa, Oskarja Laznička, Primoža Fleischmana in Dejana Prešička medse povabil luksemburškega flautista Carla Jansa ter dva domača glasbenika: flautistko Lizo Hawlina Prešiček in čembalisto Tomaža Ševška.

Na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana v sredini novembra že tradicionalno poteka festival Emona, na katerem predavajo in koncertirajo ugledni, mednarodno priznani domači in tudi glasbeniki. Tako je prišlo do sodelovanja med Carlom Jansom in kvartetom 4saxess. Z baročnim koncertom, s katerim so se predstavili na abonmajskem večeru v Novi Gorici, so nastopili tudi na festivalskem koncertu na ljubljanskem konservatoriju. Poslušalcem so glasbeniki žeeli pokazati nekaj drugačnega, zato so se odločili za drzno potezo in v program izbrali baročne mojstrovine.

Carlo Jans, predstojnik katedre za flauto in dirigiranje na Konservatoriju v Luksemburgu, je videl v povabili k izvedbi Koncerta v G-duru Domenica Cimarose in četrtega Brandenburškega Bachovega koncerta skupaj s štirimi saksofonimi, flautistko in čembalistom veliko profesionalnih izzivov, ki so mu vzbudili radovednost. »Na začetku sem bil nekoliko presenečen nad predlogom, da bi igral baročno glasbo sku-

paj s saksofonisti, vendar pa sem vedno pravil na nove pustolovščine in zato sem na sodelovanje pristal. Na koncertu se je izkazalo, da je bil predlog več kot odličen. Saksofonisti so se za izvedbo izjemno dobro pripravili, da so nazadnje zveneli "baročno". Vse so natančno naštudirali in čembalist je imel odličen vpliv na vse nas. Skrbelo me je, da bi kvartet saksofonov preglasil flavto, ampak do tega ni prišlo.«

Ob Bachovem Italijanskem in Brandenburškem koncertu ter Koncertu Domenica Cimarose sta bili na sprednu tudi dve slovenski ljudski v priredbah Janeza Gregorca in Vida Pupisa. To sta skladbi, ki ju je zasedala pred leti posnela na debitantski zgoščenki posvečeni ljudski glasbi v priredbah za saksofon slovenskih skladateljev. 4saxess je vnovič pokazal, da je saksofon v tem času visoko vrednoteno in cenjeno glasbilo. Glasbeniki so pripravili prvovrstni dogodek, kjer se je v pravi meri bohotila prefinjenost baročne glasbe podane z občutkom in predanostjo komornemu muziciranju, ki so se mu posvetili vsi člani v enaki meri. 4saxess je v baročnih delih z vso odgovornostjo zavzel vlogo orkestra in s čembalistom dajal prostor flautistoma, da sta prosto izrazila vse lepoto inventivnosti solistične igre. Vpletost v skupinsko igro, v katero so glasbeniki s svojimi občutki vlagali osebne note interpretacije, je kot rezultat dajala edinstvenost in zvočno polnost.

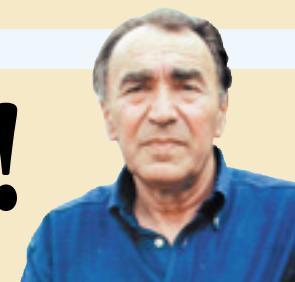
4saxess je poskrbel za lahketen zaključek večer in v dodatku smo saksofon občudovali v svoji pristni polnosti medeninastega zvoka s Charlestonom Igorjem Lundra.

Metka Sulič

TOMIZZEV DUH

Puoj jenu mouč!

MILAN RAKOVAC

November in december sta meseca, ko je treba treba malce predahniti, tako so pravili naši starci, ki so si le pozimi lahko oddahnili od muke na zemlji ... Če se še niste odločili, kam bi se odpavili, pridite v Istro. Zakaj? Sedaj je čas ENOGASTRONOMIJE (jej, pij, kantaj in mučil). Kje? Tu je koledar: Dnevi tartufov, Livade, Buzet, Motovun, do konca novembra. Festival (!) polenete v Poreču do 21. 11. Dnevi istrske malavazije od 5. do 8. 12. v Brtonigli. Dnevi jadranskih lignjev od 1. 12. do 6. 1. 2015 v Umagu, Bujah, Brtonigli ... Najbolj privlačni so Dnevi odprih vrat kmečkega turizma po celi Istri: Botra Marija, Dol, Dušani, Ferlin, Ondina, Klaj, Montižel, Stara Štala, Pineta, Sia, Štefanić - za pičilih osemdeset kun (cca deset evrov) lahko vsako novembrsko nedeljo pri teh ponudnikih dobite kompleten menu s pijačo. Rezervacije sprejemajo na spletni: www.agroturizam.prijava.com.hr ali www.azrri.hr. Lahko si privoščite recimo boškarinova rebrica na žaru, jagenjčka v kozici, bišteko v slivovem toču, klobase in ombolo, njoke in fuze z divjadičnem golažu, ter novogleta - fešte.

Kaj je zdaj to - brezplačna reklama? Ej; (nekorektno) promoviram AZRRI (agencija za ruralni razvoj Istre): mi je pa žal, ker osebno ne bom mogel pokusati teh dobrot ... Kaj mu je slabo, temu kolumnistu, poreče kdo od bralcev, pa kaj piše o banalnostih vsakda-

na? Ja. Siti in pijani od bede, skušamo vsaj kakšno minutko - živeti ...

E no, a! Pravijo mi, ao, mulo, kaj pa će bi malce ustavil konje? Kriza je, seveda je, fašisti camisa bianca e vetrura nera biemevu so tu. So, so. Ma je forši još to ča lipega na ten svitu istrijansken, e dintorni? Ter si Istrijan, pak piši jeno malo ča je novega u Istri. OK. Blaženi mir po Istri, čo muo. Ma ča će reći? A ma, a bo: istrski cesar Nino (Jakovčić) je v Bruxellesu, nova škvaldra v Istri je pačifika, škveri imaju dela koliko češ, vina je, ulja je, intanto pax in domus Histriae. Odlično, pravim, kaj pa bomo s krizo? Lepo: KANTAJ I MUČI, ossia CANTA E TASI, ali PUOJ IN MOUČ! Od Martinovega pa do novega leta - fešte.

Šalo na stran. Istrska enogastronomija se je te dni resno predstavila Wine Festivalu v Meranu in na svetovnem gurmanskem kongresu v Alicanteju. Direktor županijske Turistične skupnosti Ivošević: »Založba Touring Club Italia ... je prvič v tem vodilču predstavila Istro na 16 straneh, z napovedjo na naslovnic in z natančnim opisom istrske turistične ponudbe ter zgodovine vinogradništva, 16 vinarjev pa je uvrščenih v prestižni katalog.« Ugleden nagrado Corona so prejeli Franc Arman za malvazijo 2009, Giorgio Clai za refošk 2007 in Benvenuti za momjanski muškat 2007. Trojica naših vinarjev Cordonica, Veralda in Vivoda je prejela dru-

go nagrado Golden star, Istra pa se je uspešno predstavila tudi z avtohtonimi proizvodi: kozjim sirom Aleša Winklerja iz Stancije Kumparička pri Krnice, filejem boškarina Agencije za ruralni razvoj Istre, istrskim pršutom iz Tinjana in ekstradeviškim oljem Družinskega gospodarstva Stojnič iz Tara.

Morda vas pot zanese v Barbaran: če bi radi slišali pristen zven Istre, lahko tam naslednjii petek v okviru tradicionalnega srečanja ljudskih pevcev prisluhnete arhaičnemu načinu petja na »tanko« in na »debelo«, ki sega v čas pred temperirano glasbo (minogrede, ta način istrskega petja je uvrščen na Unescovo listino nematerialne svetovne kulturne dediščine) in ga od Pirenejev tja do Hindukuša le še redko kje najdemo.

Zraven seveda lahko tudi zapojetete: »Hojmo mi mala na samanj/ na samanj/ ču ti ja kupit kolačič, kolačič...« Ko se boste napeli, najedli in napili, lahko skočite na knjižni sejem Sa(n)jam knjige v Pulju. 4. 12. bo dobro biti tam, saj bosta Vlado Kreslin in Livio Morosin družno zapela himno knjigi Dajte mi libar. Za majhen denar si kupite knjigo, srečate kakšnega pesnika iz mesa in krvi ... pa nazaj spet v oštarijo ... Kjer malo - pomolčite. Cussi-culli smo remengo, alora almeno eno malo veselj.

Toliko za danes, ampak, brez skrbi, naslednjic spet o resnih zadevah. Perchè qua ghe vol un ribalton, altrochè scinche!

BRISBANE - Danes in jutri avstralski vrh skupine G20

Na dnevnem redu ebola in rast gospodarstva

BRISBANE - Predsednika ZDA in Rusije, Barack Obama in Vladimir Putin, predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker ter vrsta drugih voditeljev, med drugim iz Kitajske, Indije, Brazilije in Južne Afrike, bo prihodnja dva dneva v avstralskem Brisbanu na vrhu skupine G20 govorila o vrsti tem - od Ukrajine in ebole do rasti globalnega gospodarstva in davkov. Vrh G20 bo sicer sledil seriji srečanj svetovnih voditeljev v minulih dneh na vzhodni polobli - najprej so se zbrali na vrhu foruma Azijско-tihomorskega gospodarskega sodelovanja (Apec) v Pekingu, nato pa še na vrhu Združenja držav Južnoafriške Azije (Asean) v Mjanmarju.

Skupina G20 združuje največja svetovna gospodarstva, ki skupaj predstavlja dve tretjini svetovnega prebivalstva in tri četrtine svetovne trgovine: države članice oziye skupine G8 - ZDA, Kanada, Japonska, Rusija, Nemčija, Velika Britanija, Francija in Italija - ter Evropsko unijo, Mehiko, Brazilijo, Argentina, Južnoafriško republiko, Turčijo, Indijo, Kitajsko, Indonezijo, Južno Korejo, Savdsko Arabijo in Avstralijo.

Vrhunskih srečanj G20 se praviloma udeležujejo tudi najvišji predstavniki svetovne banke, Mednarodnega denarnega sklada (IMF) in Združenih narodov. Skupini letos predseduje Avstralija, ki zato tudi gosti tokratni vrh. G20 obstaja že vse od leta 1999, a zares zaživel je desetletje kasneje, ko je svetovna gospodarska in finančna kriza razkrila nujnost širšega, globalnega usklajevanja in ukrepanja. Od takrat je prevzela primat od G8 in se uveljavila kot glavni forum za mednarodno gospodarsko usklajevanje.

Osnovni cilji G20 so ukrepi za krepitev svetovnega gospodarstva, nadzor finančnih trgov in reforma mednarodnih finančnih institucij. Tokrat naj bi voditelji podpisali strategijo, ki bo, kot zatrjujejo, v prihodnjih petih letih zagotovila dve odstotni točki višjo rast svetovnega BDP od predvidene ter prinesla dodatna dva biliiona dolarjev in milijone delovnih mest.

Clovekoljubna organizacija Oxfam je vrh G20 poleg tega v četrtek pozvala k odločnejšemu ukrepanju proti davčnim utajam s strani multinacionalik, ki miliardne dobičke skrivajo v davčnih oazah, ter za ustavitev nevarne tekmec med državami, katera bo bolj znižala davke za podjetja in privabila čim več kapitala. Kot so opozorili, za boj proti revščini ni dovolj le rast, ampak tudi delitev dobičkov. »Večja pogača prinese le malo, če si globalne elite zase jemljejo vse večje kose.«

Tako voditelje kot medije - v Brisbanu pa pričakujejo okoli 2000 novinarjev - bo verjetno posebej zanimalo, kaj bo imel na to temo povedati novi predsednik Evropske komisije in dolgoletni premier Luksemburga Juncker, potem ko se je nedavno znašel v središču davčne aferje LuxLeaks.

G20 pa nikakor ni le gospodarski, ampak tudi politični forum - še posebej ko se tako kot tokrat sestajajo voditelji. Med osrednjimi temami vrha bo zagotovo tudi kriza v Ukrajini, ki ji ni videti konca oziroma se - ravno nasprotno - znova zaostrojuje.

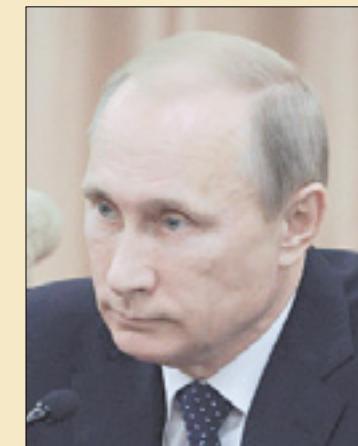
Posebne pozornosti bo deležen ruski predsednik Putin, ki se letos ne druži ravno pogosto z zahodnimi kolegi. Med drugim so se voditelji najrazvitejših držav na svetu v znak protesta zaradi Ukrajine poleti po petnajstih letih prvič sestali brez ruskega predsednika - v sestavi G7 v Bruslju namesto v sestavi G8 v ruskem Sočiju, kakor je bilo sprva načrtovano.

Potem ko sta se Obama in Putin ob robu vrhu Apeca v torek večkrat na kratko sestala in »izmenjala nekaj besed« o Iranu, Siriji in Ukrajini, ponovno srečanje voditeljev v Avstraliji sicer ni predvideno, so v četrtek sporočili iz Bele hiše. Je pa Mo-

Skupina G20 združuje največja svetovna gospodarstva, ki skupaj predstavljajo dve tretjini svetovnega prebivalstva in tri četrtine svetovne trgovine.

ANSA

Vladimir Putin

ANSA

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je pred odhodom v avstralski Brisban na vrh skupine G20 ponoval, da sankcije ZDA in Evropske unije proti Moskvi ne škodujejo le Rusiji, temveč svetovnemu gospodarstvu. Po njegovem mnenju so sankcije napaka in v nasprotju s mednarodnimi trgovinskimi dogovori. V pogovoru za rusko tiskovno agencijo Itar-Tass je Putin tudi dejal, da so sankcije nezakonite. »So v nasprotju z mednarodnim pravom, saj se sankcije lahko uvedejo samo v okviru Združenih narodov in Varostnega sveta ZN, je povedal Putin in dodal, da so sankcije tudi v nasprotju z načeli Svetovne trgovinske organizacije, ki so jo ZDA pomagale ustanoviti, sedaj pa ta načela kršijo.«

»Sankcije nam seveda povzročajo nekaj škode, a so škodljive tudi za njih, ker v bistvu spodbujajo celoten sistem mednarodnih gospodarskih odnosov,« je zatrdil Putin.

Ruski predsednik, ki je medtem včeraj že prispel v Brisban, se bo udeležil vrha G20, ki se bo začel danes in na katerem bo poudarek na spodbujanju svetovne gospodarske rasti. Putin je dejal, da na vrhu ne bo izrecno opozarjal na sankcije, da pa bo o njih govoril, če ga bodo o njih vprašali.

Potrdil je, da se bo ob robu vrha srečal z nemško kanclerko Angelo Merkel. Nemčija pa je v luči evropskih sankcij posvaril, da gospodarsko sodelovanje z Rusijo ohranja 300.000 delovnih mest, ki bi lahko izginila, če se prekinejo poslovne pogodbe, ki jih je Nemčija podpisala z Rusijo.

Na vrhu se bo po napovedih Pariza Putin sestal tudi s francoskim predsednikom Françoisom Hollandom, in sicer v soboto.

EU in ZDA so sankcije proti Rusiji uvedle zaradi priključitve ukrajinskega polotoka Krim in vlogi Moskve pri uporu separatistov na vzhodu Ukrajine. Britanski premier David Cameron, ki se bo prav tako udeležil vrha G20, je včeraj Moskvo opozoril, da bi jo lahko doletele nove sankcije, če se ne bo zavezala rešitvi konflikta na vzhodu Ukrajine, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Ob tem je in Canberri ravnanje Rusije v Ukrajini označil za ne sprejemljivo.

AMAN - Po pogovorih Johna Kerrya v jordanski prestolnici

Dostop do mošeje Al Aksa zagotovljen vsem Palestincem

AMAN / JERUZALEM - Ameriški zunanjji minister John Kerry je v četrtek po pogovorih v Amanu povedal, da so se dogovorili o korakih za zmanjšanje izraelsko-palestinskih napetosti glede mošeje Al Aksa v Jeruzalemu. Prvič po več mesecih so nato danes dovolili dostop do mošeje vsem Palestincem ne glede na starost. »Sprejete so bile trdne zaveze o hranitvi statusa quo na svetih krajin v vzhodnem Jeruzalemu,« je v četrtek zvečer povedal novinarjem Kerry po pogovorih z izraelskim premierjem Benjaminom Netanjahuem in jordanskih kraljem Abdulahom II., posvečenim pomiritvi načetnosti v vzhodnem Jeruzalemu.

Dejal je, da sta se Izrael in Jordanija, ki ima skrbniške pravice nad muslimanskimi svetimi kraji v Jeruzalemu, tudi soglašala, da bosta sprejela ukrepe za zmanjšanje napetosti in vzpostavitev zaupanja. Kakšne, ni pojasnil. Srečanje v palači jordanskega kralja je potekalo nekaj ur po Kerreyevem sestanku s palestinskim predsednikom Mahmudom Abasom v Amanu, ki ga je pred tem v sredo prav tako sprejel jordanski kralj. Pogovori so bili prav tako posvečeni zmanjšanju napetosti v Jeruzalemu.

Kerry se je za srečanje odločil po več tednov trajajočih nemirih v

Med včerajnjimi spopadi v Hebronu

ANSA

vzhodnem Jeruzalemu, ki so se v zadnjih dneh razširili na zasedena območja na Zahodnem bregu in med arabskimi skupnostmi v Izraelu, kar je sprožilo skrbi o možnosti izbruha nove palestinske vstaje. Nenime v Jeruzalemu so podžigale predvsem napovedi novih gradenj izraelskih domov v vzhodnem Jeruzalemu - ki si ga je Izrael priključil leta 1967, česar mednarodna skupnost ni nikoli priznala - pa tudi konflikti na območju mošeje Al Aksa, ki je sveto mesto tako muslimanov kot judov.

Te konflikte so v pretežni meri sprožili strahovi Palestinev, da bo Izrael molitev na območju dovolil tu-

di judovskim vernikom na podlagi zahtev skrajne judovske manjšine. V skladu s trenutnim dogovorom namreč lahko na Tempeljskem griču oziroma območju mošeje Al Aksa molijo samo muslimani, judje ga lahko obiščejo, molijo pa le ob Zidu objektovanja, ki se območja drži.

Po pogovorih v Amanu je izraelska policija včeraj sporočila, da imajo vsi muslimani, ne glede na starost, včeraj ob tedenski molitvi neomejen dostop do mošeje Al Aksa. Varnost na območju so okreplili v upanju, da ne bo konfliktov. Zaradi bojazni, da bi prišlo do nasilja, je bil že mesece mladim Palestincem prepovedan dostop do območja.

GORICA - Selitev urada za zemljiško knjigo je »nesmisel«

Občina, sodišče in odvetniki proti sklepu deželne uprave

Selitev goriškega urada za zemljiško knjigo v Gradišče ni le neutemeljena, ampak tudi škodljiva poteza: ob tem, da ne bo pri pomogla k racionalizaciji stroškov, bo geometrom, odvetnikom in občanom nasploh povzročala kar nekaj nevšečnosti. Tako trdijo župan Ettore Romoli, predsednik goriškega sodišča Giovanni Sansone in predsednik goriške odvetniške zbornice Silvano Gaggioli, ki so se včeraj sestali na županstvu, da bi izrazili nasprotovanje ukinitvi goriškega zemljiškognižnega urada in pozvali upravo Furlanije Julijške krajine, naj naredi korak nazaj. Dežela je namreč sprejela sklep, na podlagi katerega bo urad, ki ima sedež v Ulici Roma, priključen uradu za zemljiško knjigo v Gradišče. Del dokumentov so v nekdanji sedež ustanove Irfop v Ulici Bressani v Gradišču že odpeljali v prejšnjih dneh, selitev pa naj bi se zaključila do konca leta. Goriški urad bo ukinjen s prvim januarjem, ko bodo v novo poslopje preselili tudi osebje.

»Urad za zemljiško knjigo ni služba, ki bi jo lahko kar tako ukinjali, saj je njen delovanje povezano z upravljanjem teritorija,« pravi župan in dodaja, da je pred leti sam predlagal deželi, naj goriški, krmenski in gradiščki zemljiškogni urad združijo v stavbi, kjer je imelo sedež goriško šolsko skrbništvo. »Ujeli bi dve muhi na en mah: ovrednotili bi palačo v Ulici Leopoldi, ki žalostno propada, in hkrati obdržali urad za zemljiško knjigo v Gorici, kjer imata sedež kataster in zemljiškogni sodnik. Noro se mi zdi, da bi se morali občani za vsak vpis v zemljiško knjigo odpovedati v Gradišče,« poudarja Romoli. Predsednik sodišča ugotavlja, da je za uporabnike javnih storitev zelo pomembno, da imajo vse med sabo povezane službe sedež v istem kraju: »Zemljiška knjiga je sistem, ki nam daje pomembna jamstva pri prenosih premoženja. Zato da zemljiškogni urad in druge službe, ki se ukvarjajo s temi prenosi, učinkoviteje delujejo, je koristno, da imajo sedež v istem mestu. Razdalja med enim in drugim uradom pomeni za uporabnike potrato časa, obenem pa ovira sodelovanje med osebjem raznih služb.«

Do odločitve dežele je zelo kritičen tudi predsednik odvetniške zbornice Gaggioli. »Selitev v Gradišče je iz ekonomskega vidika pravi nesmisel. Zgodba je podobna tisti, ki smo jo doživeli s priključitvijo sodišča iz Palmanove videmskemu okrožju. S tem stroškov niso krčili, temveč obratno. O racionalizaciji bi lahko govorili, če bi Palmanovo priključili goriški sodnji,« pravi Gaggioli, po katerem bi bilo veliko bolj logično, da bi urade za zemljiško knjigo iz Gradišča, Červinjana in Tržiča priključili goriškemu. Gaggioli se opozarja, da zbirajo podpise za peticijo, ki jo bodo izročili predsednici dežele FJK. Proti selitvi v Gradišče se je že izreklo preko 600 občanov. (Ale)

Vhod v sedež urada za zemljiško knjigo v Ulici Roma v Gorici

BUMBACA

GORICA - Uničil štirinajst parkomatov

Vandala so izsledili, iščejo nove dokaze

Parkomat v Diazovi ulici

Izsledili so mladoletnika, ki naj bi bil odgovoren za poškodovanje štirinajst parkomatov v goriškem mestnem središču, vendar zdi se, da ga zaenkrat zaradi po manjkanja zadostnih dokazov še niso ovalili. Šlo naj bi za sedemnajstletnika, ki živi v Gorici. Identitet mladoletnika naj bi ugotovili s pomočjo posnetkov varnostnih kamer v bližini mest, kjer naj bi se izjavljal nad napravami. Preiskava je še v teku, saj sile javnega reda iščejo še druge dokaze, ki bi potrdili njegovo odgovornost.

Mladoletnik je s svojimi vandalskimi pohodi občino oškodoval za skupno 40.000 evrov. Toliko denarja je bilo potrebne za nakup osmih novih parkomatov; dva so namestili na Korzu Italia, dva na trgu pred občinsko palačo, dva v Ulici Roma ter dva v ulicah Bellini in IX Agosto. Nekaj poškodovanih parkomatov so popravili, neuporabne ostajajo tri naprave. Eden izmed še vedno poškodovanih parkomatov stoji v Ulici Diaz, le nekaj metrov stran od vojašnice finančne straže, drugi pa v neposredni bližini mestne hiše, na začetku Ulice De Gasperi.

Svetniško vprašanje na temo poškodovanih parkomatov je vložil načelnik svetniške skupine Forza Italia Fabio Gentile. »Zanimal me, ali bo občina sodelovala v morebitnem sodnem postopku kot oškodovana stranka,« sprašuje goriški občinski svetnik, ki ga tudi zanima, ali je mladenič parkomate »samo« poškodoval ali je iz njih tudi pokradel kovance. Gentile opozarja, da je vandalsko dejanje povzročilo veliko gmotno škodo: 40.000 evrov, ki so bili potreben za namestitev novih parkomatov, je treba prijeti izgubljeni dobiček, ki ga je občina imela zaradi nedelovanja naprav.

Vabimo Vas na odprtje likovne razstave slikarja

VLADIMIRJA KLANJŠČKA

ki bo v torek, 18. novembra 2014 ob 18. uri
v Kulturnem domu v Gorici (ul. Brass, 20)

Info: Kulturni dom - tel. +39 0481 33288; email: info@kulturnidom.it

GORICA

Včeraj gorelo v Ulici Cocevia

Škoda velika, poškodovanih ni

V stanovanju v Ulici Cocevia je včeraj izbruhnil požar, v katerem je nastala večja materialna škoda. Gasilci je okrog 14. ure poklical občan, ki je opazil, da iz ene izmed tamkajšnjih starh palač uhaja gost dim. Gasilci so bili čez nekaj minut na kraju. Ogenj so kmalu ukrtili, a je ta pred njihovim prihodom že uničil dober del stanovanja. Najhujšo škodo je povzročil v dnevnih sobah, kjer so zgoreli divan in drugi koski pohištva, nekaj škode je povzročil tudi v drugih prostorih. Gasilci so ugotovili, da je ogenj poškodoval tudi pod in strop, zato so stanovalcu - šlo naj bi za priseljenca iz države izven EU - prepovedali vstopanje vanj. Vzrok požara ni še pojasnjen: po enem viru naj bi se vnel, ko ni bilo v stanovanju nikogar, po drugem pa naj bi ogenj nehotno povzročil stanovalec, ki je skušal ogreti stanovanje.

ŠEMPETER-VRTOJBA

Brez uradne delitve moći

Župan Milan Turk si je utrdil položaj

Na konstitutivni seji so pred dnevi zasedali svetniki občine Šempeter-Vrtojba. Med šestnajstimi člani je precej novih obrazov. Enako število sedežev imata županova lista in SD, ostale stranke in liste imajo po enega predstavnika. Občinski svet naj bi tudi ta mandat deloval brez uradne koalicije in opozicije. Tesen rezultat sta po številu glasov na volitvah za občinski svet prav zabeležili SD in Lista Milana Turka. Slednja je prejela osem glasov manj kot SD, vseeno pa ima enako število svetnikov.

Županova lista Milana Turka je imela v prejšnjem sestavu tri, sedaj pa se je okreplila na pet svetnikov. Poleg podprtjana Iva Podberščiča jo zastopajo še Monika Gorjan Zavadlav, Alenka Poljsak, Darjo Fornazarč in Klavdija Bizjak. Pet svetnikov ima tudi SD, kar pomeni enega manj kot v mandatu 2010-2014. Stranko v tem občinskem svetu zastopajo Dejan Koglot, Vlasta Mozetič, Jože Rupar, Tina Gorkič in Stanislav Rijavec. Ostale v mestni svet uvrščene stranke in liste imajo po enega predstavnika: SDS Aljoša Makovca, DeSUS Jožefa Batističa, NSi Marijo Osvald, Barbara Pavlin zastopa svojo istoimensko listo, Sebastjan Arčon Listo Priložnost za prihodnost in Nataša Valenčič SMC.

Župan Milan Turk si je v tem mandatu z višjim številom svetnikov sicer bolj utrdil položaj, toda tudi ta mandat naj bi potekal brez razdelitve moći oziroma brez uradne koalicije in opozicije kot v prejšnjem sestavu. Uradno se namreč nič ne opredeli za eno ali za drugo. SD naj bi sicer zastopali bolj opozicijsko držo, ostali glasovi pa so, kot rečeno, porazdeljeni na posamezne predstavnike list in strank. (km)

RONKE - Na avtobusu podjetja APT

Grozil z nožem

Zaskrbljenost sindikata FILT-CGIL zaradi novega nasilnega izpada

Na progi med ronškim letališčem in Trstom je bil šofer pokrajinskega prevoznega podjetja žrtev nasilnega izpada, potem ko je do podobnega dogodka le nekaj dni prej prišlo pred goriško železniško postajo.

»Šofer je bil namenjen iz Ronk proti Trstu, vendar ga je med vožnjo začel zmerjati eden izmed potnikov, ki je nato iz žepa povlekel žepni nož, kar je na avtobusu sprožilo preplah. Sindikat FILT-CGIL izraža solidarnost šoferju in vsem ostalim potnikom, hkrati pa seveda dogodek ostro obsoja,« poudarja Valentino Lorelli, deželni tajnik sindikata FILT-CGIL, ki opozarja, da so podobni nasilni izpadi na žalost vse bolj pogosti. »Šoferji so posebno pod udarom nasilnežev, saj opravljajo svoj poklic tudi v urah in krajih, ki niso ravnini varni. Socialna stiska je vse hujša tudi v naših krajih, kjer se tovrstni dogodki nekoč niso dogajali. Spritočno tega je treba čim prej sprejeti ustrezne ukrepe, da bo varnost osebja in potnikov zagotovljena,« poudarja Lorelli, ki je po novem nasilnem izpadu že zaprosil za srečanje vodstvo podjetja APT.

»Dobro vemo, da tudi novi varnostni ukrepi niso dovolj, če ni zadostnega nadzora sil javnega reda v nekaterih krajih in urah; zaradi tega je toliko bolj pomembno, da vse pristojne institucije stopijo skupaj in koordinirajo ukrepe za zagotovitev varnosti,« poudarja Valentino Lorelli. Zahteva sindikata FILT-CGIL je še toliko bolj upravičena, če upoštevamo, da sta s dva nasilna izpada sledila v roku nekaj dni. V Gorici je v nedeljo nasilni moški najprej ozmerjal in nato s pestjo udaril šoferja pokrajinskega prevoznega

Na avtobusu podjetja APT BUMBACA

GORICA - Konec meseca v mestu 250 stojnic in 90 vrtiljakov

Sejem pred vrti

Andrejev praznik bo uvod v Goriški december - Iščejo organizatorja silvestrovanja na Travniku

Z Andrejevim sejmom se bo konec tekočega meseca začel niz prazničnih prireditev »Dicembre goričano« (Goriški december), ki ga goriška občina prireja v sodelovanju z združenjem trgovcev in drugimi ustanovami. Sejem bo v mestnem središču potekal od sobote, 29. novembra, do ponedeljka, 1. decembra, vrtljaki in druge zabavne naprave pa bodo v Gorici ostali vse do 8. decembra.

Po besedah pristojne občinske odbornice Arianne Bellan bo obseg sejma

podoben lanskemu. Hrano, oblačila in drugo blago bo na stojnicah ponujalo okrog 250 trgovcev, vrtljakov pa bo približno 90. Med Andrejevim sejmom bo potekala tudi pokušna vin, starodavna tradicija, ki jo je lani - prvič po več desetletjih - obudila skupina mladih Goričanov. Druge podrobnosti, pravi Bellanova, bo občinska uprava razkrila v prihodnjih tednih, ko bo predstavila niz decembrskih prireditev. Njihov vrhunc bo silvestrovjanje na Travniku, za katero že iščejo organizatorja. Razpis je

objavljen na spletni strani goriške občine, rok za prijavo se izteče v ponedeljek, 17. novembra, ob 12. uri.

Dober teden pred začetkom Andrejevega sejma bodo v Gorici stopile v veljavno prve prometne omejitve. Prepoved parkiranja bo na parkirišču v Ulici Oriani v veljavi od 19. novembra, na ploščadji pri Rdeči hiši pa od 22. novembra. V Ulici Cadorna in na parkirišču med ulicama Santa Chiara in Cadorna bo prepoved parkiranja stopila v veljavno 24. novembra. (Ale)

Na lanskem sejmu

NOVA GORICA - Turneja »Napravimo to deželo spet sproščeno!«

Laibach dvakrat

GORICA - SNG oglašuje tudi čez mejo

»Italijanski« plakati vznemirili Teater napoveduje dvojezične

Italijanski plakat na goriški ulici (zgoraj) in napovedani dvojezični plakat (levo)

Organizerji koncerta skupine Laibach, ki bo 28. novembra v novgoriškem Slovenskem narodnem gledališču (SNG), koncert oglašujejo tudi čez državno mejo. Toda vseh dvanajst plakatov, ki so razobešeni po Gorici, je natisnjena z golj v italijsčini.

Na to se je včeraj javno odzval Julian Čavdek, pokrajinski tajnik stranke Slovenske skupnosti (SSk): »Potem ko se Slovenci v Italiji vsakodневno borimo za vidnost slovenščine na našem narodnostenem ozemlju in na teritoriju občin, ki spadajo v območje izvajanja zaščitnega zakona 38/2001, kulturne ustanove iz Slovenije objavljajo plakate izključno v italijsčini.« Čavdek se sprašuje tudi, ali se organizatorji dogodka, v tem primeru novgoriški SNG, zavedajo, kako to slabo vpliva na vsa prizadevanja slovenske na-

rodne skupnosti v Italiji za ohranjanje in razvoj lastne identitete in jezika.

V novgoriškem SNG so se včeraj na opozorilo takoj odzvali. »Popolnoma razumemo vaš odziv na plakate za koncert skupine Laibach, ki so izobešeni v Gorici,« odgovarjajo Čavdku in vsem, ki so jih plakati v italijsčini vznemirili. »Povsem nehotič in zaradi človeške napake so bili natisnjeni le v italijsčini. Hvala, da ste nas opozorili. Ta trenutek

si prizadevamo, da bi bili plakati še danes ali vsaj čim prej takšni, kakršni bi morali biti dvojezični,« je včeraj v odgovoru zapisala Dominika Prijatelj, odgovorna za stike z javnostmi v novgoriškem SNG, kjer so takoj včeraj dali natisniti ustrezne nalepke z manjkajočim besedilom v slovenščini. Te bodo v najkrajšem možnem času pritrdirli na obstoječe plakate, so včeraj zatrdirili tudi za Primorski dnevnik. (km)

SOVODNJE - Jutri pri Kulturnem domu

Martin z razstavo

Na stojnicah ponudba umetniških in okrasnih izdelkov ter domačih jedi

Jutri od 11. ure dalje, takoj po maši, bo v Sovodnjah ob zahvalni nedelji tudi tradicionalno martinovanje. Praznovanje bo pri Kulturnem domu, kjer potekajo še zadnja obnovitvena dela; slavnostno odprtje s poimenovanjem doma bo sredi decembra.

Martinovanje se bo začelo z nastopom otroškega zbora Kulturnega društva Sovodnje pod vodstvom Jane Drasič. Pevskemu uvodu bo sledil blagoslov kmečkih pridelkov in orodja. Dopoldansko dogajanje bodo popestile stojnice, na katerih bodo na ogled in naprodaj umetniški in okrasni izdelki ter domače jedi, ki jih bodo predstavili krajanji oz. skupine in šole iz sovodenjske občine. Kljub vse

manjemu številu pridelovalcev vina na občinskem ozemlju in ne ravno izredni letini bo tudi letos mogoče okusiti žlahtno kapljico ob domaćem kruhu, ki ga vsako leto ponudijo vaščani. Lovska družina pa bo - kar je že običaj - poskrbel za pokušnjo srninega golaža. Poleg stojnic in ponudbe domačih dobrot si bodo prisotni lahko tudi ogledali razstavo, posvečeno stoletnici začetka prve svetovne vojne. Ob posnetkih goriških krajev v vojnem času bodo razstavljeni tudi vojaški in drugi predmeti iz vskdanjega življenja. Razstava v spodnjih prostorih Kulturnega doma sta uredila Davide Bregant in njegov oče Luigi; jutri bo na ogled med 11. in 16. uro.

GORICA - Licenca

Gostinec ali trgovec?

Želiš prevzeti gostinsko dejavnost ali trgovino z jestvinami, vendar nimaš poklicne licence in potrebnih izkušenj s področja tozadovne zakonodaje? Iz goriške zveze trgovcev Confcommercio sporočajo, da njihovo hčerinsko podjetje Terziaria prireja decembra in januarja tečaj za pridobitev licence SAB, ki je potrebna za opravljanje gostinskega poklica. Tečaj traja devetdeset ur, potekal bo na sedežu zveze Confcommercio v Ulici Locchi v Gorici. Ob zaključku bo mogoče pridobiti tudi certifikat OSA. Prijave zbirajo na sedežu združenja trgovcev Confcommercio v Ulici Locchi v Gorici; interesi lahko dobijo vse potrebne informacije in pojasnila na telefonski številki 0481-582825 in na naslovu elektronske pošte formazione@confcommerciogorizia.it.

TRŽIČ - Občina

Dosegli dogovor za odprtje bazena

Dejavnost naj bi stekla 24. novembra

V Tržiču bodo v kratkem končno spet odprli občinski bazen. V ponedeljek, 17. novembra, bodo podpisali pogodbo z novim upraviteljem objekta - društvo Arca Nuoto. Novi upravitelji bodo prihodnji teden opravili nekaj manjših vzdrževalnih posegov, tako da naj bi bazen ponovno odprli javnosti v ponedeljek, 24. novembra. Informacije o urednikih in tečajih bodo v kratkem objavili na spletni strani www.arcantuoto.it. »Končno se je naša ustrezena rešitev,« poudarja tržički podžupan Omar Greco in pojasnjuje, da so v reševanje zadeve vložili kar nekaj truda in dobre volje. »Novi upravitelji bi na podlagi pogodbe morali odpreti bazen komaj januarja, vendar so pristali na dogovor o predčasnem odprtju, zato radi cesar smo jim seveda hvaležni,« poudarja Greco.

MEJE, OGRAJE, ZIDOV IN PREČKANJA

»Nedelja metel« ima prednika v Dolini solza

Meje, ograje, zidovi, mreže, plotovi, prehodi, mostovi, prečkanja, ceste, reke in zračni koridorji. Vse polno in vse preplete, hkrati ali v zaporedju. Bolj in manj odmevno. Berlinski zid kljub odpravi odmeva po vsem globusu, tisti v rabi v Gazi, Maroku in Mehiki veliko manj ali nič.

»Nedelja metel« v Rožni Dolini in pri Rdeči hiši je v zadnjem desetletju po popularnosti rasla v očeh in zavesti občanov. Zanimivo je vedeti, da pojavi ni bil osamljen in edinstven, kar pa ne jemlje ničesar njevi patini in pojavnosti.

Trije datumi so primerni za objavo spodnjega zapisa: obletnica prečkanja pri Rdeči hiši, točen dan obletnice dogodka pri Fernetičih, ki pa ni znani (razen morda v Žaveznih ali beograjskih arhivih), ali nazavava na okroglo obletnico rušenja zidu v Berlinu. Slednji dogodek je še najbolj odmeval pred nekaj dnevi.

Zadnjih nekaj let že vrabci na streh čivkajo o goriški »nedelji metel«. Nekaj desetletij je vladala o dogodku z dne 13. avgusta 1950 popolna tišina, ker ni bilo »political correct« navajati, kaj sele priznati, da se je demarkacijska črta začela krhati tako zgodaj. Treba je bilo gojiti mit o »železni zavesi«, ki sploh ni bila takšna, kot se samovšečno izražajo vsi tisti, ki so kasneje ustvarili še en mit povezan z letom 2004 z nasmejanim Prodijem pred Severno postajo. Že dolgo let, pravzaprav nekaj desetletij prej, demarkacijska črta ni bila nikakršna velika ovira, prav tako ne meja po Osimskih sporazumih. Bile so nevšečnosti, ni pa bilo nepremostljivih ovir. Res je, da so anekdote hvaležno gradivo za razne dokumentarce, zlasti pa za samovšečne ustne in pisne komentarje italijanskih publistov, ki »jovo na novos med opise vnašajo omalovaževalne cvetke na račun prebivalcev v Sloveniji.

Obstajajajo tudi obratne anekdote. Sam sem na primer leta 1960 šel prav pri Rdeči hiši čez demarkacijsko črto brez prepustnice, ker sem jo bil pozabil v Trstu, kjer sem tedaj prebival. Seveda je bilo število prehodov s prepustnico omejeno na štiri vsaki mesec, a kje je že to? Sicer pa so spominili in izkušnje s prehajanjem demarkacijske črte in kasnejše meje različne. Meni ni bilo nikoli treba na poseben pregled, na odpiranje prtljažnika in za ožje sorodstvo velja isto ... Da pa nisem smel kar tako »počez« prenesti v Italijo kakšnega arhivskega predmeta - na primer zgodovinski prapor Goriškega Sokola -, je samoumevno.

Tudi sicer se stalno omenja »zadrrost jugoslovanskih carinikov« zaradi kavbojk, vodovodnih pip, tehničnega materiala itd., o tem, da so italijanski cariniki pod sedeži iskali in otipavali govedino in teletino, stiskali za zavojčki cigaret in si beležili meril-

ce bencina na komandni plošči avtomobilov, pa nič! Kot minister Gregor v »Martini Krpanu«.

Sicer pa je to pisanje izrecno namenjeno odkritju dogodka, ki je potekal nekaj mesecov pred množičnim prehodom v Gorici. Nikoli nisem slišal zanj, ko pa me je nanj povsem slučajno na nekem verskem

V Gorici pa tako: od bodeče žice ...

... preko množičnega preseganja ...

snidenju, ki sem ga novinarsko kril v Goriški, opozoril Lojze Ščuka, sedaj Novogoričan, sicer pa rojen in doma v Dutovljah, in sem povprašal še kakšnega sedemdeset ali osemdesetletnika, na primer Vilija Husuša od Ban, se je nekako odprla Pandorina skrinja. Tudi Ivan Ukmarič iz Dutovelj je potrdil dogodek pri Fernetičih.

Lojzetov oče je bil poklicni mehanik. Med vojno je bil v IX. Korpusu zadolžen za oskrbo avtoparka. Sodeloval je tudi v krvavi bitki za Općine. Po vojni je delal v Dutovljah, Sežani, pri Tomosu, v Postojni ... Na Općinah so Ščukovi pred razmejitvijo imeli izposojevalnico koles, zlasti za Tržačane, ki so na Kras prihajali na kolevarske izlete. V družini so imeli tudi avtomobil Fiat Balilla. Z njim se je družina spomladi leta 1950 pripeljala v Sežano, pustila vozilo kilometer pred mejno črto in jo prepeščila. Ukmarijevi pa so do Fernetičev prišli s »fiakarjem«. Zakaj?

Razširilo se je obvestilo, da bo določenega dne, vsekakor ne na nedeljo, temveč sredi tedna, mogoče množično srečati sorodnike, ki so živeli v STO - Svobodnem tržaškem ozemlju. Javiti se je bilo treba na krajevnem policijskem uradu, kjer so izdajali dovolilnice samo Kraševcem. O

... do formalno dovoljenega prehajanja

množičnem izkoristku možnosti je po tolikem času težko soditi povsem točno, vsekakor pa je šlo za nekaj sto ljudi z obeh strani meje.

Dogodek je bil mogoč, ker sta se dogovorili Zavezniška vojaška uprava iz Trsta in ustrezna jugoslovanska uprava. Če upoštavamo zgodovinsko obdobje in dejstvo, da so meje nadzirali pripadniki graničarskega roda vojske, je nemogoče, da bi za pobudo ne vedeli tudi v Beogradu. In se je zgodilo, da so se zbrali ljudje v plitki in široki vrtaci - kasneje so jo ljudsko imenovali Dolina solza zaradi srečnih in tudi otožnih trenutkov, ki so jih udeleženci in udeleženki v njej doživeljili/e po ločitvi nekaj let. Vrtača leži na desni strani ceste z Općin v Sežano, vsekakor pa na ozemlju STO. Vreme je bilo sončno, toplo spomladansko. Kdo ve, ali se je pripetilo kaj podobnega tudi na območju Škofij, Orleka ali Mačkovej?

Snidenje se je spremenilo v prijetno dogajanje s hrano in pičajoči, ki sta se kar na lepem pojavili med ljudmi. Sedeli so med grmovjem na robu vrtace. Teran in pršut, mortadelo in sir so prinesli s seboj, niso pa smeli imeti pri sebi drugačnih predmetov, izdelkov. No ja, obmejno prebivalstvo pa se vedno znajde in kakšna steklenica žganja v eno smer in kos oblačila v drugo je tudi nekontrolirano odšlo »na drugo stran«. Ene in druge so pregledali ob vstopu na dogovoren prostor: na strani Slovenije graničari, na strani STO (Italija) je suverenost nad Tržaško pokrajino pridobila kasneje, leta 1954) pa angloameriška MP Military Police in verjetno tudi »cerini«. Slednji so bili pripadniki uniformirane civilne neoborožene policije; največ med njimi je bilo Italijanov, a tudi kakšen Slovenec se je našel vmes. Zakaj smo jih tako poimenovali? Ker so nosili čelade, ki so spominjale na glavice tedanjih vžigalic. Slednje pa so bile prepojene z voškom - v italijanščini »ceri«, ljudsko torej »cerini«.

Vse kaže, da so pobudo za srečanje ob mejnem pasu, ki je trajalo okrog pet ur, dale množične organizacije Slovencev na Tržaškem s pozivom Zavezniški vojaški upravi, naj se dogovori z jugoslovanskimi oblastmi. Diskriminanta za pridobitev dovolilnice je bilo sorodstvo na drugi strani meje. Nekaj mesecev kasneje so se Ščukovi iz Dutovelj pripeljali v Rožno Dolino in »obiskali« Gorico 13. avgusta 1950.

Aldo Rupel

GORICA - ICM

Posvet v iskanju skupnih korenin

Goriški inštitut za srednjeevropska srečanja ICM prireja tridnevni posvet o prvi svetovni vojni in krizi srednjeevropske omike. Potekal bo ob koncu prihodnjega tedna v Gorici, na njem bodo sodelovali zgodovinarji in misleci iz raznih srednjeevropskih držav.

»Kljub številnim težavam nam je uspelo pripraviti izredno kakovosten program. S posvetom se pripravljamo na petdesetletnico našega inštituta, ki jo bomo praznovali leta 2016, pravi zgodovinar in hkrati predsednik inštituta ICM Fulvio Salimbeni, ki je včeraj na sedežu v Ulici Mazzini predstavljal potek dogajanja ob prisotnosti župana Ettoreja Romolija in predsednika Fundacije Goriške hranilnice Gianluigija Chiozze. Po Salimbenijevih besedah bo tudi letosnji posvet prispeval k iskanju skupnih korenin, izhajajoč iz predpostavke, da leži Gorica na stičišču med latinskim, slovenskim in germanskim svetom.

Posvet se bo začel v četrtek, 20. novembra, ob 10.30 v palači Attems Petzenstein z uvodnim nagovorom muzikologa in germanista Quirina Principeja, isti dan ob 15. uri pa bodo v palači Lantieri o vlogi kulture v miru in vojni spregovorili Hanna Serkowska z varšavske univerze, predstavnik tržaške judovske skupnosti Mauro Tabor, slovenski književnik in prevajalec Andrej Capuder, Cristina Benussi s tržaške univerze, Ivano Cavallini z Univerze v Palermu, Gianpaolo Romanato z Univerze v Padovi, prevajalka Annapaola Landi in Francesco Pistolato z zavoda Irene. Ob 19.30 bo na Trgu sv. Antonia recital Quirina Principeja.

V petek, 21. novembra, ob 9. uri bodo o samomoru Evrope predavalci zgodovinar Fulvio Salimbeni, Szabó Gyozo iz Madžarske, David Macculi s konservatorijo iz Adrie, Maddalena Guitto (Österreichische Akademie der Wissenschaften), Alberto Gasparini (IUIES), Fulvio Senardi s tržaškega zgodovinskega inštituta in Marco Maria Tosolini s konservatorijo Tartini; poleg omenjenih bo o Vorančevem romanu *Doberdob* spregovorila Vesna Cunja z milanske katoliške univerze Sacro Cuore. Ob 15. uri se bo posvet nadaljeval v predavalnici goriškega sedeža tržaške univerze v Ulici Alviani. Na temo reševanja mednarodnih konfliktov bodo razpravljali William Klinger iz raziskovalnega središča v Rovinju, Rudolf Dinu z romunskega inštituta v Benetkah, admiral Ferdinando Sanfelice di Monteforte, Georg Meyer s tržaške univerze in Petra Svoljsak z zgodovinskega inštituta Milka Kosa. Ob 19.30 bo v kleti Castelvecchio nad Zagrajem gledališka predstava *Attimi lunghi come il sospiro*. V soboto, 22. novembra, ob 9. uri pa bo na sedežu Fundacije Goriške hranilnice srečanje z mladimi na temo vojne in miru.

JAMLJE - Zbrali so se vojni invalidi iz Italije in Slovenije

Vojna največje zlo

Na svoji koži so doživelji trpljenje in bolečino, zato si želijo miru in sodelovanja

Da bi ne bilo nikoli več vojn, si še zlasti želijo vojni invalidi, ki so v prvi osebi doživelji trpljenje in bolečino. V četrtek so se zbrali na turistični kmetiji Drejče v Jamljah, kamor so prišli tako iz Italije kot iz Slovenije. Že nekaj let si za vzpostavitev stikov med slovenskimi in italijanskimi vojnimi invalidi prizadeva Armando Ferletič, ki je predsednik njihove tržaške sekcije. Že lani sta se na Cerju srečala državna predsednica obeh združenj, Bernarda Traversaro in Janez Podržaj, konec avgusta pa so se predstavniki deželnega odbora vojnih

validov udeležili svečanosti v nekdanji bolnišnici Pavla v Sloveniji. Prireditelji takratnega srečanja so spominsko plaketo izročili tudi Giovanniju Piccu, deželnemu predsedniku vojnih invalidov. Da bi se odolžili prirediteljem avgustovskega spominskega srečanja v Sloveniji, so jih v četrtek povabili v Jamlje. Na turistični kmetiji Drejče je Picco najprej izročil priznanja predsednikom štirih pokrajinskih odborov iz naše dežele; posebno priznanje je prejel tudi Lino Felician, član tržaškega odbora vojnih invalidov, ki je bil med drugo sve-

tovno vojno borec partizanske brigade Fontanot; z njim se je boril po raznih koncih Slovenije, saj je bila vključena v XI. korpus. Med boji je bil tudi ranjen, tako da je postal vojni invalid. Picco se je zahvalil za pomoc pri negovanju stikov s Slovenijo Klavdiju Sulič iz Doberdoba, ki skrbi za prevoze, potem pa je diplomo izročil tudi Francu Anderliču, ki je predsednik Društva vojnih invalidov za severno Primorsko. Vojni invalidi iz obeh držav so si za prihodnost zaželeli predvsem miru, saj še kako dobro znajo, kakšno gorje s seboj prinaša vojna.

BUMBACA

Na srečanju vojnih invalidov v Jamljah

VIPAVSKA Doživetja na Vertovčevih poteh

Društvo Matija Vertovec pripravlja jutri že 14. pohod po Vertovčevih poteh. Start bo med 7. in 9. uro pod mogočnim hrastom pred vasjo Ustje. Pohod bo potekal po krožni poti: Ustje-Dolenje-Sv. Marjeta-Planina-Ostri - vrh-Potok-Jakulini-Šmarje-Vrtovče-Lisjaki-Tevče-Uhanje-Ustje. Pot je nezahtevna, primerna tudi za družine z otroki. Hoja traja 4 do 5 ur s postanki pa nekoliko dlje. Osrednji postanek bo v Šmarjah: ob 11. uri bo maša v cerkvi Marijinega imena, ob 12. uri pa slovesnost pred spomenikom Matiji Vertovcu. Na voljo bo topla malica po zmerni ceni, obljubljava organizatorji.

Na poti se obetajo tudi druga doživetja: ogled prenovljene cerkvic sv. Marjeti, razstav intarzij na Planini, na Vertovčevi domačiji v zaselku Jakulini bosta pohodniki pozdravljali slovenska vinska kraljica Špela Štokelj in vipavska vinska kraljica Anja Kodele. Domačini bodo ob poti ponudili domače prigrizke in napitke, v cerkvici sv. Marjeti, na Planini in na Ustjah bodo na ogled različne razstave in predstavitve, na Vrtovčah bodo oživljali stare običaje, tam stoji tudi nova turistična informativna tabla. Ob zaključku pohoda bo popotnike pod hrastom pred vasjo Ustje pričakala kmečka tržnica z dobrotami vipsevskoga podežela. Startnine ni, priporočena je dobra po-hodna obutev; pohod bo potekal v vsakem vremenu. (km)

ŠEMPETER Sejem stare vojaške opreme

Društvo Soška fronta iz Nove Gorice prireja tradicionalno srečanje s preteklostjo, že 17. po vrsti, ki bo potekalo jutri med 9. in 14. uro v Športnem centru HIT pri Šempetu.

Shod zbiralcev stare vojaške opreme in drugih starin privablja stotine ljubiteljev vojaških predmetov, literature, zemljepisov, razglednic, fotografij in še marsičesa. Ponudniki in gostje prihajajo iz raznih evropskih držav, v kolikor Šempetski sejem vejlja za enega najbolje založenih in obiskanih v tem delu Evrope. Na njem se bodo predstavili Društvo Soška fronta Nova Gorica, Zadruga Grande de Guerra FVG - Sentieri di Pace iz Trsta, AC Isonzo iz Gorice, Društvo Prijatelji Dolomitov z Dunaja, Društvo SANG (soft air) iz Nove Gorice, Združenje lastnikov starih vojaških vozil iz Gorice, Fundacija poti miru iz Kobarida in Park vojaške zgodovine iz Pivke.

Obiskovalcem bo na razpolago nova, 9. številka revije *Na fronti*. Pri društveni stojnici bo potekala tudi predstavitev knjige *Tako znako nosim jaz...* avtorja Davida Erika Pipana. Na ogled bo še priložnostna razstava *Vojaška saniteta med prvo svetovno vojno*. Med 9. in 15. uro pa si bodo obiskovalci sezma lahko ogledali stalno razstavo *Šempeter in okolina med prvo svetovno vojno*, ki je postavljena v bunkerju pod Šempetsko pošto. (vip)

Izleta in Bodeča Neža

V okviru niza »Kjer se Kras un Soča srečata« v organizaciji združenja Juliaest in s pokroviteljstvom LAS Kras bo jutri ob 10. uri s trga pred železniško postajo v Zagraju startal izlet z gorskim kolesi po poteh prve svetovne vojne; vodil bo instruktor Robert Tabai. Ob isti uri bodo izpred centra Gradina pri Doberdoru krenili na pot pohodniki s spremstvom Elise Dezan, poznavalke prve svetovne vojne. Udeležba je brezplačna. Voden potepanje po Krasu se bo zaključilo v kleti kmetije Grad Rubije na Vrh, kjer bo Prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela ob 18. uri ponudilo koncert Bodeče Neže z naslovom »V jesenski tih čas - Melodije in pesmi ob 100. obletnici prve svetovne vojne«; s poezijo in glasbo se bodo prepletale podobe Krasa in prizori vojne.

O maceriranih vinih

Maceriranim vinom, za katera se uveljavlja ameriški naziv »orange wine«, bo posvečen posvet, ki bo danes od 10. ure dalje potekal v dvorani Bergamas v Gradišču. Prirejajo ga pobudniki nagrade Noë; podelili bodo tudi priznanja, med drugim družini staroste goriških vinogradnikov, stolnemu Liviu Fellugi.

»Emocije iz Gorice«

Na sedežu kulturnega Foruma v Ascolijski ulici v Gorici se danes ob 11. uri začenja dvodnevna prireditev »Emocije iz Gorice - Tri ženske na potepu - Podobe, barv, glasovi«. Ob 16. uri bo imel besedo Andrea Bellavite, pel bo zbor Ars Musica, sledila bo družabnost.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.45 »Doraemon«; 17.30 - 20.45 »Interstellar«. Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »La scuola più bella del mondo«. Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 21.40 »Torneranno in prati«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.40 »Un fantasma per amico«; 17.20 - 20.30 »Interstellar«. Dvorana 2: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.15 »Andiamo a quel paese«. Dvorana 3: 15.30 - 17.30 - 20.10 - 22.10 »La scuola più bella del mondo«. Dvorana 4: 16.40 »Doraemon«; 18.15 - 20.10 - 22.10 »Tre tocchi«. Dvorana 5: 15.45 - 17.15 - 20.00 - 21.30 »Torneranno i prati«.

Razstave

V OBČINSKEM MUZEJU TERITORIJA v Krminu bodo danes, 15. novembra, ob 18. uri odprli samostojno razstavo goriške likovnice Laure Grusovin. Na ogled bo okrog 50 del iz obdobja zadnjih dveh let.

V GORIŠKEM MUZEJU V GRADU KROMBERK

je na ogled bogata razstava o prvi svetovni vojni, pod naslovom »Kam usoda jih je peljala«. Poleg splošne predstavitev dogodkov pred sto leti, posebej prikazuje usode slovenskih vojakov in častnikov v avstroogrski vojski ter usode ujetnikov. Voden ogled (za skupine) je možen med tednom med 9. in 17. uro, ob nedeljah in praznikih pa med 13. in 19. Za vodstvo po razstavi poklicati po tel. 003865-3359611. Razstava, druga iz niza ob stoletnici prve svetovne vojne, bo odprta predvidoma do konca marca 2015.

RAZSTAVA »OLTRE LO SGUARDO«

na temo fotografij goriških fotografov pred prvo svetovno vojno je v razstavnih prostorih Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) v Gorici na ogled do 8. februarja 2015 ob petkih 16.00-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih

10.00-19.00; več na www.mostre-fondazionecarigo.it, vstop prost. Vsako nedeljo ob 17. uri brezplačen voden ogled razstave.

NARAVOSLOVNI IN GEOLOŠKI MUZEJ

bo združenje naravoslovcov Alvise Comel slovesno odprlo danes, 15. novembra, ob 15. uri v nekdanji osnovni šoli v Ul. Brigata Avellino v Gorici. Odprtje bodo pospomili z razstavo školjik in hrôščev vsega sveta.

V KULTURNEM DOMU V GORICI

bo do sklopu 33-letnice Kulturnega doma v Gorici v torek, 18. novembra, ob 18. uri odprli razstavo likovnega ustvarjalca Vladimirja Klanjščka iz Števerjana.

Koncerti

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ v sodelovanju z župnijo Sv. Lovrenca prireja koncert v spomin na Bernardko Radetič, v soboto, 22. novembra, ob 20. uri v cerkvi Sv. Nedelje v Selcah. Naslopljivo bodo organist Mirko Butkovič, klarinetist Luca Massa, sopran Enza Pecorari in alt Mirjam Pahor.

»VEČERNI KONCERTI«

združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 21. novembra ob 20.45 koncert Trieste Early Jazz Orchestra; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

vabi na 56. revijo goriških pevskih zborov Cecilijanka v soboto, 22. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 23. novembra, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmške pokrajine ter Koroške in Slovenije. Posvečena je skladatelju Radu Šimonitiu ob 100-letnici rojstva.

kruh za blagoslov in pokušnjo, naj ga prinese v nedeljo, 16. novembra, pred 10. uro h kulturnemu domu v Sovodnjah.

OBČINA SOVODNJE sporoča, da bo občinska knjižnica zaprta v pondeljek, 17. novembra.

SKRD JEZERO prireja tečaj kvačkanja in pletenja ob pondeljkih od 18.30 do 20. ure na sedežu društva v Doberdalu; informacije po tel. 347-1243400 (Magda). Prvo srečanje bo v pondeljek, 17. novembra.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane deželnega sveta SKGZ, da bo seja v pondeljek, 17. novembra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S. Francesco 20/II).

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI obvešča, da se bodo Mirka Špacapana in vseh pokojnih, ki so zastopali stranko in bili aktivni v njenih organizacijah, spomnili pri maši v petek, 21. novembra, ob 19. uri v župnijski cerkvi Sv. Silvestra v Pevmu.

Prireditve

ZAHVALNO NEDELJO V RUPI bodo praznovali v nedeljo, 16. novembra, po maši, ki se bo začela ob 14. uri; po blagoslovu kmečkih pridelkov bosta zapela mešani pevski zbor in otroški pevski zbor Rupa-Peč, sledila bo družabnost.

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE v sodelovanju s Fundacijo Goriške hranilnice vabi v torek, 25. novembra, ob 18. uri v prostore knjižnice na »Torkova srečanja z avtorji«. Pogovor o bitkah na Krasu v krvavem letu 1916 prve svetovne vojne z naslovom »Krvavi Kras« bosta vodila Mitja Jurčen in Paolo Pizzamus.

V OBČINSKIH KNJIŽNICI V RONKAH bodo pravljicne urice v slovenščini z naslovom »Kotiček čudežnih pravljic« potekale med 17. in 18. uro 19. in 26. novembra, ter 10. decembra. Pravljice bo prebirala Andreja Grom; informacije po tel. 0481-477205.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek Anton Gregorčič vabita v četrtek, 20. novembra, ob 20. uri na novo »Srečanje pod lipami« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Gost bo predsednik Nove Slovenske zaveze Peter Sušnik. 40-letni sognovornik bo spregorobil o vsebinah in delovanju organizacije, o bremenih nerazčiščene preteklosti, o obletnicah in proslavah, o poti do sprave in o stanju duha na Slovenskem. Večer bo vodila časnarka Erika Jazbar.

SEŠIVALNICA SPOMINA: jesenski večeri dokumentarnega filma ob 19. uri v Pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju: 21. novembra »Mama Evropa« (scenarij Petre Seliškar in Terre Ferro Seliškar, režija Petre Seliškar). Večere organizira Zavod Kinočašča v sodelovanju z občine Miren-Kostanjevica.

ZDROŽENJE TENDA PER LA PACE E IDIRITTI vabi otroke med 3. in 6. letom starosti, da se v pondeljek, 17. novembra, ob 16.30 udeležijo bralne predstave »Malina e Lampone, skupaj za mir« izpod peresa Genni Fabrizio v občinski knjižnici v Starancanu. Otroci bodo prisluhnili pravljici o Malini in Lamponeju, ki prijateljsko sodelujeta. Gre za zgodbo za otroke o zadrugi Insieme v bosanskem Bratuncu, ki izdelovanjem marmelad in sokov iz malin omogoča nekdanjim beguncem vrnetev domov in gospodarski razvoj. Sledila bo pokušnja marmelad iz Bratunca.

Pogrebi

DANES V RONKAH: 10.00, Elisa Bos-carol vd. Daniotti s pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in na pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 11.45, Vilma Tonutti vd. Martini iz bolnišnice v cerkev Sv. Odrešenika in na pokopališče.

DANES V STARANCANU: 10.30, Romano Grillo (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi sledila bo upepelitev.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, UL. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, UL. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, UL. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, UL. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

»UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE« v Kulturnem domu v Gorici: danes, 15. novembra, ob 20.30 »The Puppeteer« (clown comedy iz Shakespearjevega Otella), nastopa gledališka skupina Arlekin iz Vilniusa (Litva); predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: danes, 15. novembra, »Buonanotte brivido« (Donati&Olesen); informacije v uradih CTA, UL. Vittorio Veneto 7 v Gorici 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI v sodelovanju s Kulturnim domom in s Kulturnim centrom Lojze Bratuž: 24. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »1914-1918. Trst, mesto v vojni«; 27. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »Prizma optimizma«; 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Koštete »Zlati prah imam v očeh«; 26. januarja 2015 ob 20.30 v Kulturnem domu »Kabaret zlatih let«; 6. marca ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Štirje pianisti za dva klavirja« (Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev, Giuseppe Guarraja); 27. marca ob 20.30 v gledališču Verdi »Nostra Gregor - Skriti kontinent spomina«; 20. aprila ob 20.30 v Kulturnem centru

Šolske vesti

NA LITERARNEM, LIKOVNEM IN FOTOGRAFSKEM NATEČAJU »POT DO CLOVEKA«

(Srečko Kosovel), ki je posvečen spominu na dijakinja Živo Sre

SLOVENIJA TA TEDEN

Eni z vodo do vratu, drugi z maslom na glavi

DARJA KOCBEK

Številni državljeni Slovenije imajo v zadnjih dneh poplavljene svoje domove, voda je zalila in uničila ceste. Tokratne poplave so že četrte letos, od februaria do zdaj so prizadele ljudi na različnih koncih Slovenije. Od leta 2007 so poplave po vsej državi povzročile za več kot eno milijardo evrov škode. Protipoplavni ukrepi, ki bi škodo bistveno omilili, bi na 61 območjih, ki jih poplave najbolj ogrožajo, stali okrog 600 milijonov evrov.

Da ministrstvo za okolje in prostor na tem področju vsaj od leta 2007 ni opravilo svoje naloge, je v tem tednu opozorilo računsko sodišče. Razlog, da ukrepi za varstvo pred poplavami niso bili izvedeni, ni bilo pomanjkanje denarja, saj je Slovenija od leta 2007 iz evropskega proračuna porabila le 16,7 milijona evrov, kar je 22 odstotkov denarja, ki ga je imela na voljo za urejanje voda. Poplavna varnost bi po očeni računskega sodišča bila bistveno boljša, če bi država v večjem obsegu izvajala redna vzdrževalna dela na vodni infrastrukturi. Poveljniki civilne zaščite Srečko Šestan je poslanec državnega zborna rotil, naj končno prisluhnejo stroki, namesto, da se ukvarjajo s političnimi preigravanji.

Nekateri predstavniki stroke razloge za letošnje rekordne poplave vidijo v podnebnih spremembah, zaradi katerih so vodne ujme vse hujše. »Glede na splošne vplive podnebnih sprememb na vodni krog vse kaže, da bodo v prihodnjih letih takšni dogodki pogosteje in tudi bolj siloviti,« je za tiskovno agencijo STA dejal hidrolog Janez Poljanar. V zadnjem obdobju »skoraj ne mine leto, da ne bi bilo rekorda« bodisi pri visokih vodah bodisi pri sušah.

Poljanar pa je tudi jasen, da bi posledice poplav lahko bile manjše, če

bili izvedeni potrebni protipoplavni ukrepi in bi politika poslušala stroko. Poplavam se je mogoče prilagoditi, ne pa izogniti, vodi je treba pustiti prostor, da se lahko razlije, zato tam, kjer se razliva, ne gre graditi, pa sprejeti je treba ustrezne protipoplavne ukrepe, je razložil.

Na državni in lokalni ravni pa se pristojni prerekajo o prostorskih načrtih, zato minejo leta, preden so sprejeti. Vzdrževalci lahko opravljajo le najbolj nujna vzdrževalna dela, kajti za vsa druga dela so birokratski postopki tako zapleteni, da jih je tako rekoč nemogoče izvesti. S takšnim ravnanjem so politiki in birokrati odgnali številne strokovnjake, saj je danes v vsej državi toliko vendarjev, kot jih je bilo pred 25 leti samo v Mariboru.

Takšno ravnanje ima svoje razloge v veliki meri v zasebnih interesih. Brez prostorských načrtov je bilo mogoče z dovoljenji pa tudi na črno graditi marsikje, kjer prej ni bilo dovoljeno, denar, ki bi ga moral porabiti za urejanje voda, je bilo mogoče porabljati za druge namene, ki nimajo nikakršne povezave s poplavno varnostjo ali celo za dela, ki ogroženost pred poplavami še povečujejo.

V Ljubljani so recimo na območju, ki je označeno kot poplavno območje, dogradili novi fakulteti za kemijo in za računalništvo. Agencija za okolje računskemu sodišču ni znala pojasnit, zakaj je bilo dovoljenje za gradnjo izdano pred izvedbo ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti.

Seveda noben od petih ministrov, ki so v tem času vodili okoljski resor in so bili tako iz levosredinskih kot desnosredinskih političnih strank, za to ni pripravljen prevzeti odgovornosti. Dva, ki imata kot nekdana ministra za ok-

lje in prostor to maslo na glavi, sedita tudi v sedanji levosredinski vladi. Karl Erjavec iz upokojenske stranke Desus je zunanjji minister, Dejan Židan iz socialdemokratske stranke pa kmetijski.

Predsednik sedanja levosredinske vlade Miro Cerar obljublja, da bo posebna delovna skupina, ki jo je ustavila vlada, do 27. novembra pripravila načrt ukrepov za zaščito pred poplavami. V tem načrtu bodo državljeni izvedeli, na katerih lokacijah lahko pričakujejo izvedbo ukrepov, katere ukrepe lahko pričakujejo, kdo jih bo izvedel, v katerih rokih bodo izvedeni in koliko denarja bo zaanje na voljo.

Slovenija ima denar za urejanje voda v bruseljskih blagajni na voljo tudi v novem programskem obdobju do leta 2020. Urejanje voda je poleg železniške infrastrukture edino področje, kjer sme Slovenija v skladu z novimi pravili EU evropska sredstva, ki jih ima na voljo za regionalni razvoj, v tem finančnem obdobju še porabiti za izvajanje infrastrukturnih projektov. Če tudi te priložnosti ne bo izkoristila, bo težko dobila novo.

Tomaž Vesel, predsednik računskega sodišča, ni optimističen. Po njegovih besedah za novo programsko obdobje 2014-2020 stopnja pripravljenosti projektorov, ki jih bo Slovenija najbrž evropski komisiji predlagala za sponzoriranje, ni bistveno višja, kot je bila leta 2007. Poplavno ogrožena območja, ki jih je 61, so sicer določena, še vedno pa ni opredeljeno, kakšni ukrepi so na posameznem območju potrebni.

Da so septembra poplave, ki so prizadele predvsem vzhodni del Slovenije, vzele življenje dvema mladima človekom, očitno še ni bilo dovolj za odločno ukrepanje, da bi čim prej rešili, kar je še mogoče rešiti.

BRUSELJ - Priznanje European Sea Ports Organisation

Luka Koper okolju najbolj prijazno pristanišče v Evropi

KOPER - Luka Koper je zmagovalka letošnje nagrade združenja evropskih morskih pristanišč ESPO (European Sea Ports Organisation). V finalu za nagrado, ki jo združenje vsako leto podeljuje okoljsko najbolj prijaznim in družbeno odgovornim pristaniščem v Evropi smo premagali veliko večja pristanišča kot so španska Huelva, portugalska Lizbona, francoski Marseille in nizozemski Rotterdam.

Nagrado, ki sta jo pred dnevi na slovensnosti v Bruslu podelila predsednik ESPO Santiago Garcia-Mila in generalni direktor DG MOVE pri Evropski komisiji Joao Aguilar Machado je prevzel predsednik uprave Luke Koper Dragomir Matič, ki je ob tem dejal: »Posnosni smo, da je Koper primer dobre prakse na področju okoljevarstva vsem ostalim evropskim pristaniščem. V zadnjih desetih letih smo v postopke in tehnologije za zmanjševanje vplivov pristaniške dejavnosti na okolje vložili več kot 30 milijonov evrov. Tudi v bodoče bomo skrbeli, da bo Koper ostal zeleno pristanišče, prijazen do naših sosedov in v zadovoljstvo našim sodelavcem, katerim gre zahvala za prejeto nagrado.«

Tema letošnjega tekmovanja so bili inovativni okoljski projekti. Luka Koper je prijavila projekt No waste, just resources!, ki obravnava

Garcia-Mila, Machado in Matič (od leve) med predajo priznanja

primere dobrih praks pri ravnjanju z odpadki v koprskem pristanišču. Predstavili so sistem prekrivanja razsutih tovorov z odpadno celulozo, uporaba odpadnega lesa, ki nastaja pri pretvorovi blaga za ogrevanje prostorov upravnih stavbe, kompostiranje (predelovanje organskih odpadkov v kompost) in uporaba morskih sedimentov (mulja) za izdelovanje zidakov in drugega gradbenega materiala. Pri vseh naštetih primerih so odpadke, ki bi sicer končali na deponijah izkoristili in jih predelali v surovine.

Luka Koper je bila letos že tretjič v finalu za nagrado ESPO. S projektom Živeti s pristaniščem, torej s komuniciranjem z lokalnimi skupnostmi, in s projektom za najmlajše obiskovalce pristanišča jim je to uspelo že leta 2010 in 2011.

TOLMIN - Na povabilo knjižnice C. Kosmača

Slovensko kulturno središče Planika predstavilo delovanje

Od leve: Jožica Štendler, Nataša Komac Gliha in Rudi Bartalo

TOLMIN - V prijetnem vzdušju in na dobro obiskanem večeru je prejšnji petek knjižnica Cirila Kosmača v Tolminu gostila Slovensko kulturno središče Planika iz Kanalske doline.

Dogodek, ki so ga načrtovali že dalj časa, je društvo iz Kanalske doline ponudil možnost, da se predstavi širši publiku iz Tolmina in okolice. Po uvodnih besedah ravnateljice tominske knjižnice Jožice Štendler je delovanje Planike predstavil Rudi Bartalo. Dotaknil se je dela, ki ga Planika opravlja v Kanalski dolini; od organizacije kulturnih prireditve, dejavnosti namenjenih mladim tja do izbirnih tečajev slovenskega jezika ter prizadevanja središča, da bi pouk slovenskega jezika v javnih šolah bil deležen sistemski rešitve. Nataša Gliha Komac je zelo natančno predstavila raziskovalno delo na teritoriju celotne Kanalske doline, ki ga sicer Planika opravlja skupaj z drugimi

znanstveno raziskovalnimi ustanovami, tako je letošnji raziskovalni tabor npr. obravnaval nekoč najjužnejšo slovensko vas Kanalske doline, Lipaljo vas.

Posebno pozornost je namenila publikacijam, ki so izšle pri SKS Planika, saj je tudi sama avtorica ali soavtorica nekaterih, teh je kakih dvajset, ter se posebej osredotočila na znanstvenih monografijah podprtih tudi z rezultati raziskav in s podatki iznešenih iz posebej izvedenih anket. Te monografije obravnavajo dolinsko življenje ter hrkati opisujejo navade, jezik ter še dandas med domačini rabljeno izrazoslovje oblačilne kulture predvsem v vseh Ukvem in Žabnici.

Domačinka, Maria Moschitz, ki sicer sodeluje in pomaga Planiki pri zbiranju dragocenega gradiva je prebrala nekaj tekstov v krajevnem žabniškem narečju in v slovenščini, kar je še posebej obogatilo petkovo predstavitev.

SLOVENIJA - V noči na nedeljo spet dež

Poleg poplav, povečana tudi nevarnost zemeljskih plazov

LJUBLJANA - Deževje v prihodnjih dneh bo povečalo tudi nevarnost proženja zemeljskih plazov v južnem in zahodnem delu Slovenije. Če se bo trend padavin spremenil, bo lahko do proženja plazov prihajalo tudi drugod po državi, saj so tla v mnogih krajih že zelo razmočena, je za STA pojasnila Mateja Jemec Auflič iz Geološkega zavoda Slovenije.

Ob deževju v minulih dneh se je sprožilo blizu 50 zemeljskih plazov, vendar pa natančnega podatka na Geološkem zavodu Slovenije še nimajo, saj občine podatke o tem posredujejo z zamikom. Izjema so primeri, ko lokalne skupnosti same vzpostavijo stik z zavodom in jih prosijo, naj ocenijo razmere.

Bolj kot plazovi nevšečnosti v zadnjih dneh zlasti na Notranjskem povzročajo poplave (na posnetku). Vendar pa deževja še ni konec. Meteoreologi naslednje izdatnejše deževje napovedujejo že za noč na nedeljo, ko lahko kolčina padavin v zahodni in južni Sloveniji ponekod preseže 40 litrov na kvadratni meter. Kot opozarjajo na

agencije za okolje, bodo lahko na omenjenem območju zato narašli nekateri hudočrniki in manjši vodotoki. Naraščala bo tudi gladina vode na poplavljениh kraških poljih. To bo po besedah geologinje povečalo tudi nevarnost proženja zemeljskih plazov. Tla so razmočena, padavinski dogodki pa si tudi sledijo eden za drugim. Voda zato ne utegne izhlapeti iz zemljine ali pa prodreti v podtalnico in se zadržuje v zgornjih plasteh tal, je pojasnila.

Sicer pa je za letošnje leto značilno, da je v kratkem času padlo zelo veliko padavin. Ravno intenzivnost oz. obilnost padavin je botrovala številnim proženjem plazov v septembri in oktobru, pa tudi v minulih dneh, je še povedala Jemec Aufličeva.

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip evangelija **20.55** Iz naših arhivov, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **8.25** Show: UnoMatti na famiglia **10.50** Line verde orizzonti **11.45** Talent show: La prova del cuoco

14.00 Linea Blu **15.35** Nad.: Legami **16.25** Leader. Femminile singolare **17.15** A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Afari tuo **21.10** Carosello Reloaded **21.15** Show: Ballando con le stelle **0.30** Talk show: S'è fatta notte

RAI2

7.00 Serija: Lassie **8.15** Serija: Il nostro amico Charly **9.00** Sulla Via di Damasco **9.30** 18.00, 22.55, 0.00 Rubrike **9.55** 18.03 Vreme **10.00** Dok.: Il labirinto del coccodrillo **10.45** Cronache animali **11.30** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** 20.30, 22.40 Dnevnik **13.25** Šport: Dribbling **14.00** Serija: Una scatenata coppia di sbirri **14.50** Fattore A.L.F.A. **15.40** Serija: Squadra Speciale Colonia **16.25** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.10** Sereno variabile **18.05** Serija: Sea Patrol **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Castle **21.50** Serija: Elementary **23.20** Kratki film

RAI3

7.25 Nad.: Ai confini dell'Arizona **8.15** 10.05 Video frammenti **8.35** Film: Mi permette, babbo! **10.15** Nad.: Ponderosa **11.00** 12.25, 14.45 Rubrike **12.00** 14.00, 18.55, 23.40 Dnevnik, vreme in šport **14.55** Tv Talk **16.30** Rai Player **16.35** Report **18.10** Serija: Squadra Speciale Vienna **20.00** Blob **20.10** Che fuori tempo che fa **21.30** Ulisse – Il piacere della scoperta **0.00** Un giorno in pretura

RAI4

12.25 Film: Overheard (akc.) **14.05** 19.25 Rai Player **14.15** Film: Protector – La legge del Muay Thay (akc.) **15.45** Aktualno: Wonderland 2014 **16.15** Serija: Continuum **17.45** Novice **17.50** Nad.: Brothers & Sisters **18.40** Nad.: Heaven **19.30** Serija: C'era una volta **21.10** Serija: Ghost Whisperer **22.50** Film: L'immortale (akc.)

RAI5

12.30 Glasba: Don Q **13.45** Ples **14.05** 20.30 Rai Player **14.15** Mari del Sud **15.15** Capolavori della natura **16.10** 5 buoni motivi **16.25** Gledališče: La paura del numero uno **18.30** Novice **18.35** Film: Cuori senza frontiere (dram.) **20.05** Scaramouche Scaramouche **20.45** Storie dell'arte **21.15** Gledališče: Io, l'erede **23.15** Prima della prima Gianni Schicchi **23.50** David Letterman Show

RAI MOVIE

13.45 17.30 Rai Player **13.55** Film: Number 23 (triler) **15.40** Film: Due sconosciuti, un destino (dram.) **17.25** Novice **17.35** Film: Il club delle prime mogli (kom.) **19.20** Film: Audace colpo dei soliti ignoti (kom.)

21.15 Film: Attacco a Leningrado (voj.) **23.20** Film: Torna El Grinta (western)

RAI PREMIUM

12.30 18.15 Rai Player **12.40** Nad.: Terra nostra **13.35** Serija: Raccontami **15.25** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.30** Nad.: Storia di guerra e di amicizia **17.15** Novice **17.20** Autoritratti **18.25** Serija: Un caso di coscienza **20.15** Serija: Il capitano **21.15** Serija: Le ragazze dello swing **23.25** Nad.: L'ispettore Coliandro

RETE4

7.40 Serija: Hunter **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Show: Come si cambia Celebrity **16.10** Ieri e oggi in Tv **17.00** Film: Poirot – Corpi al sole **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Film: Attack Force – La morte negli occhi (akc., '06, i. S. Seagal) **23.25** Film: Trappola criminale (triler, '00)

CANALE5

6.00 8.00, 13.00, 19.55, 0.30 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **9.30** Dok.: La vita dei mammiferi **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.40** Film: Ricomincio da Natale **15.30** Nad.: Il Segreto **16.00** Show: Verissimo **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecentia **21.10** Tu si que vales

ITALIA1

6.45 Serija: Supercar **8.35** Serija: A-Team **10.30** Film: Beethoven 2 (kom.) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** 23.00 Šport **14.30** Nad.: Pretty Little Liars **18.00** Nan.: Love bugs **19.00** Risanka: Tom & Jerry **19.20** Film: Planet 51 (anim.)

21.10 Film: Mostri contro alieni (anim.)**IRIS**

12.45 Film: El Alamein – La linea del fuoco (voj.) **14.55** Film: Ovosodo (kom.) **16.55** Adesso cinema! **17.20** Film: Whatever Works – Basta che funzioni (kom., '09, r. W. Allen) **19.05** Film: Il giustiziare sfida la città (dram.) **21.00** Film: I pompieri (kom., It., '85) **23.25** Film: Scuola di ladri (kom., It., '86)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 23.45 Dnevnik **7.55** Omnibus **9.55** Coffee break **11.15** Mode & Modo **12.30** La7 Doc **13.55** Kronika **14.40** Atlantide **16.30** Film: Papillon (post.) **20.30** Otto e mezzo

21.10 Film: Serpico (dram., i. A. Pacino)**LA7D**

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 16.20 I menù di Benedetta **10.00** 19.00, 20.05 Chef per un giorno **11.00** 13.05, 21.10 Cuochi e fiamme **14.05** Dottori in prima linea **18.20** Talk show: Le invasioni barbariche **0.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste **8.30** Dok.: Italia da scoprire **11.00** 19.45, 23.15 Rotocalco Adnkronos **11.15** Ring **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in piazza **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

11.15 Serija: Jamie – Ricette a cinque euro **14.10** 21.10 Serija: Bourdain – Senza peccato **16.00** Serija: Omicidi tra i fiori **17.45** Serija: Chi ti credi di essere? **19.50** Dalla A a LaEffe **20.15** Serija: Racconti dal-

le città di mare **22.05** Film: Priscilla, la regina del deserto **0.00** Dok.: Come il sesso ha cambiato il mondo

CIELO

14.00 15.15 MasterChef Italia **15.10** Novice **16.25** Junior MasterChef USA **18.20** Serija: Cucine da incubo **20.10** Serija: Affari di famiglia

21.10 Film: L'attenzione (rom., It., '85)**DMAX**

11.30 Affari a tutti i costi **12.25** Storage Wars **13.15** 20.15 Banco dei pugni **15.00** Cariparma Test Match 2014: Italia – Argentina **17.10** Top Gear **18.05** Dynamo: magie impossibili **18.55** Affare fatto! **19.20** I re della griglia **21.10** River Monsters **22.00** Addestramento estremo **22.50** Moonshiners **23.40** Affari a quattro ruote

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.15** Odmevi **7.00** Otroški program: OP! **7.20** 18.40 Risanke **9.15** Kviz: Male sive celice **10.00** Infodrom **10.15** Nan.: Izjemne dogodivščine Sama Foxxa **10.50** Dok. serija: Razkrivanje preteklosti **11.25** 17.40 Dok. serija: Zgodovina svezeta **12.20** Avtomobilnost **13.00** 17.00, 18.55, 23.30 Poročila, šport in vreme **13.25** Tednik **14.20** Prava ideja! **15.10** Kratki film: Maček Muri (anim.) **15.25** Dok. odd.: Rišem življenje **15.55** Dok. serija: Zdravje Slovencev **16.25** O živalih in ljudeh **17.15** Na vrhu **18.30** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Pesem Evrovizije za otroke **22.30** Portret Kajetana Koviča: Dokler boli, ni jamb ne trohee **23.20** Lepote mokrišč **0.05** Nad.: Ura

SLOVENIJA2

7.35 Tarča **9.20** Alpsko smučanje: magazin **9.45** Alpsko smučanje: SP, slalom (ž), 1. vožnja, prenos **11.00** Polnočni klub **12.10** Slovenski utrinki **12.45** Alpsko smučanje: SP, slalom (ž), 2. vožnja, prenos **14.35** Osmi dan **15.05** Pisave **16.25** Športni izziv **16.55** Nogomet: kvalifikacije za EP, vrhunci pretekla dnega **17.30** 22.40 Nogomet: kvalifikacije za EP, Anglija – Slovenija, prenos **20.35** Nogomet: kvalifikacije za EP, Švica – Litva, prenos **22.50** Nogomet: kvalifikacije za EP, vrhunci dneva **23.20** Aritmija **23.50** Odd.: Bleščica **0.20** Na lepše

KOPER

12.30 Alpsko smučanje: SP, slalom (ž) **13.50** Infokanal **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.30** Boben **15.30** Dok.: K2 **16.00** Folkest 2014 **16.40** Iz arhiva po vaših željah **17.25** 23.35 Aktualno **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.05 Vsedanes – Dnevnik **19.25** Sport **19.30** Vsedanes – Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Tednik **20.20** Rebus **22.20** Il giardino dei sogni **23.05** Viktor Parma

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.20** Film: Alica v Čudežni deželi **12.25** Nad.: Downton Abbey **13.25** Slovenija ima talent **15.45** Film: Zagrete navijačice **4** **17.40** Serija: Virtičkanje **18.15** Serija: Gorazdova slaščičarna **18.55** Vreme in novice **20.00** Serija: Go stina išče šefja

21.15 Film: Oceanovih 12 (krim., '04, i. G. Clooney, B. Pitt) **23.40 Film: Skrivnost ugrabljenih otrok (triler, '12, i. J. Biel)**

Rai Sobota, 16. novembra
Rai movie, ob 12.15

La volpe e la bambina

Francija 2007
Režija: Luc Jacquet
Igrata: Isabelle Carré in Thomas Laliberté

VREDNO OGLEDA

Nekega jesenskega jutra deklica na poti v šolo zagleda lisico. Očarana pozabi na strah in se ji pogumno približa. To je začetek presenetljivega priateljstva. Deklica s pomočjo lisice odkriva skrivnostno in divjo naravo. Začne se pustolovščina, ki spremeni njeno življenje in njen pogled na svet. Dialogov je v tej filmski pravljici bolj malo, zgodba je dramatizirana predvsem s pomočjo sugestivne glasbe in spretne montaže. Režiser Luc Jacquet je želel pričarati zgodbo, do katere lahko pride v naši nepos

Mancini k Interju

MILAN - Indonezijski predsednik Interja Erick Thohir je na veliko veselje navijačev odstavil trenerja Mazzarrija, potem ko so vsi pričakovali, da bo ta obdržal svoj stolček vsaj do derbija z Milanom. 53-letnega strokovnjaka, ki je na klopi kluba zdržal pol-drugo leto, bo nadomestil povratnik v Inter, 50-letni Roberto Mancini, ki je nazadnje vodil carigrajske Galatasaray. Zadeva ne bo poceni. Mazzari in njegov štab stanejo 15 milijonov evrov, Mancini pa bo do leta 2017 prejel 4 milijone evrov na leto.

Znani vsi polfinalisti

LONDON - Srb Novak Đoković je na zaključnem teniškem mastersu ATP premagal Čeha Tomaša Berdycha s 6:2 in 6:2 in si s tem tretjič po letih 2011 in 2012 zagotovil prvo mesto na lestvici ATP za leto 2014, ob tem pa se je uvrstil še v polfinale. Đoković je za zmago potreboval 70 minut, v 19. dvoboju proti Čehu, sicer sedmemu igralcu sveta, pa je slavil 17. Večerni izid: Čilić (Hrv) - Wawrinka (Švi) 3:6, 6:4, 3:6. Polfinalna para: Djoković - Nišikori (Jap), Federer (Švi) - Wawrinka

NOGOMET - Slovenija danes v okviru kvalifikacij za Euro 2016 na Wembleyju proti Angliji

Točka na »sveti travik« ...

Ljubljana - Slovensko nogometno reprezentanco čaka danes v Londonu četrta kvalifikacijska tekma za evropsko prvenstvo 2016 proti Angliji. Tekma se bo začela ob 18. uri. Čeprav so Angleži izraziti favoriti, pa so izbranci Srečka Katanca odpotovali na Otok odločen, da izvlečejo vsaj točko, čeprav je Katanec zelo previden.

«Anglia ima kakovostne igralce, od Dannyja Welbecka, do Raheema Sterlina, do Wayna Rooneyja. Sam sem v tem tednu ostal normalen. V zadnjem času sem namreč prebral marsikaj. Da gremo v London, ne vem kaj delat. Vem, s kom igramo, kaj nas čaka. Povedal sem že, da lahko făšeš, lahko pa je tudi drugače. Tudi v to slednje verjamem. Smo majhna Slovenija, igramo proti svetovni velesili in želim si uspeh,» meni Katanec in še enkrat poddarja, da morajo biti njegovi izbranci kompaktnej in borbeni.

Ves teden se je slovenska javnost spraševala o stanju pomembnega člena slovenske vrste Kevina Kampla, ki ima težave s stegensko mišico. Po zadnjih podatkih in treningu na Wembleyju, ki se po tekma ameriške lige NFL dejansko ne more pohvaliti z zgledno zelenico, bo vezist Red Bulla tekmo začel.

Zato pa je bil bolj jasen Valter Birs na vprašanje, ali se bojijo napak lastne zvezne vrste zaradi hitrih, mladih angleških vezivistov in napadalcev ter visokih žog v svoj kazenski prostor. Angleži so v preteklosti sloveli kot vrhunski v igri z glavo, tudi zdaj imajo v svojih vrstah dobre »skakalce«, denimo Garyja Cahilla.

«Mislim, da so res neugodni v tem, da znajo v protinapadu hitro potegniti proti golu, pri čemer so bolj nevarni kot v preteklosti. Tudi v zvezni liniji imajo kakovostne igralce. Po drugi strani pa smo igrali tudi že proti prejšnji generaciji, ko so imeli odlične skakalce, pa smo se dobro držali. Vse smo analizirali in menim, da lahko preprečimo njihove glavne odlike,» je prepričan Birs.

Na drugi strani so svoje videnje neugodni v tem, da tekmo podali tudi Angleži. Potem ko je že od prej manjkal Daniel Sturridge, sta med tednom zaradi poškodb odpadla še Michael Carrick in Andros Townsend, danes pa je jasno, da ne bo igral niti bočni branilec Leighton Baines, prav tako zaradi poškodbe.

Angleži so se malo zanimali tudi za slovensko vrsto. «Slovenija je dobro začela kvalifikacije. Premagala je Švico in Litvo v gosteh, tudi proti Estoniji bi si zaslужila zmago. Lahko bi imela devet točk kot mi.

Spoštujemo jo, vemo, proti komu igramo, vemo, da je dobra. Moramo igратi nogomet, s katerim jih lahko ukrotimo,» je na novinarski konferenci povedal selektor Roy Hodgson.

Skupina E, danes: ob 18.00 Anglija - Slovenija in San Marino - Estonija, ob 20.45 Švica - Litva. **Yrstni red:** Anglia 9, Slovenija in Litva 6, Švica in Estonija 3, San Marino 0.

Italija (skupina H) bo igrala jutri ob 20.45 v Milunu proti hrvaški

PRIJATELJSKE - Kitajska - Nova Zelandija 1:1, Japonska - Honduras 6:0, Jor-danija - Južna Koreja 0:1, Francija - Albanijska 1:1, ZDA - Kolumbija 1:2, Kostarika - Urugvaj 7:6 po 11.metrovkah

Kevin Kampl (desno) bo kljub poškodbi igral

Izenačen dvoboja

SOČI - Za Norvežanom Magnúsenom Carlsenom in Indijcem Viswanathom Anandom je peta partija obračuna za naslov šahovskega svetovnega prvaka, izid pa je izenačen, 2,5:2,5. Za delitev točk sta se branilec naslova Carlsen in izvivalec Anand dogovorila po 39. potezi. Prvak bo postal tisti, ki bo prvi zbral 6,5 točke.

Afriški pokal bo v Gvineji

MALABO - Po odpovedi Maroka bo med 17. januarjem in 8. februarjem gostiteljica afriškega nogometnega prvenstva 2015 Ekvatorialna Gvineja. Maroko je ostal brez organizacije največjega afriškega nogometnega tekmovanja, ker ni mogel zagotoviti, da bo prvenstvo res izpeljal. Vzrok je bil strah pred širjenjem ebole.

SKUPINA D Sinoči: Gruzija - Poljska 0:4, Nemčija - Gibraltar 4:0, Škotska - Irska 1:0

Poljska	4	3	1	0	14:2	10
Irska	4	2	1	1	10:3	7
Nemčija	4	2	1	1	7:4	7
Škotska	4	2	1	1	5:4	7
Gruzija	4	1	0	3	4:7	3
Gibraltar	4	0	0	4	0:21	0

PRIHODNJI KROG (29.3.): Gruzija - Nemčija, Škotska - Gibraltar, Irska - Poljska

SKUPINA F Sinoči: Grčija - Ferski otoki 0:1, Romunija - Severna Irska 2:0, Madžarska - Finska 1:0

Romunija	4	3	1	0	6:1	10
S. Irska	4	3	0	1	6:3	9
Madžarska	4	2	1	1	4:3	7
Finska	4	1	1	2	4:5	4
Ferski otoki	4	1	0	3	2:6	3
Grčija	4	0	1	3	1:5	1

PRIHODNJI KROG (29.3.): Srbska - Finska, Romunija - Ferski otoki, Madžarska - Grčija

SKUPINA I Sinoči: Portugalska - Armenija 1:0, Srbija - Danska 1:3

Danska	4	2	1	1	6:4	7
Portugalska	3	2	0	1	2:1	6
Albanija	2	1	1	0	2:1	4
Srbija	2	0	1	1	2:4	1
Armenija	3	0	1	2	2:4	1

PRIHODNJI KROG (29.3.): Albanija - Armenija, Portugalska - Srbija

ODBOJKA - Državne in deželne lige

Zrelostni izpit za naši ekipi B2-lige

Igralke Zaleta začenjajo niz težkih tekem

Današnji krog v moški B2-ligi je eden tistih, ki že lahko približno poda odgovor na vprašanje, kam se lahko v letošnji sezoni umestita združena ekipa Olympia, Soče in Vala in Sloga Tabor. Obe ekipi po štirih krogih zasedata место v zgornji polovici lestvice, danes stoji pred zrelostnim izpitom. Novinec

Olympia se bo na domačih tleh pomerila s Povolarom, ki je v prejšnjem krogu prvič prišel do točk z zmago proti Basanu (3:2). »Odmislit moramo, da je kdo letos v tej ligi slab. To velja tudi za Povolaro, ki ima zelo solidne krilne napadalce. Za nas je tekma pomembna, saj moramo na njej dokazati, da je naš položaj na lestvici zaslužen,« pravi pomočnik trenerja Olympie Robert Makuc. Danes bodo predvidoma potrdili postavo iz prejnjega kroga, po kateri je na mestu ko-rektora začel Gastaldo, na kriku pa Juren.

V ženski C-ligi bo Zalet Sloga do-ma igrala proti videmskemu Volleybasu. Za odbojkarice združene ekipe se je prejšnji teden končal niz lažjih tekem, zdaj se že začenja serija dvobojev, ki bodo pokazali iz katerega testa so naša de-kleta. Po vrsti jih čakajo namreč vse ekipe po vrhu lestvice, tja sodi tudi današnji nasprotnik iz Vidma, kar kaže na primer njihova zmaga proti Pordenonu. Značilno za Volleybas je, da so vse napadalke levoroake. Odbojkarice Zaleta morajo napeti vse sile. Z zmago bi tudi že izničile posledice poraza v derbiju proti ekipi S.Andrea.

V ženski D-ligi se Zaletu Kontovel morda ponuja priložnost za drugo zmago. Pri Briščikih bo namreč gostil Tarcento, ki ima na lestvici dve točki, to-re točko manj od naših odbojkaric.

V moški D-ligi čaka Slogo Tabor danes v Trstu derbi proti tržaški Alturi, ki ima na lestvici tri točke manj. V Trstu bo igrala tudi Olympia, njeni na-sprotniki bodo mladi igralci Cosellija, ki so še brez točk. Pred težko nalogo pa so jutri mladi odbojkarji Soče, ki se bodo v Goricu pomerili z nepremaganim Cervignanom.

KOŠARKA - D-liga: v Nabrežini proti Albi

Sokol zmagal kljub okrnjeni postavi

V promocijski ligi proti Atheltismu prvi poraz Doma

Sokol - Alba 80:62 (24:15, 41:32, 58:49)

Sokol: Daneu 2, Pertot 5, Sardoč 11, Štokelj 21, Coloni, Doljak 4, Babich 14, Piccini 4, Ferfoglia 10, Peric, Hmeljak 6, Kojanec 3, trener Lazarevski. 3 točke: Babich 2, Štokelj 2, Ferfoglia 1, Hemljak 1, Pertot.

Klub okrnjeni postavi je Sokol sinoči doma zaluženo premagal ekipo Albe iz Krmina, ki se je kar hra-bro upiral gostiteljem, čeprav je še na dnu lestvice brez zmage. Sokol je vodil skozi vso tekmo in zaslužni za novi točki so praw vsi igralci. Med posamezniki so se še posebej izkazali najboljši strelec Niko Štokelj (21 točk), Erik Piccini, ki je odlično za-menjal standardnega organizatorja igre Nika Sossija, ter Marko Hmeljak, ki je stopil na igrišče v zadnjih četrtini, kljub še ne sanirani poškodbi, in se odlikoval kot običajno v obrambi in prispeval tudi šest točk. (lako)

PROMOCIJSKA LIGA
Athletismo - Dom Mark 54:41 (20:10, 29:22, 37:33)

Dom: Voncina 6, Sanzin, Zavadlav M., Zavadlav G. 7, Cianetti, Abrami 12, Franzoni, Graziani, Coz, Bogaro, Gagioli 6, Collenzini 10. 3T: Collenzini 1. Trener: Eriberto Dellisanti.

Ko zadeneš v štiridesetih minutah enainštirideset točk ne moreš ci-

ljati na zmago. To so okusili domovi-ci na včerajšnji tekmi, na kateri so do-živelji prvi poraz v letošnji promocijski ligi. Rdeči so odigrali najslabšo tekmo letos, saj so popolnoma od-povedali v napadu ter se prepustili in-dividualnim akcijam. O tem priča tu-di dejstvo, da se je le pet igralcev vpi-salo med strelce. Slabo je kazalo že po prvih štirih minutah, ko je Athletismo povedel z 10:2. Kljub slabim predstavi pa so se Abramini in soigralci v četrti četrtni prebližali na dve točki za-ostanka, več pa niso zmogli. Obroma-ba sicer ni slabo delovala, saj so na-sprotnike omejili na 54 točk, preve-liko pa je bilo napak in neizdelanih metov v napadu, tako da bo imel tre-ner Dellisanti na treningih še veliko dela. (av)

Obvestila

ZŠSDI obvešča, da bo v četrtek, 20. novembra ob 20.30 na sedežu AŠD Mladina v Krizu seja smučarske komisije.

SK DEVIN še danes in jutri prieja Smučarski sejem v prostorih trgovskega središča Coop GrandDuo v Devinu: danes od 10. do 19.30; jutri, 16. 11. od 10. do 19.30.

AŠD MLADINA organizira tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj se bo nadaljeval 17., 24. novembra, in 1. decembra, od 17. do 19. ure. Za informacije: 3470473606.

NOGOMET - Jutri v Repnu proti Arzignanu

Kras in Arčaba spet na razpotju

Zmaga za odprtje novega poglavja - Triestina še hud bolnik

Trener Krasa Arčaba bo jutri (pričetek ob 14.30) pred razpotjem. Proti ne-posrednemu tekmcu v boju za obstanek iščejo Repenci prvo domačo zmago, ki bi gotovo utrdila položaj trenerja in hkrati omogočila vsem v taboru Krasa, da bi zadihali. Po nesrečnem porazu v Moriju, ko je bila za Kneževiča in soigralce usodna enajstmetrovka, se je stanje na lestvici nekoliko zakomplikiralo. A slika bi se v hipu spremenila, ko bi jutri Krasu uspelo prebiti led tudi pred domaćim občinstvom. Žlogar in ostali bi ob uspehu dohiteli nedeljskega nasprotnika Giorgione, ki z desetimi točkami zaseda enajsto mesto na lestvici.

O porazu ne želijo pri Krasu sploh razmišljati, saj bi nov spodrsljaj prisilil vodstvo na razmislek o tem, kako naprej. Dejstvo pa je, da se je Kras v vseh treh sezona v D-ligi ubadal z določenimi težavami aklimatizacije v višji liga. Čeprav napovedi so bile vsaj za letos precej različne. Tako predsednik Kocman: »Mislim, da smo bili letos po prvih treh štirih krogih prepričani, da bo pela druga pesem, saj smo bili povsem enakovrednim boljšim ekipam v ligi (Sacilese, Altovicentino), nekateri nepričakovani porazi pa so nas na psihološki ravni spravili v težave. Pomanjanje samozvesti je zadnje tekme očitno. Nekaj ne deluje niti v vezni vrsti. Napad ima premalo razpoložljivih žog zaradi slabega delovanja sredine, kjer so igralci preveč statični in smo zaradi tega preveč uporabljali dolge podaje v globino. Da bi rešili ta problem se je trener Arčaba odločil, da nekoliko spremeni sistem igre. Proti Giorgionemu bomo igrali s sistemom 3-5-2,

Trener Krasa Arčaba FOTODAMJAN

ki smo ga preizkusili že v drugem delu tekme v Moriju; upajmo, da bo prav igralec več na sredini igrišča odločilen. Obenem nam to omogoča braniti s petimi igralci. Žal bo mo znova brez Raniča, ki je še poškodovan. Isto velja za Capalbia in Corvaglio, medtem ko Gulič še prestaja kazen.«

Sol na že hudo inbolečo rano je za Triestino pomenil nedeljski domaći poraz proti Montebelluni. Trener Ferazzoli je morda že mislil, da je v Padovi dobil pravi recept za bolnika, a očitno ni tako, saj se je zdravstveno stanje celo poslabšalo. Triestina se bo jutri podala v Chioggio, kjer bo ob 14.30 igrala proti Clodienseju. Gre za ekipo, ki zaseda mesto na zgornji polovici razpredelnice in je v desetih nastopih zbrala 16 točk. Slučajno deli mesto na lestvici z Unionom Ripo in Montebelluno, to se pravi ekipama, ki sta Triestino premagali na

POLET KWINS Na Pikelcu proti češkemu triu iz Milana

Hokejiste Poleta Kwinbs čaka drevi na openskem Pikelcu v tekmi najvišje lin line lige »misija nemogoč«. Pomerili se bodo nameč z moštvo Quanta Milano, ki je nepremagano že od začetka lanske sezone in je, kajpak, tudi favorit za osvojitev novega naslova državnega prvaka. Gonilna moč Milančanov je češki trio Simunek, Kučera in Juraj, a Quanta razpolaga tudi z mnogimi italijanskimi reprezentanti. V taboru Poleta si ne delajo utvar, pričakujejo pa, da se bodo proti favoritu borili s srcem in pred pomembno tekemo za obstanek prihodnjii teden v Rimu pokazali spodbudno igro.

zadnjih dveh domaćih tekma na Roccu. Proti Clodienseju je Triestina že igrala v italijanskem pokalu, ko so domaći prevladali po streljanju 11-metrovk. Medtem pa je prišlo v obeh ekipah do vidnejših sprememb. Med tednom so neredito trenirali Fiore, Proia, Arvia in Kabangu, nobenih svežih novic ni niti iz Rima, od koder morajo poslati dovolilnico za Miličeviča. (I.F.)

NOGOMET - V deželnih amaterskih ligah

Juventina in Primorec že danes Vesna v gosteh v Cordenonsu

V Tržiču in v Tržiču že nestrpo pričakujejo medsebojni obračun, ki bo na sporednu v soboto, 22. novembra (ob 14.30). Prva tekma bo na kriški zelenici. Do takrat pa je še dober teden in obe moštvi čaka jutri težka naloga. V 11. krogu bo Vesna jutri igrala v gosteh v Cordenonsu, ki je v sredo zvečer, v pokalnem polfinalu, gladko izgubil s 4:1 proti Chionsu. V pokalnem tekmovanju so v sredo zvečer igrali tudi igralci tržiške ekipe Ufm, ki so po podaljšku izgubili v gosteh proti vse bolj presenetljivi ekipi Virtus Corino. »Ufm me ni prepričal, kar še zdaleč ne pomeni, da bodo Tržičani v slabih formi tudi prihodnji teden,« je ocenil športni vodja Vesne Paolo Soavi, ki si je ogledal sredino srečanje v Korenu (od začetka je igral tudi Alen Carli, ki je okreval po poškodbji). Ufm bo jutri gostil zadnjevrščeni Ol3. Medtem ko bo Cjarlins Muzane (enako število točk kot Ufm) igral v Manzanu. Trener Vesne Andrea Zanuttig jutri ne bo imel na razpolago Božičiča, ki je ta teden zaradi laže poškodbe miroval.

V okviru promocijske lige bo Juventina, ki ima za seboj šest zaporednih zmag, igrala že danes. Sedmi pečat bo skušala osvojiti proti ekipi iz Ronk, ki ima 11 točk na lestvici. Rdeče-bele čaka nato do konca prvega dela sezone kar hud zalogaj težkih srečanj. Že v sredo bodo Sepulcrijevi varovanci v pokalnem četrtnfinalu gostili v Standrežu ob 20.30 San Luigi, ki je drugi na lestvici. Kar zanimivih spored pa bodo imeli rdeče-bele v zadnjih štirih prvenstvih krogih prvega dela. Najprej bodo igrali proti zadnjevrščenemu Valnatisoneju. Nato pa jih čakajo trije ključne tekme proti najmočnejšim ekipam v skupini B: Trieste Calcio (30.11.), Torviscosi (7.12.) in znova proti San Luigiju (14.12.).

Danes bodo v 1. AL igrali tudi nogometni Pri-morci, ki bodo v Vižovljah gostovali pri Sistiani. Šlo bo za pravo tekmo kroga, saj ima Sistiana le točko več kot trebenki rdeče-bele. Tudi Primorec bo v sredo igral četrtnfinalno tekmo na Videmskem proti Fulgorju.

Druga dva predstavnika naših klubov v 1. AL bosta igrala jutri. Breg bo igral v Špetru ob Soči (San

Osnovnošolci iz Trebč na Kolonji

Na stadionu na Kolonji se je odvijalo atletsko tekmovanje namenjeno osnovnim šolam na Tržaškem. Že tretje leto zapored se je tekmovanja, kot edina slovenska šola, udeležila Celodnevna osnovna šola Pinka Tomažiča iz Trebč. V zelo številčni konkurenči, so se Trebenci odlično izkazali, saj so v skupnem seštevku dosegli absolutno drugo mesto, z le tremi točkami razlike od zmagovalcev. Kar petnajst učencev je stopilo na zmagovalni oder. Športno pobudo »Rastemo skupaj s športom« je podprla družina pokojnega Borovega trenerja Iva Gherlanija.

Učenke in učenci COS Pinka Tomažič iz Trebč z osvojenimi kolajnami

Domači šport

DANES

Sobota, 15. novembra 2014

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Standrežu:

Juventina - Ronchi

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Vižovljah: Sistiana

- Primorec

DRŽAVNI MLADINCI - 14.30 v Bellunu: Ital Lenti

Belluno - Kras Repen

DEŽELNI MLADINCI - 17.00 v Križu: Vesna

- Sangiorgina

NAJMLAJŠI - 18.00 na Opčinah, državna cesta

202: Alabarda - Kras

ODBOKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.30 v Trevisu: Volley Treviso

- Sloga Tabor Televita; 20.30 v Gorici, Špacapan:

Olympia - Povolari

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Repnu: Zalet Sloga -

Volleybas

MOŠKA D-LIGA - 18.00 v Trstu, Judovec: Altura

- Sloga Tabor; 18.00 v Trstu: Coselli - Olympia

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 pri Briščikih: Zalet

Kontovel - Tarcento

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.00 v Nabrežini: Zalet

Sokol - CUS Trieste; 19.00 v Trstu: OMA - Breg

UNDER 14 ŽENSKE - 15.30 na Opčinah: Sloga

Dvigala Barič - OMA

KOŠARKA

MOŠKA B-LIGA - 20.30 v Trstu, športna palača:

Jadran Franco - Tramec Cento

MOŠKA C-LIGA - 18.30 v Tolmezu: Tolmezzo - Bor

Radenska; 20.30 v Dolini: Breg - Latisana

MOŠKA D-LIGA - 19.00 v Tržiču, Ul. Powell:

Monfalcone - Kontovel

UNDER 15 DEŽELNI - 15.30 pri Briščikih: Jadran

- Dom

HOKEJ NA ROLERJAH

MOŠKA A1-LIGA - 21.00 na Opčinah, Pikelc: ZKB

Polet Kwins - Milano Quanta

JUTRI

Nedelja, 16. novembra 2014

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Arzignano

ELITNA LIGA - 14.30 v Cordenonsu: Cordenons - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Terzu: Terzo - Sovodnje; 14.30 v Špetru ob Soči: Isonzo - Breg

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Pieris; 14.30 v Moraru: Moraro - Primorje; 14.30 v Bazovici: Zarja - Sagrado

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Opčinah (državna cesta 202): Alabarda - Gaja

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trebčah: Kras - Opicina;

10.30 v Podgori: Juventina - Audax Sanrocchese

NAJMLAJŠI - 10.30 v Gorici, Ul. Colonia: Azzurra

- Juventina; 10.30 v Terzu: Terzo - Sovodnje

ODBOKA

MOŠKA D-LIGA - 17.00 v Sovodnjah: Soča - Cervignano

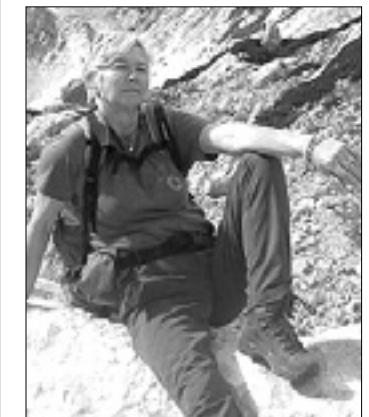
KOŠARKA

UNDER 17 DEŽELNI - 11.00 pri Briščikih: Jadran

ZKB - Azzurra

ERIKA KRIČAJ
Pred 50. letom
želi na Triglav še
po severni steni

»Najraje sem sama, da sem svobodna,« opisuje sebe Erika Kričaj, Korošica iz Grajske vasi pri Slovenj Gradcu, ki že dvajset let živi na Kontovelu. Gorska pokrajina rojstne vasi jo je že od malih nog privlačila. V hribi se je podajala že kot otrok, največkrat na bližnjo Uršljo goro, razgledno goro med Slovenj Gradcem in Črno na Koroškem. Družinske obveznosti so jo nato zaposlile za nekaj let, v zadnjih treh letih pa jo je ljubezen do gorskega sveta spet prevzela. »Letos sem bila na Nanosu 25-krat, prvič 1. januarja, nato sem se povzpela še na Triglav, Prisojnik in Stenar ...« razlagata 47-letnica. Dvodnevno turilo na vrh Triglava je zaključila še z osvojitvijo Rži in Cmira po brezpotju. V hribi hodi približno enkrat na teden, prav tolkokrat pa tudi kolesari. Ko sede na gorsko kolo, prevozi vsaj 30 kilometrov: »Na primer se odpravim s Kontovela do Opčin, Banov, Bavorice, Lipice, Orleka, Trebč in nazaj. Vozim izključno po gozdni poteh.« Včasih se dvigne tudi na Kokoš, zelo rada pa bi prevozila tudi Parenčano, več kot 100 km dolgo pot, ki povezuje 33 krajev od Trsta do Poreča.

»Rekreiram se, ker mi je všeč in za dobro počutje. Vedno sem bila športno aktivna: v mladih letih sem tudi plezala in se ukvarjala s turnim smučanjem, zdaj pozimi še vedno rada smučam.« Tačas se zadružuje predvsem v Julijcih, spoznala pa je tudi višje hribovje. Potepala se je po ognjenikih v Južni Ameriki, leta 1989 je po poleten poti osvojila Großlockner, spoznala pa je tudi Dolomite. »Pred 50. letom bi se rada povzpela na Triglav tudi po triglavski severni steni po Slovenski,« si je še zaželeta Erika, ki je zaposlena v Dijaškem domu. (vs)

Rezultati naših ekip v realnem času

Dobiš jih na

www.primorski.eu

ali tudi preko
 primorski_sport

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.04 in zatone ob 16.35
Dolžina dneva 9.31

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 0.00 in zatome ob 13.08

NA DANŠNJI DAN 1979 - V večernih urah je Slovenijo prešel sekundarni ciklon, v Portorožu je zračni tlak padel na 990 hPa. V Novem mestu se je tlak, preračunan na morski nivo, znižal do 993 hPa, v Ljubljani do 994 hPa in na Letališču Maribor do 995 hPa.

Nad vzhodnim Atlantikom in zahodno Evropo je obsežno ciklonsko območje. Vremenska fronta se od zahoda bliža Alpam. Nad našimi kraji se ob šibkih vetrovih zadržuje dokaj vlažen zrak.

Prevalovali bodo oblaki in po nekod bo rahlo deževalo. Zvečer se bodo padavine okreplile. Možne bodo nevihte z močnimi sunki vetra. Pihal bo jugo.

V severovzhodni Sloveniji bo delno jasno, drugod zmerno do pretežno oblačno. Že dopoldne bo ponekod v zahodni Sloveniji znova pričelo deževati, popoldne pa se bo rahel dež razširil tudi nad južno in del osrednje Slovenije. Pihal bo južni do jugozahodni veter, ob morju jugo.

Močne padavine bodo zjutraj zaobjele celotno deželo. Po polgne bo vreme nestabilno s spremenljivo oblačnostjo in nevihtami, predvsem na vzhodu.

Dopoldne bo dež v osrednji in vzhodni Sloveniji ponehal, delno se bo zjasnilo. V zahodnih in južnih krajih bo spremenljivo oblačno, nastajale bodo krajevne plote, popoldne tudi kakšna nevihta. Pihal bo jugozahodni veter.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.52 najvišje 22 cm, ob 12.06 najvišje -4 cm, ob 16.40 najvišje 2 cm, ob 22.46 najvišje -22 cm.
Jutri: ob 5.41 najvišje 28 cm, ob 12.44 najvišje -14 cm, ob 18.08 najvišje 7 cm, ob 23.48 najvišje -24 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgiban, temperatura morja 17,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 12 2000 m 4
1000 m ..... 11 2500 m 0
1500 m ..... 6 2864 m ..... -1
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegne vrednost 2.

Silovit požar v avstralskih Modrih gorah

BRISBANE - Na območju avstralskih Modrih gora, ki so na seznamu svetovne naravne dediščine, je izbruhnil silovit gozdni požar. Proti ognjenim zubljem zahodno od Sydneja se bori več kot 200 gasilcev. Po poročanju avstralskih medijev so prebivalce v Blaxlandu in Warrimoo že pozvali, naj zapustijo svoje domove. Požar divja na nedostopnem območju, zato poskušajo ognjene zublje pogasiti predvsem iz zraka. Podoben požar pred letom dni je na omenjenem območju uničil več kot 200 hiš in povzročil uničenje na več tisoč hektarjih. Na območju Novega Južnega Walesa, kjer ležijo Modre gore, so trenutno zelo visoke temperature. Včeraj so tam namerili 45,8 stopinje Celzija.

Velika mačka na pohodu v Parizu vendarle ni tiger

PARIZ - Francoske oblasti, ki neumorno iščejo skrivnostno veliko mačko, ki se potepa v okolici Pariza, so včeraj razkrile, da po vsej verjetnosti ne gre za tigra, kot so sprva domnevali. Po analizi odkritih živalskih stopinj so strokovnjaki za divje živali izključili možnost, da bi žival spadala v družino tigrov. Opažanja velike štirinočne živali od četrtega dalje so sprva spodbudile lokalne oblasti v obsežno iskalno akcijo, v kateri je sodelovalo več kot 100 policistov, poleg njih pa tudi vojaki in helikopter. A stopnjo ogroženosti so včeraj znižali, saj da ni nevarnosti za splošno populacijo. »Je med domačo mačko in večjo mačko,« je povedal Eric Hansen iz ONCFS.

BERLIN - Po podatkih statističnega urada

Skoraj petina prebivalcev Nemčije ima tuje korenine

BERLIN - Skoraj petina prebivalcev Nemčije je imela leta 2013 tuje korenine, kar je skoraj za štiri odstotke več kot leta poprej, kažejo zadnji podatki nemškega statističnega urada. 15,9 milijona prebivalcev največjega evropskega gospodarstva ima tako migrantske korenine, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Statistički povečanje števila prebivalcev s tujimi koreninami pripisujejo dejству, da se je povečala imigracija, hkrati pa imajo etnične manjšine večji naravnji prirastek. Med Nemci, ki imajo tuje korenine, je skoraj šest milijonov takih, ki so se rodili v Nemčiji, in skoraj deset milijonov takih, ki so se v Nemčijo priseli.

Največ v Nemčiji rojenih prebivalcev s tujimi koreninami izvira iz Turčije (12,8 odstotka), sledijo pa Poljska (11,4 odstotka), Rusija (devet odstotkov) in Kazahstan (6,9 odstotka). Med vsemi prebivalci s tujimi koreninami v Nemčiji jih ima 60 odstotkov nemško državljanstvo.

Majhna podmornica kršila švedske teritorialne vode

STOCKHOLM - Švedska vojska je včeraj zatrila, da ima dokaze, da je v njeni teritorialne vode oktobra vdrla majhna podmornica. Švedske vojaške ladje, letala in vojaške enote so oktobra teden dni iskale skrivnostno plovilo, ki naj bi ga opazili v morju morju blizu prestolnice Stockholm. Po besedah vrhovnega poveljnika švedske vojske Sverkerja Göransona ni dvomov, da je majhna podmornica kršila švedske teritorialne vode.

Čeprav so senzorji obrambnih sil potrdili vdor podmornice, je Göranson priznal, da niso uspeli ugotoviti, iz katere države izvira. Švedski premier Stefan Löfven in obrambni minister Peter Hultqvist, ki sta bila prav tako prisotna na novinarski konferenci, sta vdor v teritorialne vode označila za »zelo resen« in »nesprejemljiv«. »Vsi, ki premišljajo o nezakonitem vstopu na švedsko ozemlje, naj se zavedajo velikih tveganj. Svojo ozemeljsko celovitost bomo branili z vsemi sredstvi,« je zatrdir Löfven.

Največja vojaška iskalna akcija na Švedskem v zadnjih letih se je začela 17. oktobra, ko je vojska prejela poročila o podvodni aktivnosti na območju otokov blizu Stockholm. Podobne operacije so v času hladne vojne sprožila videnja sovjetskih podmornic. A Rusija je tokrat zanikala vpletostenost.

Priletna ženska v mrtvašnici vstala od mrtvih

VARŠAVA - Delavce v mrtvašnici na Poljskem je presenetila 91-letna ženska, ki se je nenadoma začela premikati. Za mrtvo je bila razglašena enajst ur pred tem na svojem domu, poročajo tamkajšnji mediji. Janina Kolkiewicz se je prebudila v črni vreči v hladilnici v mrtvašnici na vzhodu Poljske. »Prepričana sem bila, da je bila mrtva,« je povedala zdravnica Wiesława Czyż. »Ne razumem, kaj se je zgodilo. Njeno srce je prenehalo biti, ni več dihalo,« je dodala.

»Moja teta ne sluti, kaj se je zgodilo, ker ima zadnjo fazo demence,« pa je povedala njena nečakinja Bogumiła Kolkiewicz. »Ko smo jo pripeljali domov, je rekla, da jo zebe in prosila za skodelico čaja,« je še dejala.

DARMSTADT - Vesoljski laboratorij na kometu

Philae v težavah, ker je pristal v senci in se njegova baterija ne polni s soncem

DARMSTADT - Za laboratorij Philae, ki mu je pred dvema dnevoma uspel zgodovinski pristanek na kometu 67P/Čurjumov-Gerasimenko, se težave nadaljujejo.

Začel naj bi vrtati v površje kometa, a pojavljajo se bojazni, da se mu bo zaradi neprimernega položaja spraznila baterija in tako rezultati analize sestave kometa ne bodo nikoli dosegli Zemlje. Pristanek laboratorija na kometu je prvi tovrstni v zgodovini. A Philae je pristal na neprimereni lokaciji, saj se nahaja v senci pečine in se tako njegova baterija ne more napajati preko sončne svetlobe. Baterija bi se lahko spraznila že zelo kmalu in kratka mi-

sija laboratorija bi se tako končala, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Veliko znanstvenih meritve je laboratorij doslej že opravil, zaradi energetske potratnosti pa so vrtanje v površje kometa za analizo vzorcev, katerih rezultate bi poslali nazaj na Zemljo, pri Evropski vesoljski agenciji (Esa) prihranili za konec. A vodstvo misije v nemškem Darmstadtu je sporočilo, da podatki zaradi šibke baterije laboratorija morda ne bodo nikoli dosegli Zemlje. To naj bi bilo znano kmalu, piše britanski BBC.

Težave laboratorija so se začele s pristankom. V sredo se je ločil od son-

ca Rosetta in poskušal doseči komet. Pri tem se je dvakrat odbil od kometa in končal na nepredvideni senčnati lokaciji, kjer do Sonca ne dobiva potrebne energije, prav tako pa je pristal poševno in eno nogo v zraku.

Cilj misije je sicer prvo laboratorijsko preučevanje prvobitnih snovi Osončja. Mnogi znanstveniki verjamajo, da so te snovi kometov sodelovali pri nastanku življenja na Zemlji. Ne glede na usodo laboratorija Philae bo Rosetta še naprej spremljala komet in ga preučevala z 11 instrumenti, ki bo potoval proti Soncu ter se mu prihodnje leto približal na najmanjšo razdaljo.

št. 267 (21.200) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vasi Žarkiž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 15. NOVEMBRA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskog dnevnika
vedno s seboj

Snemi aplikacijo
s spletno trgovine

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale: D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

4 1 1 15

1,20 €

Lahko
noč,
dragi
Trst!

SANDOR TENCE

Iztok Furlanič torej ostaja predsednik tržaškega občinskega sveta, ta zgodba pa pušča za seboj le poražence, zamere in ruševine. Tako v občinskem svetu, kot v levih sredini in v odnosih med občani in politiko, ki so itak vse bolj zrahljani. »Izvirni greh« je nočna julijnska resolucija o spominski plošči 12.6.1945 in o proglašitvi tega datuma kot dатuma konca druge vojne v Trstu. O tem smo že dosti pisali in najbrž še bomo, žal. Pri vsem tem je poraženka tudi desnica, ki ji je vsekakor spodelela Furlaničeva odstavitev.

Takšne debate, ki smo ji bili priča o »primeru Furlanič«, nismo doživeli iz časov Liste za Trst. Že takrat je bilo vse skupaj pretirano in prenapeto, a smo bili v obdobju po podpisu Osimske pogodbe, ki je bila hočeš nočes zgodovinsko prelomna za naše kraje. Tokrat pa je »prelomnico« predstavljala resolucija Franca Bandellija in Alessie Rosol...

V redakciji smo včeraj razpravljali o tem, če razprava v občinskem svetu odraža razpoloženje Tržačank in Tržačanov. Mnenja so si bila različna, izstopalo pa je upanje, da med glavnino ljudi prevladuje skrb za sedanjost in za prihodnost, ne pa to stalno in bolno vraćanje v preteklost. To se je stalno dogajalo, ko je bila na oblasti desna sredina, sedaj pa se zgodba ponavlja z levo sredino.

Včeraj ponoči sem svojemu dragemu Trstu voščil lahko noč. Bilo pa je že skoraj jutro, zato sem mu, kljub vsemu, zaželet tudi dober dan, čeprav si ga občinski svet ne zasluzi.

TRST - Skupščina zavrnila zahtevo po razrešitvi

Iztok Furlanič ostaja predsednik tržaškega občinskega sveta

TRST - Preiskava
Uradniki ali poklicni bralci časopisov?

TRST - Štirje uslužbenci tržaške univerze so v hišnem priporu, pod drobnogledom karabinjerjev pa je še enajst zaposlenih. Nekateri uradniki in knjižničarji z univerzitetnega sedeža v Narodnem domu v Ulici Filzi so med delovnim časom redno odhajali v trgovine, bare (branje časopisov je bila zelo priljubljena »zadolžitev«) ali kar domov. V četrtek so jih v Narodnem domu pričakali karabinjerji.

Na 5. strani

GORICA - Meje in prečkanja

Še pred »nedeljo metek« snidenje v kraški vrtači

Na 14

NAJ VAS JESEN NE PRESENETI

Pihalniki

Tecnoutensili
nuova
Općine

Proseška ul.7

tel: +39 040212397
info@tecnoutensili.eu

OBIŠČITE NAS

Motorne žage

Tre Sorelle
naše božično darilo
od 10% do 30% popusta
na spodnje perilo, oblačila
in dodatke

Tržič - Corso del Popolo 50/52

KORALLINE

WWW.KORALLINE.IT

TRG S. TOMMASO 15-OPĆINE

[SALLOTTO DI JESSICA](http://www.salotto-di-jessica.com)

ZA INFORMACIJE TEL. 040 213481

LEPOTNI
SALON
JESSICA

- PODALJŠEVANJE LAS HAIRDREAMS
- TRAJNI LAK ZA NOHTE ESTROSA
- GEL ZA NOHTE
- MAKE UP ZA POSEBNE PRILOŽNOSTI
- ŽENSKA OBLAČILA KORALLINE

PONEDELJEK ZAPRTO
TOREK, ČETRTEK IN SOBOTA: OD 9.00 DO 17.30
SREDA IN PETEK: OD 12.00 DO 20.00

RIM - V prestolnici, Milanu, Padovi in Pisi

Na dan stavke avtonomnih sindikatov izgredi in spopadi demonstrantov s policijo

RIM - V Italiji so včeraj potekale stavke in protesti proti vladi premierja Mattea Renzija, ki so jih pripravili avtonomi sindikati. Na protestih v Milanu in Padovi je prišlo do izgredov med policisti in demonstranti, v katerih je bilo ranjenih več ljudi. Na tisoče državljanov se je odpravilo na ulice v 25 italijanskih mestih.

V Padovi je prišlo do izgredov med policisti in študenti, v katerih je bil ranjen policist. V Milanu je prav tako prišlo do spopadov med študenti in varnostnimi silami. Policia je pri tem uporabila solzivec. V Torinu je policia študentom, ki so sodelovali na protestih v središču mesta, med drugim zaplenila dimne bombe in petarde. V Neaplju so demonstranti v znak protesta blokirali dovoz na avtocesto, kar je povzročilo velike prometne zastoje.

Napeto je tudi bilo na protestih v Rimu. Deset delavcev je med drugim na Koleseju razvilo transparent proti načrtom Renzijeve vlade za lažje odpuščanje delavcev in privatizacijo komunalnih služb. Stavbo ministrstva za gospodarstvo so protestniki obmetavali z jajci in solzivcem.

Zaradi stavke v primestnem programu je v italijanskem glavnem mestu prišlo tudi do velikih prometnih zastojev. Na rimskem letališču Fiumicino pa so morali odpovedati 22 letov.

To pa ni bil zadnji stavkovni val v Italiji. Sindikat CGIL je za 5. december pozval k osemurni splošni stavki. Stavkali naj bi tako v javnem kot zasebnem sektorju. Poleg stavke bodo pripravili tudi demonstracije. Hkrati je CGIL pozval tudi druge sindikate, naj se jim pridružijo. Sindikati med drugim zahtevajo povišanje že več let zamrznjenih plač za ja-

Med demonstracijami v Rimu, Padovi in Milanu je na policiste letelo vse mogoče

ANSA

vne uslužbence ter ustrezna sredstva za temeljito reformo javne uprave.

Rim pa je bil v zadnjih dneh tudi priporočile protestov proti migrantom v mestu. Pod pritiskom nezadovoljnih meščanov so pristojne oblasti v četrtek na zahodu mesta izpraznile šestnadstropno stavbo, v kateri je na občinske stroške živel 72 begunc iz Afrike. Odločitev je bila sprejeta za zaščito mladoletnih, je včeraj pojasnil namestnik župana Luigi Neri. Več deset mladoletnikov so tako v četrtek premestili v druge domove za begunce. Čeprav so se nekateri danes že vrnili, so jih stanovalci rimskega predmestja Tor Sapienza ponovno pozvali, naj dom za begunce zapustijo.

V zadnjih dneh so nekateri prebivalci omenjenega rimskega predmestja s steklenicami, kamenjem in molotovkami obmetavali dom za begunce, njegovi stanovalci pa so v odgovor na napade skozi okna metali različne predmete. V napadih je bil ranjen begunec iz Konga.

Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) je že v minulih dneh ostro kritiziral dogajanje v Rimu. Obsodili so tudi navedbe, da naj bi bili za socialne nemire v rimskej predmestju krivi begunci sami. »Ženske gredo na ulice z noži, saj se bojijo napadov. S protesti bomo končali, ko bodo vsi begunci zapustili dom,« je dejal eden od protestnikov.

LUXEMBOURG - Skupaj s Ciprom na repu

Po podatkih za tretje četrtletje Italija še v recesiji

LUXEMBOURG - Med problematičnimi državami območja evra sta se v tretjem četrtletju najslabše odrezala Italija in Ciper. Obe državi ostajata v recesiji. Grčija je medtem zabeležila razmeroma krepko rast, okrevanje pa se nadaljuje tudi v Španiji in na Portugalskem, je razvidno iz včeraj objavljenih podatkov evropskega statističnega urada Eurostat. Ciper je tretje četrtletje na ravni trimesečja tako kot drugo četrtletje sklenil z 0,4-odstotnim zmanjšanjem obsega bruto domačega proizvoda (BDP). V letni primerjavi je ciprska gospodarska aktivnost nazadovala za dva odstotka (v predhodnem četrtletju za 2,2 odstotka).

Italija je v tretjem četrtletju na ravni trimesečja zabeležila 0,1-odstotni padec BDP, kar je sicer 0,1 odstotne točke manj kot v drugem četrtletju. Država je ne glede na to ostala v že tako rekordno dolgi recesiji. Na letni ravni se je italijansko gospodarstvo v minulem trimesečju skrčilo za 0,4 odstotka (v drugem trimesečju za 0,3 odstotka).

Grčiji gre medtem na bolje. Potem ko je bila njena gospodarska rast v drugem četrtletju na ravni trimesečja 0,3-odstotna, je bila v tretjem četrtletju že 0,7-odstotna. Na letni ravni se je njen BDP med julijem in koncem oktobra okreplil za 1,4 odstotka (med aprilom in koncem junija za 0,4 odstotka).

Okrevanje se nadaljuje tudi v Španiji. Četrtu največje gospodarstvo v območju evra je imelo v tretjem četrtletju glede na predhodno četrtletje 0,5-odstotno rast, torej 0,1 odstotne točke višjo kot v drugem četrtletju. V letni primerjavi pa se je rast španskega BDP pospešila za 0,3 odstotne točke na 1,6 odstotka.

Portugalska je v tretjem trimesečju v četrtletni primerjavi zabeležila 0,2-odstotno rast gospodarske aktivnosti, kar je 0,1 odstotne točke manj kot v drugem trimesečju. Na letni ravni je bila medtem rast za 0,1 odstotne točke krepkejša in je znašala en odstotek.

ITALIJA V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Napolitano »luč v italijanski temi«

SERGIJ PREMRU

»Luč v italijanski temi«. Tako piše Financial Times o Giorgiu Napolitanu in opozarja na napovedani odstop z mesta predsednika republike. V zadnjih 15 letih je bilo malo pozitivnega v italijanski ekonomiji in še manj v italijanski politiki, ugotavlja londonski finančni dnevnik. V dolgem obdobju nesposobnosti, korupcije in dekadence je ena sama inštitucija izstopala s svojim ugledom - predsedstvo republike, najprej s predsednikom Ciampijem, v zadnjih letih pa z Napolitanom. Časopis celo primerja Napolitana s kraljico Elizabeto, z razliko, da italijanska ustavna ureditev omogoča državnemu poglavaru, da bolj ali manj diskretno vpliva na politično dogajanje.

V šestih letih je Napolitano bistveno vplival na politično stabilnost Italije, n.pr. s svojo vlogo pri odstopu predstnika Berlusconija, ki bi sicer zapeljal Italijo v prepad. V Italiji naj upajo, da bo prihodnjem predsedniku na ravni dosedanjega, nini Financial Times, ker je še vedno v kriizi in politika na vseh ravneh se izkazuje kot neodgovorna in neučinkovita. »Težko je verjeti, da se bo ta država še naprej izognila posledicam svojih polomov«, je jedki zaključek britanskega časopisa. Italija je pritisnila na plin političnih reform: vladni premier Renzi uspešno vodi postopek, ki naj privede do volilne reforme, ki naj Italiji zagotovi izhod iz kronične ne-

stabilnosti, piše Le Point. Francoski tedenišnik omenja zadnji dogovor z liderjem opozicije Berlusconijem o novem volilnem zakonu, obenem pa Renzi še ni premostil težav in nevarnosti pri stabilizaciji političnega sistema. Gre za dva pokeraša, vendar je Berlusconi danes šibkejši, in to tako iz osebnih razlogov - belli odsode, zaradi katere nima več pravice do prisotnosti v parlamentu - kot tudi zaradi vedno manjše volilne teže, ki mu jo pripisujejo javnomenjske raziskave, ugotavlja Le Point.

El País poroča o nasprotovanju sindikatov in »stare levice« Renzijeve vladi. »Una lucha sin cuartel«, neizprosen boj, tako piše madridski dnevnik, ki izpostavlja, da premier stremi k podpori podjetnikov, da bi končno pognal gospodarsko rast. Levica Demokratske stranke - progresistični časopis iz Madrixa sicer dosledno uporablja izraz »stara levica« - mu ostro nasprotuje, v prvi vrsti kritik pa je sindikat CGIL, ki je celo napovedal splošno stavko. Pod udarcem je predvsem Renzijev namen, da ukine »znameniti« 18. člen statuta delavcev, ki zagotavlja, da se uslužbenec v bistvu ne more odpustiti z dela. Prvič v zgodovini je prišlo do razkorača med levičarsko stranko - večina DS namreč podpira Renzija - in glavnim sindikatom levice, Renzi pa ne popušča, in pri tem mu ni v oporo samo vo-

lilni uspeh, ampak tudi podpora milijonov uslužbencev, ki jim je zagotovil dodatnih 80 evrov mesečno.

Padanija kot »una nación imaginaria«, namišljena država. Tako El País obnavlja zgodovino in spremembe v Severni ligi, ki je nastala na začetku 90ih let, to se pravi v času razkroja dotedanjega sistema strank zaradi korupcije. Takrat je Umberto Bossi uveljavil neologizem - Padanija, idilično deželo ob bregovih reke Pad, kjer so ljudje nadve delavnici. Danes je od začetnega programa ostalo bolj malo, tudi ker Padanije sploh ni in ker se je, kljub nekdanjemu odporu, korupcija zakoreninila tudi v stranki in celo v sami družini ustavnitelja. Kljub prizadevanjem sedanjih voditeljev, Severna liga ni primerljiva s škotskimi, quebeškimi ali katalonskimi gibanji za samostojnosti, piše dnevnik iz Madrixa. Padanija namreč nima svojega jezika, kulture in politične ter zgodovinske identitete, bogate dežele severne Italije pa združuje samo želja, da bi plačevalne manj davkov. Na zadnjih evropskih volitvah je Liga nastopila s programom, ki ne zahteva neodvisnost severa od Rima, ampak predvsem Italije od Bruslja. Iz avtomistične stranke se so torej sprevrgli v italijansko nacionalistično gibanje.

O Severni ligi piše tudi Haaretz, seveda z zornega kota Izraela in judov-

ske skupnosti nasploh. Dnevnik namreč izhaja iz istih zaključkov, ki jih navaja El País, da je to nova oblika italijanske desnice, ki pa popušča antisemitizmu, čeprav javno hvali judovsko prisotnost doma in po svetu ter razglaša predvsem svoj odpor proti islamističnim skrajnjem. V daljšem dopisu, dnevnik iz Tel Aviva izpostavlja zaveznosti Severne lige z evropskeški gibanji po Evropi, doma pa s spornim antisemitskim fašističnim gibanjem Casa Pound. Vsekakor je novi tajnik Salvini v glavnem opustil začetne teme neodvisnosti severa in spremenil Ligo v desničarsko gibanje, ki je podobno francoskemu Front National in ki 'jezdi' predvsem val strahu pred tujci in pred Evropsko unijo. Ni torej več Severna liga, ampak liga prestrašenih ljudi, meni Haaretz.

Berlin bi še moral plačati za nacistične zločine v Italiji, piše Süddeutsche Zeitung v zvezi z nedavno razsodbo italijanskega ustavnega sodišča o vojnih odškodninah, ki je sicer v nasprotju z mednarodnim sodiščem v Haagu. Nemčiji bi se lahko zgodilo, po mnenju dnevnika iz Münchenha, da italijanske oblasti zasežejo premoženje nemške države v Italiji za odškodnine prizadetim v drugi svetovni vojni. V Haagu so sicer razsodili, da imuniteta držav velja tudi za zločine proti človeštву in je predlanski sklep Italija spre-

jela kot svoj zakon, ustavno sodišče pa ga je sedaj zavrglo kot neustavnega. V Italiji vodijo več sodnih postopkov v zvezi z dogajanjem med nacistično okupacijo in morebitne obsodbe bi lahko imele daljnosežne posledice, ugotavlja bavarski časopis.

Dvojezični ljudje so nekakšni »brain bodybuilders«, to se pravi, da utrujujejo svoje 'možganske mišice' v vsakodnevnim treniranjem. Spletne revije Live Science navaja izsledke najnovejše raziskave, ki kažejo, da so možgani dvojezičnih oseb učinkovitejši pri izločanju manj pomembnih informacij oz. motilnih elementov. Dvojezični ljudje imajo več problemov, da osredotočijo pozornost na bistvene besede, medtem ko sta pri dvojezičnih stalno aktivirana oba jezika in se možgani sprotno odločajo za eno oz. drugo jezikovno področje in s tem omogočajo učinkovitejše dojemljevanje. Dvojezične osebe niso hitrejše in niti spremnejše pri sprejemovanju odločitev, njihovi možgani pa so bolj aktivni, kar raziskovalci primerjajo s stalnim dviganjem uteži v telovadnici. Med stranski prednostmi dvojezičnosti raziskovalci navajajo večjo sposobnost dvojezičnih otrok, da jih ne moti ropot in klepet med šolskim poukom, pri starejših pa naj bi dvojezična možganska ureditev upočasnila napredovanje Alzheimerejeve bolezni in demencije.

POGOVOR - Poznajo jo samo na severu, v Rimu pa je praktično neznana

Iztok Mirošič: Slovenija se v Italiji premalo predstavlja

RIM - Slovenijo poznajo na severu Italije, v pravem središču države, v Rimu, pa se je v zadnjih 20 letih predstavljala premalo oz. skoraj nič, je v pogovoru za STA ob predstavitvji Slovenije pred Expom 2015 opozoril veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič. Zavzema se za slovenski kulturni center v Rimu, saj se skozi kulturo v Italiji sklepajo tudi posli.

Italija je prva po obisku turistov v Sloveniji, druga najpomembnejša zunanjetrgovska partnerica Slovenije, s katero ta ustvari okoli šest milijard evrov blagovne menjave na leto, in trejti največji tuji investitor v Sloveniji. Kakšen je v zadnjih letih trend sodelovanja med državama?

Vse našteto pomeni, da so vezi med tem dvema državama zelo pomembne. Gospodarska in turistična menjava je osredotočena na Furlanijo Julijsko krajino, Lombardijo, Veneto in Emilijo-Romanijo. Prizadevamo si, da bi kulturno in posledično gospodarsko sodelovanje razširili vsaj na osrednji del Italije, če že ne na južni del. Trend političnih odnosov je od našega članstva v EU v vzponu. Odnose med Slovenijo in Italijo je prej obremenjevala tudi zgodovina, predvsem težka obmejna zgodovina, v zadnjih letih pa smo na poti gradnje nove kakovosti odnosov. Temu sledijo tradicionalno gospodarski odnosi, ki so v vzponu, z rahlim padcem v krizi, vendar se ta trend povečuje, in to v ugodno smer za Slovenijo, saj nam raste izvoz v Italijo ter manjša uvoz iz nje.

Prihodnje leto bo v Milanu poteka svetovna razstava Expo, na kateri se bo predstavila tudi Slovenija. Običajno Expo obiše okoli 20 milijonov ljudi, ogledal si jo bo vsak četrti Italijan, dogajanje in predstavitev pa naj bi spremjal skoraj milijarda ljudi po vsem svetu. Kaj si Slovenija lahko obeata od Expa?

Obeta si več stvari. Znati moramo izkoristiti gospodarske priložnosti, tudi za povečanje sodelovanja z Lombardijo. Intenzivno sodelujemo s Spiritom, da bi s turističnimi partnerji naredili konkretno pogodbe za razvoj turistov v Slovenijo. Za predstavitev Slovenije kot turistične destinacije je Expo enkratna priložnost. Tudi tu bi morali narediti več. Upam, da bo postala Slovenija bolj prepoznavna tudi preko lesa. Je gozdna dežela, v Italiji pa obstaja velik interes za les. Osnovni namen predstavitev pa je iskanje novih možnosti v neposredni sosedstvi, na trgu, ki je zelo zanimiv in za Slovenijo zelo neizkoriščen.

Na Expu se bo Slovenija predstavljala kot aktivna, zelena, zdrava dežela. Kako pomembna so ta področja za Italijane?

To so nedvomno prioriteta področja za Italijo, kot tudi za Slovenijo, ki je znana po naravnih potencialih. Na primer po vodi, ki je gospodarsko pomembna oz. bi vsaj morala biti. Prehrana v Italiji spada med prve izvozne panoge. Opažam pa, da so tudi slovenski pridelovalci hrane vse bolj prisotni v Italiji in to celo s tradicionalno italijansko hrano, kot so na primer testenine. Slovenija se bo predstavila s prehransko, vinski industrijo, s trajnostnim področjem, lesnimi potenciali. Pri slednjih mislim ne le na izvoz gole hladovine temveč na izdelke z dodano vrednostjo. Italijanski trg se zanima predvsem za lesene hiše, kjer imajo slovenski proizvajalci že velik ugled. Trg je odprt in zanimiv za slovenske proizvajalce hiš.

Katera gospodarska področja pa so najbolj zanimiva za Italijo, za italijanske podjetnike, gospodarstvenike?

Zanima jih tudi privatizacijski program, v njem iščejo poslovne priložnosti.

Sti. Trenutno italijanske podjetnike najbolj zanima davčno, poslovno okolje. Gledano s stališča italijanskega podjetnika, je to okolje v Sloveniji bolj ugodno kot doma. Govorim tako glede davčnih obveznosti, cen energentov, cen komunalnih storitev in podobnega. Področja investicij so jasna - od infrastrukture, pošte, energetike do visoko razvitih tehnoloških podjetij.

Koliko smo naredili v zadnjih letih, da se Italijani zavedajo, da imajo Slovenijo v sosedstvu.

Slovenijo poznajo predvsem v severnih deželah Italije. Dejanski center Italije pa ostaja Rim, ne le v administrativnem smislu, temveč je tu predvsem središče odločanja. Ocenjujem, da se je Slovenija premalo predstavila v Italiji oz. skoraj nič. Težko zgodovino med državama z vstopom v EU postavljamo na pravo mesto, na mesto sodelovanja. Da te nekdo spozna, pa se moraš tudi sam predstaviti. Velikih dogodkov, kjer bi se Slovenija predstavila v središču Rima, je bilo premalo oz. jih v zadnjih letih sploh ni bilo. Skozi kulturo ne potuje le predstavitev zgodovine, identitete naroda, skozi kulturo se v Italiji sklepajo tudi gospodarski posli. Tako gradi sistematično kulturno in skozi njo sistematicno gospodarsko prisotnost.

Ceprav smo tudi na turističnem področju naredili premalo, so Italijani najbolj številčni turisti v Sloveniji? Je tu še veliko neizkoriščenega potenciala?

Tu smo vložili veliko v predstavitev v severni Italiji, medtem ko smo v ostalih delih in v Rimu naredili malo. Prepričan sem, da bi morala imeti Slovenija v vseh sosednjih državah kulturni center. Sosednje države bi nas tako lahko bolje spoznale in lažje reševali odprta vprašanja. Kultura je bazična, preko poznavanja kulture in identitete zgodovine napreduje mednarodno spoštovanje, kar pa vodi v vse večje sodelovanje. V Rimu bi morali narediti slovensko hišo, ki bi združevala diplomatska predstavnistva, gospodarsko in turistični predstavniki, pa tudi kulturni center.

Martina Kolenc/STA

Slovenski veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič se zavzema za večjo prisotnost Slovenije v italijanskem glavnem mestu

ARHIV

RIM - Predstavitev nastopa na Expo v Milanu Slovenija se predstavlja: Zelena. Aktivna. Zdrava

RIM - V okviru projekta »Rim na poti do EXPO« in pod pokroviteljstvom Občine Rim ter sodelovanjem Veleposlaništva RS v Rimu se Slovenija do 27. novembra predstavlja v osrednjem rimskem razstavnem kompleksu Vittoriano in na trgu San Silvestro v središču Rima. Glavna tema predstavitev je slovenski nastop na EXPO v Milanu leta 2015 in slovensko sporocilo na tej svetovni razstavi - »Čutim Slovenijo. Zelena. Aktivna. Zdrava«.

Od srede je na rimskem trgu sv. Silvestra razstava fotografij uveljavljenih slovenskih fotografov, na trgu pa stoji tudi maketa slovenskega paviljona EXPO Milano 2015. Paviljon je s svojo razgibano površino prispevoma slovenske pokrajine - alpsko hribovje,

panonska ravnica, dolensko gričevje in kraška pokrajina, ki se spušča k Jadransku morju. Pod zemljo se skriva podzemni svet, preprezen s kraškimi jamami polnimi kapnikov in rek. V osrednjem rimskem razstavnem kompleksu Vittoriano pa se Slovenija predstavlja skozi razstave. Na ogled sta tudi avtorski razstavi »Čar lesa« in »Slovenija v nas«. Vizija razstave »Čar lesa« je, da pokaže, kako zna Slovenija kot gozdna dežela izkoristiti neizmerno priložnost za energetsko varčenje in okolju prijazen razvoj. Slovenija je izjemno biotsko raznovrstna in med najbolj prepoznanimi simboli je zagotovo konj lipicanec. »Slovenija v nas« je fotografksa razstava Alenke Slavinec, posvečena prav temu bitju.

PROMET - V Sloveniji in FJK, pa tudi na Hrvaškem in v Avstriji

Od danes pa do pomladni obvezna zimska oprema

nkom, da preverijo delovanje zavor, krmilnega mehanizma, stanje akumulatorja, hladilnega sistema in sistema za dovod zraka v vozilo. Doliti je treba tudi tekočino za čiščenje vetrobranskega stekla in ostale tekočine za optimalno delovanje avtomobila. V avtomobil, pravljeni na zimsko vožnjo, spadajo tudi metlica in strgal za čiščenje stekel, dobrí brisalci, guma pa ne sme biti natrgana

ali drugače poškodovana. Ker sneg lahko tudi preseneti in povzroči hujše ovire v prometu, niso odveč niti topla oblačila, odeja, svetilka, lopata, prva pomoč in mobilni telefon.

Voznik brez ustrezne zimske opreme se v Sloveniji kaznuje z denarno kaznijo 40 evrov. Če pa je zaradi tega onemogočen promet, je kaznen 500 evrov in 5 kazenskih točk. Če voznik ne očisti celotnega avtomobila pred pričetkom vožnje, ga lahko doleti kaznen 200 evrov, če pa ne upošteva prometne signalizacije o zimskih razmerah in prepovedi vožnje pa je kaznen 300 evrov.

V FJK je kaznen za voznike, ki nimajo ustrezne opreme, 39 evrov v naseljih oziroma 80 evrov izven naselij, ob tem pa se lahko vozniku prepove nadaljnja vožnja.

V Avstriji je osnovna kaznen za tiste, ki vozijo brez zimske opreme 35 evrov, v primeru povzročitve zastojev pa lahko naraste celo do 5000 evrov. Na Hrvaškem je kaznen 700 kun oziroma dobrih 90 evrov.

Belci: Manj polemik, več solidarnosti

TRST - »Nekateri parlamentarci, ki so blizu premierju Renziju, nas obtožujejo, da smo si stavko, oklicano za 5. decembra, podaljšali vikend pred 8. decembrom. Enake obtožbe sem pred leti slišal od Berlusconija,« je včeraj izjavil deželni tajnik CGIL za Furlanijo-Julijsko krajino Franco Belci. Dodal je, da je bila odločitev za ta datum skoraj obvezna, če se upoštevajo predpisi, ki določajo stavkovna pravila in tudi obdobje »premirja« v obdobju, ko se bliža božič.

Kar pa zadeva podaljšan vikend, je bil Belci zelo oster. »Te izjave kažejo, da je del leve sredine tako odmaknjeno od realnosti, da sploh ne ve, da delavci nimač denarja za dolge vikende. Poznamo naj se pri delavcih v dopolnilni blagajni, pri tistih, ki so zaposleni v kritnih sektorjih ali imajo solidarnostne pogodbe, ali pa pri tistih v javnih sektorjih, ki so že sedem let brez kolektivne pogodbe, v kakšnih razmerah živijo. In naj tudi spoštujejo tiste, ki so se kljub vsemu pripravljeni odpovedati enodnevnu zasluzko,« je še dejal in te parlamentarce pozval, naj se raje namesto kritik odpovedo enodnevnu nadomestilu in ga namenijo za poplavljence.

Smrtna nesreča pri Pordenonu

PORDENON - V silovitem trčenju med fiatom punto in tovornjakom s priklico je včeraj nekaj po 6. uri zjutraj umrl 24-letni vojak iz Brindisi, ki je v Furlanijo prišel pred nekaj tedni. Po prvih ugotovitvah prometne policije, je mladenič prehitel nekaj vozil, ko mu je nasproti pripeljal tovornjak. Trčenje je bilo neizogibno, mladi vojak pa je bil na mestu mrtev. Zaradi nesreče je bila hitra cesta med Cimpellom in Sequalsom dobre tri ure zaprta za promet.

Koprski policisti ovadili 17 preprodajalcev drog

KOPER - Koprski kriminalisti so po daljši kriminalistični preiskavi zoper kriminalno združbo preprodajalcev drog z obalnega območja, ki je kupcem z Obale in iz Italije preprodajala predvsem prepovedano drogo amfetamin v obliki tablet in tudi heroin, kokain in konopljo, kazensko ovadili 17 osumljениh. Osumljeni, starci med 21 in 41 let, so večinoma z obalnega območja, trije pa so tujci iz Italije, Litve in s Kozovo. Kriminalisti so zasegli tudi več kot 1500 tablet ekstazija, nekaj heroina, kokaina in konoplje, dve avtomatski pištoli, več nabrojev, bajonet, več mobilnih telefonov in računalnikov ter denar. Našli so tudi prirejen prostor za hidroponično gojenje konoplje.

D. SARD
ONLINE
D. SARD
OČ
Sklad | Fondazione

Upravni odbor sklada obvešča, da je na spletni strani sklada www.skladsardoc.it objavljen razpis za dodelitev stipendij za šolsko leto 2014/2015. V letošnjem letu je razpisanih pet stipendij v znesku petsto evrov, za učenke Državne dvojezične osnovne šole v Špetru, pet stipendij v znesku tisoč petsto evrov za univerzitetne študente in stipendija v znesku tri tisoč evrov, za podiplomski študij ali specializacijo.

Sklad »D.Sardoč« se zahvaljuje vsem, ki s prispevkom »petih tisočink« omogočate skladu podelitev stipendij.

POLITIKA - Leva sredina složno zavrnila zahtevo po razrešitvi

Iztok Furlanič ostaja predsednik tržaškega občinskega sveta

Napeto vzdušje, ki bo imelo posledice v večinski koaliciji - Zasuk po nočni prekinitvi seje

 več fotografij na www.primorski.eu

Levo »stoječa« in desno »sedeča« desnica na seji tržaškega občinskega sveta

FOTODAMJ@N

Iztok Furlanič ostaja predsednik tržaškega občinskega sveta. Nezaupnico je podprtih 15 podpisnikov, 22 jih je bilo proti, Furlanič se je vdral, župan Roberto Cosolini ni glasoval. To je »rezultat« skoraj peturne razprave, ki je doživel korenit zasuk ob 23.40, ko je Roberto De Carli v imenu leve sredine zahteval prekinitve seje.

Če bi se zasedanje takrat nadaljevalo, bi Furlanič v nadaljevanju gotovo prejel nezaupnico. Da se to ni zgodilo, je zaslужen prav predsednik, ki se je po skoraj enourem sestanku z županom in kolegi leve sredine odločil, »da obžaluje, če je s svojimi stališči koga užalil ali prizadel.« Opozicija je Furlaničeve besede označila kot prepozne, leva sredina pa ne, zato je složno zavrnila nezaupnico.

Zadovoljstvo Švaba (SSk)

Igor Švab je zadovoljen, ker je leva sredina soglasno zavrnila resolucijo o odstavljivosti Furlaniča, »ki bo tako lahko nadaljeval s to pomembno nalogo.« Občinski svetnik Ssk-DS mu želi uspešno delo in upa, da bosta lahko, kot do zdaj, še vedno zgledno in tvorno sodelovala.

»Nikoli nisem imel dvoma, kako naj glasujem, saj sem od samega začetka menil, da je bila resolucija o odstavljivosti demagoška, saj se delo predsednika ocenjuje pri spoštovanju poslovnika in statuta. In to je Furlanič vedno odgovorno dokazal, kot potrjujejo tudi vidni člani opozicije.« Glede osebnih izjav je Švab mnenja, da jih lahko vsakdo izreče, v kakšni obliki in kako, je pač osebna stvar, saj so temelj demokratičnega soočanja. Gotovo pa je, da za to vsak prevzame svojo odgovornost.

Andolina in Toncelli

Predsedniku občinskega sveta govoriti ni pomagal somišljenjak Marino Andolina, ki je popolnoma po nepotrebni prikljal v spomin Rižarno. Zaradi svojih besed se je nato delno opravičil, desnica pa naj bi ga slabo razumela.

Zelo oster, a z nasprotnega zornega kota, je bil vodja svetnikov Demokratske stranke Marco Toncelli. Furlanič je obtožil, da nikakor ni kos svoji predsedniški nalogi, da je pristranski in torej neverodostojen. Toncelliju se »zdi sramotno, da Furlaničevi podporniki pod županstvom vzklikajo Titu in 9. partizanskemu korpusu.«

Na videz »mehka« desnica

Predstavniki opozicije, ki so vložili zahtevo za Furlaničev razrešitev, so nekoliko »zanemarili« zgodovinske vidike tega primera. Raje so se osredotočili na politiko in utemeljevali oceno, da je zastopnik SKP po njihovem neprimeren za predsedniško funkcijo. Nekateri iz opozicije bi na tem mestu raje videli Andolino, slišati je bilo tudi ime Igorja Švaba.

Roberto Antonione je priznal, da mu je Furlanič simpatičen, »ne zna pa ločiti svoje predsedniške vloge od politične.« Franco Bandelli je hotel igrati vlogo »golobice« in se zavzel za konec »polemik o zgodovini«, potem ko je prav on predložil resolucijo o 12. juniju 1945 in o koncu druge vojne, ki je sprožila vse te polemike.

SEL in senator Russo

Vsi trije svetniki SEL so glasovali proti nezaupnici, vodja skupine Marino Sossi pa je priporočil Furlaniču, naj v bodoče igra bolj povezovalno vlogo. Pri SEL menijo, da s takšnimi in podobnimi zgodovinskimi disputi ne pridemo nikamor, saj škodijo mestu in sožitju.

Zelo kritičen do Furlaniča ostaja senator DS Francesco Russo, ki je med prvimi, če že ne prvi, zahteval njegovo razrešitev. Občinski svet se je odločil drugače. Senator je prepričan, da bi moral Furlanič odstopiti. »To bi korisilo občinskemu svetu in Trstu,« podpira Russo. V tiskovnem sporočilu se je spravil na »prepirljivo, zamerljivo in vase zaprto levico.« Senator je

kritičen tudi do tistih, ki so zbiral podpise v podporo predsedniku mestne skupščine.

Spetič (SIK) kritičen do DS

»Trs se upogne, dokler poplava ne mine,« pravi kitajski pregovor, ki ga citira deželnji tajnik SIK Stojan Spetič. Furlanič ostaja predsednik občinskega sveta. Izjalovil se je poskus odstavitev. »Ostajata pa grenak vtis zaradi sprejetega kompromisa in ogorčenje ob spoznaju, da napadlastnost »demokratov« ni v ničemer zaostajala za nacionalistično ihotu fašistov in desnice,« piše v izjavi Spetič.

Dejansko se po njegovem smnju novo zaveznštvo, ki bolj ustrezja rimskim shemam dogovarjanja med Renzijem in Berlusconiem. »Levici in Slovencem bi

moralo biti sedaj jasno, da je vsako sodelovanje s to stranko jalovo početje. Potrebna je alternativa, h kateri naj pristopijo tudi razočarani podporniki te stranke,« meni zastopnik SIK.

Univerza v Ljubljani

Svetnika Gibanja 5 zvezd Paolo Menis in Stefano Patuanelli sta glasovala za predsednikovo razrešitev. »Gibanje 5 zvezd se ne ukvarja s preteklostjo, zgodovinska dejstva pa je treba spoštovati,« je dejal Menis, ki je v zvezi s Furlaničevim zgodovinskim izobrazbo omenil univerzo v Ljubljani. Ni jasno zakaj. Patuanelli je povedal, da bi kritiziral takšno predsednikovo početje, tudi če bi slednji pripadal desnici.

S.T.

OBČINA TRST - Iztok Furlanič

»Če sem koga užalil, se mu opravičujem«

IZTOK
FURLANIČ

Dan po burni seji občinskega sveta se je predsednik Iztok Furlanič v telefonskem pogovoru zdel utrujen. »V vseh teh dneh sem bil pod velikim pritiskom in občutil sem težo velike odgovornosti,« pravi. V nelahkih trenutkih sta mu zelo veliko pomenili bližina in solidarnost prijateljev, znancev in tovarišev. Solidarnost so mu izrekli številni ljudje, ki jih sploh ne pozna, dosti pa je bilo nasprotno tudi napadov, gneva in žalitev.

Furlanič je še vedno prepričan, da bi se lahko občinski svet izognil »moreči in napeti« razpravi, ker je bila tako zasnovana nezaupnica pravno neosnovana in torej nesprejemljiva. »Opolnoči, ko je razprava zašla v slepo ulico, sem imel na voljo dve izbiiri: ali nekaj povem ali molčim. Če bi izbral molč, sedaj ne bi bil več predsednik občinskega sveta. Izbral sem drugo pot, ker sta mi bili pri srcu dve stvari,« pojasnjuje predsednik.

In kaj je bilo to? »Opravičil sem se tistim, ki so ga moje besede o polpreteki zgodovini lahko užalile in prizadele. In drugič, povedal sem, da mi

OBČINA TRST - Roberto Cosolini

»Za mamo osvoboditelji, za očeta pa okupatorji«

ROBERTO COSOLINI

»Moja mama, Slovenka s Krasa, je doživljala maj 1945 kot osvoboditev, moj oče, Istran in antifašist, pa je konec jugoslovanske okupacije Trsta doživel kot korak k priključitvi mesta Italiji,« poudarja župan Roberto Cosolini. Po njegovem je obstajal načrt, da bi Jugoslavija anektirala Julijsko krajino. »Nekateri so si tega žeeli, večina Tržačanov pa se je tega bala, zato so odhod zadnjega jugoslovanskega vojaka iz mesta doživel kot novo osvoboditev,« dodaja župan. 12. junij 1945 ostaja vsekakor po njegovem ena od »etap« v težki in zapleteni zgodovini Trsta. Cosolini ne zameri Furlaniču, da goji svoj zgodovinski spomin, očita mu, da ne priznava mnenja drugače mislečih, ki jim odhod zadnjega jugoslovanskega vojaka nekaj pomeni.

Župan se spominja košarkarske tekme Italija-Jugoslavija (olimpijada leta 1976 v Montrealu), ki si jo je pred TV ogledal s prijatelji. »Bili smo štirje in vsi italijanske narodnosti. Dva sva navaja la za Italijo, dva za Jugoslavijo. Če bi bila ta dva prijatelja Slovenca, bi to še razumel. Nastala je razprava, ki je dokazala, kako je bila takrat tržaška levica je-

tnica ideološke zapuščine,« ugotavlja Cosolini.

To se je dogajalo pred skoraj štiridesetimi leti in župan upa, da ta leta niso minila zaman. »Preteklosti ne gre pozabiti in vsak ima pravico, da goji in ščiti svoje vrednote, ki pa po njegovem mnenju ne smejo predstavljati »blokade« sedanjosti, zlasti pa ne prihodnosti. »Zato nisem soglašal in še vedno ne soglašam z javno izrečenimi stališči predsednika Furlaniča, ki so daleč od gledanj ogromne večine Tržačank in Tržačanov. Od nas politikov in upraviteljev ljudje pričakujejo, da delamo za sedanjo in prihodnost,« dodaja župan Trsta.

S.T.

UNIVERZA - Karabinjerji arretirali 4 zaposlene na sedežu v Narodnem domu, a niso edini

Med delovnim časom tudi po tri ure v trgovinah in barih

V Trstu so zaradi izstajanja od dela arretirali že več javnih uslužbencev (npr. na dejelnem spomenškem varstvu in na občinski zelenjavni tržnici), kljub temu pa so se univerzitetni uradniki vsak dan odpravljali na sprehod: na posnetku levo pol. Antonio Garritani in kap. Fabio Pasquariello (FotoDamjan), na posnetku desno zakonca na tržnici (foto karabinjerji)

Med delovnim časom so se vsak po sebe redno odpravljali na sprehode po mestu, v razne trgovine (v markete, mesnice, železnine, na tržnico), domov ali v bližnji bar, kjer so do potankosti prebirali časopise (tudi po tri četrti ure), najpogosteje športne. Na prostem ali v trgovinah so preživljali najmanj pol ure, večkrat pa po 2 ali 3 ure dnevno, včasih v družbi žene oziroma moža. Po pogodbji naj bi delali od 6 do 8 ur dnevno. Izhodov niso nikoli registrirali na elektronsko kartico, čeprav je to obvezno. Četrtek je bil tisti dan, ko se jim je po treh dneh »del« in ob bližajočem se koncu tedna še najmanj ljubilo sedeti v službi, zato so se vsak četrti dan v tednu čim dlje zadrževali kjerkoli, samo ne na sedežu tržaške univerze v Ulici Filzi.

Karabinjerji so jih že dva meseca opazovali, jih nekajkrat slikali in posneli s

skrito kamero. Ta četrtek so četverico uslužbencev tržaške univerze, ki se je po enem tolikih nedovoljenih sprehodov vracača v službo, v dogovoru s tožilstvom pričakali v Narodnem domu, kjer je poleg sedeža oddelka za tolmače in prevajalce še nekaj univerzitetnih uradov. 56-letnega Diega Saletnika, 52-letnega Daria Loschiava, 56-letnega Ilaria Dimasija in 55-letnega Chiaro Secoli (vsi so italijanski državljeni, rojeni v Trstu) so arretirali zaradi suma goljufije v oteževnih okoliščinah. »Te okoliščine nastopijo, ko prestopnik oškduje državo oz. državno ustanovo, v takih primerih je po kazenskem zakoniku zagrožena kazen od 2 do 5 let,« je na včerajšnji novinarski konferenci razložil polvelnik preiskovalnega oddelka karabinjerjev kap. Fabio Pasquariello. Vsi štirje arretiranci so v hišnem priporu, danes bo

o potrditvi ali preklicu tega ukrepa odločal preiskovalni sodnik. Vsi so v službi na sedežu univerze v Ul. Filzi: Dimasi je na oddelku za jezike, tolmače in prevajalce, Salenik na oddelku za splošne zadeve in ekonomat, Loschiavo in Secolija pa v univerzitetni knjižničarski službi. »Nanje in na njihove navade smo naključno naleteli septembra v okviru druge preiskave,« je povedal polkovnik Antonio Garritani. Takrat so mimogrede opazili, da se eden od teh uslužbencev med delovnim časom redno sprejava po mestu. V preiskavi so sodelovali tudi karabinjerji iz Ul. Hermet.

»Trenutno so v hišnem priporu, preverjam pa položaj še 11 uslužbencev univerze s sedeža v Ul. Filzi,« je dodal Garritani. Poslopje naj bi namreč bolj ali manj redno in neupravičeno zapuščalo več ljudi. V prostorih Narodnega doma je okrog 40 uradnikov, zaposlenih na različnih univerzitetnih oddelkih, polovica jih je na šoli za tolmače in prevajalce. Po arretacijah so karabinjerji obvestili rektorja Maurizia Fermeglio ter se pogovorili z odgovorno za osebje. Tržaška univerza pa bo lahko sprejela kakršnokoli odločitev še po prejetju uradnega poročila tožilstva. (af)

OBČINA TRST S sanacijo začetek obnove čistilne naprave

Začela se je sanacija območja nekdanjega lesnega pristanišča. To je nov korak na poti obnove škedenjske čistilne naprave in njene uskladitev z evropskimi predpisi. Zaradi neprimernosti te in mnogih drugih čistilnih naprav na raznih koncih Apeninskega polotoka je Italijo že doletelo več opominov in tudi sankcije.

Občina Trst je v tiskovnem sporočilu pojasnila, da bodo sanaciji območja nekdanjega lesnega pristanišča sledila dela za uskladitev čistilne naprave z evropskimi predpisi, in sicer z inovativno tehnologijo biofiltriranja. Sanacija se začenja po objavi razpisa, s katerim si je zakup zagotovilo začasno združenje podjetij, ki ga sestavlja konzorcij Consorzio Cooperative Costruzioni (CCC) in Cosmo Ambiente. Delo bo trajalo leto dni, in sicer v več fazah.

Sprva bodo porušili obstoječe betonske ploščadki, na katerih so nekoč skladili blago. Kmalu bodo začeli čistiti tudi vodo podtalnice, nakar bo območje nared za obnovo čistilne naprave, za katero so že objavili evropski razpis (rok zapade 7. januarja 2015), na podlagi katerega bodo izbrali izvajalca.

VČERAJ DOPOLDNE - Po mestnih ulicah Tudi v Trstu sprevod v podporo socialni stavki

V sprevodu so stopali tudi slovenski dijaki in dijakinja

FOTODAMJ@N

Tudi po tržaških mestnih ulicah je včeraj dopoldne krenil protestni sprevod. Tržaški bazni sindikati in razna dijaka ter druga združenja so se namreč pridružili tako imenovani splošni socialni stavki, ki je včeraj potekala v številnih italijanskih mestih in so jo oklicala vsedržavna vodstva baznih sindikatov COBAS, USI-AIT in USB, pridružili pa so se ji koordinacijske višešolskih dijakov, združenja univerzitetnih študentov, protikapitalistična levica in druga gibanja, občutljiva na socialne teme. Razlog za splo-

šno stavko je bila namreč (ne)socialna politika Renzijeve vlade, v prvi vrsti njena prizadevanja za ukinitev 18. člena delavskega statuta. Stavkajoči so želeli izraziti tudi svoje nasprotovanje zamrznitvi pogodb javnih uslužbencov in krčenju sredstev, namenjenih javnemu šolskemu in zdravstvenemu sistemu.

V tržaški povorki, ki je krenila z Goldonijevega trga, je stopalo nekaj sto ljudi, v prvi vrsti mladih. Med njimi so bili tudi dijaki in dijakinja slovenskih višjih šol, ki so nosili manjši

transparenti v bran javnemu šolstvu. Preostali transparentni in gesla so bili usmerjeni proti prekerinem delu in nepriznanim delovnim pogojem, v obrambo socialne države, za pravico do stanovanja.

Sprevod, ki je po ulicah stopal v spremstvu številnih policistov, ni povzročil prehudih prometnih zastojev. Minil je dokaj mirno, saj se v Trstu k sreči ni ponovil scenarij iz nekaterih italijanskih mest, kjer so se protestniki spopadli s policistimi. Sprevod se je zaključil na Velikem trgu.

Ženske v CGIL obsojajo spolno nasilje in grožnje

Koordinacija žensk v sindikatih CGIL in SPI-CGIL se je odzvala na primer duhovnika Maksa Suarda in izrazila prepričanje, da za prijavo spolnih zlorab nad ženskami, deklicami in dečki ne bi smelo biti nobenega termina. Obdelovanje travme in soočanje z bolečino je dolg proces, vsaka oseba pa pridobiva zavest po svoje in jo moramo spoštovati.

»Do spolnega nasilja prihaja v vseh državah, narodih in skupnostih ne glede na etnično skupino, družbeni sloj ali kulturo. Mladi ženski izražamo solidarnost, obenem pa smo zaskrbljene zaradi groženj: leta so sad neke kulture, ki jo je treba prerasti. Tako početje moramo vedno obsoditi, čut pripadnosti k neki skupnosti pa nas ne sme siliti v zagovarjanje tega, kar se zagovarjati ne da,« so zapisale v tiskovnem sporočilu s podpisoma Eugenie Sardo in Marie Belle.

Unicef predstavlja pot do prijateljske šole

Tržaški pokrajinski odbor organizacije Unicef prireja ob priložnosti 40-letnice delovanja italijanskega odbora Unicef v sodelovanju z Občino Trst, s prispevkom Dežele Furlanije Julijске krajine in pod pokroviteljstvom Deželnega šolskega urada za FJK posvet z naslovom Na poti do prijateljske šole - Soudeležba, poslušanje in posredovanje za nov predlog na področju vzgoje, ki bo danes v Narodnem domu v Ul. Filzi 14 ob 9. uri. Nastopile bodo tržaška občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim, deželna garantka za pravice otrok in mladostnikov Fabia Melina Bares, antropologinja Marianna Sclavi, koordinatorka programov italijanskega odbora Unicef za šolo in univerzo Manuela D'Alessandro in koordinator tržaške mreže zavodov Na poti do prijateljske šole Roberto Benes, medtem ko bo srečanje vodila predsednica tržaškega odbora Unicef Donatella Salvi. Po dopoldanskih posegih bosta popoldne med 15. in 17. uro potekali tudi delavnici, ki ju bosta vodili Marianella Sclavi in Manuela D'Alessandro: prva bo v dvorani Torchio v Ul. Capitelli, druga pa v Narodnem domu v Ul. Filzi.

V pristanišču zaplenili 13.290 elektronskih naprav

Finančni stražniki in cariniki so v tržaškem pristanišču zaplenili 13.290 ponarejenih elektronskih naprav. Pod drobnogled so vzeli kontejner, ki je prispel iz Kitajske. V njem je bilo 667 lepenkastih škatel z vrečkami za hrambo vode z električnim gretjem, tehtnicami in drugimi napravami s ponarejenimi znamkami. Finančna straža je kazensko ovadila naročnika blaga, pravnega zastopnika nekega podjetja v Venetu.

Tržaška komedija jutri na Proseku

Kulturni dom na Proseku v sodelovanju z zvezo tržaških gledaliških skupin Armonia vabi jutri ob 17. uri na ogled komedije Forsi che si ... forsi che no, ki na odrskih deskah prikazuje značilnosti moderne družbe in modernih ljubezenskih zgodb. Komedijo predstavlja skupina Il Gabbiano, režijo je podpisal Riccardo Fortuna, ki je idejo povzel po Christopheru Durangu. Vstopina znaša 6 evrov.

LOČENI STARŠI - V Ul. Pondares deluje tržaška sekcija združenja Gesif

Širijo kulturo nekonfliktne ločitve

Pri združenju Gesif si prizadevajo zagotoviti otrokom pravico do obeh staršev

FOTODAMJ@N

Ločeni starši, ki želijo zaščititi svoje mladoletne otroke, imajo odslej tudi v Trstu na voljo novo referenčno točko. Na tiskovni konferenci, ki je potekala na sedežu sindikata Cgil v Ul. Pondares, so namreč včeraj popoldne uradno predstavili novoustanovljeno tržaško sekcijo združenja Gesif, ki združuje ločene starše, ki si skupaj prizadevajo za zaščito svojih otrok in njihove pravice do obeh staršev. Sekcija, ki deluje že nekaj tednov v prostorih sindikata Cgil, kjer so vsak torek ob 20.30 srečanja skupine pod vodstvom načelnika sekcije Marca Malagoja, psiholo-

ginje Elise Ferronato in odvetnice Viviane Rodizza (za zainteresirane so na voljo številka mobilnega telefona 339-1602664, številka faksa 040-772474 in naslov elektronske pošte trieste@gesifonlus.org), se pridružuje tistim, ki že delujejo v Vidmu (kjer je tudi glavni sedež), Tržiču in Cagliariju, medtem ko bo v kratkem začela delovati tudi sekcija v Rimu.

Kot so včeraj dejali predsednik Silvio Albanese, tajnik Luca Rodaro ter že omenjeni Malagò, Ferronatova in Rodizzeva, je namen združenja širiti kulturo nekonfliktne ločitve, zato da bi spodbujali, branili in

podpirali pravico vsakega otroka do obeh staršev. Z združenjem sodelujejo odvetniki, psihologi in družinski posredovalci, ki nudijo svojo pomoč staršem in sodelujejo v okviru skupin za samopomoč, kjer ne nudijo samo nasvetov, ampak tudi informacije ter si starši izmenjujejo izkušnje, se srečujejo in si med seboj pomagajo pri izhodu iz osamljenosti, je bilo rečeno na včerajšnji tiskovni konferenci, kjer so napovedali tudi javno srečanje, ki bo potekalo januarja, posvečeno pa bo obravnavanju učinka, ki ga na mladoletne otroke ima konfliktne ločevanje staršev. (iz)

Občina Trst: razpis za 254 uslužbencev

Občina Trst je objavila razpis, namenjen 254 občinskim uslužbencem s pogodbo za določen čas, za njihovo vključitev v stalež na področju vzgoje in izobraževanja. Gre za 24 mest za postrežnike (20 s polnim delovnim urnikom, od katerih eno za oddelke s slovenskim učnim jezikom, ter 4 z 18 urami tedensko), daleje za 41 mest za sodelavce (35 s polnim delovnim urnikom, od katerih eno za slovenske oddelke, in 6 z 18 urami tedensko), 52 mest za vzgojitelje v vrtcih (od teh 2 za oddelke za otroke s posebnimi potrebami), 43 mest za vzgojitelje v rekreacijskih središčih oz. v oddelkih za integrirano izobraževalno ponudbo ter za 94 mest za vzgojitelje v otroških jahslih (37 s polnim delovnim urnikom, od katerih 3 v slovenskem oddelku, 2 s 24 urami tedensko ter 55 z 18 urami tedensko, od katerih eno v slovenskem oddelku).

Prošnje je treba predložiti do 15. decembra, besedilo razpisa in obrazci so na voljo tudi na spletni strani občinske uprave www.comune.triese.it ter v uradu za natečaje (telefon 040-6754919/4312/8035/4757), kjer bo mogoče dobiti tudi informacije.

Spurg: zimski razpis

Občina Trst je objavila zimski razpis za predložitev izvenšolskih vzgojnih projektov staršev v okviru projekta Spazi urbani in gioco (Spurg). Prošnje je treba predložiti do 5. decembra v pisarni odborništva za šolstvo v Ul. Teatro Romano 7/A v pritličju, besedilo razpisa pa je na voljo na spletni strani www.retecivica.triese.it/spurg/default_1.asp.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 15. novembra 2014

POLDE

Sonce vzide ob 7.04 in zatone ob 16.35 - Dolžina dneva 9.31 - Luna vzide ob 0.00 in zatone ob 13.08.

Jutri, NEDELJA, 16. novembra 2014

JERICA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,3 stopinje C, zračni tlak 1013,4 mb ustaljen, vlagi 67-odstotna, veter 12 km na uro jugovzhodnik, nebo jasno, more rahlo razgiban, temperatura morja 17,2 stopinje C.

Šolske vesti

DIZ J. STEFANA sporoča, da v torek, 18. novembra, od 18.30 do 19.30 bodo na šoli potekale individualne govorilne ure staršev s posameznimi profesorji.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU vabi na letosnjo prvo Pikijevo ustvarjalnico v torek, 18. novembra, ob 16.00 v knjižnici Karla Široka. Knjigo avtorice Ide Mlakar »Kako sta Bibi in Gusti pregnjala žalost« nam bo prebrala Kresnica Kovačič.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2014/15 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavka, črka a) D.Z. 10/88. Prošnje, opremljene z ustrezno dokumentacijo, je treba predložiti do 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102, tel. 040-2017375.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 16. novembra, jesenski pohod skozi geološki čas. Zbirališče ob 8.45 v Gropadi na cesti, ki vodi do nekdanjega mejnega prehoda. Tri urnemu pohodu bo sledil ogled razstave »Pozabljeni rudniki« v Didaktičnem centru gozdne uprave v Bazovici. V primeru slabega vremena je predviden le ogled Didaktičnega centra in razstave. Za prečkanje državne meje morajo udeleženci obvezno imeti pri sebi veljavno osebno izkaznico.

V SKLOPU GORIŠKEGA FESTIVALA E'STORIA bo zgodovinski avtobus ēStoriabus odpotoval na dnevne izlet v naslovom »Soška fronta«, v odkrivanje krajev prve svetovne vojne na Goriškem in Kobaridu v soboto, 22. in nedeljo, 23. novembra. Od 15. do 17. decembra, bo izlet v London z novinarjem Williamom Wardom. Info in prijave na tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali eventi@leg.it (od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro).

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, prireja v nedeljo, 23. novembra, zadnji brezplačni voden izlet jesenskega ciklusa doline Glinščice »Na dalnjem vzhodu: v odkrivanju Goliča«. Izlet traja približno 3 ure namejen odraslim in družinam (otroci od 8. leta dalje). Štart ob 10. uri iz Gročane. Za info in prijave izletov tel. 366-9571118 (ponedeljek - petek 14.00-17.00), info@riservavalrosandra-glinscica.it.

KRU.T - zaključuje se vpisovanje na izlet v Treviso v ponedeljek, 8. decembra, z vodenim ogledom razstave »Japonska od samurajev do animejev« in popoldanskim sprehanjanjem med božičnimi stojnicami in po praznično okrašenem mestu. Info in vpisovanje na sedež Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

TFS STU LEDI

Čez tri gore, čez tri dole...
(Mednarodno srečanje ljudskih pevskih in plesnih skupin)
Občinsko gledališče France Prešeren v Boljuncu

v soboto, 15. novembra ob 20.30

pevski zborovski večer

Sodelujejo:

Ženska pevska skupina STU LEDI

Trst

Mešani pevski zbor FRAN VENTURINI

Domjo

Ženska vokalna skupina VINIKA

goriška Brda

Moški pevski zbor

AMICI DELLA MONTAGNA

Origgio (Varese)

V sodelovanju z Zvezo Slovenskih Kulturnih Društev

Vljudno vabljeni.

v nedeljo, 16. novembra ob 17. uri

plesni in glasbeni popoldan

Sodelujejo:

Folkorna skupina GRADINA

Ilirska Bistrica

Folkorna skupina KLAS

Horjul (Vrhnik)

Glasbeni Ansambel

ANO UR'CO AL' PEJ DVEJ - Trst

Folkorna skupina ŽIVANIT - Benečija

Folkorna skupina STU LEDI - Trst

Vstop prost.

Lekarne

Od pondeljka, 10., do sobote, 15. novembra 2014:

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Borgo S. Sergio - Ul. Curiel 7/B - 040 281256, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Borgo S. Sergio - Ul. Curiel 7/B, Trg Venezia 2, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Venezia 2 - 040 308248.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televida.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8.

do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 20.30 »Interstellar«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »La foresta di ghiaccio«.

CINEMA DEI FABRI - 19.00, 21.00 »Terra di Maria«.

FELLINI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il sale della terra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.40, 21.30 »Il giovane favoloso«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.00, 19.45, 21.30 »Torreranno i prati«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 20.10 »Words and Pictures«; 18.15, 22.10 »Tre cuori«.

KOPER - PLANET TUŠ - 21.00 »Bes«;

16.00, 18.20, 20.30, 22.40 »Butec in butec DA«; 19.00 »Labirint«; 18.00, 20.20 »Medzvezdje«; 17.00 »Na koncu mavrice«; 21.15 »Ouija«; 18.15, 21.10 »Skoraj policaja«; 20.35, 22.30 »Spomenik Majklu Džeksonu«; 15.00, 19.10 »Vloga za Emo«; 14.00, 14.45, 16.40, 18.40 »Čebelica Maja«; 14.20, 16.10 »Čebelica Maja 3D«; 14.15, 16.10 »Škatlarji«; 15.15, 17.10 »Škatlarji 3D«.

KMETIČKI TURIZEM ŠKERLJ, SALEŽ LEŽ 44, je odprt ob sobotah in nedeljah.

Tel.: 040-229253

KMETIJA DEBELIS je na Kolonkovcu odprla agriturizem do 16.11.2014.

Tel. 347-3648603 - zaprto ob sredah

VINOTOČ (OSMICA)

Čestitke

75 danes jih slavi, SERGIO FERLUGA pa še dobro se drži, nazdravijo mu prijatelji vsi.

Obvestila

DELAVNICA KUHANJA z dobro poznalovo kraške kuhinje Vesno Guštin, avtorico knjige »Je več dnevov ku klobas«. Tečaj bo potekal v Trstu, Ul. Androna del Pane 7, danes, 15., in v soboto, 22. novembra. Info in prijave na tel. št. 040-2460879 ali 392-2109031.

DRUŠTVO SLOVENSKIH ČEBELARJEV - Trst prireja začetniški čebelarski tečaj, ki se bo odvijal na društvenem sedežu na Padričah. Pričel se bo v torek, 18. novembra, ob 20.00 in se bo odvijal do poletja (zajeta celoletna čebelarska sezona). Predviden je teoretični del ter praktični del v društvenem čebelnjaku in ogledi čebelnjakov nekaterih naših članov. Vpiše se lahko vsakdo, ki bi rad spoznal čebelbe ali se s čebelarstvom tudi resno ukvarjal. Zainteresirani naj se vpišejo do danes, 15. novembra. Informacije na tel. št. 0039-3383881424. (Danijel).

JUS MEDJAVAS sprejema prošnje za sečnjo drvi do danes, 15. novembra. Obrazce za prošnjo dobite v vaški gostilni ali v osmici.

KROG PRIJATELJEV BRUNA GROENINGA vabi na predavanje z naslovom »Pomoči in izcelitve po duhovni poti, s pomočjo učenja Bruna Groeninga - medicinske dokazljivo« danes, 15. novembra, ob 16. uri v veliki dvorani Mestne občine Nova Gorica. Predaval bo dr. med. Miljenka Blaževič iz Hrvaške, s prevodom v slovenščino in italijanščino. Info na tel. 00386-40216756.

SK DEVIN prireja Smučarski sejem v prostorij Coop GrandUino v Devinu. Sejem: danes, 15., in 16. novembra, 10.00-19.30. Prevzem opreme: 17. in 18. novembra, 10.00-19.30.

SKD SKALA iz Gropade sporoča, da bo danes, 15. novembra, od 14. do 20. ure seminar vokalne tehnike v zboru. Predaval bo prof. Robert Feguš. V nedeljo, 16. novembra, ob 19.00 bo koncert MePZ Skala/Slovan, MIVS Ana Krouskis in ansambla Les 7 notas del cha-cha. Vabljeni.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi v nedeljo, 16. novembra, ob 16. uri v Mladinski dom na srečanje z misijonarjem g. Bajcem. Misijonar nam bo prikazal svoje dolgoletno delovanje na Slonokoščeni obali.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in zadružna La Quercia obveščajo, da bo ludo teka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure. Namenjena je otrokom od 1 do 6 let. Info na tel. št. 040-299099, od ponedeljka do sobote, od 8. do 13. ure.

SKD VALENTIN VODNIK IN MLADINSKI KROŽEK DOLINA vabita na tradicionalno Martinovanje, v nedeljo, 16. novembra, ob 17.00 v društvenih prostorih. Nastopajo MoPZ V. Vodnik in Mali kitaristi iz Brega.

CENTER ZA LAŽJE UČENJE IN ŽIVLJENJE SEŽANA - vabi na dan odprtih vrat s predstavljivo brezplačnih delavnic za učence in praznovanje 1. rojstnega dne, ki bo v četrtek, 20. novembra, popoldan v Sežani, Partizanska c. 37/a. Pod vodstvom inovatorjev novih učnih metod Mojce Stojkovič. Za delavnice od 14.30 do 17.30 so obvezne prijave do 17. novembra na info@lazjeucenje.si ali tel. 00386-31314641.

DSI vabi v ponedeljek, 17. novembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na okroglo mizo z naslovom »Skok iz slovenske medijske predvidljivosti«. Sodelovali bodo zgodovinar Rečnik Podberšč ml, časnik Tino Matičić in moderator Jani Drnovšek. Začetek ob 20.30.

KROŽEK KRUT IN SKD VIGRED pristopata k solidarnostni akciji »Podarimo.si« in zbirata oblačila, obutev (za otroke in odrasle), šolske potrebščine, igrače, posteljnino, itd... za Zvezo prijateljev mladine Slovenije še v pondeljek, 17. novembra, ob 16. do 17. ure v Štalci v Šempolaju po domeni na tel. 380-3584580. Manjše količine blaga se lahko odda tudi na društvenem sedežu Kruta, Ul. Cicerone.

KRU.T IN SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST vabita na predavanje »Kraško rastlinstvo in danosti, ki ga pogojujejo« s prof. Marinko Pertot, v pondeljek, 17. novembra, ob 18. uri na sedežu Kru.t v Ul. Cicerone 8, II. nad. Prijave in dodatne info na Kru.tu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log vabi svoje člane na redni občni zbor v pondeljek, 17. novembra, v prvem sklicu ob 20.00 in v drugem ob 20.30 v društveni prireditveni dvorani.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnega sveta SKGZ, da bo seja v pondeljek, 17. novembra, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S. Francesco 20/II).

MATEMATIKA JE NEIZČRPA, zato matematični krožek nadaljuje z delom. Vabljeni vsi dosedanji zvestični in novinci, saj za naš konjiček ni potrebno predznanje. Zelo dobrodošli tudi strokovnjaki, ti bi občutno dvignili raven naših srečanj. Prvo srečanje bo v torek, 18. novembra, ob 17.00 v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3.

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bo na sedežu na Padričah v torek, 18. novembra, ob 20.45 redna pevska vaja. V petek, 21. novembra, ob 20.45 seja odbora.

ŠIVANJE NOŠ V BOLJUNCU pri SKD F. Prešeren bo vsak torek od 17. do 19. ure v društveni sobi občinske gledališča F. Prešeren. Prvo srečanje bo v torek, 18. novembra, ob 17. uri.

DAVČNI URAD OBČINE REPENTABOR sporoča, da bo na razpolago občanom za izračun davkov TASI in IMU (rok zapadlosti 16. decembra) vsako sredo od srede, 19. novembra dalje od 9.30 do 17.00. S seboj prinesite kopije plačil predujmov in katastrske izvlečke. Za izračun lahko uporabite program na www.monrupin-repentabor.it. Dodatne info in pojasnila na tel. 040-327122, 040-327335.

CENTER OTROK IN ODRASLIM HARMONIJA sklicuje v četrtek, 20. novembra, srečanje za vse člane in tiste, ki bi želeli postati člani. Po predavanju ob 18.30, bo sestanek, kateremu bo sledila družabna večerja. Info in prijava: 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

ZALOŽBA MLADIKA, ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA IN KRUT prirejajo v petek, 28. novembra, obisk 30. Slovenskega knjižnega sejma v Ljubljani z avtobusnim prevozom. Odhod s Trga Oberdan ob 9.00 in z Općin izpred Finžgarjevega doma ob 9.15. Povratek v Trst okrog 17.00. Prije sprejema založba Mladika, Ul. Donizetti 3, tel. 040-3480818, redakcija@mladika.com. Prijava je možna do srede, 20. novembra.

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD S. TONČIČ razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko leto 2014/2015. Prijavijo se lahko študenti in študentke, ki imajo stalno bivališče ali so rojeni v FJK ter se izobražujejo po dodiplomske ali podiplomske visokošolskih programih. Vloge sprejemamo do 21. novembra, na sedežu sklada (Ul. Gimnastica 72) ali na tajnistvo@skladtoncic.org. Podrobnejši pogoji razpisu so objavljeni na spletni strani sklada: www.skladtoncic.org.

ONAV (vsedržavno združenje pokuševalcev vina) vabi na večer posvečen vinu »Schiooppettino di Prepotto«. Pokušnjo bomo izpeljali v torek, 25. novembra, ob 20.00 v restavraciji v Miljah. Informacije in prijave na tel. 333-9857776, trieste@onav.it, www.onavtrieste.jimdo.com.

PRAVLJIČNA GOSTJA - Oddelek za mlade bralce NŠK bo obiskala gostja, prevajalka in babica Irena Lampe, ki bo v četrtek, 27. novembra, ob 17.00 podala v prostorih Narodnega doma, Ul. Filzi 14, pravljico malim obiskovalcem knjižnice. Toplo vabljeni!

JUS OPĆINE obvešča člane in bivajoče na Općinah, da bo sprejemanje prošenja za letošnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30 in nato vsak naslednji torek, do najkasneje 28. novembra, na upravnem sedežu, Proseška ulica 71.

30-LETNIKI POZOR!! Vabljeni na večerjo v gostilno v Bazovici, ki bo v soboto, 29. novembra ob 20. uri. Potrdite vašo prisotnost odgovornim.

45-LETNIKI (1969) od Milj do Štivana, se bomo srečali v soboto, 13. decembra, ob 20.00 v Križu. Za prijave poklicite najkasneje do nedelje, 30. novembra, na tel. 333-6170026 (Patrizia), 346-2197404 (Ivo) in 335-6008774 (Pavel).

ŠZKD obvešča včlanjene zbole, da je na www.zkpz.si odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi v nedeljo, 30. novembra, na obisk Knjižnega sejma s prevozom in ogled predstave »ArT-Sprehod - z besedo in glasbo po sledočih Slovencev v Trstu«, ki bo ob 17.00 v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Odhod s Trga Oberdan ob 10.00. Prijave na tel. 040-635626, ob pondeljka do petka 9.00-13.00.

SOCIALNA SLUŽBA Socialnega Okraja 1.1 (Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor) obvešča, da je mogoče oddati vlogo (do 1. decembra) za subvencijo za znižanje mesečnih otroških jasli in ostalih storitev za najmlajše v šolskem letu 2013/2014. Obrazci so na razpolago na spletnih straneh občin Socialnega Okraja in na sedežu Socialne službe Okraja 1.1, v Naselju Sv. Mavra 124 - Sesljan. Info: Socialna služba - Naselje Sv. Mavra 124 (Sesljan): petek od 8.30 do 10.30. Tel. 040-2017387.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da bo v nedeljo, 16. novembra, na sporednu predstavo Čarobno ogledalo v izvedbi Slovenskega odra iz Trsta. Prva predstava bo ob 16. uri in druga ob 17.30 v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

L'ARMONIA IN ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK-KONTOVEL predstavlja gledališko predstavo, s skupino Il Gabbiano, v tržaškem narečju »Forsi che sì... forsi che no« v nedeljo, 16. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Prosek.

SKD TABOR - Prosvetni dom, Općine prireja v nedeljo, 16. novembra, ob 18.00 Openska glasbena srečanja z MoPZ Srečko Kosovel in orkestrom Nova - dirigent Matjaž Šček. Vabljeni.

ŠC MELANIE KLEIN vabi na predavanje »Hujšanje brez diete z metodo F. Simoni«. Pričakujemo Vas v sredo, 19. novembra, ob 20. uri na Općinah, Ul. della Vena 8/1. Število mest je omejeno. Za prijave: info@melanieklein.org, 345-7733569.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na izjemen dogodek, ob odprtju sezone in začetku ciklusa predavanj, in sicer na ogled monokomedije »Vera levega razbojnika« z zabavno in obenem razmišljajočo vsebino. Avtor in izvajalec je znani in priljubljen igralec Gregor Čušin. Vabljeni vsi v Finžgarjev dom v četrtek, 20. novembra, ob 20.00.

KLUB PRIJATELJSTVA ter Vincencijeva Konferenca vabita na srečanje ob 70-letnici mučeniške smrti p. Placida Corteseja. Ivo Jevnikar bo vodil spominski poklon patru s sodelovanjem prof. Marije Čenda, ki bo predstavila knjigo o p. Corteseju, avtorice Elene Blancato, ki bo tudi sama spregovorila, in predvajanjem dokumentarca o njegovem liku in zgodbi, v četrtek, 20. novembra, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, I. nad.

SKD FRANCE PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljanca vabita v četrtek, 20. novembra, ob 20.30 v društveni bar n' G'rice, na predstavitev digitalizirane društvenega arhiva, koledarja za leto 2015 z umetniškimi deli Stanota Žerjala ter na otvoritev razstave nekaterih njegovih slik.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na predstavitev pesniške zbirke Katarine Jeretin Ferluga »Narisala sem pesem zate«, ki bo v petek, 21. novembra, ob 20. uri

Prreditve
ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE

Skupina Fortunato Pavisi, prireja na sedežu v Trstu, Ul. Mazzini 30, drugi del srečanja: »Od osebne tričlenkovosti, k socialni tričlenkovosti« danes, 15. novembra, ob 17.30. Predava prof. Michele Codogno.

ŽUPNIJA SV. MARTINA

na Prosek, v sklopu praznovanj farnega zavetnika, vabi danes, 15. novembra, ob 19.30 na zborovski koncert MPZ Vesela Polmad in MKZ Stane Malič z Opčin.

ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI DOLE...

- Mednarodno srečanje ljudskih pevskih in plesnih skupin, v sodelovanju z ZSKD, v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Pobuda društva SKD F. Prešeren, izpeljana s podporo Dežele FJK in pod pokroviteljstvom občine Dolina.

V UMETNIŠKEM IN KULTURNEM CENTRU SKERK

Trnovca 15, je na ogled do 26. novembra velika razstava o zgodovini in delih arh. Maksa Fabiani z 250 velikimi reproducijami slik in dokumentov. Na voljo brezplačni bogat katalog. Urnik: ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 17.30. Vedeni ogledi ob sobotah ob 15.00 in ob nedeljah ob 11.30.

MATJAŽ HMELJAK

razstavlja svoje grafike »Fragmenti« dela od leta 1996 do 2014 v kavarni Stella Polare v Trstu do 8. decembra.

v Pahorjevi knjižnici v Kulturnem domu Prosek-Kontovel. Ob prisotnosti avtorice bo o njej spregovorila Majda Cibic, na ogled pa bo tudi razstava avtoričnih slik.

NIT TRADICIJE: predstavitev zbirke arhivskih posnetkov Stanota Žerjala in brochure »Kultura, bogastvo skupnosti«, avtorjev M. Pahorja in B. Žerjala v soboto, 22. novembra, ob 20.30 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

Pobuda društva SKD F. Prešeren, izpeljana s podporo Dežele FJK in pod pokroviteljstvom občine Dolina.

V UMETNIŠKEM IN KULTURNEM

CENTRU SKERK, Trnovca 15, je na

DEVIN - Predstavili drugo izdajo prvega romana Alojza Rebule

Devinski sholar po 60 letih v novi izdaji

Delo izdala založba ART - Večer pod pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina

Delo sta predstavili
prof. Tatjana Rojc
in prof. Alenka
Rebula Tuta

FOTODAMJ@N

V letih 1953 in 1954 je dijaška revija Literarne vaje v nadaljevanjih objavljala prvi roman takrat mladega profesorja, kasneje pa uveljavljenega pisatelja in esejista Alojza Rebule ter ga tudi izdala v obliki manjše, svetlomodre knjižice v 300 izvodih. Tisti redki, ki knjigo še hranijo doma, jo seveda dobro poznajo in so jo verjetno takrat, pa tudi še v kasnejših letih radi vzeli v roke. Vsem ostalim je bila skoraj nedosegljiva in je - zanimivo - večkrat niso upoštevali niti literarni kritiki.

Tudi Alenka Rebula in njen so-preg Igor Tuta imata to knjigo doma in sta se večkrat spraševala, če je ne bi morda kazalo ponovno izdati. Ob pisateljevi 90-letnici in ob 60-letnici prvega izida se je pojavila konkretna možnost uresničitve te zamisli in danes je knjiga, v podobni svetlomodri obleki z izvirnimi Hlavatijevimi ilustracijami, pred nami. Minuli četrtek so jo prvič uradno predstavili, in to ravno v kraju, kjer se dogaja večji del zgodbe romana, se pravi v Devinu.

Večer sta priredili Občina Devin Nabrežina in založba ART in ga je po glasbeni točki, nastopu dveh mladih Devincank, kitarist Petre Pahor in Mire Tavčar, uvedla odbornica za kulturo Marija Brecelj. Alenka Rebula Tuta je spregovorila o tem, kako je prišlo do ponovnega izida knjige, in po-udarila, da ne gre za ponatis, ampak za drugo izdajo, ki jo bogatijo uvod-

na beseda Miroslava Koštute pod naslovom »Luč in smisel«, krajski esej Tatjane Rojc »V znamenju življenja: sholar in njegova usoda« in spremni zapis uredništva. Poleg tega so objavljene tudi nekatere ocene iz časa ob prvem izidu romana izpod peresa Martina Jevnikarja, ki ima posebno zaslugo, da je to delo sploh zagledalo luč sveta, saj je bil takratni urednik Literarnih vaj, pa še Franca Jeze in Liana Legiše. Govornica je izpostavila tudi nekatere okoliščine, v katerih je delo prvič izšlo, ko časi za slovensko narodno skupnost na Primorskem niso bili lahki, pa še pisateljevo avtobiografsko noto, ki jo lahko razberemo v protagonistu romana.

Tatjana Rojc je v svojem daljšem posegu analizirala motive, ki so značilni za ta roman, in spregovorila o pisateljevi etični drži tudi v zvestobi jeku in okolju, ki se kaže v tem in v naslednjih Rebulovih delih.

Dva odlomka iz romana je prebral in ju tudi komentiral Igor Tuta, ki je še izpostavil dejstvo, da je verjetno Devinski sholar prvo slovensko literarno delo, v katerem je opisan obred ustoličevanja koroških vojvod. Večer se je zaključil s Pesmijo slovensa v izvedbi mladih kitarist, in z zdravico pisatelju Alojzu Reboli ob novici, da mu bo v ponedeljek slovenski predsednik Borut Pahor vročil visoko slovensko državno priznanje, zlasti red za zasluge.

SEZONA 2014-2015

Slovensko stalno gledališče, Stalno gledališče FJK in društvo Casa del lavoratore teatrale Marko Sosić/ Carlo Tolazzi

TRST, MESTO V VOJNI režiser Igor Pison

DANES, 15. november, ob 20.30 - red B
četrtek, 20. november, ob 20.30 - red T
petek, 21. november, ob 20.30 - reda A, F
sobota, 22. november, ob 20.30 - red B
nedelja, 23. november, ob 16.00 - red C (z avtobusnim prevozom)
petek, 28. november, ob 20.30 - red T
sobota, 29. november, ob 19.00 - red K
nedelja, 30. november, ob 16.00 - red C (z avtobusnim prevozom)

v Mali dvorani potrditev in rezervacija sta obvezni

BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka 10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstav Tel. 040 2452616 / brezplačna številka 800214302 www.teaterssg.com

SLOVENSKI KLUB - Predavanje

Dunja Fabjan razgrnila pogled na zvezdne steze

Kam nas vodijo zvezdne steze? O raziskovanju oddaljenega vesolja, je v četrtek v Gregorčičevi dvorani govorila Dunja Fabjan, raziskovalka in asistentka na fakulteti za matematiko in fiziko na Univerzi v Ljubljani. Večer je organiziral Slovenski klub, ki si je tokrat »držnili« predstaviti svoji publiko znanstveno obarvano predavanje. Večer je uvedla Helena Pertot, ki je predstavila predavateljico, nakar je Dunja Fabjan začela spraševati: Kaj je v vesolju? Kje smo? Kako veliko je naše vesolje? Koliko so oddaljene zvezde od nas? Taka vprašanja rojijo po glavi vsem in so lahko predmet neskončne razprave, ki jo je Dunja Fabjan skrčila na eno uro in pol. Slušatelje je popeljala v svet oddaljenosti, preteklosti, znanosti in radovednosti.

»Vse je nastalo iz velikega poka, ki mu je sledilo obdobje teme, v katerem so nastajale zvezde in kasneje še galaksije, nakar so nastale še jate galaksij, naše osončje in še ostala osončja, ki jih danes odkrivamo ... Kar vemo o vesolju danes, je danes naše vesolje. Pred stoletji niso vedeli vsega, kar vemo, in je bilo vesolje drugačno.«

Letos se spominjam 450. obletnice rojstva znanstvenika Galilea Galilei, ki je izumil daljnogled. Odkril je marsikaj, cesar ni vedel in si ni mislil, da bi lahko odkril. Tako so znanstveniki iz leta v leto odkrivali nove poglede, pridobivali natančnejše podatke in prihajali do natančnejših mertevev. Veliko vlogo so pri tem imele tudi ženske znanstvenice, kot je bila Henrietta Swan Leavitt, ki je prišla do pomembnih doganj, da so lahko zazeli odkrivate, koliko so objekti odda-

Dunja Fabjan ZSKD

ljeni eden od drugega. Leta 1920 se je razvila velika debata o tem, kako veliko je naše vesolje: je veliko kakor naša galaksija ali še večje?

Prav v teh dneh veliko beremo o sondi Rosetti, ki je uspešno pristala na kometu. »Sonda se je morala med odpravo sama napolniti z energijo in se sama spet prizgati. Pri tem je znanstvenik ni mogel pomagati. Če se ne bi pričigala, bi bila dvajsetletno delo in raziskovanje zmanj.« Predavanje se je zaključilo, slušateljem pa odprlo vrsto vprašanj, ki spodbujajo k razmisleku o neskončnem vesolju, v katerem lebdimo, o zvezdah, ki jih opazujemo, in razdaljah, ki jim lahko verjamejo le znanstveniki. (bf)

Dominik Fras razstavlja v galeriji mini mu

Danes ob 18. uri bodo v galeriji mini mu v Ul. Weiss 15 v parku nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu odprtli razstavo fotografij Dominika Frasa. Fotografa bo predstavil ravnatelj Galerije Murska Sobota dr. Robert Inhof. Razstavo je pod okriljem Pokrajine Trst organiziralo združenje Juliet v sodelovanju s kritičarko Elisabetto Bacci. Udeleženci bodo nazzdravili s penino Girardi spumanti in vini kmetije Sandija Škerka.

FESTIVAL - Od prihodnje srede v kavarni-knjigarni Knulp v Trstu

Gore pod žarometi sedme umetnosti v nizu Alpi Giulie Cinema

Počastiti gore kot kraj športnih izvodov, preseganja človeških meja, pa zlasti z ovrednotenjem njihovega naravnega in kulturnega bogastva s posredovanjem njihovega načina življenja in kulturnega bogastva s posredovanjem njihovega načina življenja. festival Alpi Giulie Cinema bo v organizaciji združenja Monte analogo letos potekal v svoji petindvajseti izvedbi. Potez in vsebinsko bogatega niza dogodkov sta včeraj na tiskovni konferenci v kavarni-knjigarni Knulp predstavila predsednik združenja Sergio Serra in koordinator pobude Giuliano Gelci.

Pod naslovom Genti&Montagne bodo v prostorih kavarne Knulp brezplačno predvajali deset filmov iz različnih držav. Kot so povedali organizatorji, bo to med drugim enkratna priložnost, da spoznamo kraje, ki so nam v bistvu zemljepisno blizu, a vendar o njih ne vemo skoraj ničesar. Prvi večer bo stekel že v sredo, 19. t. m. Projekcije bodo na voljo bodisi ob 18. kot ob 20. uri. Omembne vredne je francoska trilogija Overdon, Overice, Over-sand, posvečena umetnosti plezanja iz 80. let, ki so si jo pobudniki zamislili kot neke vrste poklon skoraj popolnoma izginuli analogni tehniki snehanja in fotografiranja. Dandas namreč digitalna tehnika skoraj povsem prednjači, saj omogoča veliko prej nepredstavljenih možnosti. Naslednjo sredo, 26. t. m., bosta na svoj račun prišla črnogorski visokogorski svet s

Festival sta predstavila Sergio Serra in Giuliano Gelci FOTODAMJ@N

filmom Život je Vladimirja Perovića in ruske širine s celovečerjem The tundra book Alekseja Vakhrusheva. Ne gre pa zamuditi niti naslednjih filmskih srečanj, ki se bodo zvrstili še nadaljnji dve sredi. V ospredju bodo skriti naravni biseri Švice, zakotne grške vasi, pa tudi italijansko planinstvo s svojimi terapevtskimi učinki in še marsikaj.

V okviru pobude Alpi Giulie Cinema prirejajo že dvajseto leto zaporedno tudi natečaj La Scabiosa Trenta (t.j. alpska cvetlica, ki si jo je v svojih zapisih zamislil znameniti poznavalec

Alp Julius Kugy) namenjen režiserjem oz. avtorjem iz Furlanije Julijskih krajine, Slovenije in Koroške in nagrado Hells Bells-Speleo Award, posvečen jamarstvu, podtalni realnosti jam.

Filmsko-gorske poslastice bodo nato romale tudi v Gorico in Spilimbergo, tako da pomeni Alpi Giulie Cinema pravi dogodek naše dežele, hkrati pa presega njene meje. Na tiskovni konferenci sta Serra in Gelci dejala, da so v teku let zbrali več kot 500 filmov. Ti bodo kmalu dostopni širši javnosti. (vpa)

ŠEMPOLAJ IN PAPROT - V priredbi SKD Vigred ter združenja staršev

Tudi letos se je odvijala človekoljubna baklada

Zbirali so prispevke za vzdrževanje hospica Via di Natale v Avianu

Na bakladi so zaigrali člani godbenega društva Nabrežina

Prejšnji konec tedna sta SKD Vigred in združenje staršev COŠ S. Gruden in otroškega vrta Šempolaj organizirala tradicionalno človekoljubno Baklado, na kateri sta zbirala prispevke za združenje Via di Natale. Združenje skrbi za vzdrževanje hospica Via di Natale, v katerem nudijo v 34 stanovanjih brezplačno gostoljubje sorodnikom bolnikov in bolnikom samim, ki se zdravijo v onkološkem centru v Avianu.

Pred začetkom pohoda so si udeleženci lahko ogledali v Štalcu zanimivo in bogato razstavo »Pijača med prvo svetovno vojno«, ki je še na ogled ob koncu tedna do 23. novembra. Na startu so zaigrali člani godbenega društva Nabrežina, ki so s poskočno koračico pričakali sprevod tudi pri vhodu v kulturno umetniški center Škerk

v Trnovci. Sprevod z raznobarvnimi lučkami, baklami, lanternami, itd ... je šel mimo Praprota, udeležencev je bilo kar precej, kljub kislemu jesenskemu vremenu.

V kulturnem programu so v prvem nadstropju galerije nastopili malčki OPS Vigred, ki jih vodita Serena Picco in Aljoša Saksida, ter moški pevski zbor Vesna pod taktilko Rada Miliča. Združenje staršev pa je nagradilo najlepše risbe, ki so jih na temo »Barve glasbe« narisali otroci in mlađi. Risarskega natečaja so se udeležili malčki otroški vrtcev iz Gabrovca, Križa, Nabrežine, Devina in Šempolaja, učenci osnovnih šol iz Križa, Nabrežine, Devina, Zgonika in Šempolaja ter srednješolci, ki obiskujejo šolo Igo Gruden. Vse risbe (biljih je preko 300) so ob pobudi krasile in

obarvale stene galerije. Večer se je zaključil na dvorišču Škerkove domačije ob spcialitetah, ki so jih pripravile članice društva in združenja staršev.

Pred časom sta SKD Vigred in združenje staršev izročili organizaciji Via di Natale tudi plastične zamaške, ki so jih pridno zbirali celo leto na šempoljski šoli, v vrtcu in v društvenih prostorih. To ni edina humanitarna pobuda, ki jo organizira SKD Vigred. Društvo je namreč v sodelovanju s Krutom pristopilo k akciji Podarimo.si za Zvezo prijateljev mladine Slovenije. V ponedeljek, 17. t. m., med 16. in 18. uro bo v tem okviru lahko, kdor to želi, prinesel obleke, obutev, posteljnino, igrače ter drugi material v društvene prostore v Šempolaju.

MEDNARODNA KONFERENCA - Še danes

Jedrska energija v Italiji predmet za zgodovinarje

izkoriščanje sončne energije in podobni tehnologiji,« je zatrdir.

Zgodovinar Leopoldo Nuti z univerze Roma Tre se strinja, da Italija verjetno ne bo več proizvajala jedrske energije, raziskovalno delo pa se nadaljuje predvsem na teoretični ravni. Druga tema je vojaška jedrska tehnologija: v Italiji (tudi v Avianu) so še vedno ameriške atomske bombe. »V Evropi ima zveza Nato okrog 200 bomb. Ne vemo, koliko jih je na italijanskih tleh, ker to število ni zapisano v nobenem sporazumu. Vodilni pri zvezi Nato so si takrat pridržali pravico do premeščanja tega orožja v okviru držav članic.« Zgodovina proizvodnje jedrske energije v Italiji je polna prekinitev in ponovnih načrtov, močne reakcije po černobilski nesreči pa so temu sektorju zadale zadnji udarec. »V Italiji ni bilo neodvisne in dovolj močne jedrske agencije, vse je bilo podrejeno politiki. Struktura je bila krhka, zato je bil emotivni učinek Černobila v tej državi močnejši,« je še povedal Nuti. (af)

Na sliki: NEK Krško

PSIHOANALIZA V Revoltelli danes posvet Sklada Polojaž

V Muzeju Revoltella bo danes z začetkom ob 9. uri potekal celodnevni posvet z naslovom Integracija in razcep, na katerem bo sodelovalo okoli 85 udeležencev iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne Gore, Bolgarije, Romunije, Madžarske, Avstrije, Nizozemske, Nemčije in Italije. Posvet prireja Sklad Libero in Zora Polojaž v sodelovanju z Muzejem Revoltella ter pod pokroviteljstvom Italijanskega psihanalitičnega združenja in Centra za psihanalizo iz Veneta, glavni cilj pobude pa je opraviti prvi korak na poti do oblikovanja skupnega kulturnega prostora na področju psihanalize, ki bi obsegal tako Italijo kot Balkan ter srednjo in vzhodno Evropo in kjer bi prihajalo do konkretnih delovnih srečanj, medsebojnega spoznavanja in izmenjanja izkušenj.

Na današnjem posvetu, ki bo potekal v angleščini (na ekranu bo na voljo tudi italijanski prevod), bodo v dopoldanskem delu po uvodnih besedah predsednice Sklada Libero in Zora Polojaž Vlaste Polojaž in ravnateljice Muzeja Revoltella Marie Masau Dan govorili tržaški psihanalitik Pavel Fonda, dalje tajnik Milanskega centra za psihanalizo Giovanni Foresti in odhajajoči predsednik Nemškega psihanalitičnega društva Chtistoph E. Walker, medtem ko bo popoldne steklo delo po skupinah.

IZLET - Člani in prijatelji Kruta so tokrat potovali v Toskano Firence in Pisa vsakokrat presenečata obiskovalce s svojim kulturnim bogastvom

Udeleženci trdnevnega izleta

Toskana velja za deželo, ki jo je obdobje renesanse globoko zaznamovalo in se upravičeno ponaša s celo vrsto najdragocenejših umetnin tistega časa. Krutovi izletniki, ki so se odločili za trdnevni izlet, so to vedeli, pa vendar jih je tolikšno bogastvo presenetilo. Na poti so se najprej zaustavili v središču Pise, kjer so se čudili nad lepoto svetovno znanega visečega stolpa in se ob njem tudi slikali. Ogledali so si natotanjost mestne bazilike in krstilnice ter monumentalno pokopališče, ki omejuje osrednji mestni trg, upravičeno imenovan Trg Čudes. Se isti večer

je skupina prispevala v Firence, se nastala v hotelu in se napotila na večerjo v bližnjo restavracijo. Pot je vodila mimo najpomembnejših mestnih arhitektturnih umetnin: bazilike, Giottovega stolpa, krstilnice in medicejskega Palazzo vecchio, da so se izletniki z zamknjenimi pogledi kar izgubljali med vso tisto lepoto. Naslednjega dne so z vodičko Rimo nadaljevali z ogledom palač, cerkva, trgov in kipov vse do Lungarna in Ponte vecchia. Zadnje dopoldne pa so preživeli v enem največjih muzejev na svetu, v Galeriji Uffizi, ki spada tudi med najstarejše muzeje v

Evropi, ki je bil osnovan po modernih kriterijih s sistematično urejenimi razstavnimi prostori in namenjen obisku širše publike.

Firence so poleg ostalega tudi mesto tržnic, razkošnih trgovin, zlatarn, starinarn in mnogih obrtniških delavnic z usnjenimi izdelki, pa tudi restavracij in gostiln, slaščičarn s pecivom in sladoledom. Vse to so tokrat izletniki le bežno doživeli in ugotovili, da je mesto kulturno izjemno bogato, a sila zahtevno, ki se ga nedvomno ne da osvojiti z enim samim obiskom, torej: Firence, nasvidenje!

POKRAJINA - Šolstvo Peti informativni dan o izbiri višje srednje šole

V ponedeljek, 24. novembra, bo tržaška Pomorska postaja ob 15. uri že petič prizorišče tradicionalnega srečanja, ki ga pod gesлом Jaz vem kaj več o tem Pokrajina Trst v sodelovanju z Deželnim šolskim uradom za Furlanijo Julijsko krajino prireja z namenom, da se mladim, ki bodo v tekočem šolskem letu zaključili šolanje na nižji srednji šoli, nudi čim več informacij o možnostih nadaljnega študija na višji srednji šoli oz. poklicnega izobraževanja. V okviru pobude, ki sta jo včeraj dopoldne na sedežu Pokrajine predstavili odbornici za šolstvo in politike mladih, Adele Pino in Roberta Tarlao, bodo tudi tokrat posamezne šole in zavodi za poklicno izobraževanje na svojih stojnicah predstavili izobraževalno ponudbo, učne smeri, dejavnosti in projekte, medtem ko bodo predstavniki pokrajinske uprave, Deželnega šolskega urada, Urada za slovenske šole in nekateri ravnatelji orišali pomen ozaveščanja mladim o pravilni izbiri višješolskega študija, da bi se izognili šolskemu osipu, ki je bil leta 2012 v FJK 13,3-odstoten.

Informacije o šolah bo vsebovali tudi USB ključek, ki ga bodo delili sodelujočim dijakom, ki bodo letos deležni novosti, saj bo na voljo tudi svetovalna služba strokovnjakov, ki bodo nudili informacije tudi v slovenščini. Pokrajina Trst pa je dodatno okreplila spletni portal Šola zame, ki deluje na spletni strani www.provinciamontebelluna.it in bo odslej na voljo v sedmih jezikih, saj sta se italijansčini, slovenščini, srbočini, angleščini in španščini pridružili še albansčina in romunščina.

SSG IN STALNO GLEDALIŠČE FJK - Uspešno uresničen dvojezični projekt

Predstava o prvi vojni, ki govori srcu in razumu

Slovenskemu stalnemu gledališču in Stalnemu gledališču Furlanije Julisce krajine je povsem uspel ambiciozni projekt, da bi ob stoletnici prve svetovne vojne, v skupaj postavljeni predstavi v dveh jezikih, na besedili dveh po jeziku in slogu različnih avtorjev, prikazali, kako so tragedijo doživljali in jo v določenem smislu še vedno doživljajo ljudje v Trstu in na Krasu. Tu sta od davnega v tesnem stiku živel in še vedno živita dve različni narodnosti, ki sta gojili različna pričakovanja in z različnim pogledom gledata na preteklost. Predstava Trst, mesto v vojni, ki je od sinoči na sporedu v mali dvorani tržaškega Kulturnega doma, kjer bo ostala do nedelje, 30. novembra, medtem ko se bodo od 2. decembra do 22. decembra, zvrstile ponovitve v Bartolijevi dvorani Rossettijevega gledališča, gledalce prevzame takoj s čustvene kot z razumske plati in se s sočutjem loteva bodisi takratne stvarnosti bodisi posledic, ki jih čutimo še danes, bodisi tiste prve velike vojne bodisi bistva katerekoli včerajšnje ali današnje vojne; poleg tega jasno pove nekaj stvari, ki marsikdaj gredo težko z jezika.

Zasluga za dobro, enovito predstavo, ki harmonično prepleta jezika in obe avtorski viziji, gre v veliki meri režiserju Igorju Pisonu in dramaturginji Evi Kraševci ter seveda igralcem in ostalim članom skupine, ki je predstavo oblikovala.

Začetno pobudo za projekt je dalo društvo *Ca sa del Lavoratore Teatrale* (Dom gledaliških delavcev), katerega člani so prepričani, da je letošnja stoletnica začetka prve svetovne vojne priložnost za njeno rekonstrukcijo brez slavilne retoričnosti. Predlogi dramatičnih besedil sta ustvarila na Tržaškem rojeni Marko Sosić in v videmski pokrajini rojeni Carlo Tolazzi. Tolazzi je v prizorih dramatice Il pane dell'attesa (Kruh pričakovanja) oživil dogodek iz življenja tržaške družine: mlad Tržačan italijanske narodnosti je vpoklican v vojsko, doma pri svoji materi pusti nosečo ženo; tako on kot žena se morata znajti v težavnih situacijah, vojak v vojni na strani države, ki je ne čuti za svojo,

V predstavi nastopajo članice in člani SSG ter Doma gledaliških delavcev

FOTODAMJ@N

žena v mestu, kjer manjka vsega, celo kruha, in s taščo, s katero se ne razume.

Marko Sosić lirično prikazuje usode v vojno vpletenej ljudi, mladega vojaka in žensk, rekli bi lahko, da skozi njihove in skozi naše spomine. Režiser in dramaturginja sta prizore iz besedil razdrobila na koščke, ki sta jih nato spet sestavila v mozaik, kot to dela avtor besedila, predstave ali filma, ki se svojega dela lahko loti s katerekoli točke, z začetka, s konca ali s sredine, in jih montira tako, da doseže hoteni učinek, zavedajoč se, da objektivnost in nevtralnost ne obstajata, da že izbira ena ali druge podobe pomeni odločitev za določeno pozicijo.

Avtorja - režiserja, ki ustvarja delo v spomin na male ljudi, ki jim je vojna spremenila usodo, in se ob tem zaveda, da bi bila le tišina, dolga tišina, pravi spoštljivi poklon, igra Primož Forte; ostali igralci so čla-

ni skupine, ki se vživljajo v različne like: Nikla Petruška Panizon in Lara Komar sta Slovenki Irina in Agata, Maria Grazia Plos je Italijanka Olga in mati; Tadej Pišek je prvi moški, Slovenec, vojak v avstrijski vojski, Massimiliano Borghesi je drugi moški, Italijan, vojak v isti vojski; Adriano Giraldi je revež v Trstu, Maurizio Zacchigna je podjetnik, ki se mora znajti v mestu med vojno, Luisa Colacino je mlada vojakova žena z detetom, Francesco Zuffi je njen brat, katerega politično prepričanje je povsem nasprotno od moževega.

Režiser je dogajanje postavil za prosojni zastor iz dolgih res in pred njega; zastor je tudi ekran za evokativne video posnetke, ki jih je posnel skupaj s Tomazem Scarcio. Pod kostume se je podpisal Igor Pahor. Igor Pison si je zamislil tudi scenografijo ter izbral glasbo: melanoliki Valse triste Jeana Sibeliusa in War irske pevske Sinead O'Connor. (bov)

KNJIŽEVNOST
V Milanu danes pogovor o Trstu, Pahorjevi Itaki

Itaka Borisa Pahorja - pogovor o Trstu je naslov večeru, ki bo danes potekal v milanskem gradu Sforzesco. Tu bodo ob 19. uri gostili tržaškega pisatelja in literarno kritičarko Tatjano Rojc. Priložnost za pogovor, ki sodi v štiridnevni festival BookCity, je skorajšnji izid italijanskega prevoda romana Mesto v zalivu. Skoraj šestdeset let po izidu knjige, katere naslov je postal že skoraj vsakodnevni sinonim za Trst, bo namreč pri milanski založbi Bompiani izsel tudi italijanski prevod, pod katerega se podpisuje Marija Kacin. Knjiga naj bi izšla prihodnji teden, morda pa nekaj izvodov na voljo že danes.

Pogovor s pisateljem bo vodila Tatjana Rojc, osredotočen pa naj bi bil predvsem na Pahorjevo doživljjanja Trsta, ki je, kot znano, med protagonisti večine njegovih romanov. Seveda tudi leta 1955 v Kopru izdanega Mesta v zalivu, v katerem je tržaški pisatelj opisal dogajanje okrog septembra 1943, ko se je po kapitulaciji Italije vrnil domov, se za las izognil nemški aretaciji in se pridružil ilegalnemu antifašističnemu gibanju. (pd)

NOVA GORICA - Koncert v Kulturnem domu

Preplet sodobne in renesančne glasbe

Novembrski abonmajski koncert Kulturnega doma Nova Gorica je bil v znamenju saksofona. Saksofonski kvartet 4saxess je pripravil nekoliko drugačen koncertni program, kjer se je sodobna glasba na ustvarjalnost prepletala z baročno glasbo – s skladbami iz obdobja, ko saksofon še ni obstajal. Kot posebne goste je pri izvedbi tega zanimivega programa kvartet 4saxess, v sestavi Leva Pupisa, Oskarja Laznička, Primoža Fleischmana in Dejana Prešička medse povabil luksemburškega flautista Carla Jansa ter dva domača glasbenika: flautistko Lizo Hawlina Prešiček in čembalisto Tomaža Ševška.

Na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana v sredini novembra že tradicionalno poteka festival Emona, na katerem predavajo in koncertirajo ugledni, mednarodno priznani domači in tudi glasbeniki. Tako je prišlo do sodelovanja med Carlom Jansom in kvartetom 4saxess. Z baročnim koncertom, s katerim so se predstavili na abonmajskem večeru v Novi Gorici, so nastopili tudi na festivalskem koncertu na ljubljanskem konservatoriju. Poslušalcem so glasbeniki žeeli pokazati nekaj drugačnega, zato so se odločili za drzno potezo in v program izbrali baročne mojstrovine.

Carlo Jans, predstojnik katedre za flauto in dirigiranje na Konservatoriju v Luksemburgu, je videl v povabili k izvedbi Koncerta v G-duru Domenica Cimarose in četrtega Brandenburškega Bachovega koncerta skupaj s štirimi saksofonimi, flautistko in čembalistom veliko profesionalnih izzivov, ki so mu vzbudili radovednost. »Na začetku sem bil nekoliko presenečen nad predlogom, da bi igral baročno glasbo sku-

paj s saksofonisti, vendar pa sem vedno pravil na nove pustolovščine in zato sem na sodelovanje pristal. Na koncertu se je izkazalo, da je bil predlog več kot odličen. Saksofonisti so se za izvedbo izjemno dobro pripravili, da so nazadnje zveneli "baročno". Vse so natančno naštudirali in čembalist je imel odličen vpliv na vse nas. Skrbelo me je, da bi kvartet saksofonov preglasil flavto, ampak do tega ni prišlo.«

Ob Bachovem Italijanskem in Brandenburškem koncertu ter Koncertu Domenica Cimarose sta bili na sprednu tuji dve slovenski ljudski v priredbah Janeza Gregorca in Vida Pupisa. To sta skladbi, ki ju je zasedala pred leti posnela na debitantski zgoščenki posvečeni ljudski glasbi v priredbah za saksofon slovenskih skladateljev. 4saxess je vnovič pokazal, da je saksofon v tem času visoko vrednoteno in cenjeno glasbilo. Glasbeniki so pripravili prvovrstni dogodek, kjer se je v pravi meri bohotila prefinjenost baročne glasbe podane z občutkom in predanostjo komornemu muziciranju, ki so se mu posvetili vsi člani v enaki meri. 4saxess je v baročnih delih z vso odgovornostjo zavzel vlogo orkestra in s čembalistom dajal prostor flautistoma, da sta prosto izrazila vse lepoto inventivnosti solistične igre. Vpletljost in skupinsko igro, v katero so glasbeniki s svojimi občutki vlagali osebne note interpretacije, je kot rezultat dajala edinstvenost in zvočno polnost.

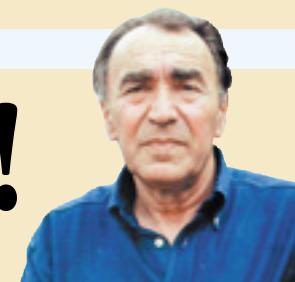
4saxess je poskrbel za lahketen zaključek večer in v dodatku smo saksofon občudovali v svoji pristni polnosti medninastega zvoka s Charlestonom Igorjem Lundra.

Metka Sulič

TOMIZZEV DUH

Puoj jenu mouč!

MILAN RAKOVAC

November in december sta meseca, ko je treba treba malce predahniti, tako so pravili naši starci, ki so si le pozimi lahko oddahnili od muke na zemlji ... Če se še niste odločili, kam bi se odpavili, pridite v Istro. Zakaj? Sedaj je čas ENOGASTRONOMIJE (jej, pij, kantaj in mučil). Kje? Tu je koledar: Dnevi tartufov, Livade, Buzet, Motovun, do konca novembra. Festival (!) polenete v Poreču do 21. 11. Dnevi istrske malavazije od 5. do 8. 12. v Brtonigli. Dnevi jadranskih lignjev od 1. 12. do 6. 1. 2015 v Umagu, Bujah, Brtonigli ... Najbolj privlačni so Dnevi odprih vrat kmečkega turizma po celi Istri: Botra Marija, Dol, Dušani, Ferlin, Ondina, Klaj, Montižel, Stara Štala, Pineta, Sia, Štefanić - za pičilih osemdeset kun (cca deset evrov) lahko vsako novembrsko nedeljo pri teh ponudnikih dobite kompleten menu s pijačo. Rezervacije sprejemajo na spletni: www.agroturizam.prijava.com.hr ali www.azrri.hr. Lahko si privoščite recimo boškarinova rebrica na žaru, jagenjčka v kozici, bišteko v slivovem toču, klobase in ombolo, njoke in fuze z divjadičnem golažu, ter novogleta - fešte.

Kaj je zdaj to - brezplačna reklama? Ej; (nekorektno) promoviram AZRRI (agencija za ruralni razvoj Istre): mi je pa žal, ker osebno ne bom mogel pokusati teh dobrot ... Kaj mu je slabo, temu kolumnistu, poreče kdo od bralcev, pa kaj piše o banalnostih vsakda-

na? Ja. Siti in pijani od bede, skušamo vsaj kakšno minutko - živeti ...

E no, a! Pravijo mi, ao, mulo, kaj pa će bi malce ustavil konje? Kriza je, seveda je, fašisti camisa bianca e vetrura nera biemevu so tu. So, so. Ma je forši još to ča lipega na ten svitu istrijansken, e dintorni? Ter si Istrijan, pak piši jeno malo ča je novega u Istri. OK. Blaženi mir po Istri, čo muo. Ma ča će reći? A ma, a bo: istrski cesar Nino (Jakovčić) je v Bruxellesu, nova škvaldra v Istri je pačifika, škveri imaju dela koliko češ, vina je, ulja je, intanto pax in domus Histriae. Odlično, pravim, kaj pa bomo s krizo? Lepo: KANTAJ I MUČI, ossia CANTA E TASI, ali PUOJ IN MOUČ! Od Martinovega pa do novega leta - fešte.

Šalo na stran. Istrska enogastronomija se je te dni resno predstavila Wine Festivalu v Meranu in na svetovnem gurmanskem kongresu v Alicanteju. Direktor županijske Turistične skupnosti Ivošević: »Založba Touring Club Italia ... je prvič v tem vodilču predstavila Istro na 16 straneh, z napovedjo na naslovnic in z natančnim opisom istrske turistične ponudbe ter zgodovine vinogradništva, 16 vinarjev pa je uvrščenih v prestižni katalog.« Ugleđno nagrado Corona so prejeli Franc Arman za malvazijo 2009, Giorgio Clai za refošk 2007 in Benvenuti za momjanski muškat 2007. Trojica naših vinarjev Cordonica, Veralda in Vivoda je prejela dru-

go nagrado Golden star, Istra pa se je uspešno predstavila tudi z avtohtonimi proizvodi: kozjim sirom Aleša Winklerja iz Stancije Kumparička pri Krnice, filejem boškarina Agencije za ruralni razvoj Istre, istrskim pršutom iz Tinjana in ekstradeviškim oljem Družinskega gospodarstva Stojnič iz Tara.

Morda vas pot zanese v Barbaran: če bi radi slišali pristen zven Istre, lahko tam naslednjii petek v okviru tradicionalnega srečanja ljudskih pevcev prisluhnete arhaičnemu načinu petja na »tanko« in na »debelo«, ki sega v čas pred temperirano glasbo (minogrede, ta način istrskega petja je uvrščen na Unescovo listino nematerialne svetovne kulturne dediščine) in ga od Pirenejev tja do Hindukuša le še redko kje najdemo.

Zraven seveda lahko tudi zapojetete: »Hojmo mi mala na samanj/ na samanj/ ču ti ja kupit kolačič, kolačič...« Ko se boste napeli, najedli in napili, lahko skočite na knjižni sejem Sa(n)jam knjige v Pulju. 4. 12. bo dobro biti tam, saj bosta Vlado Kreslin in Livio Morosin družno zapela himno knjigi Dajte mi libar. Za majhen denar si kupite knjigo, srečate kakšnega pesnika iz mesa in krvi ... pa nazaj spet v oštarijo ... Kjer malo - pomolčite. Cussi-culli smo remengo, alora almeno eno malo veselj.

Toliko za danes, ampak, brez skrbi, naslednjic spet o resnih zadevah. Perchè qua ghe vol un ribalton, altrochè scinche!

BRISBANE - Danes in jutri avstralski vrh skupine G20

Na dnevnem redu ebola in rast gospodarstva

BRISBANE - Predsednika ZDA in Rusije, Barack Obama in Vladimir Putin, predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker ter vrsta drugih voditeljev, med drugim iz Kitajske, Indije, Brazilije in Južne Afrike, bo prihodnja dva dneva v avstralskem Brisbanu na vrhu skupine G20 govorila o vrsti tem - od Ukrajine in ebole do rasti globalnega gospodarstva in davkov. Vrh G20 bo sicer sledil seriji srečanj svetovnih voditeljev v minulih dneh na vzhodni polobli - najprej so se zbrali na vrhu foruma Azijско-tihomorskega gospodarskega sodelovanja (Apec) v Pekingu, nato pa še na vrhu Združenja držav Južnoafriške Azije (Asean) v Mjanmarju.

Skupina G20 združuje največja svetovna gospodarstva, ki skupaj predstavlja dve tretjini svetovnega prebivalstva in tri četrtine svetovne trgovine: države članice oziye skupine G8 - ZDA, Kanada, Japonska, Rusija, Nemčija, Velika Britanija, Francija in Italija - ter Evropsko unijo, Mehiko, Brazilijo, Argentina, Južnoafriško republiko, Turčijo, Indijo, Kitajsko, Indonezijo, Južno Korejo, Savdsko Arabijo in Avstralijo.

Vrhunskih srečanj G20 se praviloma udeležujejo tudi najvišji predstavniki Svetovne banke, Mednarodnega denarnega sklada (IMF) in Združenih narodov. Skupini letos predseduje Avstralija, ki zato tudi gosti tokratni vrh. G20 obstaja že vse od leta 1999, a zares zaživel je desetletje kasneje, ko je svetovna gospodarska in finančna kriza razkrila nujnost širšega, globalnega usklajevanja in ukrepanja. Od takrat je prevzela primat od G8 in se uveljavila kot glavni forum za mednarodno gospodarsko usklajevanje.

Osnovni cilji G20 so ukrepi za krepitev svetovnega gospodarstva, nadzor finančnih trgov in reforma mednarodnih finančnih institucij. Tokrat naj bi voditelji podpisali strategijo, ki bo, kot zatrjujejo, v prihodnjih petih letih zagotovila dve odstotni točki višjo rast svetovnega BDP od predvidene ter prinesla dodatna dva biliiona dolarjev in milijone delovnih mest.

Clovekoljubna organizacija Oxfam je vrh G20 poleg tega v četrtek pozvala k odločnejšemu ukrepanju proti davčnim utajam s strani multinacionalik, ki miliardne dobičke skrivajo v davčnih oazah, ter za ustavitev nevarne tekmec med državami, katera bo bolj znižala davke za podjetja in privabila čim več kapitala. Kot so opozorili, za boj proti revščini ni dovolj le rast, ampak tudi delitev dobičkov. »Večja pogača prinese le malo, če si globalne elite zase jemljejo vse večje kose.«

Tako voditelje kot medije - v Brisbanu pričakujejo okoli 2000 novinarjev - bo verjetno posebej zanimalo, kaj bo imel na to temo povedati novi predsednik Evropske komisije in dolgoletni premier Luksemburga Juncker, potem ko se je nedavno znašel v središču davčne aferje LuxLeaks.

G20 pa nikakor ni le gospodarski, ampak tudi politični forum - še posebej ko se tako kot tokrat sestajajo voditelji. Med osrednjimi temami vrha bo zagotovo tudi kriza v Ukrajini, ki ji ni videti konca oziroma se - ravno nasprotno - znova zaostruje.

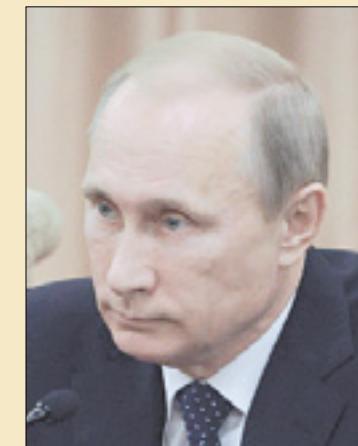
Posebne pozornosti bo deležen ruski predsednik Putin, ki se letos ne druži ravno pogosto z zahodnimi kolegi. Med drugim so se voditelji najrazvitejših držav na svetu v znak protesta zaradi Ukrajine poleti po petnajstih letih prvič sestali brez ruskega predsednika - v sestavi G7 v Bruslju namesto v sestavi G8 v ruskem Sočiju, kakor je bilo sprva načrtovano.

Potem ko sta se Obama in Putin ob robu vrhu Apeca v torek večkrat na kratko sestala in »izmenjala nekaj besed« o Iranu, Siriji in Ukrajini, ponovno srečanje voditeljev v Avstraliji sicer ni predvideno, so v četrtek sporočili iz Bele hiše. Je pa Mo-

Skupina G20 združuje največja svetovna gospodarstva, ki skupaj predstavljajo dve tretjini svetovnega prebivalstva in tri četrtine svetovne trgovine.

ANSA

Vladimir Putin

ANSA

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je pred odhodom v avstralski Brisban na vrh skupine G20 ponoval, da sankcije ZDA in Evropske unije proti Moskvi ne škodujejo le Rusiji, temveč svetovnemu gospodarstvu. Po njegovem mnenju so sankcije napaka in v nasprotju s mednarodnimi trgovinskimi dogovori. V pogovoru za rusko tiskovno agencijo Itar-Tass je Putin tudi dejal, da so sankcije nezakonite. »So v nasprotju z mednarodnim pravom, saj se sankcije lahko uvedejo samo v okviru Združenih narodov in Varostnega sveta ZN, je povedal Putin in dodal, da so sankcije tudi v nasprotju z načeli Svetovne trgovinske organizacije, ki so jo ZDA pomagale ustanoviti, sedaj pa ta načela kršijo.«

»Sankcije nam seveda povzročajo nekaj škode, a so škodljive tudi za njih, ker v bistvu spodbujajo celoten sistem mednarodnih gospodarskih odnosov,« je zatrdil Putin.

Ruski predsednik, ki je medtem včeraj že prispev v Brisban, se bo udeležil vrha G20, ki se bo začel danes in na katerem bo poudarek na spodbujanju svetovne gospodarske rasti. Putin je dejal, da na vrhu ne bo izrecno opozarjal na sankcije, da pa bo o njih govoril, če ga bodo o njih vprašali.

Potrdil je, da se bo ob robu vrha srečal z nemško kanclerko Angelo Merkel. Nemčija pa je v luči evropskih sankcij posvaril, da gospodarsko sodelovanje z Rusijo ohranja 300.000 delovnih mest, ki bi lahko izginila, če se prekinejo poslovne pogodbe, ki jih je Nemčija podpisala z Rusijo.

Na vrhu se bo po napovedih Pariza Putin sestal tudi s francoskim predsednikom Françoisom Hollandom, in sicer v soboto.

EU in ZDA so sankcije proti Rusiji uvedle zaradi priključitve ukrajinskega polotoka Krim in vloge Moskve pri uporu separatistov na vzhodu Ukrajine. Britanski premier David Cameron, ki se bo prav tako udeležil vrha G20, je včeraj Moskvo opozoril, da bi jo lahko doletele nove sankcije, če se ne bo zavezala rešitvi konfliktu na vzhodu Ukrajine, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Ob tem je in Canberri ravnanje Rusije v Ukrajini označil za ne sprejemljivo.

AMAN - Po pogovorih Johna Kerrya v jordanski prestolnici

Dostop do mošeje Al Aksa zagotovljen vsem Palestincem

AMAN / JERUZALEM - Ameriški zunanjji minister John Kerry je v četrtek po pogovorih v Amanu povedal, da so se dogovorili o korakih za zmanjšanje izraelsko-palestinskih napetosti glede mošeje Al Aksa v Jeruzalemu. Prvič po več mesecih so nato danes dovolili dostop do mošeje vsem Palestincem ne glede na starost. »Sprejete so bile trdne zaveze o hranitvi statusa quo na svetih krajin v vzhodnem Jeruzalemu,« je v četrtek zvečer povedal novinarjem Kerry po pogovorih z izraelskim premierjem Benjaminom Netanjahuem in jordanskih kraljem Abdulahom II., posvečenim pomiritvi napetosti v vzhodnem Jeruzalemu.

Dejal je, da sta se Izrael in Jordanija, ki ima skrbniške pravice nad muslimanskimi svetimi kraji v Jeruzalemu, tudi soglašala, da bosta sprejela ukrepe za zmanjšanje napetosti in vzpostavitev zaupanja. Kakšne, ni pojasnil. Srečanje v palači jordanskega kralja je potekalo nekaj ur po Kerreyevem sestanku s palestinskim predsednikom Mahmudom Abasom v Amanu, ki ga je pred tem v sredo prav tako sprejel jordanski kralj. Pogovori so bili prav tako posvečeni zmanjšanju napetosti v Jeruzalemu.

Kerry se je za srečanje odločil po več tednov trajajočih nemirih v

Med včerajnjimi spopadi v Hebronu

ANSA

vzhodnem Jeruzalemu, ki so se v zadnjih dneh razširili na zasedena območja na Zahodnem bregu in med arabskimi skupnostmi v Izraelu, kar je sprožilo skrbi o možnosti izbruha nove palestinske vstaje. Nenime v Jeruzalemu so podžigale predvsem napovedi novih gradenj izraelskih domov v vzhodnem Jeruzalemu - ki si ga je Izrael priključil leta 1967, česar mednarodna skupnost ni nikoli priznala - pa tudi konflikti na območju mošeje Al Aksa, ki je sveto mesto tako muslimanov kot judov.

Te konflikte so v pretežni meri sprožili strahovi Palestinev, da bo Izrael molitev na območju dovolil tu-

di judovskim vernikom na podlagi zahtev skrajne judovske manjšine. V skladu s trenutnim dogovorom namreč lahko na Tempeljskem griču oziroma območju mošeje Al Aksa molijo samo muslimani, judje ga lahko obiščejo, molijo pa le ob Zidu objektovanja, ki se območja drži.

Po pogovorih v Amanu je izraelska policija včeraj sporočila, da imajo vsi muslimani, ne glede na starost, včeraj ob tedenski molitvi neomejen dostop do mošeje Al Aksa. Varnost na območju so okreplili v upanju, da ne bo konfliktov. Zaradi bojazni, da bi prišlo do nasilja, je bil že mesece mladim Palestincem prepovedan dostop do območja.

GORICA - Selitev urada za zemljiško knjigo je »nesmisel«

Občina, sodišče in odvetniki proti sklepu deželne uprave

Selitev goriškega urada za zemljiško knjigo v Gradišču ni le neutemeljena, ampak tudi škodljiva poteza: ob tem, da ne bo prišlo k racionalizaciji stroškov, bo geometrom, odvetnikom in občanom nasploh povzročala kar nekaj nevšečnosti. Tako trdijo župan Ettore Romoli, predsednik goriškega sodišča Giovanni Sansone in predsednik goriške odvetniške zbornice Silvano Gaggioli, ki so se včeraj sestali na županstvu, da bi izrazili nasprotovanje ukinitvi goriškega zemljiškognižnega urada in pozvali upravo Furlanije Julijške krajine, naj naredi korak nazaj. Dežela je namreč sprejela sklep, na podlagi katerega bo urad, ki ima sedež v Ulici Roma, priključen uradu za zemljiško knjigo v Gradišču. Del dokumentov so v nekdanji sedež ustanove Irfop v Ulici Bressani v Gradišču že odpeljali v prejšnjih dneh, selitev pa naj bi se zaključila do konca leta. Goriški urad bo ukinjen s prvim januarjem, ko bodo v novo poslopje preselili tudi osebje.

»Urad za zemljiško knjigo ni služba, ki bi jo lahko kar tako ukinjali, saj je njen delovanje povezano z upravljanjem teritorija,« pravi župan in dodaja, da je pred leti sam predlagal deželi, naj goriški, krmenski in gradiščki zemljiškognižni urad združijo v stavbi, kjer je imelo sedež goriško šolsko skrbništvo. »Ujeli bi dve muhi na en mah: ovrednotili bi palačo v Ulici Leopoldi, ki žalostno propada, in hkrati obdržali urad za zemljiško knjigo v Gorici, kjer ima ta sedež kataster in zemljiškognižni sodnik. Noro se mi zdi, da bi se morali občani za vsak vpis v zemljiško knjigo odpovedati v Gradišče,« poudarja Romoli. Predsednik sodišča ugotavlja, da je za uporabnike javnih storitev zelo pomembno, da imajo vse med sabo povezane službe sedež v istem kraju: »Zemljiška knjiga je sistem, ki nam daje pomembna jamstva pri prenosih premoženja. Zato da zemljiškognižni urad in druge službe, ki se ukvarjajo s temi prenosi, učinkoviteje delujejo, je koristno, da imajo sedež v istem mestu. Razdalja med enim in drugim uradom pomeni za uporabnike potrato časa, obenem pa ovira sodelovanje med osebjem raznih služb.«

Do odločitve dežele je zelo kritičen tudi predsednik odvetniške zbornice Gaggioli. »Selitev v Gradišče je iz ekonomskega vidika pravi nesmisel. Zgodba je podobna tisti, ki smo jo doživeli s priključitvijo sodišča iz Palmanove videmskemu okrožju. S tem stroškov niso krčili, temveč obratno. O racionalizaciji bi lahko govorili, če bi Palmanovo priključili goriški sodnji,« pravi Gaggioli, po katerem bi bilo veliko bolj logično, da bi urade za zemljiško knjigo iz Gradišča, Červinjana in Tržiča priključili goriškemu. Gaggioli se opozarja, da zbirajo podpise za peticijo, ki jo bodo izročili predsednici dežele FJK. Proti selitvi v Gradišče se je že izreklo preko 600 občanov. (Ale)

Vhod v sedež urada za zemljiško knjigo v Ulici Roma v Gorici

BUMBACA

GORICA - Uničil štirinajst parkomatov Vandala so izsledili, iščejo nove dokaze

Parkomat v Diazovi ulici

Izsledili so mladoletnika, ki naj bi bil odgovoren za poškodovanje štirinajstih parkomatov v goriškem mestnem središču, vendar zdi se, da ga zaenkrat zaradi poškodovanja zadostnih dokazov še niso ovalili. Šlo naj bi za sedemnajstletnika, ki živi v Gorici. Identitetu mladoletnika naj bi ugotovili s pomočjo posnetkov varnostnih kamer v bližini mest, kjer naj bi se izjavljal nad napravami. Preiskava je še v teku, saj sile javnega reda iščejo še druge dokaze, ki bi potrdili njegovo odgovornost.

Mladoletnik je s svojimi vandalskimi pohodi občino oškodoval za skupno 40.000 evrov. Toliko denarja je bilo potrebne za nakup osmih novih parkomatov; dva so namestili na Korzu Italia, dva na trgu pred občinsko palačo, dva v Ulici Roma ter dva v ulicah Bellini in IX Agosto. Nekaj poškodovanih parkomatov so popravili, neuporabne ostajajo tri naprave. Eden izmed še vedno poškodovanih parkomatov stoji v Ulici Diaz, le nekaj metrov stran od vojašnice finančne straže, drugi pa v neposredni bližini mestne hiše, na začetku Ulice De Gasperi.

Svetniško vprašanje na temo poškodovanih parkomatov je vložil načelnik svetniške skupine Forza Italia Fabio Gentile. »Zanimal me, ali bo občina sodelovala v morebitnem sodnem postopku kot oškodovana stranka,« sprašuje goriški občinski svetnik, ki ga tudi zanima, ali je mladenič parkomate »samo« poškodoval ali je iz njih tudi pokradel kovance. Gentile opozarja, da je vandalsko dejanje povzročilo veliko gmotno škodo: 40.000 evrov, ki so bili potreben za namestitev novih parkomatov, je treba prijeti izgubljeni dobiček, ki ga je občina imela zaradi nedelovanja naprav.

Vabimo Vas na odprtje likovne razstave slikarja

VLADIMIRJA KLANJŠČKA

ki bo v torek, 18. novembra 2014 ob 18. uri
v Kulturnem domu v Gorici (ul. Brass, 20)

Info: Kulturni dom - tel. +39 0481 33288; email: info@kulturnidom.it

GORICA Včeraj gorelo v Ulici Cocevia

Škoda velika, poškodovanih ni

V stanovanju v Ulici Cocevia je včeraj izbruhnil požar, v katerem je nastala večja materialna škoda. Gasilci je okrog 14. ure poklical občan, ki je opazil, da iz ene izmed tamkajšnjih starih palač uhaja gost dim. Gasilci so bili čez nekaj minut na kraju. Ogenj so kmalu ukrtili, a je ta pred njihovim prihodom že uničil dober del stanovanja. Najhujšo škodo je povzročil v dnevi sobi, kjer so zgoreli divan in drugi koski pohištva, nekaj škode je povzročil tudi v drugih prostorih. Gasilci so ugotovili, da je ogenj poškodoval tudi pod in strop, zato so stanovalcu - šlo naj bi za priseljenca iz države izven EU - prepovedali vstopanje vanj. Vzrok požara ni še pojasnjen: po enem viru naj bi se vnel, ko ni bilo v stanovanju nikogar, po drugem pa naj bi ogenj nehotno povzročil stanovalec, ki je skušal ogreti stanovanje.

ŠEMPETER-VRTOJBA Brez uradne delitve moći

Župan Milan Turk si je utrdil položaj

Na konstitutivni seji so pred dnevi zasedali svetniki občine Šempeter-Vrtojba. Med šestnajstimi člani je precej novih obrazov. Enako število sedežev imata županova lista in SD, ostale stranke in liste imajo po enega predstavnika. Občinski svet naj bi tudi ta mandat deloval brez uradne koalicije in opozicije. Tesen rezultat sta po številu glasov na volitvah za občinski svet prav zabeležili SD in Lista Milana Turka. Slednja je prejela osem glasov manj kot SD, vseeno pa ima enako število svetnikov.

Županova lista Milana Turka je imela v prejšnjem sestavu tri, sedaj pa se je okreplila na pet svetnikov. Poleg podprtjana Iva Podberščiča jo zastopajo še Monika Gorjan Zavadlav, Alenka Poljsak, Darjo Fornazaric in Klavdija Bizjak. Pet svetnikov ima tudi SD, kar pomeni enega manj kot v mandatu 2010-2014. Stranko v tem občinskem svetu zastopajo Dejan Koglot, Vlasta Mozetič, Jože Rupar, Tina Gorkič in Stanislav Rijavec. Ostale v mestni svet uvrščene stranke in liste imajo po enega predstavnika: SDS Aljoša Makovca, DeSUS Jožefa Batističa, NSi Marijo Osvald, Barbara Pavlin zastopa svojo istoimensko listo, Sebastjan Arčon Listo Priložnost za prihodnost in Nataša Valenčič SMC.

Župan Milan Turk si je v tem mandatu z višjim številom svetnikov sicer bolj utrdil položaj, toda tudi ta mandat naj bi potekal brez razdelitve moći oziroma brez uradne koalicije in opozicije kot v prejšnjem sestavu. Uradno se namreč nič ne opredeli za eno ali za drugo. SD naj bi sicer zastopali bolj opozicijsko držo, ostali glasovi pa so, kot rečeno, porazdeljeni na posamezne predstavnike list in strank. (km)

RONKE - Na avtobusu podjetja APT

Grozil z nožem

Zaskrbljenost sindikata FILT-CGIL zaradi novega nasilnega izpada

Na progi med ronškim letališčem in Trstom je bil šofer pokrajinskega prevoznega podjetja žrtev nasilnega izpada, potem ko je do podobnega dogodka le nekaj dni prej prišlo pred goriško železniško postajo.

»Šofer je bil namenjen iz Ronk proti Trstu, vendar ga je med vožnjo začel zmerjati eden izmed potnikov, ki je nato iz žepa povlekel žepni nož, kar je na avtobusu sprožilo preplah. Sindikat FILT-CGIL izraža solidarnost šoferju in vsem ostalim potnikom, hkrati pa seveda dogodek ostro obsoja,« poudarja Valentino Lorelli, deželni tajnik sindikata FILT-CGIL, ki opozarja, da so podobni nasilni izpadi na žalost vse bolj pogosti. »Šoferji so posebno pod udarom nasilnežev, saj opravljajo svoj poklic tudi v urah in krajih, ki niso ravnini varni. Socialna stiska je vse hujša tudi v naših krajih, kjer se tovrstni dogodki nekoč niso dogajali. Spritočno tega je treba čim prej sprejeti ustrezne ukrepe, da bo varnost osebja in potnikov zagotovljena,« poudarja Lorelli, ki je po novem nasilnem izpadu že zaprosil za srečanje vodstvo podjetja APT.

»Dobro vemo, da tudi novi varnostni ukrepi niso dovolj, če ni zadostnega nadzora sil javnega reda v nekaterih krajih in urah; zaradi tega je toliko bolj pomembno, da vse pristojne institucije stopijo skupaj in koordinirajo ukrepe za zagotovitev varnosti,« poudarja Valentino Lorelli. Zahteva sindikata FILT-CGIL je še toliko bolj upravičena, če upoštevamo, da sta s dva nasilna izpada sledila v roku nekaj dni. V Gorici je v nedeljo nasilni moški najprej ozmerjal in nato s pestjo udaril šoferja pokrajinskega prevoznega

Na avtobusu podjetja APT BUMBACA

GORICA - Konec meseca v mestu 250 stojnic in 90 vrtiljakov

Sejem pred vrti

Andrejev praznik bo uvod v Goriški december - Iščejo organizatorja silvestrovanja na Travniku

Z Andrejevim sejmom se bo konec tekočega meseca začel niz prazničnih prireditev »Dicembre goričano« (Goriški december), ki ga goriška občina prireja v sodelovanju z združenjem trgovcev in drugimi ustanovami. Sejem bo v mestnem središču potekal od sobote, 29. novembra, do ponedeljka, 1. decembra, vrtljaki in druge zabaviščne naprave pa bodo v Gorici ostali vse do 8. decembra.

Po besedah pristojne občinske odbornice Arianne Bellan bo obseg sejma

podoben lanskemu. Hrano, oblačila in drugo blago bo na stojnicah ponujalo okrog 250 trgovcev, vrtljakov pa bo približno 90. Med Andrejevim sejmom bo potekala tudi pokušna vin, starodavna tradicija, ki jo je lani - prvič po več desetletjih - obudila skupina mladih Goričanov. Druge podrobnosti, pravi Bellanova, bo občinska uprava razkrila v prihodnjih tednih, ko bo predstavila niz decembrskih prireditev. Njihov vrhunc bo silvestrovjanje na Travniku, za katero že iščejo organizatorja. Razpis je

objavljen na spletni strani goriške občine, rok za prijavo se izteče v ponedeljek, 17. novembra, ob 12. uri.

Dober teden pred začetkom Andrejevega sejma bodo v Gorici stopile v veljavno prve prometne omejitve. Prepoved parkiranja bo na parkirišču v Ulici Oriani v veljavi od 19. novembra, na ploščadji pri Rdeči hiši pa od 22. novembra. V Ulici Cadorna in na parkirišču med ulicama Santa Chiara in Cadorna bo prepoved parkiranja stopila v veljavno 24. novembra. (Ale)

Na lanskem sejmu

NOVA GORICA - Turneja »Napravimo to deželo spet sproščeno!«

Laibach dvakrat

GORICA - SNG oglašuje tudi čez mejo

»Italijanski« plakati vznemirili Teater napoveduje dvojezične

Italijanski plakat na goriški ulici (zgoraj) in napovedani dvojezični plakat (levo)

Organizerji koncerta skupine Laibach, ki bo 28. novembra v novgoriškem Slovenskem narodnem gledališču (SNG), koncert oglašujejo tudi čez državno mejo. Toda vseh dvanajst plakatov, ki so razobešeni po Gorici, je natisnjena z golj v italijsčini.

Na to se je včeraj javno odzval Julian Čavdek, pokrajinski tajnik stranke Slovenske skupnosti (SSk): »Potem ko se Slovenci v Italiji vsakodневno borimo za vidnost slovenščine na našem narodnostenem ozemlju in na teritoriju občin, ki spadajo v območje izvajanja zaščitnega zakona 38/2001, kulturne ustanove iz Slovenije objavljajo plakate izključno v italijsčini.« Čavdek se sprašuje tudi, ali se organizatorji dogodka, v tem primeru novgoriški SNG, zavedajo, kako to slabo vpliva na vsa prizadevanja slovenske na-

rodne skupnosti v Italiji za ohranjanje in razvoj lastne identitete in jezika.

V novgoriškem SNG so se včeraj na opozorilo takoj odzvali. »Popolnoma razumemo vaš odziv na plakate za koncert skupine Laibach, ki so izobešeni v Gorici,« odgovarjajo Čavdku in vsem, ki so jih plakati v italijsčini vznemirili. »Povsem nehotič in zaradi človeške napake so bili natisnjeni le v italijsčini. Hvala, da ste nas opozorili. Ta trenutek

si prizadevamo, da bi bili plakati še danes ali vsaj čim prej takšni, kakršni bi morali biti dvojezični,« je včeraj v odgovoru zapisala Dominika Prijatelj, odgovorna za stike z javnostmi v novgoriškem SNG, kjer so takoj včeraj dali natisniti ustrezne nalepke z manjkajočim besedilom v slovenščini. Te bodo v najkrajšem možnem času pritrdirli na obstoječe plakate, so včeraj zatrdirili tudi za Primorski dnevnik. (km)

SOVODNJE - Jutri pri Kulturnem domu

Martin z razstavo

Na stojnicah ponudba umetniških in okrasnih izdelkov ter domačih jedi

Jutri od 11. ure dalje, takoj po maši, bo v Sovodnjah ob zahvalni nedelji tudi tradicionalno martinovanje. Praznovanje bo pri Kulturnem domu, kjer potekajo še zadnja obnovitvena dela; slavnostno odprtje s poimenovanjem doma bo sredi decembra.

Martinovanje se bo začelo z nastopom otroškega zbora Kulturnega društva Sovodnje pod vodstvom Jane Drasič. Pevskemu uvodu bo sledil blagoslov kmečkih pridelkov in orodja. Dopoldansko dogajanje bodo popestrile stojnice, na katerih bodo na ogled in naprodaj umetniški in okrasni izdelki ter domače jedi, ki jih bodo predstavili krajanji oz. skupine in šole iz sovodenjske občine. Kljub vse

manjemu številu pridelovalcev vina na občinskem ozemlju in ne ravno izredni letini bo tudi letos mogoče okusiti žlahtno kapljico ob domaćem kruhu, ki ga vsako leto ponudijo vaščani. Lovska družina pa bo - kar je že običaj - poskrbel za pokušnjo srninega golaža. Poleg stojnic in ponudbe domačih dobrot si bodo prisotni lahko tudi ogledali razstavo, posvečeno stoletnici začetka prve svetovne vojne. Ob posnetkih goriških krajev v vojnem času bodo razstavljeni tudi vojaški in drugi predmeti iz vskdanjega življenja. Razstava v spodnjih prostorih Kulturnega doma sta uredila Davide Bregant in njegov oče Luigi; jutri bo na ogled med 11. in 16. uro.

GORICA - Licenca

Gostinec ali trgovec?

Želiš prevzeti gostinsko dejavnost ali trgovino z jestvinami, vendar nimaš poklicne licence in potrebnih izkušenj s področja tozadovne zakonodaje? Iz goriške zveze trgovcev Confcommercio sporočajo, da njihovo hčerinsko podjetje Terziaria prireja decembra in januarja tečaj za pridobitev licence SAB, ki je potrebna za opravljanje gostinskega poklica. Tečaj traja devetdeset ur, potekal bo na sedežu zveze Confcommercio v Ulici Locchi v Gorici. Ob zaključku bo mogoče pridobiti tudi certifikat OSA. Prijave zbirajo na sedežu združenja trgovcev Confcommercio v Ulici Locchi v Gorici; interesični lahko dobijo vse potrebne informacije in pojasnila na telefonski številki 0481-582825 in na naslovu elektronske pošte formazione@confcommerciogorizia.it.

TRŽIČ - Občina

Dosegli dogovor za odprtje bazena

Dejavnost naj bi stekla 24. novembra

V Tržiču bodo v kratkem končno spet odprli občinski bazen. V ponedeljek, 17. novembra, bodo podpisali pogodbo z novim upraviteljem objekta - društvo Arca Nuoto. Novi upravitelji bodo prihodnji teden opravili nekaj manjših vzdrževalnih posegov, tako da naj bi bazen ponovno odprli javnosti v ponedeljek, 24. novembra. Informacije o urnikih in tečajih bodo v kratkem objavili na spletni strani www.arcantuoi.it. »Končno se je naša ustrezena rešitev,« poudarja tržički podžupan Omar Greco in pojasnjuje, da so v reševanje zadeve vložili kar nekaj truda in dobre volje. »Novi upravitelji bi na podlagi pogodbe morali odpreti bazen komaj januarja, vendar so pristali na dogovor o predčasnem odprtju, zato radi cesar smo jim seveda hvaležni,« poudarja Greco.

MEJE, OGRAJE, ZIDOV IN PREČKANJA

»Nedelja metel« ima prednika v Dolini solza

Meje, ograje, zidovi, mreže, plotovi, prehodi, mostovi, prečkanja, ceste, reke in zračni koridorji. Vse polno in vse preplete, hkrati ali v zaporedju. Bolj in manj odmevno. Berlinski zid kljub odpravi odmeva po vsem globusu, tisti v rabi v Gazi, Maroku in Mehiki veliko manj ali nič.

»Nedelja metel« v Rožni Dolini in pri Rdeči hiši je v zadnjem desetletju po popularnosti rasla v očeh in zavesti občanov. Zanimivo je vedeti, da pojavi ni bil osamljen in edinstven, kar pa ne jemlje ničesar njevi patini in pojavnosti.

Trije datumi so primerni za objavo spodnjega zapisa: obletnica prečkanja pri Rdeči hiši, točen dan obletnice dogodka pri Fernetičih, ki pa ni znani (razen morda v Žaveznih ali beograjskih arhivih), ali nazavava na okroglo obletnico rušenja zidu v Berlinu. Slednji dogodek je še najbolj odmeval pred nekaj dnevi.

Zadnjih nekaj let že vrabci na streh čivkajo o goriški »nedelji metel«. Nekaj desetletij je vladala o dogodku z dne 13. avgusta 1950 popolna tišina, ker ni bilo »political correct« navajati, kaj sele priznati, da se je demarkacijska črta začela krhati tako zgodaj. Treba je bilo gojiti mit o »železni zavesi«, ki sploh ni bila takšna, kot se samovšečno izražajo vsi tisti, ki so kasneje ustvarili še en mit povezan z letom 2004 z nasmejanim Prodijem pred Severno postajo. Že dolgo let, pravzaprav nekaj desetletij prej, demarkacijska črta ni bila nikakršna velika ovira, prav tako ne meja po Osimskih sporazumih. Bile so nevšečnosti, ni pa bilo nepremostljivih ovir. Res je, da so anekdote hvaležno gradivo za razne dokumentarce, zlasti pa za samovšečne ustne in pisne komentarje italijanskih publistov, ki »jovo na novos med opise vnašajo omalovaževalne cvetke na račun prebivalcev v Slovenije.

Obstajaj tudi obratne anekdote. Sam sem na primer leta 1960 šel prav pri Rdeči hiši čez demarkacijsko črto brez prepustnice, ker sem jo bil pozabil v Trstu, kjer sem tedaj prebival. Seveda je bilo število prehodov s prepustnico omejeno na štiri vsaki mesec, a kje je že to? Sicer pa so spominili in izkušnje s prehajanjem demarkacijske črte in kasnejše meje različne. Meni ni bilo nikoli treba na poseben pregled, na odpiranje prtljažnika in za ožje sorodstvo velja isto ... Da pa nisem smel kar tako »počez« prenesti v Italijo kakšnega arhivskega predmeta - na primer zgodovinski prapor Goriškega Sokola -, je samoumevno.

Tudi sicer se stalno omenja »zadrrost jugoslovanskih carinikov« zaradi kavbojk, vodovodnih pip, tehničnega materiala itd., o tem, da so italijanski cariniki pod sedeži iskali in otipavali govedino in teletino, stiskali za zavojčki cigaret in si beležili meril-

ce bencina na komandni plošči avtomobilov, pa nič! Kot minister Gregor v »Martini Krpanu«.

Sicer pa je to pisanje izrecno namenjeno odkritju dogodka, ki je potekal nekaj mesecov pred množičnim prehodom v Gorici. Nikoli nisem slišal zanj, ko pa me je nanj povsem slučajno na nekem verskem

zadružništvu v Trstu.

Trije datumi so primerni za objavo spodnjega zapisa: obletnica prečkanja pri Rdeči hiši, točen dan obletnice dogodka pri Fernetičih, ki pa ni znani (razen morda v Žaveznih ali beograjskih arhivih), ali nazavava na okroglo obletnico rušenja zidu v Berlinu. Slednji dogodek je še najbolj odmeval pred nekaj dnevi.

Snidenju, ki sem ga novinarsko kril v Goriški, opozoril Lojze Ščuka, sedaj Novogoričan, sicer pa rojen in doma v Dutovljah, in sem povprašal še kakšnega sedemdeset ali osemdesetletnika, na primer Vilija Husuha od Ban, se je nekako odprla Pandorina skrinja. Tudi Ivan Ukmarič iz Dutovelj je potrdil dogodek pri Fernetičih.

Lojzetoč oče je bil poklicni mehanik. Med vojno je bil v IX. Korpusu zadolžen za oskrbo avtoparka. Sodeloval je tudi v krvavi bitki za Općine. Po vojni je delal v Dutovljah, Sežani, pri Tomosu, v Postojni ... Na Općinah so Ščukovi pred razmejitvijo imeli izposojevalnico koles, zlasti za Tržačane, ki so na Kras prihajali na kolevarske izlete. V družini so imeli tudi avtomobil Fiat Balilla. Z njim se je družina spomladi leta 1950 pripeljala v Sežano, pustila vozilo kilometer pred mejno črto in jo prepeščila. Ukmaričevi pa so do Fernetičev prišli s »fiakarjem«. Zakaj?

Razširilo se je obvestilo, da bo določenega dne, vsekakor ne na nedeljo, temveč sredi tedna, mogoče množično srečati sorodnike, ki so živeli v STO - Svobodnem tržaškem ozemlju. Javiti se je bilo treba na krajevnem policijskem uradu, kjer so izdajali dovolilnice samo Kraševcem. O

V Gorici pa tako: od bodeče žice ...

... preko množičnega preseganja ...

... do formalno dovoljenega prehajanja

množičnem izkoristku možnosti je po tolikem času težko soditi povsem točno, vsekakor pa je šlo za nekaj sto ljudi z obeh strani meje.

Dogodek je bil mogoč, ker sta se dogovorili Zavezniška vojaška uprava iz Trsta in ustrezna jugoslovanska uprava. Če upoštavamo zgodovinsko obdobje in dejstvo, da so meje nadzirali pripadniki graničarskega roda vojske, je nemogoče, da bi za pobudo ne vedeli tudi v Beogradu. In se je zgodilo, da so se zbrali ljudje v plitki in široki vrtaci - kasneje so jo ljudsko imenovali Dolina solza zaradi srečnih in tudi otožnih trenutkov, ki so jih udeleženci in udeleženki v njej doživeljali/e po ločitvi nekaj let. Vrtača leži na desni strani ceste z Općin v Sežano, vsekakor pa na ozemlju STO. Vreme je bilo sončno, toplo spomladansko. Kdo ve, ali se je pripetilo kaj podobnega tudi na območju Škofij, Orleka ali Mačkovej?

Snidenje se je spremenilo v prijetno dogajanje s hrano in pičajoči, ki sta se kar na lepem pojavili med ljudmi. Sedeli so med grmovjem na robu vrtace. Teran in pršut, mortadelo in sir so prinesli s seboj, niso pa smeli imeti pri sebi drugačnih predmetov, izdelkov. No ja, obmejno prebivalstvo pa se vedno znajde in kakšna steklenica žganja v eno smer in kos oblačila v drugo je tudi nekontrolirano odšlo »na drugo stran«. Ene in druge so pregledali ob vstopu na dogovoren prostor: na strani Slovenije graničarji, na strani STO (Italija) je suverenost nad Tržaško pokrajino pridobila kasneje, leta 1954) pa angloameriška MP Military Police in verjetno tudi »cerini«. Slednji so bili pripadniki uniformirane civilne neoborožene policije; največ med njimi je bilo Italijanov, a tudi kakšen Slovenec se je našel vmes. Zakaj smo jih tako poimenovali? Ker so nosili čelade, ki so spominjale na glavice tedanjih vžigalic. Slednje pa so bile prepojene z voškom - v italijanščini »ceri«, ljudsko torej »cerini«.

Vse kaže, da so pobudo za srečanje ob mejnem pasu, ki je trajalo okrog pet ur, dale množične organizacije Slovencev na Tržaškem s pozivom Zavezniški vojaški upravi, naj se dogovori z jugoslovanskimi oblastmi. Diskriminanta za pridobitev dovolilnice je bilo sorodstvo na drugi strani meje. Nekaj mesecev kasneje so se Ščukovi iz Dutovelj pripeljali v Rožno Dolino in »obiskali« Gorico 13. avgusta 1950.

Aldo Rupel

GORICA - ICM

Posvet v iskanju skupnih korenin

Goriški inštitut za srednjeevropska srečanja ICM prireja tridnevni posvet o prvi svetovni vojni in krizi srednjeevropske omike. Potekal bo ob koncu prihodnjega tedna v Gorici, na njem bodo sodelovali zgodovinarji in misleci iz raznih srednjeevropskih držav.

»Kljub številnim težavam nam je uspelo pripraviti izredno kakovosten program. S posvetom se pripravljamo na petdesetletnico našega inštituta, ki jo bomo praznovali leta 2016, pravi zgodovinar in hkrati predsednik inštituta ICM Fulvio Salimbeni, ki je včeraj na sedežu v Ulici Mazzini predstavljal potek dogajanja ob prisotnosti župana Ettoreja Romolija in predsednika Fundacije Goriške hranilnice Gianluigija Chiozze. Po Salimbenijevih besedah bo tudi letosnji posvet prispeval k iskanju skupnih korenin, izhajajoč iz predpostavke, da leži Gorica na stičišču med latinskim, slovenskim in germanskim svetom.

Posvet se bo začel v četrtek, 20. novembra, ob 10.30 v palači Attems Petzenstein z uvodnim nagovorom muzikologa in germanista Quirina Principeja, isti dan ob 15. uri pa bodo v palači Lantieri o vlogi kulturne v miru in vojni spregovorili Hanna Serkowska z varšavske univerze, predstavnik tržaške judovske skupnosti Mauro Tabor, slovenski književnik in prevajalec Andrej Capuder, Cristina Benussi s tržaške univerze, Ivano Cavallini z Univerze v Palermu, Gianpaolo Romanato z Univerze v Padovi, prevajalka Annapaola Landi in Francesco Pistolato z zavoda Irene. Ob 19.30 bo na Trgu sv. Antonia recital Quirina Principeja.

V petek, 21. novembra, ob 9. uri bodo o samomoru Evrope predavalni zgodovinar Fulvio Salimbeni, Szabó Gyozo iz Madžarske, David Macculi s konservatorijo iz Adrie, Maddalena Guitto (Österreichische Akademie der Wissenschaften), Alberto Gasparini (IUIES), Fulvio Senardi s tržaškega zgodovinskega inštituta in Marco Maria Tosolini s konservatorijo Tartini; poleg omenjenih bo o Vorančevem romanu *Doberdob* spregovorila Vesna Cunja z milanske katoliške univerze Sacro Cuore. Ob 15. uri se bo posvet nadaljeval v predavalnici goriškega sedeža tržaške univerze v Ulici Alviani. Na temo reševanja mednarodnih konfliktov bodo razpravljali William Klinger iz raziskovalnega središča v Rovinju, Rudolf Dinu z romunskega inštituta v Benetkah, admiral Ferdinando Sanfelice di Monteforte, Georg Meyer s tržaške univerze in Petra Svoljšak z zgodovinskega inštituta Milka Kosa. Ob 19.30 bo v kleti Castelvecchio nad Zagrajem gledališka predstava *Attimi lunghi come il sospiro*. V soboto, 22. novembra, ob 9. uri pa bo na sedežu Fundacije Goriške hranilnice srečanje z mladimi na temo vojne in miru.

JAMLJE - Zbrali so se vojni invalidi iz Italije in Slovenije

Vojna največje zlo

Na svoji koži so doživelji trpljenje in bolečino, zato si želijo miru in sodelovanja

Da bi ne bilo nikoli več vojn, si še zlasti želijo vojni invalidi, ki so v prvi osebi doživelji trpljenje in bolečino. V četrtek so se zbrali na turistični kmetiji Drejče v Jamljah, kamor so prišli tako iz Italije kot iz Slovenije. Že nekaj let si za vzpostavitev stikov med slovenskimi in italijanskimi vojnimi invalidi prizadeva Armando Ferletič, ki je predsednik njihove tržaške sekcije. Že lani sta se na Cerju srečala državna predsednica obeh združenj, Bernarda Traversaro in Janez Podržaj, konec avgusta pa so se predstavniki deželnega odbora vojnih

validov udeležili svečanosti v nekdanji bolnišnici Pavla v Sloveniji. Prireditelji takratnega srečanja so spominsko plaketo izročili tudi Giovanniju Piccu, deželnemu predsedniku vojnih invalidov. Da bi se odadolžili prirediteljem avgustovskega spominskega srečanja v Sloveniji, so jih v četrtek povabili v Jamlje. Na turistični kmetiji Drejče je Picco najprej izročil priznanja predsednikom štirih pokrajinskih odborov iz naše dežele; posebno priznanje je prejel tudi Lino Felician, član tržaškega odbora vojnih invalidov, ki je bil med drugo sve-

tovno vojno borec partizanske brigade Fontanot; z njim se je boril po raznih koncih Slovenije, saj je bila vključena v XI. korpus. Med boji je bil tudi ranjen, tako da je postal vojni invalid. Picco se je zahvalil za pomoc pri negovanju stikov s Slovenijo Klavdiju Sulič iz Doberdoba, ki skrbi za prevoze, potem pa je diplomo izročil tudi Francu Anderliču, ki je predsednik Društva vojnih invalidov za severno Primorsko. Vojni invalidi iz obeh držav so si za prihodnost zaželegli predvsem miru, saj še kako dobro znajo, kakšno gorje s seboj prinaša vojna.

Na srečanju vojnih invalidov v Jamljah

BUMBACA

VIPAVSKA Doživetja na Vertovčevih poteh

Društvo Matija Vertovec pripravlja jutri že 14. pohod po Vertovčevih poteh. Start bo med 7. in 9. uro pod mogočnim hrastom pred vasjo Ustje. Pohod bo potekal po krožni poti: Ustje-Dolenje-Sv. Marjeta-Planina-Ostri - vrh-Potok-Jakulini-Šmarje-Vrtovče-Lisjaki-Tevče-Uhanje-Ustje. Pot je nezahtevna, primerna tudi za družine z otroki. Hoja traja 4 do 5 ur s postanki pa nekoliko dlje. Osrednji postanek bo v Šmarjah: ob 11. uri bo maša v cerkvi Marijinega imena, ob 12. uri pa slovesnost pred spomenikom Matiji Vertovcu. Na voljo bo topla malica po zmerni ceni, obljubljava organizatorji.

Na poti se obetajo tudi druga doživetja: ogled prenovljene cerkvic sv. Marjeti, razstav intarzij na Planini, na Vertovčevi domačiji v zaselku Jakulini bosta pohodniki pozdravljali slovenska vinska kraljica Špela Štokelj in vipavska vinska kraljica Anja Kodele. Domačini bodo ob poti ponudili domače prigrizke in napitke, v cerkvici sv. Marjeti, na Planini in na Ustjah bodo na ogled različne razstave in predstavitve, na Vrtovčah bodo oživljali stare običaje, tam stoji tudi nova turistična informativna tabla. Ob zaključku pohoda bo popotnike pod hrastom pred vasjo Ustje pričakala kmečka tržnica z dobrotami vipsevskoga podežela. Startnine ni, priporočena je dobra po-hodna obutev; pohod bo potekal v vsakem vremenu. (km)

ŠEMPETER Sejem stare vojaške opreme

Društvo Soška fronta iz Nove Gorice prireja tradicionalno srečanje s preteklostjo, že 17. po vrsti, ki bo potekalo jutri med 9. in 14. uro v Športnem centru HIT pri Šempetu.

Shod zbiralcev stare vojaške opreme in drugih starin privablja stotine ljubiteljev vojaških predmetov, literature, zemljepisov, razglednic, fotografij in še marsičesa. Ponudniki in gostje prihajajo iz raznih evropskih držav, v kolikor Šempetski sejem vejlja za enega najbolje založenih in obiskanih v tem delu Evrope. Na njem se bodo predstavili Društvo Soška fronta Nova Gorica, Zadruga Grande de Guerra FVG - Sentieri di Pace iz Trsta, AC Isonzo iz Gorice, Društvo Prijatelji Dolomitov z Dunaja, Društvo SANG (soft air) iz Nove Gorice, Združenje lastnikov starih vojaških vozil iz Gorice, Fundacija poti miru iz Kobarida in Park vojaške zgodovine iz Pivke.

Obiskovalcem bo na razpolago nova, 9. številka revije *Na fronti*. Pri društveni stojnici bo potekala tudi predstavitev knjige *Tako znako nosim jaz...* avtorja Davida Erika Pipana. Na ogled bo še priložnostna razstava *Vojaška saniteta med prvo svetovno vojno*. Med 9. in 15. uro pa si bodo obiskovalci sezma lahko ogledali stalno razstavo *Šempeter in okolina med prvo svetovno vojno*, ki je postavljena v bunkerju pod Šempetsko pošto. (vip)

Izleta in Bodeča Neža

V okviru niza »Kjer se Kras un Soča srečata« v organizaciji združenja Juliaest in s pokroviteljstvom LAS Kras bo jutri ob 10. uri s trga pred železniško postajo v Zagradu startal izlet z gorskim kolesi po poteh prve svetovne vojne; vodil bo instruktor Robert Tabai. Ob isti uri bodo izpred centra Gradina pri Doberdalu krenili na pot pohodniki s spremstvom Elise Dezan, poznavalke prve svetovne vojne. Udeležba je brezplačna. Voden potepanje po Krasu se bo zaključilo v kleti kmetije Grad Rubije na Vrhu, kjer bo Prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela ob 18. uri ponudilo koncert Bodeče Neže z naslovom »V jesenski tih čas - Melodije in pesmi ob 100. obletnici prve svetovne vojne«; s poezijo in glasbo se bodo prepletale podobe Krasa in prizori vojne.

O maceriranih vinih

Maceriranim vinom, za katera se uveljavlja ameriški naziv »orange wine«, bo posvečen posvet, ki bo danes od 10. ure dalje potekal v dvorani Bergamas v Gradišču. Prirejajo ga pobudniki nagrade Noë; podelili bodo tudi priznanja, med drugim družini staroste goriških vinogradnikov, stolnemu Liviu Fellugi.

»Emocije iz Gorice«

Na sedežu kulturnega Foruma v Ascolijski ulici v Gorici se danes ob 11. uri začenja dvodnevna prireditev »Emocije iz Gorice - Tri ženske na potepu - Podobe, barv, glasovi«. Ob 16. uri bo imel besedo Andrea Bellavite, pel bo zbor Ars Musica, sledila bo družabnost.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.45 »Doraemon«; 17.30 - 20.45 »Interstellar«. Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »La scuola più bella del mondo«. Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 21.40 »Torneranno in prati«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.40 »Un fantasma per amico«; 17.20 - 20.30 »Interstellar«. Dvorana 2: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.15 »Andiamo a quel paese«. Dvorana 3: 15.30 - 17.30 - 20.10 - 22.10 »La scuola più bella del mondo«. Dvorana 4: 16.40 »Doraemon«; 18.15 - 20.10 - 22.10 »Tre tocchi«. Dvorana 5: 15.45 - 17.15 - 20.00 - 21.30 »Torneranno i prati«.

Razstave

V OBČINSKEM MUZEJU TERITORIJA v Krminu bodo danes, 15. novembra, ob 18. uri odprli samostojno razstavo goriške likovnice Laure Grusovin. Na ogled bo okrog 50 del iz obdobja zadnjih dveh let.

V GORIŠKEM MUZEJU V GRADU KROMBERKU

je na ogled bogata razstava o prvi svetovni vojni, pod naslovom »Kam usoda jih je peljala«. Poleg splošne predstavitev dogodkov pred sto leti, posebej prikazuje usode slovenskih vojakov in častnikov v avstroogrski vojski ter usode ujetnikov. Voden ogled (za skupine) je možen med tednom med 9. in 17. uro, ob nedeljah in praznikih pa med 13. in 19. Za vodstvo po razstavi poklicati po tel. 003865-3359611. Razstava, druga iz niza ob stoletnici prve svetovne vojne, bo odprta predvidoma do konca marca 2015.

RAZSTAVA »OLTRE LO SGUARDO«

na temo fotografij goriških fotografov pred prvo svetovno vojno je v razstavnih prostorih Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) v Gorici na ogled do 8. februarja 2015 ob petkih 16.00-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih

10.00-19.00; več na www.mostre-fondazionecarigo.it, vstop prost. Vsako nedeljo ob 17. uri brezplačen voden ogled razstave.

NARAVOSLOVNI IN GEOLOŠKI MUZEJ

bo združenje naravoslovcov Alvise Comel slovesno odprlo danes, 15. novembra, ob 15. uri v nekdanji osnovni šoli v Ul. Brigata Avellino v Gorici. Odprtje bodo pospomili z razstavo školjk in hrôščev vsega sveta.

V KULTURNEM DOMU V GORICI

bo do sklopu 33-letnice Kulturnega doma v Gorici v torek, 18. novembra, ob 18. uri odprli razstavo likovnega ustvarjalca Vladimirja Klanjščka iz Števerjana.

Koncerti

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ v sodelovanju z župnijo Sv. Lovrenca prireja koncert v spomin na Bernardko Radetič, v soboto, 22. novembra, ob 20. uri v cerkvi Sv. Nedelje v Selcah. Naslovniki bodo organist Mirko Butkovič, klarinetist Luca Massa, sopran Enza Pecorari in alt Mirjam Pahor.

»VEČERNI KONCERTI«

združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 21. novembra ob 20.45 koncert Trieste Early Jazz Orchestra; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

vabi na 56. revijo goriških pevskih zborov Cecilijanka v soboto, 22. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 23. novembra, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmške pokrajine ter Koroške in Slovenije. Posvečena je skladatelju Radu Šimoniju ob 100-letnici rojstva.

kruh za blagoslov in pokušnjo, naj ga prinese v nedeljo, 16. novembra, pred 10. uro h kulturnemu domu v Sovodnjah.

OBČINA SOVODNJE sporoča, da bo občinska knjižnica zaprta v pondeljek, 17. novembra.

SKRD JEZERO prireja tečaj kvačkanja in pletenja ob pondeljkih od 18.30 do 20. ure na sedežu društva v Doberdobu; informacije po tel. 347-1243400 (Magda). Prvo srečanje bo v pondeljek, 17. novembra.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane deželnega sveta SKGZ, da bo seja v pondeljek, 17. novembra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S. Francesco 20/II).

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI obvešča, da se bodo Mirka Špacapana in vseh pokojnih, ki so zastopali stranko in bili aktivni v njenih organizacijah, spomnili pri maši v petek, 21. novembra, ob 19. uri v župnijski cerkvi Sv. Silvestra v Pevmu.

Prireditve

ZAHVALNO NEDELJO V RUPI bodo praznovali v nedeljo, 16. novembra, po maši, ki se bo začela ob 14. uri; po blagoslovu kmečkih pridelkov bosta zapela mešani pevski zbor in otroški pevski zbor Rupa-Peč, sledila bo družabnost.

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE v sodelovanju s Fundacijo Goriške hranilnice vabi v torek, 25. novembra, ob 18. uri v prostore knjižnice na »Torkova srečanja z avtorji«. Pogovor o bitkah na Krasu v krvavem letu 1916 prve svetovne vojne z naslovom »Krvavi Kras« bosta vodila Mitja Jurčen in Paolo Pizzamus.

V OBČINSKIH KNJIŽNICI V RONKAH bodo pravljicne urice v slovenščini z naslovom »Kotiček čudežnih pravljic« potekale med 17. in 18. uro 19. in 26. novembra, ter 10. decembra. Pravljice bo prebirala Andreja Grom; informacije po tel. 0481-477205.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek Anton Gregorčič vabita v četrtek, 20. novembra, ob 20. uri na novo »Srečanje pod lipami« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Gost bo predsednik Nove Slovenske zaveze Peter Sušnik. 40-letni sognovornik bo sprogorovil o vsebinah in delovanju organizacije, o bremenih nerazčiščene preteklosti, o obležnicah in proslavah, o poti do sprave in o stanju duha na Slovenskem. Večer bo vodila časnarka Erika Jazbar.

SEŠIVALNICA SPOMINA: jesenski večeri dokumentarnega filma ob 19. uri v Pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju: 21. novembra »Mama Evropa« (scenarij Petre Seliškar in Terre Ferro Seliškar, režija Petre Seliškar). Večere organizira Zavod Kinočašča v sodelovanju z občine Miren-Kostanjevica.

ZDROŽENJE TENDA PER LA PACE E IDIRITTI vabi otroke med 3. in 6. letom starosti, da se v pondeljek, 17. novembra, ob 16.30 udeležijo bralne predstave »Malina e Lampone, skupaj za mir« izpod peresa Genni Fabrizio v občinski knjižnici v Starancanu. Otroci bodo prisluhnili pravljici o Malini in Lamponeju, ki prijateljsko sodelujeta. Gre za zgodbo za otroke o zadrugi Insieme v bosanskem Bratuncu, ki izdelovanjem marmelad in sokov iz malin omogoča nekdanjim beguncem vrnetev domov in gospodarski razvoj. Sledila bo pokušnja marmelad iz Bratunca.

Pogrebi

DANES V RONKAH: 10.00, Elisa Bos-carol vd. Daniotti s pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in na pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 11.45, Vilma Tonutti vd. Martini iz bolnišnice v cerkev Sv. Odrešenika in na pokopališče.

DANES V STARANCANU: 10.30, Romano Grillo (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi sledila bo upepelitev.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, UL. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, UL. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, UL. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, UL. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

»UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE« v Kulturnem domu v Gorici: danes, 15. novembra, ob 20.30 »The Puppeteer« (clown comedy iz Shakespearjevega Otella), nastopa gledališka skupina Arlekin iz Vilniusa (Litva); predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: danes, 15. novembra, »Buonanotte brivido« (Donati&Olesen); informacije v uradih CTA, UL. Vittorio Veneto 7 v Gorici 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI v sodelovanju s Kulturnim domom in s Kulturnim centrom Lojze Bratuž: 24. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »1914-1918. Trst, mesto v vojni«; 27. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »Prizma optimizma«; 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Koštete »Zlati prah imam v očeh«; 26. januarja 2015 ob 20.30 v Kulturnem domu »Kabaret zlatih let«; 6. marca ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Štirje pianisti za dva klavirja« (Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev, Giuseppe Guarraja); 27. marca ob 20.30 v gledališču Verdi »Nostra Gregor - Skriti kontinent spomina«; 20. aprila ob 20.30 v Kulturnem centru

Šolske vesti

NA LITERARNEM, LIKOVNEM IN FOTOGRAFSKEM NATEČAJU »POT DO CLOVEKA«

(Srečko Kosovel), ki je posvečen spominu na dijakinja Ž

SLOVENIJA TA TEDEN

Eni z vodo do vratu, drugi z maslom na glavi

DARJA KOCBEK

Številni državljeni Slovenije imajo v zadnjih dneh poplavljene svoje domove, voda je zalila in uničila ceste. Tokratne poplave so že četrte letos, od februaria do zdaj so prizadele ljudi na različnih koncih Slovenije. Od leta 2007 so poplave po vsej državi povzročile za več kot eno milijardo evrov škode. Protipoplavni ukrepi, ki bi škodo bistveno omilili, bi na 61 območjih, ki jih poplave najbolj ogrožajo, stali okrog 600 milijonov evrov.

Da ministrstvo za okolje in prostor na tem področju vsaj od leta 2007 ni opravilo svoje naloge, je v tem tednu opozorilo računsko sodišče. Razlog, da ukrepi za varstvo pred poplavami niso bili izvedeni, ni bilo pomanjkanje denarja, saj je Slovenija od leta 2007 iz evropskega proračuna porabila le 16,7 milijona evrov, kar je 22 odstotkov denarja, ki ga je imela na voljo za urejanje voda. Poplavna varnost bi po očeni računskega sodišča bila bistveno boljša, če bi država v večjem obsegu izvajala redna vzdrževalna dela na vodni infrastrukturi. Poveljniki civilne zaščite Srečko Šestan je poslanec državnega zborna rotil, naj končno prisluhnejo stroki, namesto, da se ukvarjajo s političnimi preigravanji.

Nekateri predstavniki stroke razloge za letošnje rekordne poplave vidijo v podnebnih spremembah, zaradi katerih so vodne ujme vse hujše. »Glede na splošne vplive podnebnih sprememb na vodni krog vse kaže, da bodo v prihodnjih letih takšni dogodki pogostejši in tudi bolj siloviti,« je za tiskovno agencijo STA dejal hidrolog Janez Poljanar. V zadnjem obdobju »skoraj ne mine leto, da ne bi bilo rekorda« bodisi pri visokih vodah bodisi pri sušah.

Poljanar pa je tudi jasen, da bi posledice poplav lahko bile manjše, če

bili izvedeni potrebni protipoplavni ukrepi in bi politika poslušala stroko. Poplavam se je mogoče prilagoditi, ne pa izogniti, vodi je treba pustiti prostor, da se lahko razlije, zato tam, kjer se razliva, ne gre graditi, pa sprejeti je treba ustrezne protipoplavne ukrepe, je razložil.

Na državni in lokalni ravni pa se pristojni prerekajo o prostorskih načrtih, zato minejo leta, preden so sprejeti. Vzdrževalci lahko opravljajo le najbolj nujna vzdrževalna dela, kajti za vsa druga dela so birokratski postopki tako zapleteni, da jih je tako rekoč nemogoče izvesti. S takšnim ravnanjem so politiki in birokrati odgnali številne strokovnjake, saj je danes v vsej državi toliko vendarjev, kot jih je bilo pred 25 leti samo v Mariboru.

Takšno ravnanje ima svoje razloge v veliki meri v zasebnih interesih. Brez prostorských načrtov je bilo mogoče z dovoljenji pa tudi na črno graditi marsikje, kjer prej ni bilo dovoljeno, denar, ki bi ga moral porabiti za urejanje voda, je bilo mogoče porabljati za druge namene, ki nimajo nikakršne povezave s poplavno varnostjo ali celo za dela, ki ogroženost pred poplavami še povečujejo.

V Ljubljani so recimo na območju, ki je označeno kot poplavno območje, dogradili novi fakulteti za kemijo in za računalništvo. Agencija za okolje računskemu sodišču ni znala pojasnit, zakaj je bilo dovoljenje za gradnjo izdano pred izvedbo ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti.

Seveda noben od petih ministrov, ki so v tem času vodili okoljski resor in so bili tako iz levosredinskih kot desnosredinskih političnih strank, za to ni pripravljen prevzeti odgovornosti. Dva, ki imata kot nekdajna ministra za ok-

lje in prostor to maslo na glavi, sedita tudi v sedanji levosredinski vladi. Karl Erjavec iz upokojenske stranke Desus je zunanjji minister, Dejan Židan iz socialdemokratske stranke pa kmetijski.

Predsednik sedanja levosredinske vlade Miro Cerar obljublja, da bo posebna delovna skupina, ki jo je ustavila vlada, do 27. novembra pripravila načrt ukrepov za zaščito pred poplavami. V tem načrtu bodo državljeni izvedeli, na katerih lokacijah lahko pričakujejo izvedbo ukrepov, katere ukrepe lahko pričakujejo, kdo jih bo izvedel, v katerih rokih bodo izvedeni in koliko denarja bo zaanje na voljo.

Slovenija ima denar za urejanje voda v bruseljskih blagajni na voljo tudi v novem programskem obdobju do leta 2020. Urejanje voda je poleg železniške infrastrukture edino področje, kjer sme Slovenija v skladu z novimi pravili EU evropska sredstva, ki jih ima na voljo za regionalni razvoj, v tem finančnem obdobju še porabiti za izvajanje infrastrukturnih projektov. Če tudi te priložnosti ne bo izkoristila, bo težko dobila novo.

Tomaž Vesel, predsednik računskega sodišča, ni optimističen. Po njegovih besedah za novo programsko obdobje 2014-2020 stopnja pripravljenosti projektorov, ki jih bo Slovenija najbrž evropski komisiji predlagala za sponzoriranje, ni bistveno višja, kot je bila leta 2007. Poplavno ogrožena območja, ki jih je 61, so sicer določena, še vedno pa ni opredeljeno, kakšni ukrepi so na posameznem območju potrebni.

Da so septembra poplave, ki so prizadele predvsem vzhodni del Slovenije, vzele življenje dvema mladima človekom, očitno še ni bilo dovolj za odločno ukrepanje, da bi čim prej rešili, kar je še mogoče rešiti.

BRUSELJ - Priznanje European Sea Ports Organisation

Luka Koper okolju najbolj prijazno pristanišče v Evropi

KOPER - Luka Koper je zmagovalka letošnje nagrade združenja evropskih morskih pristanišč ESPO (European Sea Ports Organisation). V finalu za nagrado, ki jo združenje vsako leto podeljuje okoljsko najbolj prijaznim in družbeno odgovornim pristaniščem v Evropi smo premagali veliko večja pristanišča kot so španska Huelva, portugalska Lizbona, francoski Marseille in nizozemski Rotterdam.

Nagrado, ki sta jo pred dnevi na slovensnosti v Bruslju podelila predsednik ESPO Santiago Garcia-Mila in generalni direktor DG MOVE pri Evropski komisiji Joao Aguilar Machado je prevzel predsednik uprave Luke Koper Dragomir Matić, ki je ob tem dejal: »Posonski smo, da je Koper primer dobre prakse na področju okoljevarstva vsem ostalim evropskim pristaniščem. V zadnjih desetih letih smo v postopke in tehnologije za zmanjševanje vplivov pristaniške dejavnosti na okolje vložili več kot 30 milijonov evrov. Tudi v bodoče bomo skrbeli, da bo Koper ostal zeleno pristanišče, prijazen do naših sosedov in v zadovoljstvo našim sodelavcem, katerim gre zahvala za prejeto nagrado.«

Tema letošnjega tekmovanja so bili inovativni okoljski projekti. Luka Koper je prijavila projekt No waste, just resources!, ki obravnava

Garcia-Mila, Machado in Matić (od leve) med predajo priznanja

primere dobrih praks pri ravnjanju z odpadki v koprskem pristanišču. Predstavili so sistem prekrivanja razsutih tovorov z odpadno celulozo, uporaba odpadnega lesa, ki nastaja pri pretvorovi blaga za ogrevanje prostorov upravnih stavbe, kompostiranje (predelovanje organskih odpadkov v kompost) in uporaba morskih sedimentov (mulja) za izdelovanje zidakov in drugega gradbenega materiala. Pri vseh naštetih primerih so odpadke, ki bi sicer končali na deponijah izkoristili in jih predelali v surovine.

Luka Koper je bila letos že tretjič v finalu za nagrado ESPO. S projektom Živeti s pristaniščem, torej s komuniciranjem z lokalnimi skupnostmi, in s projektom za najmlajše obiskovalce pristanišča jim je to uspelo že leta 2010 in 2011.

TOLMIN - Na povabilo knjižnice C. Kosmača

Slovensko kulturno središče Planika predstavilo delovanje

Od leve: Jožica Štendler, Nataša Komac Gliha in Rudi Bartalo

TOLMIN - V prijetnem vzdušju in na dobro obiskanem večeru je prejšnji petek knjižnica Cirila Kosmača v Tolminu gostila Slovensko kulturno središče Planika iz Kanalske doline.

Dogodek, ki so ga načrtovali že dalj časa, je društvu iz Kanalske doline ponudil možnost, da se predstavi širši publiku iz Tolmina in okolice. Po uvodnih besedah ravnateljice tominske knjižnice Jožice Štendler je delovanje Planike predstavil Rudi Bartalo. Dotaknil se je dela, ki ga Planika opravlja v Kanalski dolini; od organizacije kulturnih prireditve, dejavnosti namenjenih mladim tja do izbirnih tečajev slovenskega jezika ter prizadevanja središča, da bi pouk slovenskega jezika v javnih šolah bil deležen sistemski rešitve. Nataša Gliha Komac je zelo natančno predstavila raziskovalno delo na teritoriju celotne Kanalske doline, ki ga sicer Planika opravlja skupaj z drugimi

znanstveno raziskovalnimi ustanovami, tako je letošnji raziskovalni tabor npr. obravnaval nekoč najjužnejšo slovensko vas Kanalske doline, Lipaljovo vas.

Posebno pozornost je namenila publikacijam, ki so izšle pri SKS Planika, saj je tudi sama avtorica ali soavtorica nekaterih, teh je kakih dvajset, ter se posebej osredotočila na znanstvenih monografijah podprtih tudi z rezultati raziskav in s podatki iznešenih iz posebej izvedenih anket. Te monografije obravnavajo dolinsko življenje ter hrkati opisujejo navade, jezik ter še dandas med domačini rabljeno izrazoslovje oblačilne kulture predvsem v vseh Ukvem in Žabnici.

Domačinka, Maria Moschitz, ki sicer sodeluje in pomaga Planiki pri zbiranju dragocenega gradiva je prebrala nekaj tekstov v krajevnem žabniškem narečju in v slovenščini, kar je še posebej obogatilo petkovo predstavitev.

SLOVENIJA - V noči na nedeljo spet dež

Poleg poplav, povečana tudi nevarnost zemeljskih plazov

LJUBLJANA - Deževje v prihodnjih dneh bo povečalo tudi nevarnost proženja zemeljskih plazov v južnem in zahodnem delu Slovenije. Če se bo trend padavin spremenil, bo lahko do proženja plazov prihajalo tudi drugod po državi, saj so tla v mnogih krajih že zelo razmočena, je za STA pojasnila Mateja Jemec Auflič iz Geološkega zavoda Slovenije.

Ob deževju v minulih dneh se je sprožilo blizu 50 zemeljskih plazov, vendar pa natančnega podatka na Geološkem zavodu Slovenije še nimajo, saj občine podatke o tem posredujejo z zamikom. Izjema so primeri, ko lokalne skupnosti same vzpostavijo stik z zavodom in jih prosijo, naj ocenijo razmere.

Bolj kot plazovi nevšečnosti v zadnjih dneh zlasti na Notranjskem povzročajo poplave (na posnetku). Vendar pa deževja še ni konec. Meteoreologi naslednje izdatnejše deževje napovedujejo že za noč na nedeljo, ko lahko kolčina padavin v zahodni in južni Sloveniji ponekod preseže 40 litrov na kvadratni meter. Kot opozarjajo na

agencije za okolje, bodo lahko na omenjenem območju zato narašli nekateri hudočrniki in manjši vodotoki. Naraščala bo tudi gladina vode na poplavljениh kraških poljih. To bo po besedah geologinje povečalo tudi nevarnost proženja zemeljskih plazov. Tla so razmočena, padavinski dogodki pa si tudi sledijo eden za drugim. Voda zato ne utegne izhlapeti iz zemljine ali pa prodreti v podtalnico in se zadržuje v zgornjih plasteh tal, je pojasnila.

Sicer pa je za letošnje leto značilno, da je v kratkem času padlo zelo veliko padavin. Ravno intenzivnost oz. obilnost padavin je botrovala številnim proženjem plazov v septembri in oktobru, pa tudi v minulih dneh, je še povedala Jemec Aufličeva.

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip evangelija **20.55** Iz naših arhivov, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **8.25** Show: UnoMatti na famiglia **10.50** Line verde orizzonti **11.45** Talent show: La prova del cuoco

14.00 Linea Blu **15.35** Nad.: Legami **16.25** Leader. Femminile singolare **17.15** A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Afari tuo **21.10** Carosello Reloaded **21.15** Show: Ballando con le stelle **0.30** Talk show: S'è fatta notte

RAI2

7.00 Serija: Lassie **8.15** Serija: Il nostro amico Charly **9.00** Sulla Via di Damasco **9.30** 18.00, 22.55, 0.00 Rubrike **9.55** 18.03 Vreme **10.00** Dok.: Il labirinto del coccodrillo **10.45** Cronache animali **11.30** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** 20.30, 22.40 Dnevnik **13.25** Šport: Dribbling **14.00** Serija: Una scatenata coppia di sbirri **14.50** Fattore A.L.F.A. **15.40** Serija: Squadra Speciale Colonia **16.25** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.10** Sereno variabile **18.05** Serija: Sea Patrol **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Castle **21.50** Serija: Elementary **23.20** Kratki film

RAI3

7.25 Nad.: Ai confini dell'Arizona **8.15** 10.05 Video frammenti **8.35** Film: Mi permette, babbo! **10.15** Nad.: Ponderosa **11.00** 12.25, 14.45 Rubrike **12.00** 14.00, 18.55, 23.40 Dnevnik, vreme in šport **14.55** Tv Talk **16.30** Rai Player **16.35** Report **18.10** Serija: Squadra Speciale Vienna **20.00** Blob **20.10** Che fuori tempo che fa **21.30** Ulisse – Il piacere della scoperta **0.00** Un giorno in pretura

RAI4

12.25 Film: Overheard (akc.) **14.05** 19.25 Rai Player **14.15** Film: Protector – La legge del Muay Thay (akc.) **15.45** Aktualno: Wonderland 2014 **16.15** Serija: Continuum **17.45** Novice **17.50** Nad.: Brothers & Sisters **18.40** Nad.: Heaven **19.30** Serija: C'era una volta **21.10** Serija: Ghost Whisperer **22.50** Film: L'immortale (akc.)

RAI5

12.30 Glasba: Don Q **13.45** Ples **14.05** 20.30 Rai Player **14.15** Mari del Sud **15.15** Capolavori della natura **16.10** 5 buoni motivi **16.25** Gledališče: La paura del numero uno **18.30** Novice **18.35** Film: Cuori senza frontiere (dram.) **20.05** Scaramouche Scaramouche **20.45** Storie dell'arte **21.15** Gledališče: Io, l'erede **23.15** Prima della prima Gianni Schicchi **23.50** David Letterman Show

RAI MOVIE

13.45 17.30 Rai Player **13.55** Film: Number 23 (triler) **15.40** Film: Due sconosciuti, un destino (dram.) **17.25** Novice **17.35** Film: Il club delle prime mogli (kom.) **19.20** Film: Audace colpo dei soliti ignoti (kom.)

21.15 Film: Attacco a Leningrado (voj.) **23.20** Film: Torna El Grinta (western)

RAI PREMIUM

12.30 18.15 Rai Player **12.40** Nad.: Terra nostra **13.35** Serija: Raccontami **15.25** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.30** Nad.: Storia di guerra e di amicizia **17.15** Novice **17.20** Autoritratti **18.25** Serija: Un caso di coscienza **20.15** Serija: Il capitano **21.15** Serija: Le ragazze dello swing **23.25** Nad.: L'ispettore Coliandro

RETE4

7.40 Serija: Hunter **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Show: Come si cambia Celebrity **16.10** Ieri e oggi in Tv **17.00** Film: Poirot – Corpi al sole **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Film: Attack Force – La morte negli occhi (akc., '06, i. S. Seagal) **23.25** Film: Trappola criminale (triler, '00)

CANALE5

6.00 8.00, 13.00, 19.55, 0.30 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **9.30** Dok.: La vita dei mammiferi **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.40** Film: Ricomincio da Natale **15.30** Nad.: Il Segreto **16.00** Show: Verissimo **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecentia **21.10** Tu si que vales

ITALIA1

6.45 Serija: Supercar **8.35** Serija: A-Team **10.30** Film: Beethoven 2 (kom.) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** 23.00 Šport **14.30** Nad.: Pretty Little Liars **18.00** Nan.: Love bugs **19.00** Risanka: Tom & Jerry **19.20** Film: Planet 51 (anim.)

21.10 Film: Mostri contro alieni (anim.)**IRIS**

12.45 Film: El Alamein – La linea del fuoco (voj.) **14.55** Film: Ovosodo (kom.) **16.55** Adesso cinema! **17.20** Film: Whatever Works – Basta che funzioni (kom., '09, r. W. Allen) **19.05** Film: Il giustiziare sfida la città (dram.) **21.00** Film: I pompieri (kom., It., '85) **23.25** Film: Scuola di ladri (kom., It., '86)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 23.45 Dnevnik **7.55** Omnibus **9.55** Coffee break **11.15** Mode & Modo **12.30** La7 Doc **13.55** Kronika **14.40** Atlantide **16.30** Film: Papillon (post.) **20.30** Otto e mezzo

21.10 Film: Serpico (dram., i. A. Pacino)**LA7D**

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 16.20 I menù di Benedetta **10.00** 19.00, 20.05 Chef per un giorno **11.00** 13.05, 21.10 Cuochi e fiamme **14.05** Dottori in prima linea **18.20** Talk show: Le invasioni barbariche **0.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste **8.30** Dok.: Italia da scoprire **11.00** 19.45, 23.15 Rotocalco Adnkronos **11.15** Ring **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in piazza **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

11.15 Serija: Jamie – Ricette a cinque euro **14.10** 21.10 Serija: Bourdain – Senza peccato **16.00** Serija: Omicidi tra i fiori **17.45** Serija: Chi ti credi di essere? **19.50** Dalla A a LaEffe **20.15** Serija: Racconti dal-

le città di mare **22.05** Film: Priscilla, la regina del deserto **0.00** Dok.: Come il sesso ha cambiato il mondo

CIELO

14.00 15.15 MasterChef Italia **15.10** Novice **16.25** Junior MasterChef USA **18.20** Serija: Cucine da incubo **20.10** Serija: Affari di famiglia

21.10 Film: L'attenzione (rom., It., '85)**DMAX**

11.30 Affari a tutti i costi **12.25** Storage Wars **13.15** 20.15 Banco dei pugni **15.00** Cariparma Test Match 2014: Italia – Argentina **17.10** Top Gear **18.05** Dynamo: magie impossibili **18.55** Affare fatto! **19.20** I re della griglia **21.10** River Monsters **22.00** Addestramento estremo **22.50** Moonshiners **23.40** Affari a quattro ruote

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.15** Odmevi **7.00** Otroški program: OP! **7.20** 18.40 Risanke **9.15** Kviz: Male sive celice **10.00** Infodrom **10.15** Nan.: Izjemne dogodivščine Sama Foxxa **10.50** Dok. serija: Razkrivanje preteklosti **11.25** 17.40 Dok. serija: Zgodovina svezeta **12.20** Avtomobilnost **13.00** 17.00, 18.55, 23.30 Poročila, šport in vreme **13.25** Tednik **14.20** Prava ideja! **15.10** Kratki film: Maček Muri (anim.) **15.25** Dok. odd.: Rišem življenje **15.55** Dok. serija: Zdravje Slovencev **16.25** O živalih in ljudeh **17.15** Na vrhu **18.30** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Pesem Evrovizije za otroke **22.30** Portret Kajetana Koviča: Dokler boli, ni jamb ne trohet **23.20** Lepote mokrišč **0.05** Nad.: Ura

SLOVENIJA2

7.35 Tarča **9.20** Alpsko smučanje: magazin **9.45** Alpsko smučanje: SP, slalom (ž), 1. vožnja, prenos **11.00** Polnočni klub **12.10** Slovenski utrinki **12.45** Alpsko smučanje: SP, slalom (ž), 2. vožnja, prenos **14.35** Osmi dan **15.05** Pisave **16.25** Športni izziv **16.55** Nogomet: kvalifikacije za EP, vrhunci pretekla dnega **17.30** 22.40 Nogomet: kvalifikacije za EP, Anglija – Slovenija, prenos **20.35** Nogomet: kvalifikacije za EP, Švica – Litva, prenos **22.50** Nogomet: kvalifikacije za EP, vrhunci dneva **23.20** Aritmija **23.50** Odd.: Bleščica **0.20** Na lepše

KOPER

12.30 Alpsko smučanje: SP, slalom (ž) **13.50** Infokanal **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.30** Boben **15.30** Dok.: K2 **16.00** Folkest 2014 **16.40** Iz arhiva po vaših željah **17.25** 23.35 Aktualno **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.05 Vsedanes – Dnevnik **19.25** Sport **19.30** Vsedanes – Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Tednik **20.20** Rebus **22.20** Il giardino dei sogni **23.05** Viktor Parma

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.20** Film: Alica v Čudežni deželi **12.25** Nad.: Downton Abbey **13.25** Slovenija ima talent **15.45** Film: Zagrete navijačice **4** **17.40** Serija: Virtičkanje **18.15** Serija: Gorazdova slaščičarna **18.55** Vreme in novice **20.00** Serija: Go stina išče šefja

21.15 Film: Oceanovih 12 (krim., '04, i. G. Clooney, B. Pitt) **23.40 Film: Skrivnost ugrabljenih otrok (triler, '12, i. J. Biel)**

Rai Sobota, 16. novembra
Rai movie, ob 12.15

La volpe e la bambina

Francija 2007
Režija: Luc Jacquet
Igrata: Isabelle Carré in Thomas Laliberté

VREDNO OGLEDA

Nekega jesenskega jutra deklica na poti v šolo zagleda lisico. Očarana pozabi na strah in se ji pogumno približa. To je začetek presenetljivega priateljstva. Deklica s pomočjo lisice odkriva skrivnostno in divjo naravo. Začne se pustolovščina, ki spremeni njeno življenje in njen pogled na svet. Dialogov je v tej filmski pravljici bolj malo, zgodba je dramatizirana predvsem s pomočjo sugestivne glasbe in spretne montaže. Režiser Luc Jacquet je želel pričarati zgodbo, do katere lahko pride v naši

Mancini k Interju

MILAN - Indonezijski predsednik Interja Erick Thohir je na veliko veselje navijačev odstavil trenerja Mazzarrija, potem ko so vsi pričakovali, da bo ta obdržal svoj stolček vsaj do derbija z Milanom. 53-letnega strokovnjaka, ki je na klopi kluba zdržal pol-drugo leto, bo nadomestil povratnik v Inter, 50-letni Roberto Mancini, ki je nazadnje vodil carigrajske Galatasaray. Zadeva ne bo poceni. Mazzari in njegov štab stanejo 15 milijonov evrov, Mancini pa bo do leta 2017 prejel 4 milijone evrov na leto.

Znani vsi polfinalisti

LONDON - Srb Novak Đoković je na zaključnem teniškem mastersu ATP premagal Čeha Tomaša Berdycha s 6:2 in 6:2 in si s tem tretjič po letih 2011 in 2012 zagotovil prvo mesto na lestvici ATP za leto 2014, ob tem pa se je uvrstil še v polfinale. Đoković je za zmago potreboval 70 minut, v 19. dvoboju proti Čehu, sicer sedmemu igralcu sveta, pa je slavil 17. Večerni izid: Čilić (Hrv) - Wawrinka (Švi) 3:6, 6:4, 3:6. Polfinalna para: Djoković - Nišikori (Jap), Federer (Švi) - Wawrinka

NOGOMET - Slovenija danes v okviru kvalifikacij za Euro 2016 na Wembleyju proti Angliji

Točka na »sveti travik« ...

Ljubljana - Slovensko nogometno reprezentanco čaka danes v Londonu četrta kvalifikacijska tekma za evropsko prvenstvo 2016 proti Angliji. Tekma se bo začela ob 18. uri. Čeprav so Angleži izraziti favoriti, pa so izbranci Srečka Katanca odpotovali na Otok odločen, da izvlečejo vsaj točko, čeprav je Katanec zelo previden.

«Anglia ima kakovostne igralce, od Dannyja Welbecka, do Raheema Sterlina, do Wayna Rooneyja. Sam sem v tem tednu ostal normalen. V zadnjem času sem namreč prebral marsikaj. Da gremo v London, ne vem kaj delat. Vem, s kom igramo, kaj nas čaka. Povedal sem že, da lahko făšeš, lahko pa je tudi drugače. Tudi v to slednje verjamem. Smo majhna Slovenija, igramo proti svetovni velesili in želim si uspeh,» meni Katanec in še enkrat poddarja, da morajo biti njegovi izbranci kompaktnej in borbeni.

Ves teden se je slovenska javnost spraševala o stanju pomembnega člena slovenske vrste Kevina Kampla, ki ima težave s stegensko mišico. Po zadnjih podatkih in treningu na Wembleyju, ki se po tekma ameriške lige NFL dejansko ne more pohvaliti z zgledno zelenico, bo vezist Red Bulla tekmo začel.

Zato pa je bil bolj jasen Valter Birs na vprašanje, ali se bojijo napak lastne zvezne vrste zaradi hitrih, mladih angleških vezivistov in napadalcev ter visokih žog v svoj kazenski prostor. Angleži so v preteklosti sloveli kot vrhunski v igri z glavo, tudi zdaj imajo v svojih vrstah dobre »skakalce«, denimo Garyja Cahilla.

«Mislim, da so res neugodni v tem, da znajo v protinapadu hitro potegniti proti golu, pri čemer so bolj nevarni kot v preteklosti. Tudi v zvezni liniji imajo kakovostne igralce. Po drugi strani pa smo igrali tudi že proti prejšnji generaciji, ko so imeli odlične skakalce, pa smo se dobro držali. Vse smo analizirali in menim, da lahko preprečimo njihove glavne odlike,» je prepričan Birs.

Na drugi strani so svoje videnje neugodni v tem, da tekmo podali tudi Angleži. Potem ko je že od prej manjkal Daniel Sturridge, sta med tednom zaradi poškodb odpadla še Michael Carrick in Andros Townsend, danes pa je jasno, da ne bo igral niti bočni branilec Leighton Baines, prav tako zaradi poškodbe.

Angleži so se malo zanimali tudi za slovensko vrsto. «Slovenija je dobro začela kvalifikacije. Premagala je Švico in Litvo v gosteh, tudi proti Estoniji bi si zaslужila zmago. Lahko bi imela devet točk kot mi.

Spoštujemo jo, vemo, proti komu igramo, vemo, da je dobra. Moramo igратi nogomet, s katerim jih lahko ukrotimo,» je na novinarski konferenci povedal selektor Roy Hodgson.

Skupina E, danes: ob 18.00 Anglija - Slovenija in San Marino - Estonija, ob 20.45 Švica - Litva. **Yrstni red:** Anglia 9, Slovenija in Litva 6, Švica in Estonija 3, San Marino 0.

Italija (skupina H) bo igrala jutri ob 20.45 v Milunu proti hrvaški

PRIJATELJSKE - Kitajska - Nova Zelandija 1:1, Japonska - Honduras 6:0, Jor-danija - Južna Koreja 0:1, Francija - Albanijska 1:1, ZDA - Kolumbija 1:2, Kostarika - Urugvaj 7:6 po 11.metrovkah

Kevin Kampl (desno) bo kljub poškodbi igral

Izenačen dvoboja

SOČI - Za Norvežanom Magnúsenom Carlsenom in Indijcem Viswanathom Anandom je peta partija obračuna za naslov šahovskega svetovnega prvaka, izid pa je izenačen, 2,5:2,5. Za delitev točk sta se branilec naslova Carlsen in izvivalec Anand dogovorila po 39. potezi. Prvak bo postal tisti, ki bo prvi zbral 6,5 točke.

Afriški pokal bo v Gvineji

MALABO - Po odpovedi Maroka bo med 17. januarjem in 8. februarjem gostiteljica afriškega nogometnega prvenstva 2015 Ekvatorialna Gvineja. Maroko je ostal brez organizacije največjega afriškega nogometnega tekmovanja, ker ni mogel zagotoviti, da bo prvenstvo res izpeljal. Vzrok je bil strah pred širjenjem ebole.

SMUČANJE - Pred začetkom severnoameriške turneje bodo udeleženki svetovnega smučarskega pokala danes opravile še slalom v Leviju. Za Slovenijo bo tekmovala samo Tina Maze. Prva vožnja bo ob 10. uri, druga pa ob 13. uri.

KOŠARKA - Liga ABA: Union Olimpija - Igokea 72:70; A2 Gold: jutri ob 18.00 Napoli - Pallacanestro TS; ženska A1-liga: jutri ob 18.00, športna palaca: SGT - CUS Cagliari; ženska A2-liga: danes ob 21.00 Ferrara - Interclub Milje

VATERPOLO - Za tržaški Pallanuoto TS se začenja letosnja pot v A2-ligi. Danes jih ob 16.30 čaka derby v Padovi.

ROKOMET - Moška A1-liga: 19.00 v Mezzocoroni: Metallsider - Palamano TS.

FORMULA ENA - Kljub finančni stiski moštvo Caterham 23. novembra nastopilo na zadnji dirki sezone v Abu Dabiju. Edini dirkač je zdaj Japonec Kamui Kobajashi.

ODOBJKA - Selektor italijanske moške reprezentance Mauro Berruto je bil potrenj do OI leta 2016.

JUDO - Slovenec Andraž Jereb je na EP do 23 let v Vroclavu v kategoriji do 66 kilogramov osvojil srebrno odličje.

SKUPINA D		Sinoči:
Poljska	0:4	Gruzija -
Nemčija	4:2	Nemčija - Gibraltar 4:0, Škotska -
Škotska	2:1	Škotska -
Gruzija	1:0	Gibraltar -
Gibraltar	0:0	Poljska -

PRIHODNJI KROG (29.3.): Gruzija - Nemčija, Škotska - Gibraltar, Irska - Poljska

SKUPINA F		Sinoči:
otoki 0:1,	Romunija -	Grčija - Ferski
Madžarska -	Finska 1:0	otoki 0:1,
Romunija	4:3	Severna Irska 2:0,
S. Irska	4:3	Madžarska -
Madžarska	4:2	Finska -
Finska	4:1	Ferski otoki -
Ferski otoki	4:1	Grčija -

PRIHODNJI KROG (29.3.): Srbska - Finska, Romunija - Ferski otoki, Madžarska - Grčija

SKUPINA I		Sinoči:
Danska 1:0,	Srbija -	Portugalska -
Romunija	4:3	Armenija 1:0,
Portugalska	3:2	Srbija -
Albanija	2:1	Danska 1:3
Srbija	2:0	Armenija

PRIHODNJI KROG (29.3.): Albanija - Armenija, Portugalska - Srbija

ODBOJKA - Državne in deželne lige Zrelostni izpit za naši ekipi B2-lige

Igralke Zaleta začenjajo niz težkih tekem

Današnji krog v moški B2-ligi je eden tistih, ki že lahko približno poda odgovor na vprašanje, kam se lahko v letošnji sezoni umestita združena ekipa Olympia, Soče in Vala in Sloga Tabor. Obe ekipi po štirih krogih zasedata место v zgornji polovici lestvice, danes stojita pred zrelostnim izpitom. Novinec Olympia se bo na domačih tleh pomerila s Povolarom, ki je v prejšnjem krogu prvič prišel do točk z zmago proti Basanu (3:2). »Odmislit moramo, da je kdo letos v tej ligi slab. To velja tudi za Povolaro, ki ima zelo solidne krilne napadalce. Za nas je tekma pomembna, saj moramo na njej dokazati, da je naš položaj na lestvici zaslužen,« pravi pomočnik trenerja Olympie Robert Makuc. Danes bodo predvidoma potrdili postavo iz prejnjega kroga, po kateri je na mestu ko-rektora začel Gastaldo, na kriku pa Juren.

V zenski C-ligi bo Zalet Sloga do-ma igrala proti videmskemu Volleybasu. Za odbojkarice združene ekipa se je prejšnji teden končal niz lažjih tekem, zdaj se že začenja serija dvobojev, ki bodo pokazali iz katerega testa so naša de-kleta. Po vrsti jih čakajo namreč vse ekipe po vrhu lestvice, tja sodi tudi današnji nasprotnik iz Vidma, kar kaže na primer njihova zmaga proti Pordenonu. Značilno za Volleybas je, da so vse napadalke levoroake. Odbojkarice Zaleta morajo napeti vse sile. Z zmago bi tudi že izničile posledice poraza v derbiju proti ekipi S.Andrea.

V ženski D-ligi se Zaletu Konto-vel morda ponuja priložnost za drugo zmago. Pri Briščikih bo namreč gostil Tarcento, ki ima na lestvici dve točki, to-re točko manj od naših odbojkaric. Sloga Tabor se bo v Trstu derbi proti tržaški Alturi, ki ima na lestvici tri točke manj. V Trstu bo igrala tudi Olympia, njeni na-sprotniki bodo mladi igralci Cosellija, ki so še brez točk. Pred težko nalogo pa so jutri mladi odbojkarji Soče, ki se bo-do v Goricu pomerili z nepremaganim Cervignanom.

ucinkovito v povratnem kot pa v prvem delu. Trener Jerončič tudi tokrat ne bo mogel računati na libera Privileggia, postava bo torej predvidoma takšna kot je bila prejšnji teden.

V ženski C-ligi bo Zalet Sloga do-ma igrala proti videmskemu Volleybasu. Za odbojkarice združene ekipa se je prejšnji teden končal niz lažjih tekem, zdaj se že začenja serija dvobojev, ki bodo pokazali iz katerega testa so naša de-kleta. Po vrsti jih čakajo namreč vse ekipe po vrhu lestvice, tja sodi tudi današnji nasprotnik iz Vidma, kar kaže na primer njihova zmaga proti Pordenonu. Značilno za Volleybas je, da so vse napadalke levoroake. Odbojkarice Zaleta morajo napeti vse sile. Z zmago bi tudi že izničile posledice poraza v derbiju proti ekipi S.Andrea.

V moški D-ligi se čaka Sloga Tabor danes v Trstu derbi proti tržaški Alturi, ki ima na lestvici tri točke manj. V Trstu bo igrala tudi Olympia, njeni na-sprotniki bodo mladi igralci Cosellija, ki so še brez točk. Pred težko nalogo pa so jutri mladi odbojkarji Soče, ki se bo-do v Goricu pomerili z nepremaganim Cervignanom.

KOŠARKA - D-liga: v Nabrežini proti Albi Sokol zmagal kljub okrnjeni postavi

V promocijski ligi proti Atheltismu prvi poraz Doma

Sokol - Alba 80:62 (24:15, 41:32, 58:49)

Sokol: Daneu 2, Pertot 5, Sardoč 11, Štokelj 21, Coloni, Doljak 4, Babich 14, Piccini 4, Ferfoglia 10, Peric, Hmeljak 6, Kojanec 3, trener Lazarevski. 3 točke: Babich 2, Štokelj 2, Ferfoglia 1, Hmeljak 1, Pertot.

Kljub okrnjeni postavi je Sokol sinoči doma zaluženo premagal ekipo Albe iz Krmina, ki se je kar hrambo upiral gostiteljem, čeprav je še na dnu lestvice brez zmage. Sokol je vodil skozi vso tekmo in zaslužni za novi točki so praw vsi igralci. Med posamezniki so se še posebej izkazali najboljši strelec Niko Štokelj (21 točk), Erik Piccini, ki je odlično zamenjal standardnega organizatorja igre Nika Sossija, ter Marko Hmeljak, ki je stopil na igrišče v zadnji četrtini, kljub še ne sanirani poškodbi, in se odlikoval kot običajno v obrambi in prispeval tudi šest točk. (lako)

PROMOCIJSKA LIGA
Athletismo - Dom Mark 54:41 (20:10, 29:22, 37:33)

Dom: Voncina 6, Sanzin, Zavadlav M., Zavadlav G. 7, Cianetti, Abrami 12, Franzoni, Graziani, Coz, Bogaro, Gaggioli 6, Collenzini 10. 3T: Collenzini 1. Trener: Eriberto Dellisanti.

Ko zadeneš v štiridesetih minutah enainštirideset točk ne moreš ci-

Obvestila

NOGOMET - Jutri v Repnu proti Arzignanu

Kras in Arčaba spet na razpotju

Zmaga za odprtje novega poglavja - Triestina še hud bolnik

Trener Krasa Arčaba bo jutri (pričetek ob 14.30) pred razpotjem. Proti ne-posrednemu tekmcu v boju za obstanek iščejo Repenci prvo domačo zmago, ki bi gotovo utrdila položaj trenerja in hkrati omogočila vsem v taboru Krasa, da bi zadihali. Po nesrečnem porazu v Moriju, ko je bila za Kneževiča in soigralce usodna enajstmetrovka, se je stanje na lestvici nekoliko zakomplikiralo. A slika bi se v hipu spremenila, ko bi jutri Krasu uspelo prebiti led tudi pred domaćim občinstvom. Žlogar in ostali bi ob uspehu dohiteli nedeljskega nasprotnika Giorgione, ki z desetimi točkami zaseda enajsto mesto na lestvici.

O porazu ne želijo pri Krasu sploh razmišljati, saj bi nov spodrsljaj prisilil vodstvo na razmislek o tem, kako naprej. Dejstvo pa je, da se je Kras v vseh treh sezona v D-ligi ubadal z določenimi težavami aklimatizacije v višji liga. Čeprav napovedi so bile vsaj za letos precej različne. Tako predsednik Kocman: »Mislim, da smo bili letos po prvih treh štirih krogih prepričani, da bo pela druga pesem, saj smo bili povsem enakovrednim boljšim ekipam v ligi (Sacilese, Altovicentino), nekateri nepričakovani porazi pa so nas na psihološki ravni spravili v težave. Pomanjanje samozvesti je zadnje tekme očitno. Nekaj ne deluje niti v vezni vrsti. Napad ima prenalo razpoložljivih žog zaradi slabega delovanja sredine, kjer so igralci preveč statični in smo zaradi tega preveč uporabljali dolge podaje v globino. Da bi rešili ta problem se je trener Arčaba odločil, da nekoliko spremeni sistem igre. Proti Giorgionemu bomo igrali s sistemom 3-5-2,

Trener Krasa Arčaba FOTODAMJAN

ki smo ga preizkusili že v drugem delu tekme v Moriju; upajmo, da bo prav igralec več na sredini igrišča odločilen. Obenem nam to omogoča braniti s petimi igralci. Žal bo mo znova brez Raniča, ki je še poškodovan. Isto velja za Capalbia in Corvaglio, medtem ko Gulič še prestaja kazen.«

Sol na že hudo inbolečo rano je za Triestino pomenil nedeljski domaći poraz proti Montebelluni. Trener Ferazzoli je morda že mislil, da je v Padovi dobil pravi recept za bolnika, a očitno ni tako, saj se je zdravstveno stanje celo poslabšalo. Triestina se bo jutri podala v Chioggio, kjer bo ob 14.30 igrala proti Clodienseju. Gre za ekipo, ki zaseda mesto na zgornji polovici razpredelnice in je v desetih nastopih zbrala 16 točk. Slučajno deli mesto na lestvici z Unionom Ripo in Montebelluno, to se pravi ekipama, ki sta Triestino premagali na

POLET KWINS Na Pikelcu proti češkemu triu iz Milana

Hokejiste Poleta Kwinbs čaka drevi na openskem Pikelcu v tekmi najvišje lin line lige »misija nemogoč«. Pomerili se bodo nameč z moštvo Quanta Milano, ki je nepremagano že od začetka lanske sezone in je, kajpak, tudi favorit za osvojitev novega naslova državnega prvaka. Gonilna moč Milančanov je češki trio Simunek, Kučera in Juraj, a Quanta razpolaga tudi z mnogimi italijanskimi reprezentanti. V taboru Poleta si ne delajo utvar, pričakujejo pa, da se bodo proti favoritu borili s srcem in pred pomembno tekemo za obstanek prihodnjii teden v Rimu pokazali spodbudno igro.

zadnjih dveh domaćih tekma na Roccu. Proti Clodienseju je Triestina že igrala v italijanskem pokalu, ko so domaći prevladali po streljanju 11-metrovk. Medtem pa je prišlo v obeh ekipah do vidnejših sprememb. Med tednom so neredito trenirali Fiore, Proia, Arvia in Kabangu, nobenih svežih novic ni niti iz Rima, od koder morajo poslati dovolilnico za Miličeviča. (I.F.)

NOGOMET - V deželnih amaterskih ligah

Juventina in Primorec že danes Vesna v gosteh v Cordenonsu

V Tržiču in v Tržiču že nestrpo pričakujejo medsebojni obračun, ki bo na sporednu v soboto, 22. novembra (ob 14.30). Prva tekma bo na kriški zelenici. Do takrat pa je še dober teden in obe moštvi čaka jutri težka naloga. V 11. krogu bo Vesna jutri igrala v gosteh v Cordenonsu, ki je v sredo zvečer, v pokalnem polfinalu, gladko izgubil s 4:1 proti Chionsu. V pokalnem tekmovanju so v sredo zvečer igrali tudi igralci tržiške ekipe Ufm, ki so po podaljšku izgubili v gosteh proti vse bolj presenetljivi ekipi Virtus Corino. »Ufm me ni prepričal, kar še zdaleč ne pomeni, da bodo Tržičani v slabih formi tudi prihodnji teden,« je ocenil športni vodja Vesne Paolo Soavi, ki si je ogledal sredino srečanje v Korenu (od začetka je igral tudi Alen Carli, ki je okreval po poškodbji). Ufm bo jutri gostil zadnjevrščeni Ol3. Medtem ko bo Cjarlins Muzane (enako število točk kot Ufm) igral v Manzanu. Trener Vesne Andrea Zanuttig jutri ne bo imel na razpolago Božičiča, ki je ta teden zaradi laže poškodbe miroval.

V okviru promocijske lige bo Juventina, ki ima za seboj šest zaporednih zmag, igrala že danes. Sedmi pečat bo skušala osvojiti proti ekipi iz Ronk, ki ima 11 točk na lestvici. Rdeče-bele čaka nato do konca prvega dela sezone kar hud zalogaj težkih srečanj. Že v sredo bodo Sepulcrijevi varovanci v pokalnem četrtnfinalu gostili v Standrežu ob 20.30 San Luigi, ki je drugi na lestvici. Kar zanimivih spored pa bodo imeli rdeče-bele v zadnjih štirih prvenstvih krogih prvega dela. Najprej bodo igrali proti zadnjevrščenemu Valnatisoneju. Nato pa jih čakajo trije ključne tekme proti najmočnejšim ekipam v skupini B: Trieste Calcio (30.11.), Torviscosi (7.12.) in znova proti San Luigiju (14.12.).

Danes bodo v 1. AL igrali tudi nogometni Pri-morci, ki bodo v Vižovljah gostovali pri Sistiani. Šlo bo za pravo tekmo kroga, saj ima Sistiana le točko več kot trebenki rdeče-bele. Tudi Primorec bo v sredo igral četrtnfinalno tekmo na Videmskem proti Fulgorju.

Druga dva predstavnika naših klubov v 1. AL bosta igrala jutri. Breg bo igral v Špetru ob Soči (San

Osnovnošolci iz Trebč na Kolonji

Na stadionu na Kolonji se je odvijalo atletsko tekmovanje namenjeno osnovnim šolam na Tržaškem. Že tretje leto zapored se je tekmovanja, kot edina slovenska šola, udeležila Celodnevna osnovna šola Pinka Tomažiča iz Trebč. V zelo številčni konkurenči, so se Trebenci odlično izkazali, saj so v skupnem seštevku dosegli absolutno drugo mesto, z le tremi točkami razlike od zmagovalcev. Kar petnajst učencev je stopilo na zmagovalni oder. Športno pobudo »Rastemo skupaj s športom« je podprla družina pokojnega Borovega trenerja Iva Gherlanija.

Učenke in učenci COS Pinka Tomažič iz Trebč z osvojenimi kolajnami

Domači šport

DANES

Sobota, 15. novembra 2014

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Standrežu:

Juventina - Ronchi

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Vižovljah: Sistiana

- Primorec

DRŽAVNI MLADINCI - 14.30 v Bellunu: Ital Lenti

Belluno - Kras Repen

DEŽELNI MLADINCI - 17.00 v Križu: Vesna

- Sangiorgina

NAJMLAJŠI - 18.00 na Opčinah, državna cesta

202: Alabarda - Kras

ODBOKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.30 v Trevisu: Volley Treviso

- Sloga Tabor Televita; 20.30 v Gorici, Špacapan:

Olympia - Povolari

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Repnu: Zalet Sloga -

Volleybas

MOŠKA D-LIGA - 18.00 v Trstu, Judovec: Altura

- Sloga Tabor; 18.00 v Trstu: Coselli - Olympia

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 pri Briščikih: Zalet

Kontovel - Tarcento

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.00 v Nabrežini: Zalet

Sokol - CUS Trieste; 19.00 v Trstu: OMA - Breg

UNDER 14 ŽENSKE - 15.30 na Opčinah: Sloga

Dvigala Barič - OMA

KOŠARKA

MOŠKA B-LIGA - 20.30 v Trstu, športna palača:

Jadran Franco - Tramec Cento

MOŠKA C-LIGA - 18.30 v Tolmezu: Tolmezzo - Bor

Radenska; 20.30 v Dolini: Breg - Latisana

MOŠKA D-LIGA - 19.00 v Tržiču, Ul. Powell:

Monfalcone - Kontovel

UNDER 15 DEŽELNI - 15.30 pri Briščikih: Jadran

- Dom

HOKEJ NA ROLERJAH

MOŠKA A1-LIGA - 21.00 na Opčinah, Pikelc: ZKB

Polet Kwins - Milano Quanta

JUTRI

Nedelja, 16. novembra 2014

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Arzignano

ELITNA LIGA - 14.30 v Cordenonsu: Cordenons -

Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Terzu: Terzo -

Sovodnje; 14.30 v Špetru ob Soči: Isonzo - Breg

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu:

Mladost - Pieris; 14.30 v Moraru: Moraro -

Primorje; 14.30 v Bazovici: Zarja - Sagrado

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Opčinah (državna cesta 202): Alabarda - Gaja

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trebčah: Kras - Opicina;

10.30 v Podgori: Juventina - Audax Sanrocchese

NAJMLAJŠI - 10.30 v Gorici, Ul. Colonia: Azzurra -

Juventina; 10.30 v Terzu: Terzo - Sovodnje

ODBOKA

MOŠKA D-LIGA - 17.00 v Sovodnjah: Soča -

Cervignano

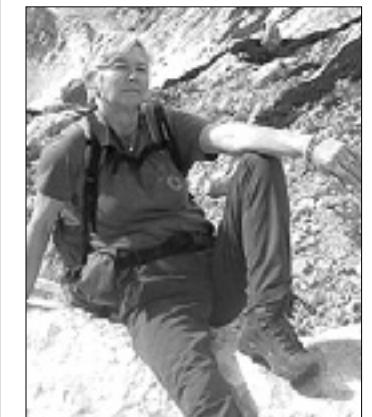
KOŠARKA

UNDER 17 DEŽELNI - 11.00 pri Briščikih: Jadran

ZKB - Azzurra

ERIKA KRIČAJ
Pred 50. letom
želi na Triglav še
po severni steni

»Najraje sem sama, da sem svobodna,« opisuje sebe Erika Kričaj, Korošica iz Grajske vasi pri Slovenj Gradcu, ki že dvajset let živi na Kontovelu. Gorska pokrajina rojstne vasi jo je že od malih nog privlačila. V hribi se je podajala že kot otrok, največkrat na bližnjo Uršljo goro, razgledno goro med Slovenj Gradcem in Črno na Koroškem. Družinske obveznosti so jo nato zaposlile za nekaj let, v zadnjih treh letih pa jo je ljubezen do gorskega sveta spet prevzela. »Letos sem bila na Nanosu 25-krat, prvič 1. januarja, nato sem se povzpela še na Triglav, Prisojnik in Stenar ...« razlagata 47-letnica. Dvodnevno turilo na vrh Triglava je zaključila še z osvojitvijo Rži in Cmira po brezpotju. V hribi hodi približno enkrat na teden, prav tolkokrat pa tudi kolesari. Ko sede na gorsko kolo, prevozi vsaj 30 kilometrov: »Na primer se odpravim s Kontovela do Opčin, Banov, Bavorice, Lipice, Orleka, Trebič in nazaj. Vozim izključno po gozdni poteh.« Včasih se dvigne tudi na Kokoš, zelo rada pa bi prevozila tudi Parenčano, več kot 100 km dolgo pot, ki povezuje 33 krajev od Trsta do Poreča.

»Rekreiram se, ker mi je všeč in za dobro počutje. Vedno sem bila športno aktivna: v mladih letih sem tudi plezala in se ukvarjala s turnim smučanjem, zdaj pozimi še vedno rada smučam.« Tačas se zadružuje predvsem v Julijcih, spoznala pa je tudi višje hribovje. Potepala se je po ognjenikih v Južni Ameriki, leta 1989 je po poleten poti osvojila Großlockner, spoznala pa je tudi Dolomite. »Pred 50. letom bi se rada povzpela na Triglav tudi po triglavski severni steni po Slovenski,« si je še zaželeta Erika, ki je zaposlena v Dijaškem domu. (vs)

Rezultati naših ekip v realnem času

Dobiš jih na

www.primorski.eu

ali tudi preko
 primorski_sport

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.04 in zatone ob 16.35
Dolžina dneva 9.31

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 0.00 in zatone ob 13.08

NA DANŠNJI DAN 1979 – V večernih urah je Slovenijo prešel sekundarni ciklon, v Portorožu je zračni tlak padel na 990 hPa. V Novem mestu se je tlak, preračunan na morski nivo, znižal do 993 hPa, v Ljubljani do 994 hPa in na Letališču Maribor do 995 hPa.

Nad vzhodnim Atlantikom in zahodno Evropo je obsežno ciklonsko območje. Vremenska fronta se od zahoda bliža Alpam. Nad našimi kraji se ob šibkih vetrovih zadržuje dokaj vlažen zrak.

Prevalovali bodo oblaki in po nekod bo rahlo deževalo. Zvečer se bodo padavine okreplile. Možne bodo nevihte z močnimi sunki vetra. Pihal bo jugo.

V severovzhodni Sloveniji bo delno jasno, drugod zmerno do pretežno oblačno. Že dopoldne bo ponekod v zahodni Sloveniji znova pričelo deževati, popoldne pa se bo rahel dež razširil tudi nad južno in del osrednje Slovenije. Pihal bo južni do jugozahodni veter, ob morju jugo.

Močne padavine bodo zjutraj zaobjele celotno deželo. Po polgne bo vreme nestabilno s spremenljivo oblačnostjo in nevihtami, predvsem na vzhodu.

Dopoldne bo dež v osrednji in vzhodni Sloveniji ponehal, delno se bo zjasnilo. V zahodnih in južnih krajih bo spremenljivo oblačno, nastajale bodo krajevne plote, popoldne tudi kakšna nevihta. Pihal bo jugozahodni veter.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.52 najvišje 22 cm, ob 12.06 najvišje -4 cm, ob 16.40 najvišje 2 cm, ob 22.46 najvišje -22 cm.
Jutri: ob 5.41 najvišje 28 cm, ob 12.44 najvišje -14 cm, ob 18.08 najvišje 7 cm, ob 23.48 najvišje -24 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgiban, temperatura morja 17,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 12 2000 m 4
1000 m ..... 11 2500 m 0
1500 m ..... 6 2864 m ..... -1
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegne vrednost 2.

JUTRI

Silovit požar v avstralskih Modrih gorah

BRISBANE - Na območju avstralskih Modrih gora, ki so na seznamu svetovne naravne dediščine, je izbruhnil silovit gozdni požar. Proti ognjenim zubljem zahodno od Sydneja se bori več kot 200 gasilcev. Po poročanju avstralskih medijev so prebivalce v Blaxlandu in Warrimoo že pozvali, naj zapustijo svoje domove. Požar divja na nedostopnem območju, zato poskušajo ognjene zublje pogasiti predvsem iz zraka. Podoben požar pred letom dni je na omenjenem območju uničil več kot 200 hiš in povzročil uničenje na več tisoč hektarjih. Na območju Novega Južnega Walesa, kjer ležijo Modre gore, so trenutno zelo visoke temperature. Včeraj so tam namerili 45,8 stopinje Celzija.

Velika mačka na pohodu v Parizu vendarle ni tiger

PARIZ - Francoske oblasti, ki neumorno iščejo skrivnostno veliko mačko, ki se potepa v okolici Pariza, so včeraj razkrile, da po vsej verjetnosti ne gre za tigra, kot so sprva domnevali. Po analizi odkritih živalskih stopinj so strokovnjaki za divje živali izključili možnost, da bi žival spadala v družino tigrov. Opažanja velike štirinočne živali od četrtega dalje so sprva spodbudile lokalne oblasti v obsežno iskalno akcijo, v kateri je sodelovalo več kot 100 policistov, poleg njih pa tudi vojaki in helikopter. A stopnjo ogroženosti so včeraj znižali, saj da ni nevarnosti za splošno populacijo. »Je med domačo mačko in večjo mačko,« je povedal Eric Hansen iz ONCFS.

BERLIN - Po podatkih statističnega urada

Skoraj petina prebivalcev Nemčije ima tuje korenine

BERLIN - Skoraj petina prebivalcev Nemčije je imela leta 2013 tuje korenine, kar je skoraj za štiri odstotke več kot leta poprej, kažejo zadnji podatki nemškega statističnega urada. 15,9 milijona prebivalcev največjega evropskega gospodarstva ima tako migrantske korenine, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Statistički povečanje števila prebivalcev s tujimi koreninami pripisujejo dejству, da se je povečala imigracija, hkrati pa imajo etnične manjšine večji naravnji prirastek. Med Nemci, ki imajo tuje korenine, je skoraj šest milijonov takih, ki so se rodili v Nemčiji, in skoraj deset milijonov takih, ki so se v Nemčijo priseli.

Največ v Nemčiji rojenih prebivalcev s tujimi koreninami izvira iz Turčije (12,8 odstotka), sledijo pa Poljska (11,4 odstotka), Rusija (devet odstotkov) in Kazahstan (6,9 odstotka). Med vsemi prebivalci s tujimi koreninami v Nemčiji jih ima 60 odstotkov nemško državljanstvo.

Majhna podmornica kršila švedske teritorialne vode

STOCKHOLM - Švedska vojska je včeraj zatrila, da ima dokaze, da je v njeni teritorialne vode oktobra vdrila majhna podmornica. Švedske vojaške ladje, letala in vojaške enote so oktobra teden dni iskale skrivnostno plovilo, ki naj bi ga opazili v morju morju blizu prestolnice Stockholm. Po besedah vrhovnega poveljnika švedske vojske Sverkerja Göransona ni dvomov, da je majhna podmornica kršila švedske teritorialne vode.

Čeprav so senzorji obrambnih sil potrdili vdor podmornice, je Göranson priznal, da niso uspeli ugotoviti, iz katere države izvira. Švedski premier Stefan Löfven in obrambni minister Peter Hultqvist, ki sta bila prav tako prisotna na novinarski konferenci, sta vdor v teritorialne vode označila za »zelo resen« in »nesprejemljiv«. »Vsi, ki premišljajo o nezakonitem vstopu na švedsko ozemlje, naj se zavedajo velikih tveganj. Svojo ozemeljsko celovitost bomo branili z vsemi sredstvi,« je zatrdir Löfven.

Največja vojaška iskalna akcija na Švedskem v zadnjih letih se je začela 17. oktobra, ko je vojska prejela poročila o podvodni aktivnosti na območju otokov blizu Stockholm. Podobne operacije so v času hladne vojne sprožila videnja sovjetskih podmornic. A Rusija je tokrat zanikala vpletostenost.

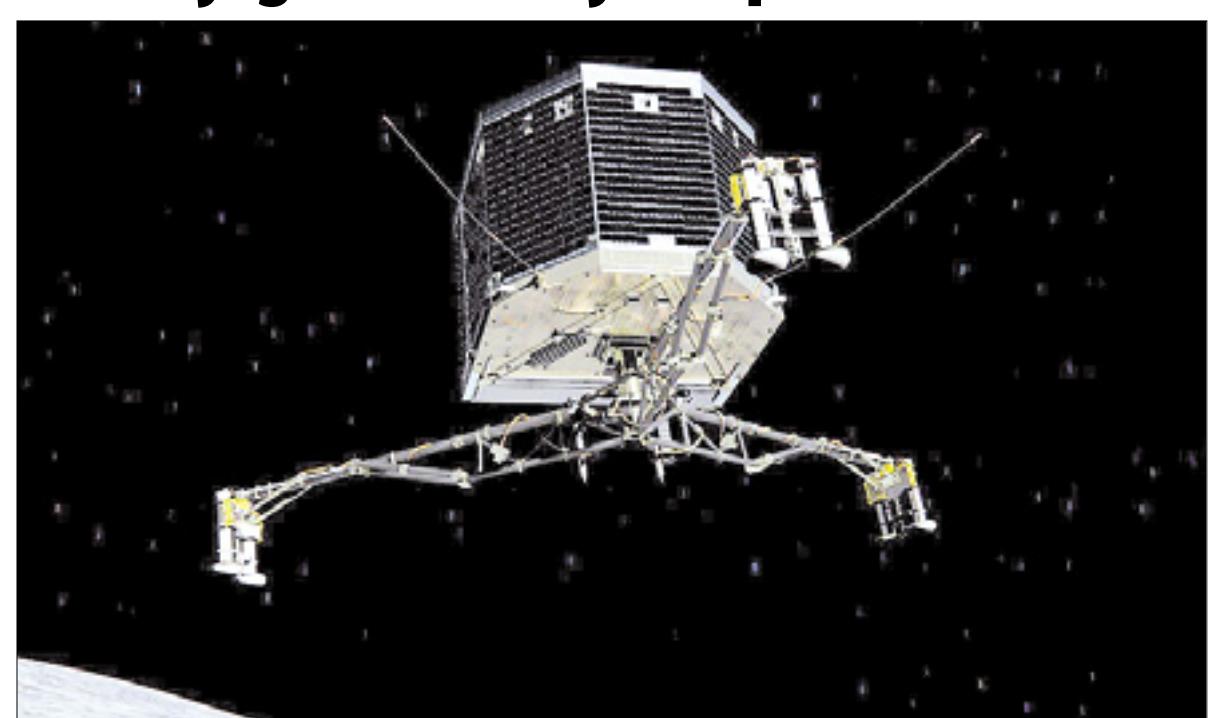
Priletna ženska v mrtvašnici vstala od mrtvih

VARŠAVA - Delavce v mrtvašnici na Poljskem je presenetila 91-letna ženska, ki se je nenadoma začela premikati. Za mrtvo je bila razglašena enajst ur pred tem na svojem domu, poročajo tamkajšnji mediji. Janina Kolkiewicz se je prebudila v črni vreči v hladilnici v mrtvašnici na vzhodu Poljske. »Prepričana sem bila, da je bila mrtva,« je povedala zdravnica Wiesława Czyż. »Ne razumem, kaj se je zgodilo. Njeno srce je prenehalo biti, ni več dihalo,« je dodala.

»Moja teta ne sluti, kaj se je zgodilo, ker ima zadnjo fazo demence,« pa je povedala njena nečakinja Bogumiła Kolkiewicz. »Ko smo jo pripeljali domov, je rekla, da jo zebe in prosila za skodelico čaja,« je še dejala.

DARMSTADT - Vesoljski laboratorij na kometu

Philae v težavah, ker je pristal v senci in se njegova baterija ne polni s soncem

DARMSTADT - Za laboratorij Philae, ki mu je pred dvema dnevoma uspel zgodovinski pristanek na kometu 67P/Čurjumov-Gerasimenko, se težave nadaljujejo.

Začel naj bi vrtati v površje kometa, a pojavljajo se bojazni, da se mu bo zaradi neprimernega položaja spraznila baterija in tako rezultati analize sestave kometa ne bodo nikoli dosegli Zemlje. Pristanek laboratorija na kometu je prvi tovrstni v zgodovini. A Philae je pristal na neprimereni lokaciji, saj se nahaja v senci pečine in se tako njegova baterija ne more napajati preko sončne svetlobe. Baterija bi se lahko spraznila že zelo kmalu in kratka mi-

sija laboratorija bi se tako končala, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Veliko znanstvenih meritve je laboratorij doslej že opravil, zaradi energetske potratnosti pa so vrtanje v površje kometa za analizo vzorcev, katerih rezultate bi poslali nazaj na Zemljo, pri Evropski vesoljski agenciji (Esa) prihranili za konec. A vodstvo misije v nemškem Darmstadtu je sporočilo, da podatki zaradi šibke baterije laboratorija morda ne bodo nikoli dosegli Zemlje. To naj bi bilo znano kmalu, piše britanski BBC.

Težave laboratorija so se začele s pristankom. V sredo se je ločil od son-

ca Rosetta in poskušal doseči komet. Pri tem se je dvakrat odbil od kometa in končal na nepredvideni senčnati lokaciji, kjer do Sonca ne dobiva potrebne energije, prav tako pa je pristal poševno in eno nogo v zraku.

Cilj misije je sicer prvo laboratorijsko preučevanje prvobitnih snovi Osončja. Mnogi znanstveniki verjamajo, da so te snovi kometov sodelovali pri nastanku življenja na Zemlji. Ne glede na usodo laboratorija Philae bo Rosetta še naprej spremljala komet in ga preučevala z 11 instrumenti, ko bo potoval proti Soncu ter se mu prihodnje leto približal na najmanjšo razdaljo.